

Základní škola a mateřská škola Bečov nad Teplou,

okres Karlovy Vary, příspěvková organizace

Školní 152, 364 64 Bečov nad Teplou

tel.: 353999244

www.zsamsbecov.estranky.cz

e-mail: zs.becov@seznam.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„Cesta za profesí“

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV

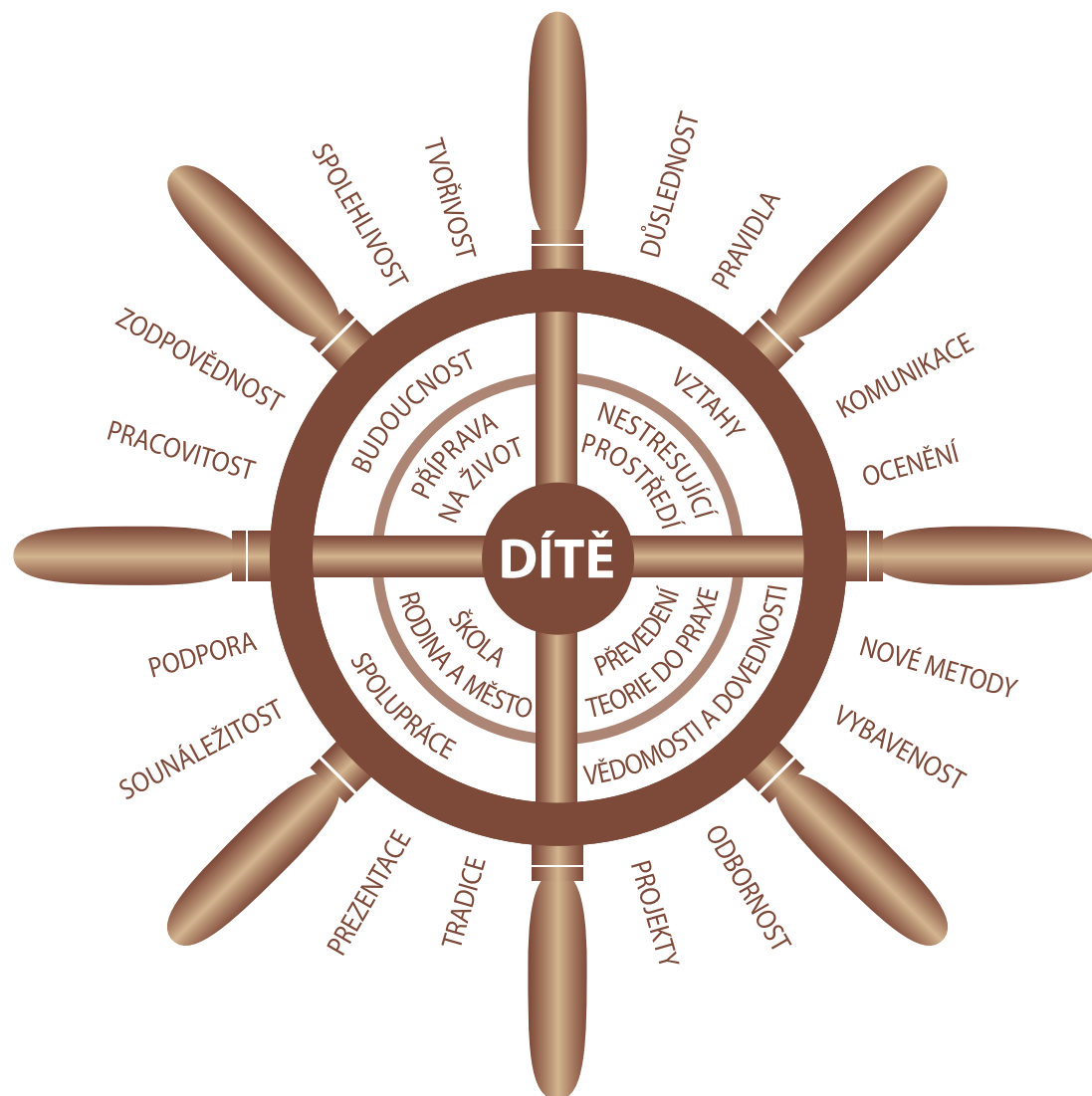
1 Obsah

2	Identifikační údaje.....	6
3	Filozofie školy.....	7
4	Charakteristika školy a žáků.....	8
4.1	Charakteristika školy.....	8
4.2	Charakteristika žáků.....	9
4.3	Specifika vzdělávání.....	10
4.3.1	Profesní vzdělávání.....	10
4.3.2	Finanční gramotnost.....	10
4.3.3	Spojené třídy.....	10
4.4	Spolupráce školy s rodiči a jinými subjekty.....	10
4.4.1	Sdružení rodičů a přátel školy.....	10
4.4.2	Schůzky rodičů.....	11
4.4.3	Týden otevřených dveří.....	11
4.4.4	Den otevřených dveří pro rodiče budoucích prvňáčků.....	11
4.4.5	Jiné subjekty.....	11
4.4.6	Prezentace školy.....	11
4.5	Charakteristika pedagogického sboru.....	12
4.6	Dlouhodobé projekty.....	12
4.6.1	Naše moderní škola - EU Peníze školám.....	12
4.6.2	Záchranný kruh.....	12
4.6.3	Cesta za profesí.....	13
4.6.4	Řemeslo má zlaté dno.....	13
4.6.5	Mezinárodní projekty.....	14

5	Charakteristika školního vzdělávacího programu	14
5.1	Zaměření školy	14
5.2	Výchovné a vzdělávací strategie a kompetence žáků	14
5.3	Práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	18
5.3.1	Práce se žáky se specifickými poruchami učení	18
5.3.2	Práce se žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním	18
5.3.3	Práce se žáky se sociálním znevýhodněním	18
5.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	19
5.5	Začlenění průřezových témat do výuky	20
6	Učební plány	23
6.1	Učební plán pro 1. stupeň	23
6.1.1	Poznámky k učebnímu plánu	24
6.2	Učební plán pro 2. stupeň	25
6.2.1	Poznámky k učebnímu plánu	26
7	Učební osnovy	28
7.1	Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	28
7.1.1	Předmět: Český jazyk	28
7.1.2	Předmět: Anglický jazyk	69
7.1.3	Předmět: Německý jazyk	94
7.2	Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	105
7.2.1	Předmět: Matematika	105
7.3	Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie	148
7.3.1	Předmět: Informatika	148
7.4	Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	161
7.4.1	Předmět: Prvouka	161

7.4.2	Předmět: Přírodověda	171
7.4.3	Předmět: Vlastivěda	176
7.5	Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	187
7.5.1	Předmět: Dějepis	187
7.5.2	Předmět: Občanská a rodinná výchova	203
7.5.3	Předmět: Finanční gramotnost	225
7.6	Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	230
7.6.1	Předmět: Fyzika	230
7.6.2	Předmět: Chemie	241
7.6.3	Předmět: Přírodopis	257
7.6.4	Předmět: Zeměpis	273
7.7	Vzdělávací oblast: Umění a kultura	285
7.7.1	Předmět: Hudební výchova	285
7.7.2	Předmět: Výtvarná výchova	304
7.8	Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	318
7.8.1	Předmět: Tělesná výchova	318
7.9	Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	356
7.9.1	Předmět: Praktické činnosti	356
8	Hodnocení žáků	373
9	Autoevaluace školy	379

KORMIDLO - symbol CESTY ZA PROFESÍ

2 Identifikační údaje

Předkladatel: **Základní škola a mateřská škola Bečov nad Teplou, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace**

Adresa: Školní 152, 364 64 Bečov nad Teplou

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 606 10 395

Identifikátor zařízení: 600 067 653

Základní škola: IZO 102 516 961

Mateřská škola: IZO 107 541 467

Školní družina: IZO 115 200 312

Školní jídelna: IZO 102 652 091

Telefonické spojení / fax: 353 999 244

E-mail: zs.becov@seznam.cz

Zřizovatel školy / adresa: Město Bečov nad Teplou, náměstí 5. května 1, 364 64 Bečov nad Teplou

Právní forma: obec

IČO: 00 254 410

Ředitelka školy: Mgr. Jitka Rudolfová

Koordinátor ŠVP: Mgr. Vlasta Řezníčková, Anna Kubincová, DiS.

Organizace školy: Úplná škola 1. – 9. ročník

Platnost dokumentu od: 1. září 2007 aktualizace: 1. 9. 2012

Podpis ředitelky: Razítko:

3 *Filozofie školy*

Pilířem filozofie naší školy je **DÍTĚ**. Základem této filozofie je **KORMIDLO** – symbol **CESTY ZA PROFESÍ**, které určuje dítěti směr jeho další cesty v osobním i profesním životě prostřednictvím čtyř hlavních **OBLASTÍ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY**:

A) BUDOUCNOST

Děti se v naší škole připravují na svoji životní - osobní i profesní budoucnost. Dle individuálních schopností se výchova a učení dětí zaměřuje na jejich další studijní cestu či budoucí řemeslnou dráhu. Škola přitom vede děti k prosazení jejich nadání v jejich tvořivosti, učí je spolehlivosti, zodpovědnosti a pracovitosti.

B) VZTAHY

Děti se mohou pozitivně vyvíjet pouze v nestresujícím prostředí, které se v naší škole snažíme vytvořit v rámci mezilidských vztahů. Škola vede děti k důslednému uplatňování vzájemných práv a povinností, k dodržování společně vytvořených pravidel, k vzájemné pozitivní komunikaci (komunikace dětí mezi sebou, komunikace mezi dětmi a pedagogy). Ve škole by mělo být samozřejmostí ocenění úspěchů (pochvala je víc, než trest). Uplatňujeme osobitý přístup k dětem, k jejich individuálním potřebám.

C) VĚDOMOSTI A DOVEDNOSTI

Cílem výchovy a vzdělávání v naší škole není pouze předat dětem vědomosti a dovednosti, ale hlavně připravit děti na smysluplné převedení naučené teorie do potřebné praxe. K tomu se škola snaží využívat nové učební metody (využití informačních technologií, názorné ukázky, pokusy, skupinová práce, praktická cvičení apod.), zlepšovat vybavení školy novými pomůckami pro žáky i učitele. Zvyšování odbornosti pedagogů v rámci dalšího vzdělávání je samozřejmostí pro přínos nejnovějších poznatků ze všech oblastí života v rámci jednotlivých předmětů. Učitelé se snaží zvyšovat motivaci žáků k učení formou projektů (celoškolních, třídních i předmětových), což více přibližuje jejich získané teoretické poznatky ke konkrétním životním podmínkám.

D) SPOLUPRÁCE

Škola, rodina a město – nejbližší sociální prostředí - musí být pro dítě **MAJÁKEM** v moři informací, místem, kde cítí podporu. Pouze to místo, kde se dítě cítí dobře, vyvíjí se zdravě, a není ohrožováno negativními vlivy, mu může přinést pocit sounáležitosti – pocit, že do této společnosti patří, že se na ni může spolehnout. Pouze v takové společnosti dítě ctí tradice a je ochoten ji prezentovat v různých aktivitách. Naše škola podporuje všestrannou spolupráci s rodinou a městem s jednoznačným cílem: aby každé **DÍTĚ** úspěšně zvládlo start do profesního života v souladu s naší filozofií.

4 Charakteristika školy a žáků

4.1 Charakteristika školy

Naše škola je jedinou základní školou v Bečově nad Teplou. Má devět ročníků - pro každý postupný ročník, s kapacitou 250 žáků. Její nedílnou součástí je i školní družina a mateřská škola.

Objekt školy je umístěn v centru města.

Ve školní budově je dvanáct učeben, z toho pět učeben slouží pro žáky 1. stupně (1 – 5. ročník), dalších pět učeben je používáno jako odborné učebny pro výuku konkrétních předmětů (Český jazyk, cizí jazyky, přírodovědné předměty – Přírodopis a Matematika, učebna Fyziky a Chemie, učebna pro výchovné předměty – Občanská, rodinná a etická výchova, Výtvarná výchova, Pracovní činnosti). Učebna 5. ročníku (s klavírem) je využívána pro výuku Hudební výchovy. Učebna PC je využívána k výuce Informatiky, Finanční gramotnosti, Dějepisu, Zeměpisu a příležitostně dalších předmětů pro možnost využití počítačové techniky a dataprojektoru, jedna učebna slouží jako odborná pracovna (ruční práce, vaření). Tři učebny jsou vybaveny interaktivní tabulí (učebna F a CH, učebna cizích jazyků a jedna učebna pro 1. stupeň). Tyto učebny jsou využívány také příležitostně pro jiné předměty s možností využití interaktivní tabule. Další učebny jsou vybaveny DVD přehrávači, TV, přehrávači CD disků a dataprojektory.

Ve škole jsou dvě oddělení školní družiny. Součástí školy je žákovská a učitelská knihovna. Nedaleko školy je také tělocvična a hřiště na malou kopanou a nohejbal. Škola využívá ke školním i mimoškolním aktivitám také školní zahradu. Sociální zařízení odpovídá hygienickým normám.

Vzdělávací nabídka a mimoškolní aktivity

• Možnosti využití počítačů

Ve škole je počítačová učebna (celkem jedenáct pracovních míst), která je využívána nejen k výuce předmětu Informatika, ale především v běžné výuce v rámci jednotlivých předmětů. Na škole funguje počítačový kroužek odděleně pro žáky 1. a 2. stupně.

• Sportovní aktivity

Škola pro žáky zajišťuje různé sportovní kroužky, žáci školy se pravidelně zúčastňují sportovních soutěží, pro žáky jsou pořádána školní kola olympiád a jiné soutěže.

• Organizace volného času žáků

Žáci mohou trávit volný čas ve školním klubu (ranní klub) a ve školní družině. Žákům je nabízena řada volnočasových aktivit – kroužky: sportovní, taneční, pěvecký, počítačový, přírodovědný. Do nabízených aktivit je zapojena téměř třetina žáků školy.

• Organizace kulturních programů

Ve škole jsou již tradicí návštěvy "divadel" z okolí (vystoupení probíhají v jídelně ZŠ nebo v koncertním sále ZUŠ) a návštěvy divadla v Karlových Varech, škola zajišťuje pro žáky vzdělávací pořady z oblasti přírodovědné, zeměpisné, cizojazyčné a další.

Vzhledem k velmi rozsáhlému spektru vzdělávacích potřeb našich žáků – od žáků nadaných až po žáky s vážným zdravotním a mentálním postižením a žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí - se nám jeví jako velmi přínosné a smysluplné zaměřit strategii školy směrem k tvořivému učení, které je založeno na zvládání přirozených situací, na přizpůsobení se individualitám žáků. Chceme docílit toho, aby naše škola umožňovala individuální uplatnění každému žákovi.

• Environmentální výchova

Škola podporuje aktivity v oblasti environmentální výchovy, které jsou uskutečňovány dle školního programu EVVO. Koordinátorem aktivit je Mgr. Ing. Jiřina Dobiášová a školní tým pedagogů a zaměstnanců. Školní program EVVO je zpracován jako samostatný dokument školy.

4.2 Charakteristika žáků

Školu navštěvuje 120 žáků, kteří jsou rozděleni do devíti ročníků (7 tříd). Z důvodu nízkého počtu žáků jsou organizačně spojeny ročníky na 1. stupni – 2. a 3. ročník, 4. a 5. ročník.

Do školy kromě místních dojíždějí také děti z obcí: Útvina, Nová Ves, Louka, Poutnov, Chodov, Hlinky, Krásné Údolí, Otročin, Měchov, Brť a částí Bečova nad Teplou: Vodná a Krásný Jez..

4.3 Specifika vzdělávání

4.3.1 Profesní vzdělávání

Smyslem projektu „Cesta za profesí“, jehož realizace probíhá na naší škole od března 2011 (ukončení projektu – červen 2012 – dále viz dlouhodobé projekty), je vybavit všechny žáky dostupnými informacemi na takové úrovni, která je pro ně dosažitelná, a tak je připravit na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Škola je místem, kde si žák vytváří trvalý vztah k učení a kde si buduje prostor pro cestu k celoživotnímu vzdělávání. Žáci si osvojují svoje vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty, které jsou nedílnou součástí každodenního života. Záměrem projektu Cesta za profesí je, zkvalitnění výuky, propojení společných témat v jednotlivých předmětech a podpora mezipředmětových vztahů ve vztahu k profesnímu vzdělávání.

4.3.2 Finanční gramotnost

S ohledem na současné společenské problémy a s tím spojenou důležitost oblasti finančního vzdělávání vyučujeme (v souladu s doporučením MŠMT č.j. 8 265/2011-22) na naší škole na 2. stupni předmět Finanční gramotnost v rámci oblasti Člověk a společnost, oboru Výchova k občanství. Obsahová náplň předmětu je stanovena dle standardů z dokumentu Systém budování finanční gramotnosti na základních a středních školách (dále jen SBFG – viz charakteristika předmětu).

Součástí vzdělávání finanční gramotnosti na naší škole je dále zařazení jejích prvků do předmětů na 1. Stupni (Matematika, Informatika, Prvouka).

4.3.3 Spojené třídy

Výuka profilových předmětů ve spojených třídách 1. stupně probíhá v jednotlivých ročnících zvlášť. Výchovné předměty (TV, HV, VV a PČ) na 1. i 2. stupni (vyjma 1. třídy) jsou vyučovány vždy ve dvou spojených ročnících.

4.4 Spolupráce školy s rodiči a jinými subjekty

4.4.1 Sdružení rodičů a přátel školy

Sdružení pořádá ve spolupráci se školou a dalšími organizacemi ve městě několik tradičních akcí – Masopust, dětský karneval, pálení čarodějnic, den dětí, školní akademie, vánoční besídka atd.

4.4.2 Schůzky rodičů

Na pravidelných třídních schůzkách se mohou rodiče seznámit s koncepcí školy, plány školy a aktuálními informacemi vedení školy. Obsahem schůzek jsou také pohovory o prospěchu a chování žáků. Učitel 1. ročníku informuje rodiče na schůzce rodičů budoucích prvňáčků.

4.4.3 Týden otevřených dveří

Rodiče mají možnost navštívit své děti v běžné výuce, při projektových dnech, ale i ve volnočasových aktivitách, které škola pro žáky organizuje.

4.4.4 Den otevřených dveří pro rodiče budoucích prvňáčků

V tento den se mohou seznámit děti z MŠ a jejich rodiče s budovou školy, pedagogickým sborem, filozofií školy, výukovými a výchovnými záměry školy.

4.4.5 Jiné subjekty

Škola spolupracuje s Městským úřadem v Bečově nad Teplou, Správou státního hradu a zámku Bečov, Krajským úřadem Karlovarského kraje, ČŠI v Karlových Varech, prostřednictvím SRPDŠ s rodičovskou veřejností, s různými neziskovými organizacemi působícími ve městě, s podnikatelskými subjekty v Bečově a okolí.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. §167 a §168 zřizovatel zřizuje Školskou radu. Ve Školské radě zastupují školu dva členové zvolení pedagogickými pracovníky školy.

Základem vzdělávání a výchovy integrovaných žáků je úzká spolupráce s PPP v Karlových Varech. V případě integrovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola spolupracuje se Speciálně pedagogickým centrem v Karlových Varech.

4.4.6 Prezentace školy

Škola pořádá pravidelně i nepravidelně různé kulturní akce (školní akademie, vánoční besídka, školní pouť apod.). Pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci školy se podílí na organizaci různých akcí ve městě pořádaných bečovskými neziskovými organizacemi (Slavoj, Berkut, Podejme si ruce, Bečovská kovadlina, Sbor dobrovolných hasičů a další).

Škola pravidelně aktualizuje své webové stránky www.zsamsbecov.estranky.cz. Veřejnost je na nich informována o dění ve škole. Na tvorbě informací pro webové stránky a jejich aktualizaci se podílí učitelé a další pedagogičtí pracovníci školy. Vedení školy i její pedagogové pravidelně informují veřejnost o svých aktivitách také prostřednictvím článků v tisku, Bečovském zpravodaji a příležitostným vydáváním tištěných informací distribuovaných převážně na třídních schůzkách.

4.5 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, jedenáct učitelů, jeden asistent pedagoga s částečným úvazkem ve školní družině, jedna vychovatelka školní družiny s částečným úvazkem asistenta pedagoga pro jednu žákyni se středně těžkou mentální retardací vyučovanou individuálně v režimu pomocné školy. Součástí pedagogického sboru je také pět učitelek mateřské školy.

Většina učitelů ZŠ včetně asistenta pedagoga (57 %) splňuje požadavky odborné kvalifikace, všichni ostatní na doplnění kvalifikace intenzivně pracují. Ve školní družině je jedna odborně kvalifikovaná vychovatelka (50%) a v MŠ čtyři odborně kvalifikované učitelky (80 %).

4.6 Dlouhodobé projekty

Škola pořádá celou řadu celoškolních, třídních a předmětových krátkodobých projektů. K dlouhodobým projektům patří:

4.6.1 Naše moderní škola - EU Peníze školám

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Název operačního programu: Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Doba realizace projektu: 01/2011 – 12/2012

Základní idea a stručný obsah projektu:

Cílem projektu je prostřednictvím nových metod a nástrojů docílit zlepšení stavu počátečního vzdělávání na základní škole v České republice. Zkvalitnění a zefektivnění výuky bude dosaženo metodickým vzděláváním a podpůrnými kurzy pedagogických pracovníků, tvorbou a následným používáním nových metodických pomůcek a učebních materiálů ve výuce.

4.6.2 Záchranný kruh

Doba realizace projektu: 04/2009 – 2015 (výhledově na neurčito)

Základní idea projektu:

Asociace Záchranný kruh byla založena na podporu činnosti záchranářských subjektů, zejména v oblasti informovanosti, komunikace, prevence a přípravy obyvatelstva – zejména dětí a mládeže – na běžná rizika, rizika mimořádných událostí i krizových situací.

Dalšími partnery projektu jsou například: Hasičský záchranný sbor Karlovarského kraje, Policie ČR, Územní zdravotnická záchraná služba Karlovarského kraje, Horská služba ČR, Krajské vojenské velitelství Karlovarského kraje a další.

4.6.3 Cesta za profesí

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Název operačního programu: Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Doba realizace projektu: 3/2011 – 6/2012

Základní aktivity projektu:

- vzdělávání učitelů
- tvorba nových výukových materiálů, inovace ŠVP (profesní vzdělávání)
- zprovoznění učebny Fyziky a Chemie, vybavení a pomůcky pro kabinet F a CH
- kurzy, exkurze, škola v přírodě

4.6.4 Řemeslo má zlaté dno

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Název operačního programu: Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Doba realizace projektu: 9/2012 – 6/2014

Základní aktivity projektu:

- vzdělávání učitelů Matematiky, Fyziky, Chemie a Přírodopisu
- tvorba metodických materiálů pro výuku se zaměřením na konkrétní řemesla: elektrikář, kovář, truhlář, zedník, zahradník, kuchař, hasič
- činnost profesního klubu – tvorba školních profesních novin
- tvorba herbáře a kuchařky
- modernizace učebny matematiky a přírodopisu – stavební úpravy, nové vybavení a pomůcky pro kabinet M a PŘ, dovybavení učebny F a CH
- terénní úpravy na školní zahradě a vybudování přírodní třídy
- spolupráce se středními školami a firmami zaměřenými na konkrétní řemesla
- exkurze, škola v přírodě

4.6.5 Mezinárodní projekty

Škola se neúčastní žádných mezinárodních projektů.

Škola dlouhodobě spolupracuje s německými partnery města Bečov nad Teplou – městem Grünbach a ZUŠ v Eschenburgu. (návštěvy, výměnné pobyty, výměna zkušeností...)

5 Charakteristika školního vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program „Cesta za profesí“ (ŠVP) vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). Součástí ŠVP „Cesta za profesí“ je příloha upravující vzdělávání žáků s LMP. Cílem základního vzdělávání je pomoci žákům utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

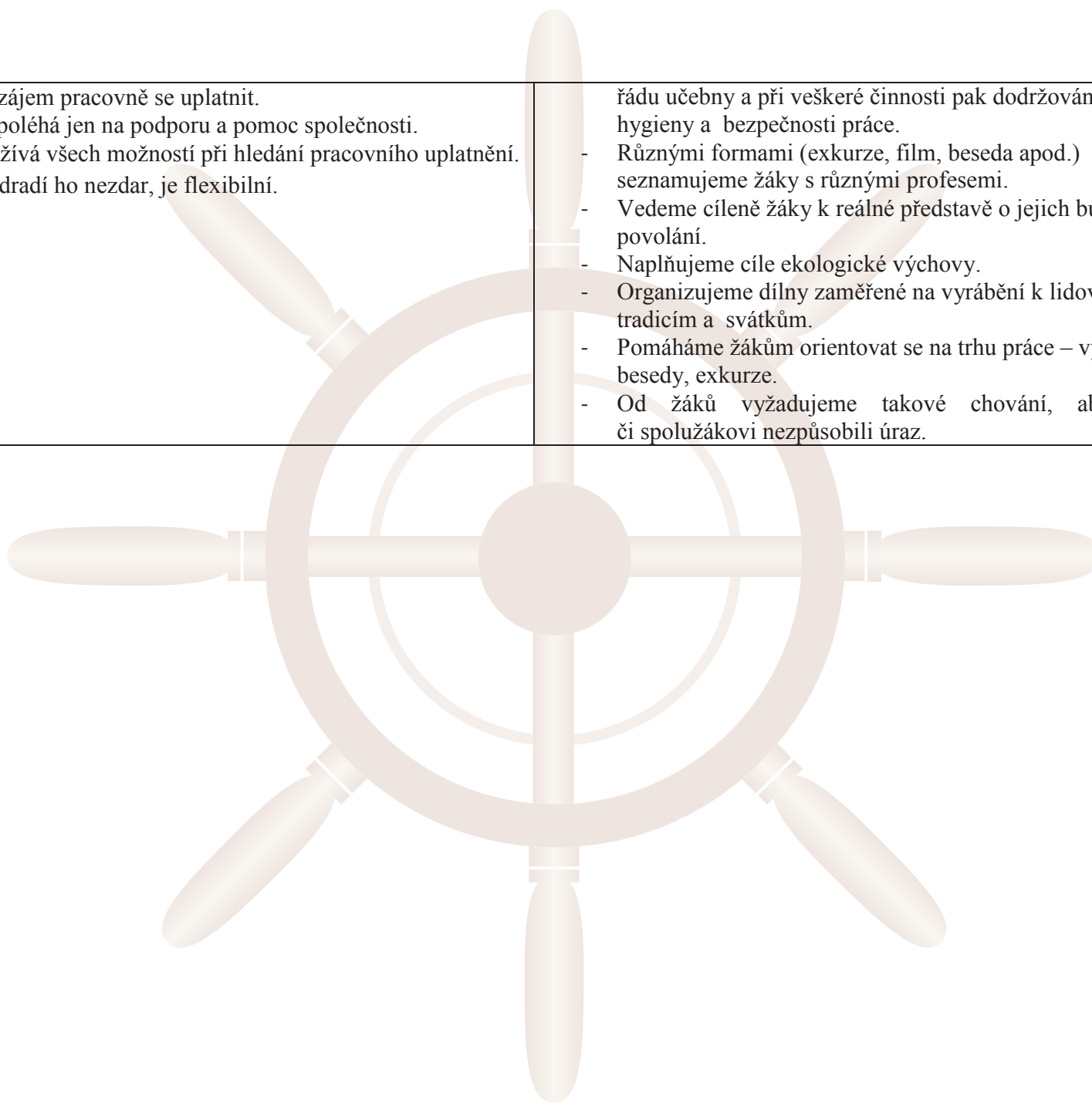
Hlavním záměrem ŠVP s motivačním názvem „Cesta za profesí“ je v co nejširší míře směřovat vzdělávání pro potřeby praktického života viz. filozofie školy.

5.2 Výchovní a vzdělávací strategie a kompetence žáků

Klíčové kompetence (vycházíme z Bloomovy taxonomie)	Strategie vedoucí k jejich dosažení
Kompetence k učení Žák - Je motivován k dalšímu studiu a celoživotnímu učení. - Dokáže zhodnotit výsledky svého učení. - Plánuje a hledá další způsoby, jak by se mohl v učení zdokonalit. - Zná zdroje informací. - Pracuje s encyklopediemi, slovníky, atlasy, internetem i	- Klademe důraz na osvojení správné techniky čtení s porozuměním a na práci s textem. - Využíváme výukových programů na PC a vedeme žáky k samostatné práci na PC. - Během výuky střídáme různé výukové metody k zajištění pestrosti a atraktivity výuky. - Jednotlivé strategie volíme podle individuality žáka a snažíme se o maximalizaci šance prožít si vlastní úspěch. - Preferujeme kladné hodnocení žáků.

dalšími prostředky k získávání informací. - Informace nejen vyhledá, ale také třídí a nachází mezi nimi souvislosti.	- Vytváříme situace, které podněcují tvořivost a umožňují realizaci vlastních nápadů.
Kompetence k řešení problémů Žák - Rozpozná problémové situace, hledá různé varianty a způsoby řešení problémů, zamýšlí se nad jejich příčinami a vyhledává informace k jejich řešení. - Řešení problémů aplikuje v podobných nebo nových situacích. - Užívá logického myšlení a je si vědom případných souvislostí. - Slušnou a přijatelnou formou obhájí svůj způsob řešení.	- Diskutujeme se žáky o jejich problémech, vytváříme atmosféru důvěry žáka v učitele a opačně. - Učíme žáky přijímat zodpovědnost za své jednání pomocí sociálních her. - Ve výuce využíváme problémové situace z běžného života, pomáháme žákům nalézat nejvhodnější řešení a zdůrazňujeme jejich smysl. - Nabádáme žáky rozpoznávat a rozlišovat problémové situace. - Učíme žáky překonávat problémové situace. - Umožňujeme žákům setkávání s profesionály, kteří dbají o lidské zdraví (besedy s policií, hasiči, s protidrogovými preventisty).
Kompetence komunikativní Žák - Aktivně i pasivně používá přiměřenou slovní zásobu, vyjadřuje se správně graficky i verbálně. - Je si vědom, že existují i alternativní způsoby komunikace a v komunikaci je akceptuje. - Ke komunikaci s okolím využívá internet a další prostředky komunikace a přes svoje omezené možnosti pohybu se dokáže zapojit do společenského dění. - Svoje komunikativní dovednosti využívá k vytváření kladných mezilidských vztahů.	- Zadáváme rozmanité individuální práce vedoucí k rozvoji aktivní i pasivní slovní zásoby. - Vedeme žáky ke čtení s porozuměním, s rozvíjením schopnosti tlumočit text vlastními slovy. - Motivujeme žáky ke spontánní četbě. - Učíme žáky využívat počítač k získávání informací a ke komunikaci s okolním světem. - Během výuky využíváme přirozené soutěživosti žáků při plnění rozmanitých úkolů. - Umožňujeme žákům kontakt s veřejnými institucemi – pošta, knihovna, různé státní úřady a jiné. - Seznamujeme žáky s alternativními způsoby komunikace.
Kompetence sociální a personální Žák	- Zařazujeme do výuky skupinové vyučování. - Vytváříme žákům modelové situace z běžného života. - Snažíme se navozovat vstřícnou atmosféru při týmové práci.

- Dokáže kooperovat ve skupině i v kolektivu, je schopen poskytnout i přijmout pomoc nebo o ni požádat. - Odhadne reálně své schopnosti i možnosti, je přiměřeně sebevědomý. - Dokáže se ovládat, respektovat druhé, je schopen druhým naslouchat. - Je schopen se zapojit do diskuse, přijatelnou formou přednést a obhájit svůj názor.	- Učíme žáky ocenit práci druhých a radovat se z úspěchu druhých. - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování. - Uplatňujeme individuální přístup k žákům talentovaným a současně k žákům s SPU.
Kompetence občanské Žák - Zná svoje práva a je si vědom svých povinností. - Je schopen uvědomění si hodnoty fyzického i duševního zdraví. - Dokáže aplikovat zdravý životní styl. - Uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí a podílí se na ní svým chováním a jednáním. - Chápe význam kulturního dědictví i kulturních tradic našich i jiných národů, vnímá umělecká díla, je schopen odlišit kýč, brak a bulvár od skutečné kultury, ocenit tvořivost a invenci. - Dokáže se chovat zodpovědně, sám se rozhodovat. - Je schopen být tolerantní k jiným národům a odlišnostem, dokáže jednat empaticky. - Je si vědom zálib a koníčků pro osobní rozvoj a smysluplné požívání volného času.	- Vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu a sami jsme jim osobním příkladem. - Seznamujeme žáky s odlišnostmi jiných kultur, vedeme je k respektování národnostních menšin. - Ve výuce využíváme audiovizuální techniku, vzdělávací a naučné programy. - Umožňujeme žákům kontakt s kulturním dědictvím národa (návštěvy historických památek, muzeí, galerií apod.). Pěstujeme v žácích úctu k historickým památkám a dílům. - Zapojujeme do výuky ekologické naukové programy, vedeme žáky k ochraně životního prostředí.
Kompetence pracovní Žák - Určí své možnosti, dokáže být kritický ke svým schopnostem.	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Dbáme na bezpečnost práce dětí, ochranu zdraví. - Vedeme žáky k samostatnosti (plánování a organizace práce, příprava pomůcek, dokončení práce, ocenění práce, úklid pracovního místa). - V odborných učebnách důsledně vyžadujeme dodržování

- Má zájem pracovně se uplatnit. - Nespolehá jen na podporu a pomoc společnosti. - Využívá všech možností při hledání pracovního uplatnění. - Neodradí ho nezdar, je flexibilní.	řádu učebny a při veškeré činnosti pak dodržování norem hygieny a bezpečnosti práce. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi. - Vedeme cíleně žáky k reálné představě o jejich budoucím povolání. - Naplňujeme cíle ekologické výchovy. - Organizujeme dílny zaměřené na vyrábění k lidovým tradicím a svátkům. - Pomáháme žákům orientovat se na trhu práce – výstavy, besedy, exkurze. - Od žáků vyžadujeme takové chování, aby sobě či spolužákovi nezpůsobili úraz.
--	---

5.3 Práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro každého takového žáka je zpracován individuální vzdělávací plán na základě doporučení poradenských center. Individuální vzdělávací plán je vytvořen pro všechny předměty v daném ročníku žáka, nebo pouze pro předměty vybrané dle zprávy z poradenských center. Důraz je kladen na spolupráci s rodiči. Vedením dokumentace o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami je v kompetenci výchovného poradce.

5.3.1 Práce se žáky se specifickými poruchami učení

Velkou pozornost věnujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení. Pro každého takového žáka je vypracován individuální vzdělávací plán, ve kterém je konkrétně uvedeno zohlednění jeho specifické poruchy učení v jednotlivých předmětech, dle stanoveného doporučení pracují individuálně s určeným pedagogem na postupném odstraňování nedostatků.

Jeden žák naší školy je vzděláván podle osnov zvláštní školy, sedm žáků pracuje s osobním asistentem.

5.3.2 Práce se žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Cílem školy je vytvářet těmto žákům podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb. Práce s těmito žáky vyžaduje podnětné a vstřícné školní prostředí, které za přispění všech podpůrných opatření (asistent pedagoga, speciální pomůcky, výukové programy, individuální integrace apod.), umožňující žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu směřujícího k odpovídajícímu uplatnění a sociální integraci.

5.3.3 Práce se žáky se sociálním znevýhodněním

Dlouhodobým cílem školy je integrace žáků z odlišného kulturního prostředí, ochrana jejich kultury a podpory jejich úspěšnosti ve společnosti. Počet žáků patřících do této skupiny se v naší škole stále zvyšuje. Žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy. Proto je nezbytné těmto žákům věnovat specifickou péči v rozsahu, který potřebují. Dlouhodobým úkolem bude integrace žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí, ochrana jejich minoritní kultury a podpora jejich úspěšnosti v majoritní společnosti.

5.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Žákem mimořádně nadaným je podle vyhlášky č.73/2005 takové dítě, jehož schopnosti dosahují mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech – rozumové, hudební, výtvarné, pohybové. V oblasti rozumové je mimořádně nadaným takový žák, u kterého bylo mimořádné nadání potvrzeno na základě pedagogicko-psychologického vyšetření. V dalších oblastech nadání se školské poradenské zařízení vyjadřuje zejména ke specifikům žakovy osobnosti, která mohou ovlivnit jeho vzdělávání. Stupeň nadání zde potom posuzuje odborník v příslušném oboru, ke kterému se nadání vztahuje, na základě doporučení poradenského zařízení. Odborné vyšetření je podkladem pro zařazení žáka do speciálních vzdělávacích opatření. Těmito opatřeními může být **individuální vzdělávací plán**, kde dochází k **obohacování učiva**.

5.5 Začlenění průřezových témat do výuky

Průřezová témata	Tematické okruhy průřezového tématu	1. stupeň					2. stupeň			
		Ročníky 1. – 5.					Ročníky 6. – 9.			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní a sociální výchova (OSV)	Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)					Inf	M, Inf	M	M, Ch	M
	Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)						ORV	ORV		
	Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)								ORV	FG
	Psychohygiena (OSV 4)		VV	VV			HV		ORV	ORV
	Kreativita (OSV 5)		VV	VV		Inf	M, Inf	M	M	M
	Poznávání lidí (OSV 6)			Prv					ORV	ORV
	Mezilidské vztahy (OSV 7)						ORV			
	Komunikace (OSV 8)			Aj	Čj, Aj	Čj, Aj	Čj, Aj	Čj, Aj	Čj, N	Čj, N
	Kooperace a kompetice (OSV 9)									Fg
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)					Inf	Inf			Fg
	Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)					Inf			ORV	

Výchova demokratického občana (VDO)	Občanská společnost a škola (VDO 1)			Prv					HV	HV
	Občan, občanská společnost a stát (VDO 2)				VI		D	D	D	
	Formy participace občanů v občanském životě (VDO 3)								ORV	ORV, FG
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (VDO 4)						D	D	D	D
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)	Evropa a svět nás zajímá (VEGS 1)					Aj	D	D, Z	D	D
	Objevujeme Evropu a svět (VEGS 2)					VI		Z		
	Jsme Evropané (VEGS 3)						D	Z		
Multikulturní výchova (MKV)	Kulturní difference (MKV 1)								D	D
	Lidské vztahy (MKV 2)			Prv			D	D		
	Etnický původ (MKV 3)									D
	Multikulturalita (MKV 4)									Z
	Princip soc. smíru a solidarity (MKV 5)								D	D

Environmentální výchova (EV)	Ekosystémy (EV 1)			Prv	Př		P, D			P
	Základní podmínky života (EV 2)						P, ORV	P	Ch	Ch, P
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)						ORV, F	AJ, P, ORV, ČJ	Ch, D, F	Ch, ORV, ČJ, P
	Vztah člověka k prostředí (EV 4)			Prv			ORV	ORV, F	P, ČJ	P, F, ORV
Mediální výchova (MV)	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1)				ČJ	ČJ, Inf	Inf	Čj, M	M	
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 2)						Čj			
	Stavba mediálních sdělení (MV 3)								Čj	
	Vnímání autora mediálních sdělení (MV 4)						ORV	ORV, Čj		
	Fungování a vliv médií ve společnosti (MV 5)					Inf			Čj, ORV	
	Tvorba mediálního sdělení (MV 6)					Inf				Čj
	Práce v realizačním týmu (MV 7)									Čj

6 Učební plány

6.1 Učební plán pro 1. stupeň

RVP oblast	RVP obor	Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Kontrola
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7 + 2 DH	7 + 2 DH	7 + 2 DH	7 + 2 DH	7 + 1 DH	35 + 9 DH
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4 + 1 DH	4 + 1DH	4 + 1DH	4 + 1DH	4 + 1DH	20 + 5 DH
Informační a komunikační techn.	Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	0	1	1
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	6
		Vlastivěda	0	0	0	1	1	2
		Přírodověda	0	0	0	2	2	4
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	2	2	1	1	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5
Ročníková maxima			22	22	26	26	26	
Ročníková minima			18	18	22	22	22	
Celkem hodin v 1. - 5. ročníku			21	22	25	25	25	118

Disponibilní hodiny (DH): 14

6.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

1. stupeň

Disponibilní hodiny jsou v učebním plánu uvedeny za znaménkem + .. DH.

- V **1. ročníku** jsme posílili časovou dotaci pro Český jazyk 2 DH z důvodu lepšího zvládnutí čtení a psaní a Matematiku 1 DH pro zvládnutí početních operací a řešení úloh.
- V **2. ročníku** je z důvodu zlepšení komunikačních dovedností posílen Český jazyk 2 DH a Matematika 1DH, kde se začíná s výukou násobilky.
- Ve **3. ročníku** je z důvodu probírání vyjmenovaných slov navýšena časová dotace Českého jazyka 2 DH. Současně se navyšuje hodinová dotace Matematiky 1DH z důvodu dokonalého zvládnutí násobení a dělení.
- Ve **4. ročníku** se navyšuje hodinová dotace v Českém jazyce 2 DH, neboť je důležité zvládnutí koncovek podstatných jmen a zafixování základních gramatických pravidel. V Matematice z důvodu zaměření pozornosti na geometrii posilujeme časovou dotaci 1DH.
- V **5. ročníku** posilujeme hodinovou dotaci v Českém jazyce 1 DH z důvodu zažití pravidel shody podmětu s přísudkem a koncovek přídavných jmen. V Matematice navyšujeme 1 DH pro lepší zvládnutí učiva 2. období.

6.2 Učební plán pro 2. stupeň

RVP oblast	RVP obor	Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Kontrola
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Český jazyk	4 + 2 DH	4 + 1 DH	4 + 1 DH	3 + 2 DH	15 + 6 DH
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3 + 1 DH	3 + 1 DH	3 + 1 DH	3	12 + 3 DH
		Německý jazyk	0	2 DH	2 DH	2 DH	6 DH
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4 + 1 DH	3 + 2 DH	15 + 3 DH
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	0	0	1
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	8
	Výchova k občanství	Občanská a rodinná výchova *	1	1	1	1	4
		Finanční gramotnost	0	0	0	1	1
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	2	2	8
	Chemie	Chemie	0	0	2	2	4
	Přírodopis	Přírodopis	1 + 1 DH	2	2	1 + 1 DH	6 + 2 DH
	Zeměpis	Zeměpis	1	1	1	1 DH	3 + 1 DH
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1 + 1 DH	1 + 1 DH	2	2	6 + 2 DH
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8

	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví *	0	0	0	0	0
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1 DH	3 + 1 DH
Ročníková maxima			30	30	32	32	
Ročníková minima			28	28	30	30	
Celkem hodin v 6. – 9. ročníku			29	29	32	32	122

Disponibilní hodiny (DH): 24

6.2.1 Poznámky k učebnímu plánu

2. stupeň

Disponibilní hodiny jsou v učebním plánu uvedeny za znaménkem + .. DH.

- V **6. ročníku** navyšujeme časovou dotaci v Českém jazyce 2 DH za účelem zlepšování jazykových a komunikačních dovedností. V Anglickém jazyce je ponechána zvýšená dotace 1 DH z důvodu lepšího zvládnutí gramatické struktury minulého času. K navýšení hodinové dotace 1 DH jsme přistoupili také v Přírodopise kvůli umožnění provádění praktických cvičení, které vedou k posilování pracovních dovedností. Výtvarnou výchovu posilujeme 1 DH z důvodu profesního zaměření naší výuky.
- V **7. ročníku** je z důvodu zlepšení komunikačních dovedností posílen Český jazyk 1 DH a 1 DH je navýšena hodinová dotace v Anglickém jazyce z důvodu zlepšení komunikativních dovedností. Výuka Německého jazyka je realizována prostřednictvím 2 DH pro lepší zvládnutí nového učiva dalšího cizího jazyka. Výtvarnou výchovu posilujeme 1 DH z důvodu profesního zaměření naší výuky.
- V **8. ročníku** je z důvodu upevnění pravopisu lexikálního, syntaktického a morfologického časová dotace Českého jazyka 1 DH. Současně se navyšuje hodinová dotace Anglického jazyka 1 DH a Německého jazyka 2 DH z důvodu zlepšení komunikativních dovedností a zažití nových gramatických jevů. Matematika byla navýšena 1DH z důvodu upevnění učební látky před přijímacími zkouškami.
- V **9. ročníku** se navyšuje hodinová dotace v Českém jazyce 2 DH, v Matematice 2 DH a v Německém jazyce 2 DH, aby žáci mohli lépe zhodnotit své šance na trhu práce. K posílení časové dotace Pracovních činností 1DH bylo přistoupeno kvůli

posílení pracovních kompetencí. Přírodopis posilujeme 1 DH z důvodu zařazení laboratorních prací. Zeměpis navyšujeme 1 DH pro prohloubení znalostí práce s mapou.

- Obsah vzdělávacího oboru **Výchova ke zdraví** je vyučován v předmětu Občanská a rodinná výchova. Je sem i převedena povinná časová dotace tohoto oboru v rozsahu 2h dle RVP ZV.
- Na základě doporučení MŠMT jsme do vzdělávací oblasti Člověk a společnost zařadili předmět **Finanční gramotnost**, který vyučujeme v 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina. Učební osnovy vychází ze společného dokumentu Systém budování finanční gramotnosti na základních a středních školách.
- **Německý jazyk** vychází z doplňujícího vzdělávacího oboru a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Další cizí jazyk. Z důvodu nízkého počtu žáků a v souladu s RVP ZV je vyučován Německý jazyk (druhý cizí jazyk) jako povinný. Je realizován formou povinně volitelného předmětu od 7. ročníku s časovou dotací 6 DH.

7 Učební osnovy

7.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

7.1.1 Předmět: Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura za významný nástroj poznávání světa a porozumění sobě samému. Ve výuce si žáci osvojují jazykové, komunikační a literární znalosti a dovednosti, kterých využívají nejen ve svých mluvených a písemných projevech, ale i v ostatních školních předmětech a ve svém dalším osobním, občanském a profesním životě.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka se dělí na tři tematické oblasti – jazykovou, komunikační a slohovou a literární výchovu. Jazyková výchova pomáhá žákům správně a adekvátně užívat jazykových prostředků v jejich mluvených a psaných projevech. Komunikační výchova připravuje žáky na to, aby dokázali reagovat vhodně, věcně a jazykově správně v různých komunikačních situacích. V literární výchově při práci s uměleckými i jinými texty v tištěné i elektronické podobě si žáci osvojují dovednosti potřebné pro porozumění textu, pochopení jeho významu a smyslu a pro jeho hlubší vnímání.

1. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Ve výuce českého jazyka a literatury na 1. stupni je důraz kladen především na:

- výuku čtení analyticko-syntetickou metodou;
- výuku psaní – podle normy písma;
- poznání jazykového systému jako opory pro mluvení a psaní ve spisovném jazyce;
- osvojení základních pravopisných jevů;
- vhodné užívání jazykových prostředků;
- výstižné formulování a sdělování svých myšlenek;
- získávání informací z různých zdrojů, tradičních i digitálních;

- základy práce s literárním textem;
- rozvíjení čtenářských dovedností a návyků zaměřených k tomu, aby žák ve výuce na druhém stupni dokázal samostatně pracovat s přiměřeně náročnými odbornými, uměleckými a publicistickými texty v tištěné a elektronické podobě;
- poznávání základních literárních druhů na základě četby, vnímání jejich specifických znaků, formulaci vlastních názorů na přečtené.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zváží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy AJ a M.

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Mediální výchova

Profesní vzdělávání

Součástí výuky vyučovacího předmětu Český jazyk jsou metodické materiály, napříč všemi ročníky, ve kterých je žákům zdůrazňována potřeba povědomí ve vazbě na jejich budoucí profesi. Metodické materiály jsou rozděleny do deseti metodických listů, pro různé ročníky. Jednotlivé metodické listy jsou koncipovány jako příprava na hodinu nebo na vyučovací blok, doplněná pracovními listy pro žáky nebo metodickými pomůckami pro učitele či celou třídu.

Pracovní listy si mohou žáci zařadit do svých portfolií, metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se realizuje ve všech ročnících 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	9	9	9	9	8

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Český jazyk je vyučován v nedělených třídách. V případě, že se část výuky odehrává v rámci školního tematického projektu, jsou žáci rozděleni podle předem stanoveného klíče. Vyučování předmětu probíhá v kmenové učebně třídy, v knihovně nebo multimediální a počítačové učebně. Žáci navštíví alespoň jedno divadelní představení či jinou kulturní akci spojenou s probíraným obsahem literární výchovy ročně. Během školního roku je zařazována řada třídních projektů. Žáci si osvojené dovednosti a znalosti vyzkouší v činnostech organizovaných pro školu nebo veřejnost.

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vede žáky k porozumění jejich významu a smyslu;
- motivuje žáky, aby si vedli portfolio četby, tím sledovali pokrok ve svém čtenářství a rozvíjeli svůj pozitivní vztah k literatuře;
- využívá práci s chybou v různých jazykových projevech k tomu, aby si žáci lépe uvědomili, na co se mají při učení zaměřit;
- podněcuje zájem žáků o jazyk a jazykovou kulturu tím, že je motivuje k účasti v jazykových, literárních a recitačních soutěžích i soutěžích, které si uspořádají sami.
- vede žáky k využívání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním vhodných úloh zaměřených na řešení jazykových problémů vede žáky k tomu, aby si zaznamenávali důvody řešení a postup jednotlivých kroků a své záznamy využili při argumentaci a obhajobě řešení;
- vede žáky k samostatné aplikaci osvojených pravidel probraných mluvnických jevů;
- motivuje žáka k tomu, aby se nenechal odradit případným neúspěchem a snažil se nalézt řešení;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužákem, učitelem, ostatními dospělými), a tím vytváří příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky;
- vytváří podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své zážitky z četby, a tím podporuje zájem žáků o četbu;
- nacvičuje s žáky prezentování jejich myšlenek a názorů.
- procvičuje s žáky kultivované vyjadřování a rozšiřuje jejich slovní zásobu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazováním práce s ICT do výuky vede žáky k bezpečnému užívání internetu a dodržování net-etikety;
- čtenářských zkušeností žáků využívá pro utváření jejich hodnotového systému;
- zařazuje práci ve skupinách, vede žáky k diskusi, ke spolupráci a nalézání společného řešení problémů;
- požadujeme dodržování dohodnutých pravidel a respektování ostatních,
- učíme žáky poskytnout pomoc nebo o ni požádat.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- využívá osobní zkušenosti žáků a jejich zkušenosti z četby k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur;
- výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů vede žáky k pochopení významu českého jazyka jako prvku národní identity;
- posilujeme kladný postoj žáků k přírodě a životnímu prostředí využíváním naučné a vědecké literatury;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce.
- vede žáky k dodržování hygienických pravidla při čtení a psaní;

1. stupeň
Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL- 3 – 2 - 01	- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova; - rozlišuje slovo, slabiku, hlásku; - čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky; - pozná větu, píše na konci věty tečku;	- Písmena: malá, velká, tiskací a psací - Analýza a syntéza slov - Sluchové rozlišení hlásek - Opis a přepis slov a vět - Hlásky, slabika, slovo, věta - Velké písmeno u vlastních jmen osob a u prvního slova ve větě		
ČJL – 3 – 2 - 05	ve svém mluveném projevu užívá správné tvary slov;	Kultura mluveného projevu		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL – 3 – 1 - 01	- čte nahlas slova, věty a krátké texty; - rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek;	- Věcné čtení - Praktické čtení – technika čtení - Čtení tiskacího i psacího písma		MM CJL 1 – EU-OPVK
ČJL – 3 – 1 - 02	rozumí jednoduchým písemným pokynům;	Naslouchání: praktické a věcné		MM CJL 2 – EU-OPVK

	adekvátně reaguje na mluvené pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání);	Věcné čtení – čtení s porozuměním		
ČJL – 3 – 1 - 03	pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se;	- Souvislý mluvený projev - Technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky		
ČJL – 3 – 1 - 05	s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu;			
ČJL – 3 – 1 - 04	mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost;			
ČJL – 3 – 1 - 06	v promluvách užívá vhodné verbální prostředky řeči;			
ČJL – 3 – 1 - 07	krátce, souvisle vypráví své zážitky;			
ČJL – 3 – 1 - 08	- uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní; - udržuje si pracovní a hygienické návyky,	- Hygiena psaní - Příprava na psaní - Psaní prvků písmen a číslic		
ČJL – 3 – 1 - 09	- píše správné tvary písmen a číslic i podle diktátu; - kontroluje vlastní písemný projev;	- Technika psaní - Diktát písmen, slov, jednoduchých vět		M Číslo a početní operace.
ČJL – 3 – 1 - 11	seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti;	Mluvený projev: vypravování, dialog na základě		

	podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh;	obrazového materiálu		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL – 3 – 3 - 01	- čte literární texty, pozorně naslouchá čtení; - recituje básně, říkadla a rozpočítadla, z paměti je přednáší;	- Čtení - Naslouchání - Dramatizace - Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec) - Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramatizace		Hv – písničky Tv – tanečky Prv Vv – ilustrace k textu
ČJL – 3 – 3 - 02	- vyjadřuje své pocity z přečteného textu; - rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav;			
ČJL – 3 – 3 - 03	odliší jednotlivé literární pojmy;			
ČJL – 3 – 3 - 04	pracuje tvořivě s literárním textem, dramatizuje jej.			

Ročník: druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL – 3 – 2 - 01	- rozděluje slova na konci řádků; - seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena;	Rozdělení hlásek – samohlásky, souhlásky, dvojhlásky, slabikotvorné r, l		

	- identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti; - správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov;	- Slabika - význam pro dělení slov - Abeceda - Délka samohlásek - Spisovná výslovnost - Spodoba znělosti		
ČJL – 3 – 2 - 02	- rozpozná slovo významově nadřazené ve skupině slov; - ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené; - v textu najde slova příbuzná, - přiřadí správně slova stejného anebo podobného významu a slova významu opačného; - rozpozná a uvede více významů u známých slov;	Význam slov: slova nadřazená a podřazená, synonyma, antonyma, slova příbuzná,		
ČJL – 3 – 2 - 08	- aplikuje pravidla psaní u, ů a ú, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, pravopis zdůvodní; - správně píše velká písmena na počátku vět a vlastních jmen osob a zvířat, pravopis zdůvodní;	- Pravopis lexikální – psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách - Psaní u, ú, ů - Psaní slabik dě, tě, ně, bě, ,pě, vě, mě - Vlastní jména – osob, zvířat, místní názvy - města, řeky, hory		<u>MM CJL 3 – EU-OPVK</u>
ČJL – 3 – 2 - 03	rozliší slova do skupin	Významové okruhy		

	podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost);	slov – příprava - slovní druhy		
ČJL - 3 - 2 - 07	- rozpozná oznámení, otázku, rozkaz, přání; - podle komunikačního záměru mluvčího zaznamená správně interpunkci na konci věty; - moduluje melodii výpovědi podle svého záměru; - v krátké výpovědi opraví chybnou modulaci;	Druhy vět podle komunikačního záměru mluvčího		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL - 3 - 1 - 01	- čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty; - jednoduše reprodukuje přečtené texty;	- Dokončení prvopočátečního čtení - Čtení s porozuměním		MM CJL 4 – EU-OPVK
ČJL- 3 - 1 - 02	- rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje; - rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně, divadle;	Čtení a naslouchání s porozuměním		
ČJL- 3 - 1 - 03	podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a rozloučení;	Mluvený projev: Základní formy společenského styku (pozdrav, rozloučení, prosba,		

	vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem;	omluva), pravidla dialogu		
ČJL- 3 – 1 - 05	správně dýchá a volí vhodné tempo řeči v připravených i nepřipravených školních projevech;	Mluvený projev: nonverbální prostředky		
ČJL – 3 – 1 - 06	- v krátkých promluvách v běžných školních a mimoškolních situacích užívá vhodně melodie a tempa řeči, pauz a důrazu; - svůj projev doprovází jednoduchými gesty a vhodnou mimikou;			
ČJL- 3 – 1 - 10	píše krátká sdělení podle pokynů učitele;	- Psaní s porozuměním - Jednoduchý popis, vyprávění - Diktát slov a vět		
ČJL- 3 – 1 - 09	- píše správné tvary písmen a číslic - správně spojuje písmena i slabiky - kontroluje svůj písemný projev	- Psaný projev žáka – úhlednost - Dodržování správných tvarů písmen		
ČJL – 3 – 1 - 11	- seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti; - podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý	Mluvený projev: vypravování, dialog na základě obrazového materiálu		

	příběh;			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL – 3 – 3 - 01	při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči;	- Krásná literatura - Poslech literárních textů - Přednes literárních textů		
ČJL – 3 – 3 - 02	- stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu; - vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem;	- Reprodukce textu - Počátky interpretace literatury		Vv Prv
ČJL – 3 – 3 - 03	- odliší vyjadřování v próze a ve verších; - rozumí základním literárním pojmům;	Literární druhy a žánry: poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka		
ČJL – 3 – 3 - 04	- vymyslí závěr jednoduchého příběhu; - zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku.	- Literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, verš, rým, přirovnání - Čtení s porozuměním - Poslech literárních textů - Zážitkové čtení a naslouchání - Tvůrčí psaní		

Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL – 3 – 2 - 08	- odůvodňuje a správně píše u, ů a ú, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, pravopis zdůvodní i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; - správně píše vlastní jména vybraných států, ulic, zeměpisných názvů;	- Lexikální pravopis -velká písmena – vlastní jména - délka samohlásek - Pravopis: - vyjmenovaná slova a slova příbuzná -slovesné tvary v přítomném čase		MM C JL 5 – EU-OPVK
ČJL – 3 – 2 - 04	- rozezná slovo ohebné a slovo neohebné; - v základním tvaru rozliší všechny ohebné slovní druhy;	Tvarosloví: slova ohebná a neohebná, slovní druhy		Aj – slovní druhy
ČJL – 3 – 2 - 02	- rozpozná slovo významově nadřazené ve skupině slov; - ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené; - v textu najde slova příbuzná	- Význam slov - Slovní zásoba a tvoření slov - Stavba slova (kořen, předponová a příponová část, koncovka)		

ČJL – 3 – 2 - 06	• spojuje krátké věty do souvětí a užívá k tomu vhodné spojovací výrazy; • obmění spojovací prostředky podle potřeby svého projevu nebo podle zadání učitele;	• Skladba – věta jednoduchá, souvětí, spojky, spojovací výrazy		Rozšiřující učivo: - vyhledává významové souvislosti mezi slovy ve větě
ČJL – 3 – 2 - 01	• seřadí slova v abecedním pořádku • označí přízvučnou slabiku ve slově;	• Abeceda - řazení slov • Slovní přízvuk		
ČJL – 3 – 2 - 05	• užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	• Podstatná jména – určování číslo a rod - pádové otázky • Slovesa – osoba, číslo a čas • Časování		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL – 3 – 1 - 01	• čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti; • vyhledá informace v encyklopediích a slovnících pro děti; • při čtení vhodně užívá nonverbální prostředky; • reprodukuje obsah textu; • doplní text o chybějící část, dovypráví jej, vymyslí název úryvku textu;	• Čtení s porozuměním, tvořivá práce s textem		MM C JL 6 – EU-OPVK

ČJL – 3 – 1 - 02	aktivně se podílí na sestavování jednoduchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole;	Naslouchání a čtení s porozuměním		
ČJL – 3 – 1 - 03	- dodržuje vhodnou vzdálenost k partnerovi, udržuje s ním oční kontakt; - rozhovor bezdůvodně nepřerušuje nebo požádá o přerušení a uvede důvod;	Mluvený projev: dialog, verbální a nonverbální prostředky komunikace		AJ: Pravidla komunikace.
ČJL – 3 – 1 - 06	- naslouchá mluvenému projevu spolužáka a uvědomuje si jeho nonverbální prostředky; - odhalí výraznější chyby v mluveném projevu, upozorní na ně a pomůže s jejich opravováním;			
ČJL – 3 – 1 - 07	- v jednoduchém projevu dbá na to, aby byl gramaticky a věcně správný; - opraví chyby v samostatném vypravování spolužáka;	Mluvený projev: kultivace mluveného projevu žáka.		Rozšiřující učivo: - beseda o zhlédnutém divadelním představení
ČJL – 3 – 1 - 10	- sestaví osnovu a podle ní píše krátké texty; - v písemném projevu užívá vhodně jazykové prostředky, grafické symboly a interpunkci	- Psaný projev: vypravování, popis, pozdrav, adresa, dopis, - Rozvoj slovní zásoby		

	a při tom aplikuje znalosti osvojené v jazykové výchově;			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL – 3 – 3 - 01	Čte a přenáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- Krásná literatura - Poslech literárních textů - Přednes literárních textů		VV - ilustrace
ČJL – 3 – 3 - 02	ústně i písemně vyjadřuje své pocity z přečteného textu;	- Zážitkové čtení a naslouchání - Reprodukce literárního textu - Tvořivé činnosti s literárním textem		
ČJL – 3 – 3 - 04	podle svých schopností ztvární obsah textu jednoduchými obrázky, jednoduchým komiksem, dramatizací či hudebním doprovodem;			Rozšiřující učivo: - komiks
ČJL – 3 – 3 - 03	- rozliší poezii a prózu; - pozná a charakterizuje pohádku, příběh s dětským a zvířecím hrdinou, bajku; - uvede nejznámější autory a ilustrátory knih pro děti.	- Literární pojmy: poezie, próza (verš, rým, pohádka, bajka, přirovnání) - Dětská literatura		Rozšiřující učivo: - debata o vlastní četbě

Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
-----------------------------------	------------------------------	--------------	--	--

JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL – 5 – 2 – 01	vyhledá a vhodně použije slova stejného nebo podobného významu;	Význam slova: synonyma, vícevýznamová slova		M: Číslo a početní operace.
ČJL – 5 – 2 – 02	- v jednoduchých případech rozliší kořen slova, část předponovou a příponovou; - podle instrukcí učitele graficky zaznamená stavbu slova; - rozpozná a správně napíše předponu a předložku, zvládá jejich pravopis;	Stavba slova: kořen, předpona a část příponová		MM CJL 7 – EU-OPVK
ČJL – 5 – 2 – 03	- vyhledá v neznámém textu plnovýznamová slova a určí jejich slovní druh; - ohledně slovní druhy užívá ve správném tvaru;	Tvarosloví: slovní druhy plnovýznamových slov, spisovné a nespisovné tvary jmen, zájmen a sloves		M: Číslo a početní operace. AJ: Slovní druhy.
ČJL – 5 – 2 – 04	- vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné s ohledem na komunikační situaci; - určí nespisovné tvary u českých slov; - označí různé komunikační situace, při nichž je vhodné užívat spisovných tvarů slov;		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)	
ČJL – 5 – 2 – 05	ve dvojčlenné větě vyhledá základní skladební dvojici;	Skladba: základní větné členy, souvětí souřadné a podřadné		

	ve větách s nevyjádřeným podmíněním tvoří základní skladební dvojici za pomoci příslušných osobních zájmen;	Spojovací výrazy		
ČJL – 5 – 2 - 07	ve svém projevu užívá vhodných spojovacích výrazů a obměňuje je dle pokynů učitele;			
ČJL – 5 – 2 - 08	píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných;	Pravopis: lexikální		M: Číslo a početní operace.
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL – 5 – 1 - 01	sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky;	Čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení		MM CJL 8 – EU-OPVK
ČJL – 5 – 1 - 02	- v krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní; - vypíše z textu požadované informace; - vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dozvědět;	- Osnova textu - Výpisky - Vypravování - Popis	MV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílu mezi informativním a zábavním sdělením)	M: Netradiční aplikační úlohy a problémy. Rozšiřující učivo: - porovnání informací ze dvou zdrojů
ČJL – 5 – 1 - 03	- doplní neúplný text; - sestaví souvislé vypravování a popis (podle pravidel časové a příčinné souvislosti);			Rozšiřující učivo: - dokončení pohádky

ČJL – 5 – 1 - 04	- reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něj podstatné informace a zapamatuje si je; - zaznamená si data a informace, s nimiž chce v budoucnosti dále pracovat;			M: Číslo a početní operace. Rozšiřující učivo: - porovnání informací ze dvou zdrojů
ČJL – 5 – 1 - 05	- dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích a pravidla bezpečnosti na internetu; - vhodně se zapojí do rozhovoru, udržuje a ukončí jej;	- Mluvená komunikace: nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost - telefon	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta)	
ČJL – 5 – 1 - 08	- postihne významné rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností; - rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci (s ohledem na spisovnost projevu);			
ČJL – 5 – 1 - 07	- dle komunikačního záměru vědomě moduluje a intonuje promluvu, užívá vhodně tempa a pauz řeči; - promluvu upraví podle změněného záměru;			
ČJL – 5 – 1 - 09	správně aplikuje pravopisné a gramatické	Písemný projev: dopis, blahopřání,		M: Číslo a početní

	jevy v jednoduchých písemných projevech; • dodržuje kompoziční a jiné požadavky spojené s vypravováním a popisem; • vyplní správně jednoduché formuláře v tištěné i elektronické podobě;	vzkaz, zpráva, oznámení, dotazník		operace.
ČJL – 5 – 1 - 10	• sestaví osnovu vypravování, než začne psát souvislý text; • tvoří nadpisy, člení text na odstavce; • v souvislém textu zachovává časovou a příčinnou souvislost; • podle osnovy vypráví krátký příběh, užívá vhodný jazyk; • popíše svůj pokoj, členy rodiny, jednoduchý pracovní postup;	• Vypravování • Popis		
ČJL – 5 – 1 - 06	• za pomoci učitele rozpoznává v mediálních produktech (zejména v reklamě) některé manipulativní záměry a techniky a diskutuje o nich;	• Věcné naslouchání a čtení		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL – 5 – 3 - 01	• sdělí své dojmy	• Zážitkové čtení		

	z přečteného literárního textu, argumentuje s oporou jeho konkrétní části; • své dojmy vyjádří písemně i ústně; • označí v krátkém odstavci literárního textu nejdůležitější část, svůj výběr zdůvodní; • vypíše z textu informace dle zadání učitele; • vypíše z textu informace, které jej zaujmou, formuluje otázky vyplývající z textu;	• Interpretace literárního díla		
ČJL – 5 – 3 - 02	• přednáší a volně reprodukuje text; • tvoří vlastní text na dané či vlastní téma;	• Tvořivé činnosti s literárním textem		
ČJL – 5 – 3 - 03	• rozliší poezii, prózu, drama; • odliší umělecký text od neuměleckého.	• Literární pojmy: druhy a žánry, literatura neumělecká		

Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				

ČJL - 5 - 2 - 01	• najde v textu větu, která obsahuje slovo vícevýznamové;	• Význam slov: slovo vícevýznamové		
ČJL - 5 - 2 - 02	• určí v běžných a jednoduchých slovech kořen, předponu a část příponovou a koncovku; • uvede slova příbuzná k českým slovům; • uvede příklady slov odvozených stejnou příponou či předponou; • graficky označí ve slovech kořen, slovotvorný základ, předponu a příponovou část;	• Slovo tvorba: odvozování slov, slovotvorný základ • Stavba slova: kořen slova, příbuznost slov		
ČJL - 5 - 2 - 03	• určí pád, číslo, vzor a rod podstatných jmen; • určí mluvnické kategorie slovesa – osobu, číslo, způsob, čas; • vyhledá složené tvary slovesa; • určí druh a vzor přídavných jmen; • píše správně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen měkkých a tvrdých; • rozpoznává neohebné slovní druhy (s výjimkou částic);	• Tvarosloví: vzory podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých, způsob slovesa, složené slovesné tvary v činném rodu, předložky, spojky • Pravopis morfológický		MM CJL 10 – EU-OPVK

	• správně píše předložku s/z;			
ČJL – 5 – 2 - 05	• označí základ podmětu a základ přísudku dvojčlenné věty; • na nevyjádřený podmět odkáže odpovídajícím osobním zájmenem;	• Skladba: základní větné členy, větný základ, podmět vyjádřený a nevyjádřený		Rozšiřující učivo: - valence – větný vzorec (minimální věta)
ČJL – 5 – 2 - 06	• pozná souvětí; • spojí věty, oddělí věty v souvětí čárkou nebo vhodným spojovacím výrazem;	• Skladba: věta jednoduchá a souvětí		
ČJL – 5 – 2 - 07	• upraví spojení vět v souvětí dle zadání, užije správný spojovací výraz;			
ČJL – 5 – 2 - 09	• píše správně i/y v koncovkách přičestí minulého (činného) ve shodě přísudku s podmětem v základních případech;	• Pravopis syntaktický		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL – 5 – 1 - 01	• vymyslí název úryvku textu; • rozhodne, zda je možno dozvědět se z textu danou informaci; • z přečteného textu vyvozuje závěry; • sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu	• Čtení s porozuměním	MV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílu mezi informativním a zábavním sdělením)	M: Číslo a početní operace. Rozšiřující učivo: - autorský záměr - diskuse o porozumění textu

	a své prožitky;			
ČJL – 5 – 1 - 02	- rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl; - porovná informace ze dvou zdrojů;	Poznámky a výpisky	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta)	M: Netradiční aplikační úlohy a problémy.
ČJL – 5 – 1 - 03	- doplní neúplné sdělení; - opraví neúplné sdělení jiného žáka; - zeptá se na podrobnosti slyšeného projevu;	Celistvost a soudržnost textu		
ČJL – 5 – 1 - 06	při skupinové práci najde v reklamě nebo inzerci autorovu manipulaci, společný názor zdůvodní a obhajuje;	Čtení a naslouchání s porozuměním		Rozšiřující učivo: - tvořivá práce s reklamou - interpretace
ČJL – 5 – 1 - 08	- najde ukázkou nespisovných jazykových prostředků v literárním textu, diskutuje o vhodnosti jejich užití a o důvodu autora, proč tyto prostředky užil; - rozpozná vhodnost použití spisovné či nespisovné výslovnosti dle situace; - vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost dle komunikační situace;	Literární dialog: přímá řeč, věty uvozovací, běžná komunikace		Rozšiřující učivo: - komunikace žáka s použitím ICT
ČJL – 5 – 1 - 09	správně aplikuje osvojené	Slohové útvary:		<u>MM ČJL 9 – EU-</u>

	gramatické a stylistické vědomosti a dovednosti při tvorbě vlastního textu;	vypravování, popis děje, popis pracovního postupu, inzerát, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz		OPVK
ČJL – 5 – 1 - 10	• zdůvodní význam osnovy; • na základě osnovy vypráví příběh nebo popisuje postup práce;			AJ: Osnova.
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL – 5 – 3 - 02	• napíše pohádku, povídku, bajku, dotvoří ji obrázky; • ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm;	• Tvořivé činnosti s literárním textem		
ČJL – 5 – 3 - 03	• odliší jednoduché literární, publicistické a populárně naučné texty a svou klasifikaci zdůvodní;	Základní literární pojmy: literatura umělecká a věcná • Literární žánry: pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň		
ČJL – 5 – 3 - 04	• charakterizuje základní žánry literatury pro děti; • pozná v textu zvláštní či zvláště užitá jazykové prostředky jazyka, za pomoci učitele vysvětlí, proč je autor užil, popíše, jak na něj působí; • uvažuje o funkci verše, rýmu a rytmu poezie v konkrétním textu; • popíše svými slovy kompozici povídky.	• Slohové útvary: pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň • Populárně naučné texty: encyklopedie, slovník		Rozšiřující učivo: - beseda o knihách a četbě

Charakteristika vyučovacího předmětu

Škola považuje předmět Český jazyk a literatura za významný nástroj poznávání světa a porozumění sobě samému. Ve výuce si žáci osvojují jazykové, komunikační a literární znalosti a dovednosti, kterých využívají nejen ve svých mluvených a písemných projevech, ale i v ostatních školních předmětech a ve svém dalším osobním, občanském a profesním životě.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Obsahové vymezení předmětu

Výuka je rozdělena na tři tematické oblasti – jazykovou, komunikační a slohovou a literární výchovu.

Jazyková výchova:

- žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Prohlubují si obecné intelektové dovednosti, např. dovednost porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třdit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění, učí se vyhledávat a ověřovat potřebné informace v literatuře, slovnících, encyklopediích, v tištěné podobě i na internetu.

Komunikační a slohová výchova:

- žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit, učí se výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky s ohledem na komunikační situaci a prostředí, učí se rozumět různým typům textů v tištěné i elektronické podobě, jež se vztahují k nejrůznějším situacím, a kriticky posuzovat jejich obsah, zejména rozpoznat manipulaci v mluvené, písemné i elektronické podobě a dokázat na ni adekvátně reagovat.

Literární výchova:

- žáci jsou vedeni ke čtení s porozuměním, k práci s textem, k rozlišování specifických znaků literárních druhů, k základní orientaci v dílech českých i světových spisovatelů. Na základě osvojování a rozvíjení čtenářských zkušeností získávají kladný vztah k literatuře a zájem o četbu a další kulturní prožitky, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje. Uvědomují si souvislosti mezi historickými událostmi a literaturou, v níž se odrážejí. Prostřednictvím regionální literatury se rozvíjí u žáků také zájem o obec, město, kraj, v němž žijí.

Profesní vzdělávání

Součástí výuky vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou metodické materiály, napříč všemi ročníky, ve kterých je žákům zdůrazňována potřeba jazykového vzdělání ve vazbě na jejich budoucí profesi. Metodický materiál poskytuje návod a inspiraci, jak zařadit profesní vzdělávání do výuky českého jazyka. Materiál je rozdělen do deseti metodických listů, pro různé ročníky dle věku a jazykové úrovně žáků. Jednotlivé metodické listy jsou koncipovány jako příprava na hodinu, nebo na vyučovací blok, doplněná pracovními listy pro žáky. Pracovní listy si mohou žáci zařadit do svých portfolií, metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Průřezová témata

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Mediální výchovu (MV)

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se realizuje ve všech ročnících 2. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	2. stupeň			
Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	6	5	5	5

Organizační vymezení předmětu

Český jazyk je vyučován v kmenové třídě nebo v počítačové učebně. Žáci navštíví alespoň dvakrát za školní rok městskou knihovnu a kulturní akci v souvislosti s probíraným obsahem literární výchovy. Jsou zařazeny krátkodobé třídní projekty na aktuální témata, kde žáci uplatní znalosti a prohloubí své dovednosti získané v předmětu. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako např. soutěže.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé se při veškerých činnostech cíleně zaměřují také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- volí zajímavá témata pro zpracování referátů a tím motivuje žáky k vyhledávání, třídění a využívání informací z různých zdrojů, a to jak z ústních sdělení, tak z tištěných textů, encyklopedií i z elektronických médií;
- motivuje žáky k tomu, aby portfolio své četby programově doplňovali o tituly náročnějších děl a různých žánrů;
- podněcuje zájem žáků o jazyk a literaturu a o zvýšení své jazykové kultury tím, že je motivuje k účasti v jazykových, literárních a recitačních soutěžích; motivuje je k tomu, aby se podíleli na organizaci soutěží ve škole;
- zadáváním vhodných úkolů rozvíjí tvořivé schopnosti žáků a motivuje je k vlastní literární tvorbě.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- navozením náročnějších komunikačních situací umožňuje žákům praktické využití osvojených komunikačních dovedností;
- zařazuje do výuky tematicky vymezené diskuse, v nichž mají žáci možnost uplatnit vlastní názory, vhodně argumentovat, korigovat svá stanoviska a vhodně reagovat na názory jiných;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zapojuje žáky do tvorby pravidel pro diskuse (včetně diskusí virtuálních) a vede je k respektování a dodržování přijatých pravidel;
- pravidelným zařazováním různě náročných řečnických cvičení do výuky vede žáky k získávání potřebné sebedůvěry pro vystupování na veřejnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

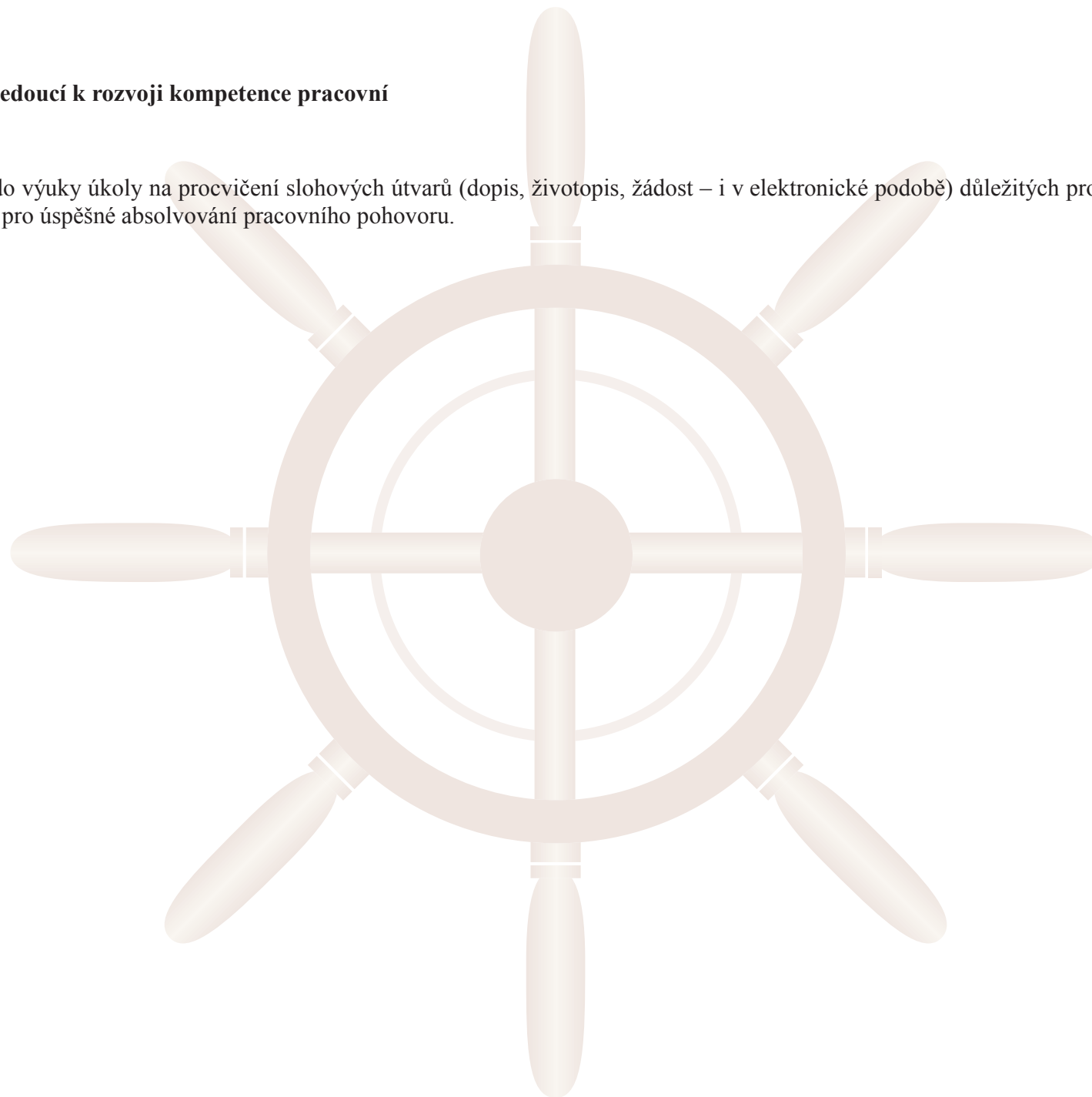
Učitel:

- výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů přibližuje žákům význam české literatury jako kulturního dědictví národa;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- zařazuje do výuky úkoly na procvičení slohových útvarů (dopis, životopis, žádost – i v elektronické podobě) důležitých pro pracovní uplatnění a pro úspěšné absolvování pracovního pohovoru.

2. stupeň**Ročník: šestý**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL – 9 – 2 - 01	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova;	Zvuková stránka jazyka, spisovná a nespisovná výslovnost		
ČJL – 9 – 2 - 02	zaznamená stavbu slova, označí předponu, kořen, příponu a koncovku;	Stavba slova, funkční morfémy		
ČJL – 9 – 2 - 03	samostatně a efektivně pracuje s jazykovými příručkami;	Jazykové příručky		
ČJL – 9 – 2 - 04	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikaci;	- Tvarosloví: základní tvaroslovné kategorie - Pravopis morfologický		
ČJL - 9 – 2 - 06	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí;	Skladba: podmět a přísudek		
ČJL – 9 – 2 - 07	píše správně i/y ve shodě přísudku s několikanásobným podmětem;	Syntaktický pravopis		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL – 9 – 1 - 08	- vyhledá v textu klíčová slova; - podle klíčových slov napíše jednoduchý slohový útvar	- Základy studijního čtení - Písemný projev		

	odpovídající věku; • vytvoří stručné poznámky, výpisky nebo výtah z textu; • zhodnotí, co nového se dozvěděl studiem textu;			
ČJL – 9 – 1 - 10	• podle svých schopností a zadání napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně slohový útvar;	• Vlastní tvořivé psaní • Slohové útvary: krátké vypravování, popis předmětu, zpráva a oznámení, výpisky, výtah, osobní dopis/e-mail	OSV- Sociální rozvoj- Komunikace	MMČJL1-EU-OPVK MMČJL2-EU-OPVK
ČJL – 9 – 1 - 04	• vyjadřuje se srozumitelně, věcně a jazykově správně;	• Mluvený projev: zásady kultivovaného projevu, nonverbální prostředky		
ČJL – 9 – 1 - 05	• v mluveném a psaném projevu zohledňuje prostředí a adresáty projevu;			
ČJL – 9 – 1 - 06	• při mluveném projevu užívá vhodně dynamiku (hlasitost), tempo, větný přízvuk a melodii, pauzy; • mluvený projev doprovodí vhodnými gesty a mimikou;			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL – 9 – 3 - 06	• uvede základní znaky poezie, prózy, rozpozná lyrický a epický text; • uvede nejznámější autory knih pro děti a mládež na základě vlastní zkušenosti;	• Základy literární teorie a historie • Literární druhy a žánry: dobrodružná a humoristická literatura, moderní		
ČJL – 9 – 3 - 01	• reprodukuje přečtený text,		MV – Interpretace	

	jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla;	pohádka, bajka, nonsensová literatura, pověst, báje, ústní lidová slovesnost, balada	vztahu mediálních sdělení a reality	
ČJL – 9 – 3 - 03	• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo;			
ČJL – 9 – 3 - 09	• vyhledává informace z literární teorie a historie v tištěných a elektronických katalozích, encyklopediích a učebnici.	• Studijní čtení		

Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL – 9 – 2 - 02	• obohacuje slovní zásoba; • správně odvozuje příponami a předponami; • správně skládá a zkracuje slova;	• Obohacování slovní zásoby a tvoření českých slov		
ČJL – 9 – 2 - 04	• správně tvoří, rozlišuje, určuje obtížnější slovní druhy;	• Tvarosloví: neohebné a ohebné slovní druhy		
ČJL – 9 – 2 - 06	• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek	• Skladba: přívlastek, předmět,		

	ve větě a v souvětí;	přísluvečné určení, tvorba věty		
ČJL – 9 – 2 - 07	správně píše: velká písmena (u neznámých slov/pojmenování rozhodne podle slovníku), hláskové skupiny se znělostní spodobou v českých slovech;	Pravopis lexikální a syntaktický		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL – 9 – 1 - 01	- v písemném sdělení odliší s pomocí učitele a v diskusi se spolužáky fakta a názory/hodnocení autora; - při čtení si klade otázky týkající se jeho vnímání textu; vyhledá odpovědi na své otázky v učebnici, v odborné literatuře nebo na internetu (encyklopedie, slovník);	Kritické čtení a naslouchání (analýza a hodnocení textu/promluvy)	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)	
ČJL – 9 – 1 - 02	s pomocí učitele a v diskusi skupiny rozliší subjektivní a objektivní sdělení v textu, rozpozná komunikační záměr autora (v běžné komunikaci i v komunikaci v elektronické podobě);			
ČJL – 9 – 1 - 10	napiše podle svých schopností gramaticky, kompozičně a věcně správně komunikáty podle	Slohové útvary: vypravování, popis uměleckých děl a pracovního	OSV – Sociální rozvoj-Komunikace - komunikace v různých situacích	MMČJL3-EU-OPVK

	zadání učitele;	postupu, charakteristika osoby, životopis, žádost, pozvánka, výtah	(informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.);	MMCJL4-EU- OPVK
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL – 9 – 3 - 06	- zařadí vybraná díla k literárnímu druhu a příslušnému žánru; - uvede funkci textů daného žánru a srovná, zda text zařadil správně; - na základě školní práce a vlastní četby uvede významné představitele probíraných literárních žánrů a regionální literatury;	- Literární druhy a žánry: fantasy, sci-fi, epos, legenda, romance - Regionální literatura - Základy literární teorie a historie - Interpretace literárního díla	MV – Vnímání autora mediálních sdělení EV – Lidské aktivity a problémy ŽP	
ČJL – 9 – 3 - 01	interpretuje smysl (funkci) díla;			
ČJL – 9 – 3 - 03	formuluje dojmy z představení v divadle či kině či z adaptace literatury.			

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
---	------------------------------	--------------	--	--

JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL – 9 – 2 - 08	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití;	Obecná jazykověda: útvary národního jazyka - spisovný jazyk, obecná čeština, interdialekt, nářečí		
ČJL – 9 – 2 - 04	- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci; - určí slovesný vid;	- Tvarosloví- slovní druhy - Slovesa dokonavá a nedokonavá		
ČJL – 9 – 2 - 06	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba: věta, větný ekvivalent, větné členy, druhy souvětí, nadvětná skladba		
ČJL – 9 – 2 - 07	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo- tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí;	Syntaktický a lexikální pravopis		
ČJL – 9 – 2 - 02	- uvede způsoby obohacování slovní zásoby; - uvede příklad slova zkratkového, přejatého, složeného a víceslovného pojmenování; - u známých slov uvede, jak vznikla, u neznámých určí jejich původ podle slovníku; - nevhodně užitá přejatá slova	- Nauka o slovní zásobě: obohacování slovní zásoby, víceslovná pojmenování - Tvorba slov		

	nahradí českými ekvivalenty;			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL – 9 – 1 - 07	- vytvoří a osvojí si pravidla vedení diskuse; - zapojuje se aktivně do diskuse; - dodržuje net-etiketu sociálních sítí a internetových diskusí;	Komunikační žánry: diskuse, dialog		
ČJL – 9 – 1 - 01	ve čteném a slyšeném jazykovém projevu odliší fakta od názorů a hodnocení; pro ověření využije adekvátní odbornou literaturu a internet;	- Kritické čtení a naslouchání - Mluvený projev připravený a nepřípravený	MV – Stavba mediálních sdělení - Fungování a vliv médií ve společnosti	
ČJL – 9 – 1 - 02	ve čteném a slyšeném jazykovém projevu odliší subjektivní a objektivní sdělení; pro ověření využije adekvátní odbornou literaturu a internet;		EV – Vztah člověka k prostředí	
ČJL – 9 – 1 - 03	čte kriticky mediální sdělení v regionálních médiích, v diskusi s ostatními hledá možnou manipulaci autora a prezentuje závěry;			
ČJL – 9 – 1 - 10	napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně komunikáty podle zadání učitele;	- Písemný projev - Slohové útvary: líčení, výklad, výtah, úvah	OSV – Sociální rozvoj-Komunikace - komunikace v různých situacích	MMČJL5-EU-OPVK MMČJL6-EU-OPVK
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				

ČJL – 9 – 3 - 01	• interpretuje stručně smysl přečteného díla v kontextu doby, v níž vzniklo, charakterů postav, výstavby děje (syžetu) a užitého jazyka; • v literárním textu nalezne neobvyklé nebo neobvykle užitě jazykové prostředky (příznačné pro umělecký styl) a s pomocí učitele, odborné literatury a ve skupinové práci je zařadí; • popíše kompozici vybraného dramatického textu;	• Literární teorie • Literární interpretace • Literární historie • Drama • Literatura pro mládež • Ústní lidová slovesnost		
ČJL – 9 – 3 - 07	• na základě četby charakteristických ukázek stručně představí výrazné autory vybraných uměleckých epoch a žánrů v české a světové literatuře; • v dramatickém textu označí a pojmenuje jeho základní znaky; • odliší tragédii a komedii; • představí významné autory literatury pro mládež podle vlastního výběru;			

ČJL – 9 – 3 - 03	• napíše jednoduché zhodnocení četby, návštěvy kulturní akce, a to v kontextu doby, v níž dílo vzniklo, z hlediska charakterů postav, výstavby děje (syžetu) a užitého jazyka;			
ČJL – 9 – 3 - 08	• porovná ztvárnění literatury pro televizi, film, divadlo a v hudbě.	• Adaptace literárních děl		

Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL – 9 – 2 - 08	• zařadí slovo do odpovídající funkční vrstvy jazyka s pomocí slovníku; • s pomocí slovníku a mluvnických příruček nalezne v textu jazykové prostředky, jejichž funkce se změnila;	• Obecná jazykověda: vývoj jazyka, útvary/poloútvary národního jazyka: nářečí, slang, profesionalismus, argot • Jazyková norma a kodifikace: výrazové prostředky hovorové, spisovné, archaické		
ČJL – 9 – 2 - 02	• správně přechyluje slova;	• Tvorba slov		

	• popíše význam přeneseného pojmenování, uvede charakteristické příklady frazému; • v textu vyhledá ustálené rčení a uvede jeho význam;	• Význam slov: přenesená pojmenování (zejména metafora, metonymie), frazeologie		
ČJL – 9 – 2 - 07	• správně píše slova přejatá; • správně užívá interpunkci ve větě jednoduché – aplikuje pravidla týkající se vsuvky, rozvitého větného členu volně nebo těsně připojeného, přístavku, oslovení, citoslovce a samostatného větného členu; • správně užívá interpunkci v souvětí;	• Pravopis lexikální a syntaktický		
ČJL – 9 – 2 - 04	• správně utvoří tvar podle zadaných tvaroslovných kategorií; • správně užívá slova přejatá a jejich tvary; • správně užívá všech neohebných slov, včetně částic;	• Tvarosloví: tvaroslovné kategorie, neohebná slova		
ČJL – 9 – 2 - 06	• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí;	• Skladba: věta jednoduchá a souvětí, aktuální členění výpovědi a vět, souvětí podřadné a souřadné,		

		doplňek		
ČJL – 9 – 2 - 05	• správně aplikuje znalosti jazykové normy ve svých písemných i mluvených projevech;	• Jazyková norma a kodifikace		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL – 9 – 1 - 08	• zpracuje teze, z prostudované populární nebo odborné literatury vypracuje konspekt; • samostatně zpracuje referát, výklad a úvahu;	• Připravený mluvený a písemný projev		
ČJL – 9 – 1 - 09	• správně a přehledně rozvíjí myšlenku s ohledem na účel textu; • správně propojuje text prostředky nadvětného spojování; • uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost;	• Písemný projev • Nadvětné spojování		
ČJL – 9 – 1 - 10	• napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně vybrané slohové útvary;	• Písemný projev: vypravování, popis, výklad, úvaha, výtah, publicistické útvary, formální dopis, životopis, žádost	OSV -Sociální rozvoj-Komunikace MV – Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu	MMČJL7-EU-OPVK MMČJL8-EU-OPVK MMČJL9-EU-OPVK MMČJL10-EU-OPVK
ČJL – 9 – 1 - 03	• rozpoznává manipulativní	• Kritické čtení		

	komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj;			
ČJL – 9 – 1 - 05	• užívá jazykové prostředky v souladu s jazykovou normou a vhodně vzhledem k situaci, adresátovi a komunikačnímu záměru;	• Mluvený projev: kultivace projevu žáka		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL – 9 – 3 - 07	• uvede zásadní díla vybraných epoch literární historie; • přiřadí dílo k literárnímu žánru;	• Literární historie • Literární žánry: pověst, román, epos, epigram, epitaf, milostná lyrika, balada, tragédie, komedie		
ČJL – 9 – 3 - 02	• rozpozná na ukázce prvky výrazného autorského stylu (autorů české a světové literatury 20. století podle výběru učitele), svá tvrzení zdůvodní;			
ČJL – 9 – 3 - 08	• stručně písemně porovná vybranou literární předlohu s její adaptací;			
ČJL – 9 – 3 - 09	• vyhledává informace ve spolehlivých zdrojích a databázích, nepřejímá informace bez ověření zdroje;	• Adaptace literárních děl: filmová a divadelní adaptace, tanec, výtvarné zpracování, komiks		
ČJL – 9 – 3 - 01	• uvede a zhodnotí typické jazykové prostředky konkrétního díla, charakter postav a vztahy mezi nimi;	• Kritické čtení		

	• popíše kompozici literárního díla; • zaznamená zásadní myšlenky v textu, které jej zaujaly, a stručně vysvětlí svůj výběr;			
ČJL – 9 – 3 - 03	• sdělí ústně nebo písemně své dojmy z kulturní akce, vybere momenty, které ho zaujaly, a stručně je okomentuje;			
ČJL – 9 – 3 - 05	• vyjádří svůj názor na hodnotu literárního díla, opřený o argumenty vycházející z textu; • rozliší jasný případ kýče či braku od díla umělecky poctivého; • vnímá s porozuměním fakt, že mezi těmito kategoriemi nemusí být vždy ostrá hranice; • diskutuje o hodnotě literárního díla a přínosu čtení pro člověka;	• Literární teorie a kritika		
ČJL – 9 – 3 - 04	• podle svých schopností, znalostí a zájmu vytvoří literární text.	• Vlastní tvorba	EV – Lidské aktivity a problémy ŽP	

Vzdělávací oblast: Cizí jazyk

7.1.2 Předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Konkrétním cílem výuky anglického jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka porozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku. Mají možnost využívat ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí. Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

1. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni se jedná především o probuzení zájmu o učení se cizímu jazyku a vytváření pozitivního vztahu k tomuto vyučovacímu předmětu a zejména o rozvoj vhodných učebních postupů a strategií, které se mají stát základem pro celoživotní učení. Pozornost se věnuje převážně rozvoji dovedností poslechu a mluvení, pro něž se využívá poslechové a mluvené metody a jiných aktivizujících metod. K osvojování receptivních dovedností dochází rychleji než k osvojování dovedností produktivních (žák nejdříve porozumí sdělení v cizím jazyce, než začne reagovat a odpovídat na otázky).

Cizojazyčné vzdělávání na 1. stupni vede k dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a lze jej shrnout následovně;

Žák:

- se velmi jednoduše zapojuje do rozhovoru k jemu blízkým tématům;
- klade otázky a reaguje na otázky, které se týkají jeho samotného, rodiny, bydliště, školy, volného času;
- rozumí jednoduchým a krátkým textům s obrazovým doprovodem;
- reaguje na jednoduché pokyny učitele;
- rozumí jednoduchým pokynům v učebnici a správně na ně reaguje;
- napíše jednoduchý vzkaz, pozdrav, vyplní jednoduchý formulář se svým jménem a adresou;
- hlásky vyslovuje se správnou výslovností.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy ČJL a M.

Profesní vzdělávání

Součástí výuky vyučovacím předmětu Anglický jazyk jsou metodické materiály, napříč všemi ročníky, ve kterých je žákům zdůrazňována potřeba jazykového vzdělání ve vazbě na jejich budoucí profesi. Metodický materiál poskytuje návod a inspiraci, jak zařadit profesní vzdělávání do výuky. Materiál je rozdělen do deseti metodických listů, pro různé ročníky dle věku a jazykové úrovně žáků. Jednotlivé metodické listy jsou koncipovány jako příprava na hodinu, nebo na vyučovací blok, doplněná pracovními listy pro žáky. Pracovní listy si mohou žáci zařadit do svých portfolio, metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Průřezová témata

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV);

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS).

Časové vymezení vyučovacím předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk se realizuje ve 3. až 5. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	–	–	3	3	3

Organizační vymezení vyučovacím předmětu

Výuka anglického jazyka probíhá v kmenové třídě, v jazykové učebně nebo v počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci.

Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako např. soutěže.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je cílem učení se cizímu jazyku, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení řečových dovedností s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, činnostní vyučování a diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace;
- využívá hudební a filmovou produkci anglofonních zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost;
- zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací a řešení úkolů a pro komunikaci.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace);
- zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdíl zaznamenali a dále s nimi pracovali.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil porozumění (receptci) mluvenému slovu;
- využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci;
- využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu;
- při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznávání kultury, zvyků a tradic anglofonních a jiných zemí;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků.

1. stupeň
Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
CJ – 3 – 1 - 01	- čte a vyslovuje srozumitelně jednotlivá slova; - reprodukuje slovní zásobu ze známé tematické oblasti v přiměřeném rozsahu;	Typy textů: - Pozdravy - Pokyny a příkazy ve škole - Jednoduchá žádost - Dialog - Dotazy a krátké odpovědi - Říkaný, básničky a písničky - Obrázkové knihy - Komiksy	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč zvuků a slov, porovnávání a naslouchání)	MM AJ 1 – EU-OPVK
CJ – 3 – 1 - 02	- pozdraví a krátce se představí; - rozumí jednoduchým pokynům učitele; - zeptá se a jednoduše odpoví na dotaz na jméno/věk osoby; - klade krátké ano/ne otázky k ověření správnosti svého odhadu;	Tematické okruhy: - Abeceda - Číslovky 1 – 100 - Základní barvy - Školní potřeby a třída - Vybraná domácí zvířata - Nálady a pocity		
CJ – 3 – 1 - 03	- píše jednoduchá slova a věty dle předlohy a přečte je; - pojmenuje věci, které mu jsou blízké, a napíše je;			

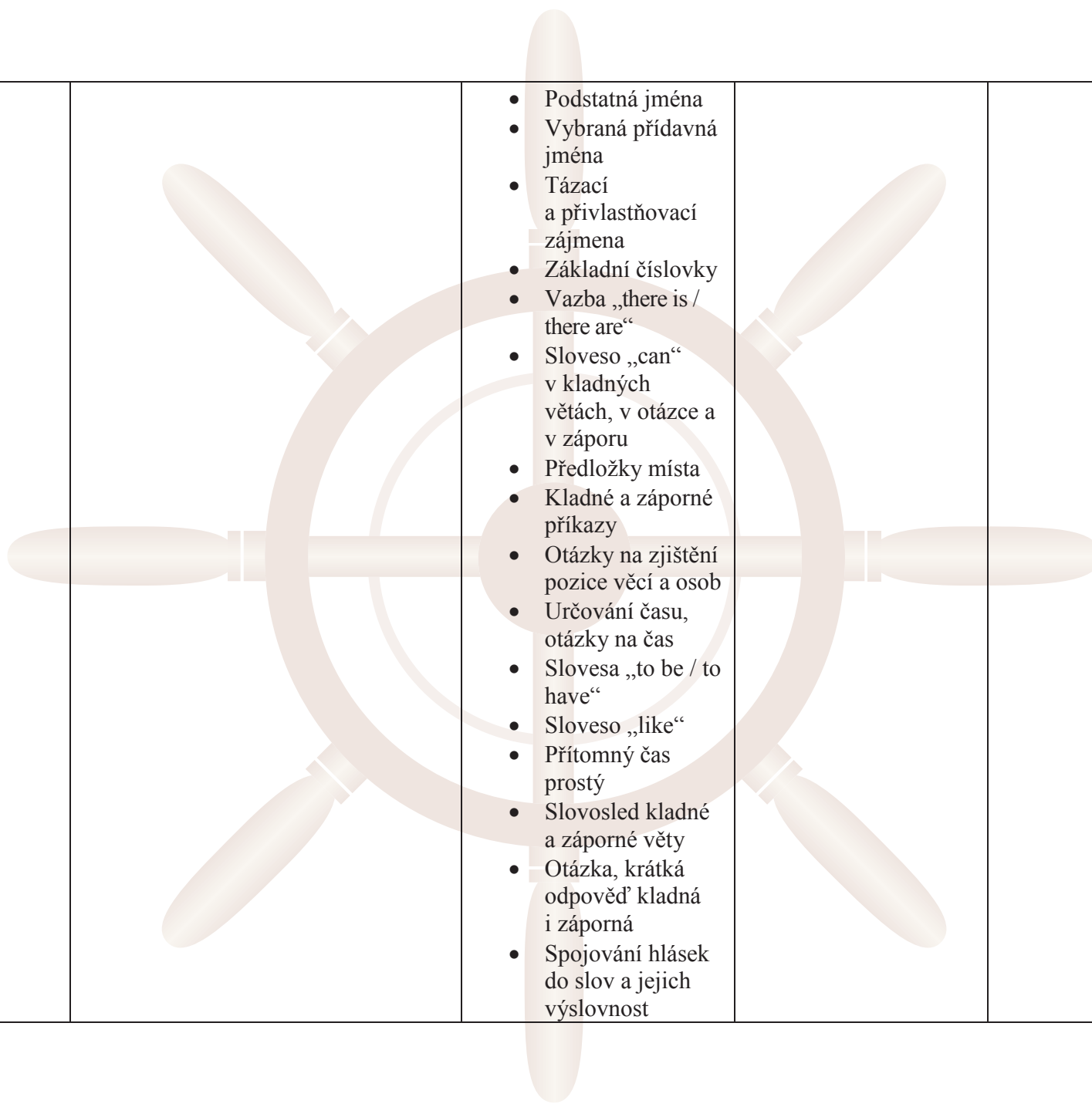
CJ – 3 – 1 - 04	• reaguje na jednoduché, každodenně užívané příkazy a žádosti; • rozumí pomalému a správně vyslovovanému dialogu;	• Obličej a tělo – základní smysly • Rodina • Můj pokoj • Oblečení • Dětské nápoje a jídlo • Hračky • Osobní údaje		ČJL: Respektování základních komunikačních pravidel.
CJ – 3 – 1 - 05	• s pomocí učitele vyhledá slovíčka ve slovníku učebnice.	Jazykové prostředky: • Člen neurčitý a základní podstatná jména • Pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen • Základní přídavná jména • Osobní zájmena • Základní číslovky • Rozkazovací způsob • Kladná a negativní odpověď • Sloveso „have got“ v otázce a odpovědi • Sloveso „like“ v kladné větě a otázce • Vazba „there is / there are“		

		• Předložky místa • Hlávky a jejich výslovnost, slovní přízvuk • Pravopis		
--	--	---	--	--

Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
CJ – 5 – 1 - 01	• rozumí smyslu přiměřeně obtížných nahrávek; • rozumí hledané informaci v nahrávce; • rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně;	Typy textů: • Pozdravy • Jednoduchá žádost a jednoduché poděkování • Jednoduché pokyny a příkazy ve škole • Jednoduchý popis • Jednoduchý dotaz • Říčky, básničky a písničky • Jednoduché obrázkové knihy • Jednoduché návody • Komiksy	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení pozorování a empatické naslouchání)	ČJL: Rozeznávání druhů slov.
CJ – 5 – 1 - 02	• vyhledává známá slova a věty v jednoduchých textech; • přiřazuje známá slova a věty k obrázkům;			
CJ – 5 – 1 - 03	• přečte nahlas a srozumitelně krátký text obsahující známou slovní zásobu;			
CJ – 5 – 1 - 04	• v jednoduchých textech, které jsou doplněny obrázky a jsou o známých tématech, vyhledá požadovanou informaci; • správně odpoví na otázky k jednoduchému textu;			

CJ – 5 – 1 - 05	vyhledá neznámá slova v obrázkovém slovníku;	Tematické okruhy: - Abeceda - Číslovky 1 – 100 - Můj dům: místnosti a nábytek - Město - Počasí - Čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce - Záliby a volný čas - Zvířata v zoo - Školní třída a škola - Základní jídlo, potraviny - Vánoce, Velikonoce a jiné svátky - Oslavy narozenin a vybraných svátků - Děti a mládež v anglicky mluvících zemích		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
CJ – 5 - 2 – 01	napíše jednoduchou zprávu kamarádovi;			
CJ – 5 – 2 - 02	- jednoduše popíše obrázek; - zopakuje z paměti básničku či říkanku;			
CJ – 5 – 2 - 03	vyjádří jednoduché základní informace, které obměňuje s použitím osvojené slovní zásoby;			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		Jazykové prostředky: Člen určitý a neurčitý		
CJ – 5 – 3 - 01	- pozdraví a rozloučí se; - zeptá se na čas a odpoví, kolik je hodin; - jednoduše o něco požádá a poděkuje.		M: Struktura: hodiny, dny, měsíce, roky.	

		• Podstatná jména • Vybraná přídavná jména • Tázací a přivlastňovací zájmena • Základní číslovky • Vazba „there is / there are“ • Sloveso „can“ v kladných větách, v otázce a v záporu • Předložky místa • Kladné a záporné příkazy • Otázky na zjištění pozice věcí a osob • Určování času, otázky na čas • Slovesa „to be / to have“ • Sloveso „like“ • Přítomný čas prostý • Slovosled kladné a záporné věty • Otázka, krátká odpověď kladná i záporná • Spojování hlásek do slov a jejich výslovnost		
--	--	---	--	--

		• Pravopis – základní pravidla psaní slov		
--	--	---	--	--

Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		Typy textů:		
CJ – 5 – 1 - 01	• nalezne známá slova a věty v jednoduchých textech, např. o rodině a volném čase; • rozumí krátkým a jednoduchým pokynům v textu;	• Pozdravy • Blahopřání • Pohlednice z prázdnin • Leták a plakát		
CJ – 5 – 1 - 02	• rozumí krátkému textu s obrázky, např. blahopřání; • vyhledá informace k jednoduchému tématu v časopise; • pochopí obsah a smysl jednoduchého dialogu a nahrávky;	• Krátký neformální dopis • Jednoduchá žádost • Jednoduché pokyny v textu • Říkaný, básničky a písničky	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (sdělení v různých situacích, aktivní naslouchání)	M: Aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel, porovnávání větší, menší.
CJ – 5 – 1 - 03	• srozumitelně vyslovuje jednoduchý čtený text se známou slovní zásobou;	• Jednoduché obrázkové knihy • Komiksy		M: Struktura: hodiny, dny, měsíce, roky.
CJ – 5 – 1 - 04	• v jednoduchém textu vyhledá požadovanou informaci;	Tematické okruhy: • Číslovky 1 – 100	VMEGS – Evropa	

	vytvoří odpověď na otázku na základě jednoduchého a známého textu;	- Domov a rodina - Město a venkov - Názvy povolání - Volný čas a záliby	a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)	
CJ – 5 – 1 - 05	neznámé slovo vyhledá v anglicko-české a česko-anglické části tištěného slovníku;	- Roční období a počasí - Čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
CJ – 5 – 2 - 01	- vyplní osobní údaje ve formuláři; - odpoví na krátkou jednoduchou zprávu; - napiše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi;	- Zvířata - Škola a vyučovací předměty - Jídlo a potraviny - Vánoce, Velikonoce a jiné svátky		
CJ – 5 – 2 - 02	- ústně i písemně reprodukuje hlavní myšlenky textu s pomocí obrázku nebo osnovy; - na základě poslechu krátké konverzace shrne její obsah písemně i ústně;	- Děti a mládež v jiných zemích Evropy Jazykové prostředky: - Člen určitý a neurčitý - Množné číslo podstatných jmen - Přivlastňovací příd. jména - Zájmena ukazovací a přivlastňovací		ČJL: Sestaví osnovu krátkého příběhu, např. vyprávění s jednoduchým dějem. MM AJ 2 – EU-

				OPVK
CJ – 5 – 2 - 03	svými slovy vyjádří smysl textu;			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
CJ – 5 – 3 - 01	- mluví krátkými větami v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky a rozloučí se; - mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí.	- Sloveso „to be, to have, can“ v minulém čase, v otázce a v záporu, plné a zkrácené tvary - Plnovýznamová slovesa pro každodenní činnosti - Předložky času a místa - Pořádek slov ve větě a v otázce - Přítomný čas prostý - Minulý čas prostý – otázka, zápor - Vyjádření budoucnosti pomocí going to - Základní pravidla výslovnosti slov		<u>MM AJ 3</u> – EU-OPVK

2. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 2. stupni se věnuje pozornost rozvoji všech řečových dovedností, zvláště pak dovednostem produktivním a interaktivním, tj. dovednostmi mluvení a dovednostmi psaní. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Ve stále větším rozsahu se žáci seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti včetně příslušných sociokulturních aspektů. Žáci jsou vedeni k užití ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí. Cizojazyčné vzdělávání na 2. stupni vede k dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a lze jej shrnout následovně;

Žák:

- domluví se s kamarády na tom, co budou dělat, kdy, kde a případně jakým způsobem;
- v konverzaci reaguje na jednoduché otázky;
- rozumí obsahu jednoduchých a krátkých textů;
- rozumí jednoduché promluvě, pokud mu mluvčí pomáhá;
- vyhledá jednoduché a konkrétní informace v krátkých textech;
- sestaví jednoduché písemné sdělení k tématům, která mu jsou blízká;
- seznamuje se s důležitými prvky života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zváží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy ČJL a M.

Profesní vzdělávání

Součástí výuky vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou metodické materiály, napříč všemi ročníky, ve kterých je žákům zdůrazňována potřeba jazykového vzdělání ve vazbě na jejich budoucí profesi. Metodický materiál poskytuje návod a inspiraci, jak zařadit profesní vzdělávání do výuky. Materiál je rozdělen do deseti metodických listů, pro různé ročníky dle věku a jazykové úrovně žáků. Jednotlivé metodické listy jsou koncipovány jako příprava na hodinu, nebo na vyučovací blok, doplněná pracovními listy pro žáky. Pracovní listy si mohou žáci zařadit do svých portfolií, metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Průřezová témata

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV);

Environmentální výchova (EV).

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk se realizuje v 6. až 9. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

	2. stupeň			
Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	4	4	4	3

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka anglického jazyka probíhá v jazykové učebně, v kmenové třídě nebo počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce s prvky individualizované výuky, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako soutěže a olympiády.

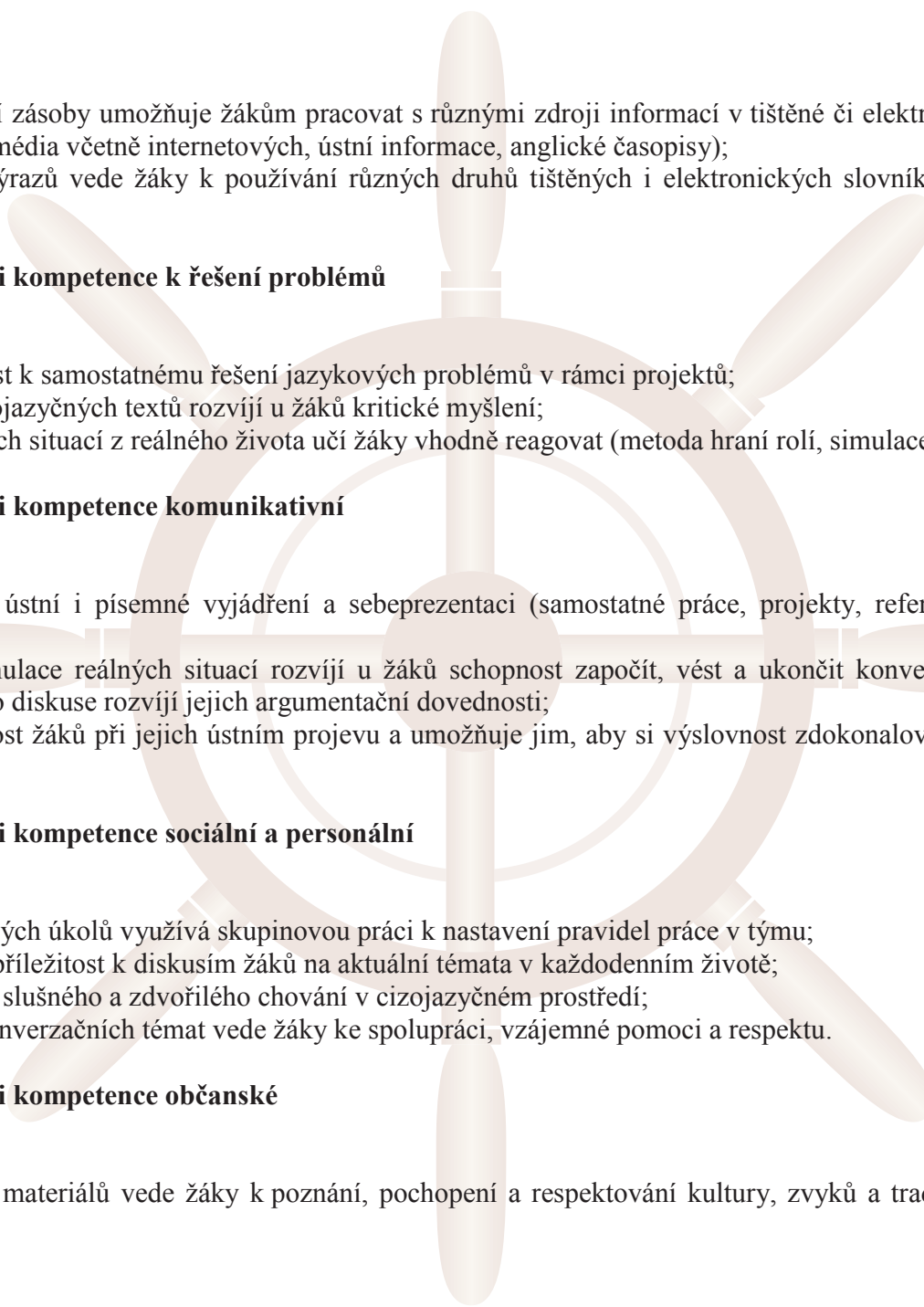
Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je podstatou jazyka, ale poznávají i strategie učení a praktické propojení jazykových dovedností s pracovním společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, činnostní vyučování a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka, diskuse) a tím je vede k vlastnímu výběru vhodného učebního stylu;

-
- za účelem rozšíření slovní zásoby umožňuje žákům pracovat s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě (učebnice, knihy, výukové programy, média včetně internetových, ústní informace, anglické časopisy);
 - při hledání neznámých výrazů vede žáky k používání různých druhů tištěných i elektronických slovníků (obrazové, dvojazyčné a výkladové);

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- poskytuje žákům příležitost k samostatnému řešení jazykových problémů v rámci projektů;
- výběrem různorodých cizojazyčných textů rozvíjí u žáků kritické myšlení;
- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat (metoda hraní rolí, simulace).

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- dává žákům prostor pro ústní i písemné vyjádření a sebe prezentaci (samostatné práce, projekty, referáty, konverzace a řízené diskuse);
- metodou hraní rolí a simulace reálných situací rozvíjí u žáků schopnost započít, vést a ukončit konverzaci na přiměřené téma, aktivním zapojením žáků do diskuse rozvíjí jejich argumentační dovednosti;
- dbá na zřetelnou výslovnost žáků při jejich ústním projevu a umožňuje jim, aby si výslovnost zdokonalovali při prezentaci výstupů své práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- při řešení různých jazykových úkolů využívá skupinovou práci k nastavení pravidel práce v týmu;
- využívá každou vhodnou příležitost k diskusím žáků na aktuální témata v každodenním životě;
- vede k respektování zásad slušného a zdvořilého chování v cizojazyčném prostředí;
- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- využíváním autentických materiálů vede žáky k poznání, pochopení a respektování kultury, zvyků a tradic anglofonních a jiných

zemí;

- vytváří příležitosti pro žáky, aby, např. formou multimediální prezentace, představili kulturu, zvyky a tradice vlastní země.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- používáním informačních a komunikačních technologií vede žáky k tomu, aby získali informace o profesích, kde je AJ nezbytným předpokladem, a tím je směřuje k možnému výběru jejich budoucí profese (využívá k tomu zejména zaměření projektu „Cesta za profesí“);
- motivuje žáky, aby si při řešení jazykových úloh sestavili časový plán za účelem efektivního rozvržení práce.

2. stupeň**Ročník: šestý**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
CJ – 9 – 1 - 01	dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text;	Typy textů: - Formální a neformální pozdravy - Popis třídy - Referát na známé téma - Ilustrované příběhy, komiksy - Písně - Jednoduchá prosba a žádost - Souhlas a nesouhlas - Formuláře Tematické okruhy: - Číslovky 1 – 1000 - Osobní údaje - Oslava narozenin - Počasí - Rodina - Volný čas a záliby - Data – narozeniny, měsíce		
CJ – 9 – 1 - 02	rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou v učebnici;			
CJ – 9 – 1 - 03	rozumí jednoduché konverzaci, která je na nahrávce k učebnici a která obsahuje známou slovní zásobu;			
CJ – 9 – 1 - 04	v novém krátkém textu odvodí význam některých neznámých slovíček a slovních spojení za pomoci obrázků a jiných grafických předloh;			
CJ – 9 – 1 - 05	vyhledá v dvojjazyčném slovníku význam neznámého slova nebo			

	slovního spojení a ověří si výslovnost;			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
CJ – 9 – 2 - 01	- popíše svůj denní režim; - sdělí, co dělal o víkendu; - stručně popíše vzhled věci, zvířete, člověka a místa;	- Škola a třídní klima - Nakupování - Oblečení - Moje město - Orientace ve městě - Názvy některých států - Česká Republika, Praha		Rozšiřující učivo: - vzdělávání a typy škol v Británii
CJ – 9 – 2 - 02	na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě a o své rodině;	Jazykové prostředky: Množné číslo podstatných jmen		Rozšiřující učivo: - moje město, obec
CJ – 9 – 2 - 03	na základě otázek a odpovědí k textu sdělí hlavní myšlenku textu;	- Privlastňovací pád - Vazba there is/ there are		
CJ – 9 – 2 - 04	- zeptá se na cenu, např. jízdenky, zboží; - vyžádá si jednoduché informace v obchodě, v restauraci, na nádraží, na poště a u lékaře;	- Rozkazovací způsob - Řadové číslovky - Přítomný čas průběhový - Přítomný čas prostý - Minulý čas prostý vybraných pravidelných sloves		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
CJ – 9 – 3 - 01	- domluví se s kamarády, v kolik hodin a kde se sejdou; - při aktivitách se jednoduchým způsobem domluví se spolužáky na pravidlech.	- Otázky s „who/what/when/where/how/why“ - Ukazovací a zájmena - Základní pravidla výslovnosti větných celků	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu);	MM AJ 4 – EU-OPVK

Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		Typy textů: - Pozdravy a seznámení - Budoucí plány a rozhodnutí - Návrhy a nabídky - Promluva - Jednoduchý popis - Ilustrované příběhy, komiksy - Písně - Žádost a prosba - Dopis a e-mail - Poděkování a omluva Tematické okruhy: - Osobní údaje - Můj život a události v mém okolí - Sporty a volný čas - Prázdniny a dovolená - Dopravní prostředky - Místní údaje a časové údaje		
CJ – 9 – 1 - 01	dodržuje fonetická pravidla a čte nahlas a srozumitelně jednoduchý text;			
CJ – 9 – 1 - 02	rozumí základním informacím v jednoduchém autentickém textu s obrázky;			
CJ – 9 – 1 - 03	- rozumí důležitým informacím v jednoduché konverzaci; - v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace;			
CJ – 9 – 1 - 04	v novém krátkém textu odvodí význam neznámých slovíček a slovních spojení;			
CJ – 9 – 1 - 05	samostatně vyhledá v dvojjazýčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost;			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
CJ – 9 – 2 - 01	napiše kamarádovi			ČJL:

	jednoduchý e-mail o sobě a svých zálibách; popíše místo svého bydliště;	- Části a vybavení domu/bytu - Životní prostředí - Příroda a počasí - Život v budoucnosti - Velká Británie		Napsání struktury budoucích plánů (v dopise nebo e-mailu kamarádovi).
CJ – 9 – 2 - 02	- zdvořile požádá, poděkuje a omluví se; - vyjádří, co bude dělat o víkendu a o prázdninách;	Jazykové prostředky: - Člen určitý a neurčitý - Stupňování přídavných jmen - Způsobová slovesa - Minulý čas a tvorba otázek - Přítomný čas prostý - Přítomný čas průběhový - Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - Vyjádření množství – much, many - Vyjádření budoucnosti pomocí vazby „going to“ - Frekvenční příslovce a fráze - Budoucí čas s will - Předpřítomný čas - Výslovnost obtížných hlásek	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
CJ – 9 – 2 - 03	po vyslechnutí jednoduchého rozhovoru na základě otázek shrne ústně i písemně hlavní informace;			ČJL: Reprodukce jednoduchého vyprávění na základě znalostí slohového útvaru v mateřském jazyce.
CJ – 9 – 2 - 04	zeptá se na popis cesty, na vhodný typ dopravy a na časové údaje;			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
CJ – 9 – 3 - 01	- omluví se, odpoví na omluvu, vyjádří souhlas a nesouhlas; - adekvátně reaguje v každodenních situacích; - požádá kamaráda o pomoc a pomoc nabídne.			OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu);

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ REČOVÉ DOVEDNOSTI		Typy textů:		
CJ – 9 – 1 - 01	při čtení nahlas užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti čtení;	- Omluva, žádost, prosba - Poděkování a reakce na poděkování - Navrhování, přijímání a odmítání návrhů		
CJ – 9 – 1 - 02	- vystihne hlavní myšlenky čteného textu přiměřeného rozsahu; - v textu nalezne odpovědi na otázky; - při práci s textem nalezne podstatnou informaci a specifickou informaci;	- Písně - Jednoduché ilustrované příběhy, komiksy - Zjednodušená literární díla		
CJ – 9 – 1 - 03	- rozumí jednoduché konverzaci na každodenní téma; - rozumí pomalu pronášenému projevu na běžné téma;	- Rozhovor - Popis - Jednoduché vyprávění		
CJ – 9 – 1 - 04	odhadne význam nových a neznámých slov a frází v přiměřeně obtížném textu a z kontextu;	Tematické okruhy: - Cestování - Volný čas, plány - Sport - Hudba a film - Škola a pravidla školy v různých		
CJ – 9 – 1 - 05	využívá slovníkové příručky, cizojazyčný i výkladový slovník			

	v tištěné i elektronické podobě;	zemích		
		• Vynálezy, věda, technika • Rozdílnost kultur • Zaměstnání • Příroda • Rozdílnost anglofonních kultur		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
CJ – 9 – 2 - 01	• ústně i písemně předá základní informace o sobě, své rodině a škole; • napíše jednoduchý text o svém oblíbeném filmu, hudbě a knize; • v samostatném ústním projevu mluví o každodenních tématech; • aktivně se účastní rozhovoru a diskuse o každodenních tématech;	Jazykové prostředky: • Zástupná zájmena • Zvratná zájmena • Minulý čas prostý • Minulý čas průběhový • Vztažné věty • Podmínkové věty • Tázací dovětky • Spojky „and, but, because, while, if“ • Časová spojení, since, for • Druhy vět podle postoje mluvčího • Slovní a větný přízvuk • Výslovnost všech hlásek a slovních spojení • Pravopisné změny při tvorbě		Rozšiřující učivo: - popis cesty, popis města <u>MM AJ 7</u> – EU-OPVK
CJ – 9 – 2 - 02	• svými slovy vypráví jednoduchý příběh;			
CJ – 9 – 2 - 03	• samostatně shrne obsah mluveného či čteného textu;			Rozšiřující učivo: - poznání národních parků Aljašky
CJ – 9 – 2 - 04	• ústně sestaví otázku, žádost, prosbu;			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
CJ – 9 – 3 - 01	• zahájí, udrží a ukončí jednoduchý rozhovor na známé téma; • jednoduše se domluví v reálných situacích, např. v obchodě, na nádraží, na poště a v restauraci, u lékaře; • jednoduchým způsobem se vyjádří o současné situaci,			Rozšiřující učivo: - telefonní rozhovor <u>MM AJ 8</u> – EU-OPVK

	věcech minulých a budoucích; rozlišuje a používá druhy vět podle postoje mluvčího.	mluvnických tvarů		
--	---	-------------------	--	--

Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		Typy textů:		
CJ – 9 – 1 - 01	při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu;	- Formální a neformální žádost, zpráva - Detailní popis osoby/věci/události - Životopis - Příkazy, zákazy a rady		
CJ – 9 – 1 - 02	- pracuje s textem přiměřeného rozsahu a vytvoří odpovědi na informace z textu; - pracuje s různými typy textů, např. s vybraným adaptovaným literárním dílem; - pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií;	- Referát o přečtené knize - Písně - Jednoduché ilustrované příběhy, komiksy - Zjednodušená literární díla - Omluva a reakce na omluvu - Žádost o pomoc a službu		
CJ – 9 – 1 - 03	rozumí jednoduché			

	konverzaci a diskusi na každodenní téma; • rozumí pomalu pronášenému projevu na specifické téma; • rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor;	Tematické okruhy: • Volba povolání • Cestování • Povolání • Móda a módní trendy • Věci denní potřeby • Pocity, nálady • Vnitřní a vnější charakteristika člověka • Volný čas a sport • Kultura • Problémy mládeže • Různé stravovací návyky		
CJ – 9 – 1 - 04	• rozumí podstatě ústního i písemného projevu na známé téma, který obsahuje neznámou slovní zásobu;			ČJL: Určování vybraných slovních druhů.
CJ – 9 – 1 - 05	• využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem;			
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
CJ – 9 – 2 - 01	• ústně i písemně předá jednoduché informace o tématech z daných tematických okruhů; • sestaví souvislý, přiměřeně dlouhý text na známá témata; • v samostatném ústním projevu a konverzaci sdělí informace o sobě, blízkých a známých lidech; • pro vyjádření používá adekvátních gramatických struktur, lexikálních a jiných jazykových	Jazykové prostředky: • Člen určitý a neurčitý • Pořadí rozvíjejících přídavných jmen • Abstraktní podstatná jména • Přítomný čas prostý a průběhový • Předpřítomný čas s „for“ a „since“ • Minulý čas prostý a průběhový • Nepřímá řeč		ČJL: Dodržování zásad komunikace. Napsání životopisu. <u>MM AJ 10</u> – EU-OPVK

	prostředků;	• Trpný rod • Vyjadřování budoucnosti • Seznámení se s předminulým časem • Plynulost projevu – frázování, větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči • Pravopis – pravidla interpunkce		
CJ – 9 – 2 - 02	• při nedostatku známé slovní zásoby se vyjádří za použití jiných lexikálních prostředků;			
CJ – 9 – 2 - 03	• obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy či konverzace shrnuje různými způsoby;			
CJ – 9 – 2 - 04	• v reálných situacích si vyžádá informaci a při nepochopení klade doplňující otázky;			
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
CJ – 9 – 3 - 01	• vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích; • adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např. v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem; • aktivně diskutuje na známé téma a vyjadřuje svůj názor.			ČJL: Užívání jazyka a nonverbální komunikace Rozšiřující učivo: - volný čas teenagerů v ČR a ve světě <u>MM AJ 9</u> – EU-OPVK

7.1.3 Předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem výuky je poskytnout žákům základy dalšího cizího jazyka v návaznosti na dovednosti a návyky, které žáci získali v předchozím studiu jazyků. Díky studiu dalšího jazyka dostávají žáci možnost získat lepší představu o roli jazyka jako nástroje pro dorozumívání národů různých kultur a rozšiřují si možnosti budoucího profesního uplatnění.

Vyučovací předmět Německý jazyk vychází z doplňujícího vzdělávacího oboru a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Další cizí jazyk. Z důvodu nízkého počtu žáků a v souladu s RVP ZV je vyučován Německý jazyk (druhý cizí jazyk) jako povinný. Je realizován formou povinně volitelného předmětu od 7. ročníku.

2. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka německého jazyka vede žáky k osvojení a prohlubování komunikativních dovedností, aby byli schopni v dalším cizím jazyce řešit jednoduché komunikativní situace každodenního života ústně i písemně. V hodinách se procvičuje výslovnost a intonace pomocí nahrávek a básní. Do výuky se zařazují komunikativní hry, spolupráce ve skupinách, rozhovory, besedy, diskuse. V rámci výuky jsou žáci zapojováni do projektů a pobízeni k využívání internetu jako zdroje informací.

Vzdělávání v německém jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky) a lze jej shrnout následovně;

Žák:

- rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím a umí tyto fráze používat;
- klade otázky a reaguje na otázky, které se týkají jeho samotného, rodiny, bydliště, školy, volného času;
- rozumí obsahu jednoduchých a krátkých textů;
- reaguje na pokyny učitele;
- rozumí pokynům v učebnici a správně na ně reaguje;
- napíše jednoduchý vzkaz, pozdrav, vyplní jednoduchý formulář se svým jménem a adresou;
- vyhledá jednoduché a konkrétní informace v krátkých textech.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvažují vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy ČJL a M.

Profesní vzdělávání

Součástí výuky vyučovacího předmětu Německý jazyk jsou metodické materiály, napříč všemi ročníky, ve kterých je žákům zdůrazňována potřeba jazykového vzdělání ve vazbě na jejich budoucí profesi. Metodický materiál poskytuje návod a inspiraci, jak zařadit profesní vzdělávání do výuky. Materiál je rozdělen do pěti metodických listů, pro různé ročníky dle jazykové úrovně žáků. Jednotlivé metodické listy jsou koncipovány jako příprava na hodinu, nebo na vyučovací blok, doplněná pracovními listy pro žáky. Pracovní listy si mohou žáci zařadit do svých portfolioů, metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Průřezová témata

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk se realizuje v 7. až 9. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

	2. stupeň			
Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	0	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka německého jazyka probíhá v jazykové učebně nebo v počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je cílem učení se cizímu jazyku, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení řečových dovedností

s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, činnostní vyučování a diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace;
- rozvíjí a posuzuje jednotlivé dovednosti v NJ.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace);
- vede žáky k orientaci v cizím jazykovém prostředí.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil porozumění (recepti) mluvenému slovu;
- ověřuje praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace;
- klade důraz na vzájemnou komunikaci a spolupráci;
- seznamuje žáky s novou slovní zásobou;
- vede žáky k formulaci a vyjádření vlastní myšlenky.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří pravidla práce v týmu, ve dvojicích a skupinách;
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu;
- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu;
- při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- srovnává české tradice s jinými - utváření vlastenecké hrdosti;
- učí žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vede je k tomu, aby uznávali hodnoty vytvořené přírodou i člověkem, naše kulturní tradice a historické dědictví a zároveň tradice jiných zemí nejen v Evropě, ale na celém světě.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí u žáků smysl pro povinnost přípravy na výuku – účelné využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace;
- kontroluje samostatnost žáků při plnění úkolů;
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací – práce se slovníkem;
- rozvíjí schopnosti a nadání žáků, umožňuje jim poznávat jejich reálné možnosti.

2. stupeň

Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
DCJ – 9 – 1 - 01	dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text ze známé slovní zásoby;	Typy textů: - Formální a neformální pozdravy - Jednoduchá žádost a jednoduché poděkování - Jednoduché pokyny a příkazy ve škole - Jednoduchý popis - Jednoduchý dotaz - Souhlas a nesouhlas - Formuláře		
DCJ – 9 – 1 - 02	rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou v učebnici;			M: Aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel, porovnávání větší, menší.
DCJ – 9 – 1 - 03	- pozdraví a krátce se představí; - rozumí jednoduchým pokynům učitele; - zeptá se a jednoduše odpoví na dotaz na jméno/věk osoby; - klade krátké ano/ne otázky k ověření správnosti svého odhadu;			MM EU OPVK č. 1
		Tematické okruhy: - Číslovky 1 – 20 - Abeceda - Osobní údaje - Barvy - Rodina - Volný čas a záliby		

DCJ – 9 – 1 - 04	- vyhledává známá slova a věty v jednoduchých textech; - přirazuje známá slova a věty k obrázkům;	- Dny v týdnu - Škola a třída - Zvířata Jazykové prostředky:		
DCJ – 9 – 1 - 05	vyhledá v dvojjazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení;	1., 2., 3. os. č. j. a 3 os.mn. č. pravidel. sloves a slovesa sein - slovosled věty oznamovací a tázací		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		- slovosled W- otázek - otázky zjišťovací ja-nein - zápor nicht - přivlastňovací zájmena		
DCJ – 9 – 2 - 01	- vyplní osobní údaje ve formuláři; - sdělí ústně i písemně osobní údaje a údaje o své rodině;	mein – meine, dein – deine		
DCJ – 9 – 2 - 02	na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě a o své rodině;	přídavná jména v přísudku – protiklady		
DCJ – 9 – 2 - 03	napíše krátký text o sobě a o své rodině;	- časové údaje (celé hodiny) - předložky v časových údajích – um, bis - příslovce – gern, am liebsten - otázka Was ist das? - určitý a neurčitý člen - zápor kein		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
DCJ – 9 – 3 - 01	- mluví krátkými větami v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky a rozloučí se; - mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí.			

		• rozkazovací způsob • časování slovesa sein • časování pravid. sloves v přít. čase		
--	--	---	--	--

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		Typy textů:		
DCJ – 9 – 1 - 01	• dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text;	• Pozdravy a seznámení • Návrhy a nabídky • Promluva • Jednoduchý popis • Ilustrované příběhy, komiksy • Písně • Žádost a prosba • Dopis a e-mail • Poděkování a omluva • Pozvánka		
DCJ – 9 – 1 - 02	• rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou v učebnici;			MM EU OPVK č. 2
DCJ – 9 – 1 - 03	• rozumí jednoduché konverzaci, která je na nahrávce k učebnici a která obsahuje známou slovní zásobu;			
DCJ – 9 – 1 - 04	• v krátkém textu odvodí význam některých neznámých slovíček a slovních spojení za pomoci obrázků a jiných grafických předloh;			
		Tematické okruhy: • Osobní údaje • Můj život a události v mém		

DCJ – 9 – 1 - 05	vyhledá v dvojjazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost;	okolí - Čísla 0 – 100 - Měsíce a roční období - Sporty a volný čas		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
DCJ – 9 – 2 - 01	- napíše kamarádovi jednoduchý dopis, e-mail o sobě a svých zálibách; - popíše činnosti během dne;	- Prázdniny a dovolená - Místní údaje a časové údaje - Části a vybavení domu/bytu - Moje město - Země EU		ČJL: Napsání struktury plánů (v dopise nebo e-mailu kamarádovi).
DCJ – 9 – 2 - 02	- zdvořile požádá, poděkuje a omluví se; - vyjádří, co bude dělat během dne;	Jazykové prostředky: - časování pravidelných sloves v přítomném čase - časování slovesa sein - předložka „am“ v časových údajích		ČJL: Sestaví osnovu krátkého příběhu, např. vyprávění s jednoduchým dějem
DCJ – 9 – 2 - 03	vytvoří pozvánku na oslavu;			M: Struktura: hodiny, dny, měsíce, roky.
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				

DCJ – 9 – 3 - 01	• sdělí místo pobytu, koupí si jízdenku a zamluví ubytování; • vypráví o svém pokoji, bytu; • přijme/odmítne pozvání; • jednoduše popíše plán města.	• časování slovesa „haben“ • 4.p. pod. jm. s neurčitým členem • časování dalších pravidelných sloves • zápor „kein“ ve 4. pádě • množné číslo některých pod. jmen • předložka „im“ v časových údajích • vazba „ich möchte“ • předložka nach • - časování slovesa fahren • předložka „in“ ve 3. pádě • vazba „es gibt“ • předložky se 3. pádem • osobní zájmena	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu);	
------------------	---	--	--	--

Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
RECEPTIVNÍ REČOVÉ DOVEDNOSTI		Typy textů:		
DCJ – 9 – 1 - 01	• dodržuje fonetická pravidla a čte nahlas a srozumitelně jednoduchý text;	• Žádost, prosba • Budoucí plány a rozhodnutí		

DCJ – 9 – 1 - 02	- vystihne hlavní myšlenky čteného textu přiměřeného rozsahu; - rozumí základním informacím v jednoduchém autentickém textu;	- Návrhy a nabídky - Jednoduché příběhy, - Rozhovor - Popis - Jednoduché vyprávění - Dopis a e-mail		
DCJ – 9 – 1 - 03	- rozumí důležitým informacím v jednoduché konverzaci; - v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace;	Tematické okruhy: - Volný čas, plány - Můj denní program - Cestování - Části těla - Ve městě a na venkově - Roční období a počasí, svátky		MM EU OPVK č. 3
DCJ – 9 – 1 - 04	v krátkém textu odvodí význam neznámých slovíček a slovních spojení;			
DCJ – 9 – 1 - 05	samostatně vyhledá v dvojjazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost;	Jazykové prostředky: některá způsobová slovesa		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
DCJ- 9 – 2 - 01	- vypráví o průběhu dne, povinnostech, koníčcích, svých schopnostech - vyjádří, co se smí a	- číslovky do 100 000 - časové údaje, zájmena - předložka „in“ ve 4. pádě - slovosled – tvoření otázek		

	nesmí			
DCJ – 9 – 2 - 02	svými slovy vypráví jednoduchý příběh;	- zájmeno „man“ - další předložky - slovesa „haben“ a „sein“ v préteritu - sloveso „werden“ + příd. jména - vazby „ich möchte, ich hätte gern“ - další předložky - préteritum některých modálních sloves - zájmena osobní a přivlastňovací - stupňování příd. jmen a příslovčí - souvětí		ČJL: Sestaví osnovu krátkého příběhu, např. vyprávění s jednoduchým dějem.
DCJ – 9 – 2 - 03	- jednoduše popíše události - napíše blahopřání - napíše jednoduchý pozdrav z prázdnin			M: Struktura: hodiny, dny, měsíce, roky.
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
DCJ – 9 – 3 - 01	- popíše činnosti ve škole i mimo ni; - popíše části těla, vyjádří bolest, vysvětlí problémy u lékaře; - popíše počasí a oblečení - vyjádří plány na dovolenou, co se mu líbí, nelíbí, co ho baví.		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu);	MM EU OPVK č. 4 MM EU OPVK č. 5

7.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

7.2.1 Předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v matematice je především zaměřeno na výchovu přemýšlivého člověka, který umí používat znalosti z matematiky v různých situacích občanského a profesního života. V hodinách matematiky proto vyučující cíleně motivují žáky k řešení matematických problémů; vedou žáky k matematizaci reálných situací a k posuzování věrohodnosti výsledků; rozvíjejí u žáků schopnost správně se matematicky vyjadřovat; podporují u žáků důvěru v jejich schopnosti; vychovávají žáky k vytrvalosti, kritičnosti a týmové spolupráci; budují u žáků pozitivní vztah k matematice.

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

1. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni základního vzdělávání je kladen důraz na budování základů používání matematické symboliky a jazyka matematiky a na proces řešení problému. Základní matematické pojmy jsou vytvářeny ve čtyřech tematických okruzích:

1. Číslo a početní operace – žáci porozumí pojmu číslo, získají dovednosti v pamětném a písemném počítání v oboru přirozených čísel, seznámí se s vlastnostmi základních operací s čísly, s odhadem a s prací s chybou;
2. Závislosti, vztahy a práce s daty – žáci si postupně osvojí dovednosti, které souvisejí se zpracováním dat, seznamují se se závislostmi a jejich zápisy v běžném životě, doplňují a sestavují jednoduché tabulky a diagramy;
3. Geometrie v rovině a v prostoru – žáci získají základní orientaci v rovině a prostoru, učí se poznávat, určovat, modelovat a znázorňovat jednoduché útvary v rovině i prostoru;
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy – u žáků bude rozvíjeno logické myšlení a přechod od konkrétního myšlení k abstraktnímu.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy ČJL a AJ.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy: Peníze – způsoby placení; Hospodaření domácnosti – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; Finanční produkty – úspory.

Profesní vzdělávání

Součástí výuky vyučovacího předmětu Matematika jsou metodické materiály, napříč všemi ročníky, ve kterých je žákům zdůrazňována potřeba matematického vzdělání ve vazbě na jejich budoucí profesi. Metodické materiály jsou rozděleny do deseti metodických listů, pro různé ročníky. Jednotlivé metodické listy jsou koncipovány jako příprava na hodinu nebo na vyučovací blok, doplněná pracovními listy pro žáky nebo metodickými pomůckami pro učitele či celou třídu.

Pracovní listy si mohou žáci zařadit do svých portfolio, metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika se realizuje ve všech ročnících 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	5	5	5	5	5

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je vyučován především v kmenových učebnách příslušné třídy, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. K výuce matematiky je využívána i multimediální a počítačová učebna, ostatní prostory školy i další podnětná prostředí.

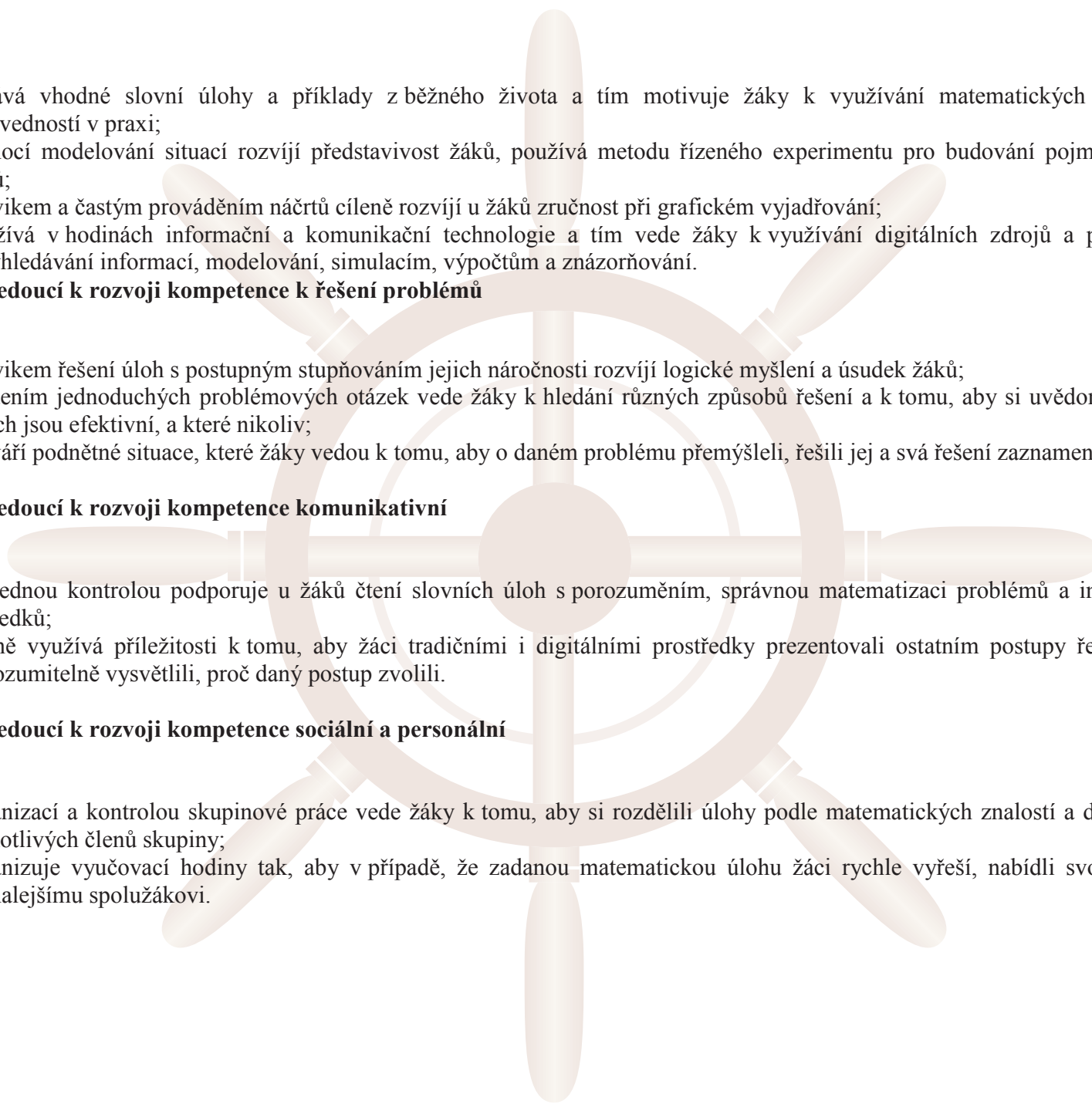
Výchovné a vzdělávací strategie

Matematickým vzděláváním lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé matematiky k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- prací s chybou jako pozitivním prvkem vede žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu;

-
- zadává vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivuje žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi;
 - pomocí modelování situací rozvíjí představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků;
 - nácvikem a častým prováděním náčrtů cíleně rozvíjí u žáků zručnost při grafickém vyjadřování;
 - používá v hodinách informační a komunikační technologie a tím vede žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nácvikem řešení úloh s postupným stupňováním jejich náročnosti rozvíjí logické myšlení a úsudek žáků;
- kladením jednoduchých problémových otázek vede žáky k hledání různých způsobů řešení a k tomu, aby si uvědomili, které z nich jsou efektivní, a které nikoliv;
- vytváří podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili jej a svá řešení zaznamenali.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- důslednou kontrolou podporuje u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků;
- cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny;
- organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou matematickou úlohu žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporuje u žáků zájem o matematiku a snahu zlepšovat své výsledky;
- doporučuje žákům postupy pro získání zajímavých dat ze školního prostředí a každodenního života, která jsou vhodná ke statistickému zpracování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání rýsovacích potřeb a digitálních nástrojů;
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozбором vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů.

1. stupeň

Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
M – 3 – 1 - 01	- spočítá prvky daného souboru; - vytvoří skupinu s daným počtem prvků; - podle obrázku rozhodne o vztahu; více, méně, porovnává skupiny prvků;	- přirozená čísla 1 – 20 - čtení a psaní čísel		MM č. 1 – Šel zahradník MM č. 6 – Rybář ČJL: Psaní číslic a znaků. Orientace na stránce knihy, počet slabik. Čtení slovní úlohy s porozuměním.
M - 3 – 1 - 02	- napíše a přečte číslice; - doplní chybějící čísla v řadě; - porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti, řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel;	- čísla 0 – 20 - porovnávání čísel, vztahy menší, větší, rovno - znaky < , > , =		
M – 3 – 1 - 03	- využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo; - správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi;	číselná osa		
M – 3 – 1 - 04	sčítá a odčítá z paměti v oboru 0-10, 10-20 bez přechodu přes desítku;	- číselný obor 0 – 10, 10 – 20 - pisemné algoritmy početních operací		
M – 3 – 1 - 05	řeší a tvoří slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání	práce s textem slovní úlohy		

	- bez přechodu přes desítku; - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“;			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M – 3 – 3 - 01	- rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; - rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí; - orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy; - pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary;	- Rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec - Orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole		ČJL: Vyjádření jednoduché prostorové orientace (např. procházkou po čtvercové síti).
M – 3 – 3 - 02	- porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti; - porovná tělesa stejného typu podle velikosti.	Porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší		

Ročník: druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
M – 3 – 1 - 01	používá přirozená čísla k modelování situací běžného života;	obor čísel 0-20 sčítání a odčítání s přechodem		MM č. 3 - Chovatel MM č. 7 - Zedník

	vytváří soubory o daném počtu prvků	desítky - obor čísel 0 – 100 - počítání s penězi (mince a bankovky do 100 Kč - peníze: způsoby placení		ČJL: Orientace v textu, práce s knihou, čtení s porozuměním, věta oznamovací a tázací, odpověď na otázku.
M – 3 – 1 - 02	- zapisuje a čte čísla v daném oboru; - počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla; - porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých významových souvislostech (délka, čas, peníze);	- číselný obor 0 – 100 - lichá a sudá čísla		Učitel používá pojmy: sčítanec, menšenec, menšitel, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl, záměna činitelů.
M – 3 – 1 - 03	- zobrazí číslo na číselné ose; - využívá číselnou osu k porovnání čísel;	- řád jednotek a desítek - číselná osa		
M – 3 – 1 - 04	- orientuje se v zápisu desítkové soustavy, sčítá a odčítá z paměti dvojciferné číslo s jednociferným i dvojciferným číslem s přechodem přes desítku; - násobí z paměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí z paměti v oboru osvojených násobílek;	- součet a rozdíl čísel; zaokrouhlování čísel, využití závorek, sčítání a odčítání s přechodem přes desítku - násobilka 0, 1, 2, 3, 4, 5, - názorné zavedení na souborech		

		prvků; násobek, činitel, záměna činitelů; vztahy mezi násobením a dělením		
M - 3 - 1 - 05	- řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení v oboru do 100; - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „<i>x krát</i> více (méně)“;	strategie řešení úloh z běžného života;		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M - 3 - 2 - 01	- čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v kalendáři; - sleduje různé časové intervaly; - používá vhodně časové jednotky a provádí jednoduché převody mezi nimi;	časové údaje: čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodina, ručičkové hodiny, digitální hodiny;		
M - 3 - 2 - 02	- zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat; - provádí odhady délky a množství;	- měření délky, hmotnosti, objemu - jednotky: centimetr, litr, kilogram		
M - 3 - 2 - 03	- navrhne a použije tabulku k organizaci údajů; - třídí soubor objektů;	tabulková evidence zadaných údajů		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M - 3 - 3 - 01	rozezná, pojmenuje a načrtne	rovinné útvary:		

	základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; • rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí; • pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání;	lomená čára, křivá čára, bod, úsečka; • práce s pravítkem		Další náměty do výuky: - využití čtverečkovaného papíru - využití počítačových programů pro matematiku na 1. stupni ZŠ
M – 3 – 3 - 02	• změří délku úsečky, používá jednotky délky; • provádí odhad délky	• práce s pravítkem • jednotky délky: cm, dm, m		

Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
M – 3 – 1 - 02	• zapisuje a čte čísla v daném oboru; • počítá po jednotkách, po desítkách, porovnává čísla;	• obor přirozených čísel 0 – 1 000 • rozklad čísla v desítkové soustavě		MM č. 2 - Obchodujeme MM č. 8 – Hasič ČJL: Orientace v textu, práce s knihou, křížovky (sloupec, řádek), stylizace a reprodukce odpovědí, významová stránka slov, čtení s porozuměním,
M – 3 – 1 - 03	• zobrazí číslo na číselné ose a jejích úsecích; • využívá číselnou osu k porovnání čísel;	• číselná osa – porovnávání čísel pomocí číselné osy		
M – 3 – 1 - 04	• rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru do tisíce;	• operace s přirozenými čísly-		

	- sčítá a odčítá čísla bez přechodu násobků sta; - násobí a dělí v oboru osvojených násobílek; - násobí dvojčíselná čísla jednocíselným činitelem mimo obor malé násobílek; - násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel; - používá závorky při výpočtech;	součet a rozdíl - zápis čísla v desítkové soustavě - násobilka 6, 7, 8, 9, 10 - nejbližší, nižší a vyšší násobek čísla		druhy slov, dějová posloupnost.
M – 3 – 1 - 05	- řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení; - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“; - ovládá jednoduché řešitelské strategie;	řešení slovních úloh		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M – 3 – 2 - 01	využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života;	určování hodin, jednoduché tabulky, číselné řady, sloupec, řádek,		
M – 3 – 2 - 02	popisuje jednoduché situace z praktického života	teplota, teploměr, stupeň Celsia		
M – 3 – 2 - 03	- čte a sestavuje tabulky násobků; - doplňuje chybějící údaje do strukturované tabulky podle	tabulka jako nástroj pro řešení úloh		

	zadání;			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M – 3 – 3 - 01	- rozezná, pojmenuje a načrtne rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; - třídí trojúhelníky dle délek stran, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; - určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran; - pomocí stavebnic modeluje rovinné útvary podle zadání;	- dělení trojúhelníků - rovinné útvary: lomená čára, přímka, úsečka, polopřímka, mnohoúhelník (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník) - vrchol, strana, úhlopříčka mnohoúhelníku		
M – 3 – 3 - 02	porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky; měří úsečku s přesností na mm, sestrojí úsečku; označí průsečík dvou přímek;	délka úsečky-jednoduché převody jednotek (mm, cm, dm, m, km)		
M – 3 – 3 - 03	rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklady.	osově souměrné rovinné útvary		

Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
M – 5 – 1 - 01	využívá při pamětném	obor přirozených		ČJL:

	i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení;	čísel 0-1 000 000; • čtení a zápis čísel;		Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějová posloupnost.
M – 5 – 1 - 02	• čte a zapisuje čísla v daném oboru; • počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; • porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích; • sčítá a odčítá čísla v daném oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly); • čtení zlomků • písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem; • účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulačky); • používá římské číslice při zápisu čísel;	• zápis čísel v desítkové soustavě • písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení, vztahy mezi sčítáním a odčítáním, asociativnost; • římské číslice; • hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; • zlomky-základní pojmy		
M – 5 – 1 - 03	• zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky; • provádí odhady	• Zaokrouhlování čísel • Odhad a kontrola výsledku		

	a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením); • provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulatoru;	• Práce s kalkulatorem		
M – 5 – 1 - 04	• řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi; • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“;	• Matematizace reálné situace		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M – 5 – 2 - 01	• provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty);	• zásady sběru a třídění dat		MM č. 4 – Strojvedoucí MM č. 5 – Učitel AJ: Zápis hodin, dnů, měsíců a roků.
M – 5 – 2 - 02	• používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací; • doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce; • vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram;	• strukturovaná tabulka • sloupkové diagramy, zjišťování údajů		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M – 5 – 3 - 01	• dodržuje zásady rýsování; • narýsuje přímku, vyznačí	• Zásady rýsování • Rýsování		Další náměty do výuky: • využití

	• polopřímku; • narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík; • narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem; • narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti;	jednoduchých rovinných útvarů • Čtvercová síť		počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ
M – 5 – 3 - 02	• měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi; • sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky; • určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran;	• Jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, decimetr, metr, kilometr • Grafické sčítání a odčítání úseček • Obvod mnohoúhelníku		
M – 5 – 3 - 03	• sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou; • určí vzájemnou polohu přímek v rovině;	• Vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice		
M – 5 – 3 - 04	• určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná; • používá základní jednotky obsahu;	• Jednotky obsahu: mm^2, cm^2, m^2		
M – 5 – 3 - 05	• rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osové souměrné útvary;	• Osová souměrnost rovinného útvaru; překládání papíru		

	• určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru; • rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích;			
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
M - 5 - 4 - 01	• ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je; • doplňuje číselnou, logickou, obrázkovou řadu; doplní početní tabulku.	• Magické čtverce, pyramidy; • Prostorová představivost; číselné a obrázkové řady;		

Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
M – 5 – 1 - 02	• čte a zapisuje čísla v daném oboru; • počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; • porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích; • písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla; • písemně odčítá dvě	• číselný obor 0 – miliarda; číselná osa; • písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení • desetinná čísla		ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním. AJ: Aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel, porovnávání větší, menší.

	- přirozená čísla; • sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel • písemně násobí až čtyřciferným činitelem; • písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným dělitelem; • účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulačtoru);			
M – 5 – 1 - 03	• zaokrouhluje přirozená čísla na miliony; • provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru; • provádí kontrolu výpočtu pomocí kalkulačtoru;	• zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky		
M – 5 – 1 - 04	• řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života;	• fáze řešení problému: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M – 5 – 2 - 01	• hledá, vybírá a třídí data z textu podle zadaného kritéria;	• statistické údaje; čtení a sestavování diagramů, zakreslování dat		AJ: Porovnání některých statistických údajů anglicky mluvících zemí.
M – 5 – 2 - 02	• zjistí požadované údaje	• diagramy, grafy,		

	z diagramu;	tabulky		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M – 5 – 3 - 01	při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů;	- základní útvary v rovině konstrukce čtverce a obdélníku - konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku		
M – 5 – 3 - 03	sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou;	konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem		
M – 5 – 3 - 04	určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná; vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce;	- složené obrazce ve čtvercové síti; - odhady obvodu a obsahu; - užití a převody jednotek; - povrch kvádru a krychle		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
M – 5 – 4 - 01	- ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je; - doplňuje číselnou, logickou, obrázkovou řadu; doplní početní tabulku.	- magické čtverce, pyramidy; - prostorová představivost; - číselné a obrázkové řady;		MM č. 9 – Kuchař MM č. 10 - Kadeřnice

2. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Ve výuce matematiky je realizován obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Předmět svým charakterem velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Fyzika, Chemie, Zeměpis, Výchova ke zdraví).

Vyučovací předmět Matematika je založen zejména na aktivních činnostech, na práci s matematickými objekty a užití matematiky v reálných situacích. Na 2. stupni základního vzdělávání v matematice pokračujeme v budování základů matematické gramotnosti tak, abychom žákům poskytli vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků, která je dále rozvíjena ve vyučovacím předmětu Finanční gramotnost.

Vzdělávací obsah zahrnuje čtyři tematické okruhy, které navazují na okruhy formulované pro 1. stupeň:

1. číslo a proměnná – žáci porozumí pojmům přirozené číslo, celé a racionální číslo; důkladná znalost operací s těmito čísly umožní žákům pochopit základní pojmy algebry, které jsou nezbytné pro práci s výrazy a rovnicemi;
2. závislosti, vztahy a práce s daty – žáci porozumí základním pojmům statistiky a umí je aplikovat v úlohách z běžného života, využívají tabulky, diagramy a grafy jednoduchých závislostí;
3. geometrie v rovině a v prostoru – žáci se naučí základní orientaci v rovině a prostoru; dokážou popsat, změřit a sestavit daný geometrický útvar, spočítat obsahy, povrchy a objemy různých geometrických útvarů v rovině a prostoru;
4. nestandardní aplikační úlohy a problémy – u žáků bude rozvíjeno logické myšlení, jejich argumentační dovednosti a dovednosti modelování v matematice.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Matematika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. Je realizován ve všech ročnících 2. stupně ve čtyřhodinové týdenní dotaci (celkem 16 hodin).

	2. stupeň			
Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	4	4	5	5

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka matematiky probíhá většinou v kmenových učebnách, k některým aktivitám je využívána také počítačová učebna a učebna s interaktivní tabulí.

Průřezová témata

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Přínos těchto průřezových témat k rozvoji osobnosti žáka je uplatňován průběžně pomocí následujících tematických okruhů:

Osobnostní a sociální rozvoj (OSV):

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách matematiky se žáci názorně seznamují s přechodem od konkrétního k abstraktnímu, s tvůrčím přístupem při řešení podnětných úloh, s výhodami spolupráce při řešení problémů, s nutností přesného vyjádření myšlenek a s jejich obhajobou. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé matematiky využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- postupnou abstrakcí a zobecňováním vede žáky k osvojování základních matematických pojmů a vztahů;
- umožňuje žákům díky vhodné organizaci výuky studovat jednoduché matematické texty, vyhledávat informace v tištěné i elektronické podobě, získávat soubory dat k dalšímu zpracování;
- pomocí modelování situací rozvíjí představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků;
- prací s chybou jako pozitivním prvkem vede žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu;
- zadává vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivuje žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi;
- používá v hodinách informační a komunikační technologie a tím vede žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vhodně formulovanými a přiměřeně obtížnými úkoly vede žáky k důkladné analýze, k plánu řešení, k volbě vhodného postupu

při řešení problému (využití tradičních i digitálních prostředků), k odhadu a vyhodnocení reálnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám;

- na základě pokusů nebo zkušeností žáků rozvíjí jejich logické myšlení, úsudek a tvoření hypotéz, které žáci ověřují nebo vyvracejí pomocí protipříkladů;
- prostřednictvím vhodně volených příkladů vede žáky k osvojení induktivního a deduktivního přístupu při řešení problému.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- důslednou kontrolou žákova projevu podporuje u žáků používání odborné terminologie a kultivaci jazyka matematiky;
- důslednou kontrolou podporuje u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků;
- cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili;
- vhodně využívá cizí jazyk (zejména angličtinu) a ICT, aby připravil žáky pro vstup do soudobé společnosti a vědeckého světa matematiky.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytvářením vhodných příležitostí k aktivní diskusi vede žáky k obhajobě vlastního názoru, k jeho případné změně na základě zjištění nových informací;
- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

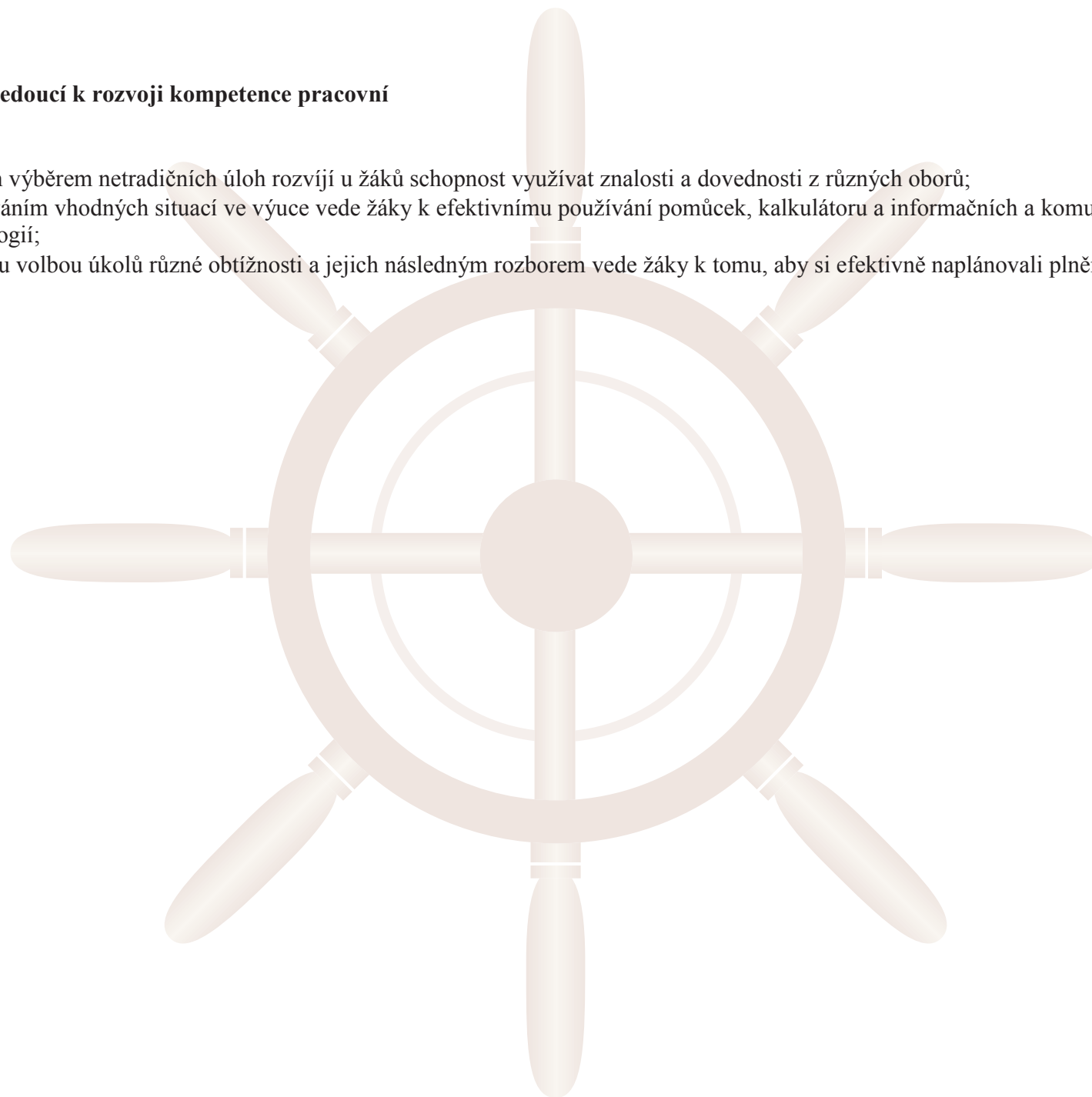
Učitel:

- zařazuje občanské problémy do matematických úloh a tím žáky motivuje k uplatnění matematiky v různých oborech lidské činnosti (např. informatika, finanční gramotnost, statistika a její interpretace) a k zamyšlení nad věrohodností informací (např. dotazníková šetření).

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- pestrým výběrem netradičních úloh rozvíjí u žáků schopnost využívat znalosti a dovednosti z různých oborů;
- zařazováním vhodných situací ve výuce vede žáky k efektivnímu používání pomůcek, kalkulačků a informačních a komunikačních technologií;
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozбором vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů.

2. stupeň
Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
M – 9 – 1 - 01	- čte, zapíše a porovná desetinná čísla, zobrazí je na číselné ose; - z paměti a písemně provádí početní operace s desetinnými čísly (sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinného čísla děliteli 10, 100, 1 000), využívá komutativnost, asociativnost a distributivnost sčítání a násobení; - převádí jednotky délky a hmotnosti v oboru desetinných čísel; - čte, zapíše, porovná zlomky a zobrazí je na číselné ose; - vyjádří část celku graficky i zlomkem; - sečte zlomky se stejným jmenovatelem;	- Desetinná čísla - Zlomky - polovina, čtvrtina, třetina, pětina, zlomky se jmenovatelem 10 a 100 (desetinné zlomky) - Číselný výraz		Fyzika Látky a tělesa

	vysvětlí pojem číselný výraz, určí hodnotu číselného výrazu v daném oboru;			
M – 9 – 1 - 02	- ovládá a používá pravidla pro zaokrouhlování desetinných čísel; - provádí odhady početních operací s desetinnými čísly s danou přesností; - účelně využívá kalkulátor při výpočtech;	Zaokrouhlování desetinných čísel		
M – 9 – 1 - 03	- vysvětlí základní pojmy týkající se dělitelnosti přirozených čísel; - určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané přirozené číslo dělitelné; - určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel, používá algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel; - modeluje a řeší úlohy s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel;	- Dělitelnost přirozených čísel, základní pojmy: násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, sudé a liché číslo, společný násobek, společný dělitel, největší společný dělitel (D), nejmenší společný násobek (n), soudělná a nesoudělná čísla - Znaky dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100)		
M – 9 – 1 - 04	převéde desetinné číslo na desetinný zlomek	Desetinná čísla		

	a naopak;			
M – 9 – 1 - 09	• vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s desetinnými čísly a zlomky; • posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou;	• Desetinné zlomky • Slovní úlohy		
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M – 9 – 3 - 01	• využívá při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů vzájemnou polohu dvou přímek v rovině, totožné, kolmé a rovnoběžné přímky, vzdálenost bodu od přímky; • při řešení problému provádí rozbor (náčrt) úlohy; • při řešení úloh používá trojúhelníkovou nerovnost; • rozpozná shodné geometrické útvary • používá příslušnou matematickou symboliku;	• Vzájemná poloha dvou přímek v rovině • Trojúhelníková nerovnost • Shodnost geometrických útvarů		

M – 9 – 3 - 02	• rozezná základní rovinné útvary a určí jejich vzájemnou polohu; • rozlišuje a používá různé druhy čar; • modeluje úhel pomocí polorovin, rozlišuje druhy úhlů podle jejich velikosti (ostrý, tupý, pravý, přímý), odhaduje jejich velikost; • charakterizuje vlastnosti dvojic úhlů (vrcholové, vedlejší, střídavé, souhlasné); • používá pro označení úhlů písmena řecké abecedy; • třídí a popisuje trojúhelníky (rozdělení podle délky stran a velikosti vnitřních úhlů); • charakterizuje a používá vlastnosti úhlu v trojúhelníku, vlastnosti výšky a těžnice trojúhelníku; • vysvětlí pojem pravidelný mnohoúhelník;	• Základní rovinné útvary: bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtyřúhelník, trojúhelník, kruh, kružnice, polorovina • Druhy čar • Úhel a jeho velikost • Druhy trojúhelníků • Vnitřní a vnější úhly trojúhelníku • Výšky, těžnice a těžiště trojúhelníku • Pravidelný mnohoúhelník		
M – 9 – 3 - 03	• určuje velikost úhlu pomocí úhloměru a výpočtem, využívá vlastnosti dvojic úhlů; • používá jednotky velikosti	• Jednotky velikosti úhlu • Operace s úhly		

	- úhlu a převody mezi nimi; - sčítá a odčítá úhly graficky i početně; - graficky i početně násobí a dělí úhel dvěma;			
M – 9 – 3 - 04	- používá a převádí jednotky délky a obsahu; - využívá centimetrovou čtvercovou síť pro výpočet obvodu a obsahu mnohoúhelníků; - odhaduje a vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníku a trojúhelníku;	Obsah a obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, mnohoúhelníku		MM M 1 – EU - OPVK
M – 9 – 3 - 06	- sestrojí různé velikosti úhlů (i bez použití úhloměru), přenesení úhel, porovná dva úhly; - sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku; - sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník; - sestrojí trojúhelník ze zadaných údajů (sss); - sestrojí čtyřúhelník s využitím rovnoběžnosti a kolmosti přímek; - narýsuje kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku;	- Konstrukce rovinných útvarů: úhlu, trojúhelníku, čtyřúhelníku - Výšky, těžnice a těžiště trojúhelníku - Pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník		
M – 9 – 3 - 08	přiřadí k sobě vzor a obraz, rozezná samodružný bod a	Osová souměrnost		ČJL: Komunikační

	samodružný útvar, charakterizuje osově souměrné útvary; • sestrojí osu úhlu a úsečky; • rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti, sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti;			a slohová výchova
M – 9 – 3 - 09	• charakterizuje krychli a kvádr; • využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti krychle a kvádrů;	• Krychle a kvádr		
M – 9 – 3 - 10	• používá a převádí jednotky délky, obsahu a objemu; • odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádrů;	• Objem a povrch krychle a kvádrů		F: Látky a tělesa
M – 9 – 3 - 11	• načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů, tělesa vymodeluje;	• Síť krychle a kvádrů		
M – 9 – 3 - 12	• načrtne a sestrojí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání;	• Volné rovnoběžné promítání		
M – 9 – 3 - 13	• řeší aplikační geometrické úlohy na výpočet obsahu a obvodu rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník), povrchu a objemu těles (krychle, kvádr), při řešení úloh	• Slovní úlohy		

	provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku; - řeší aplikační geometrické úlohy s využitím vlastností trojúhelníku, osově souměrných rovinných útvarů, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku; - účelně využívá při výpočtech kalkulátor;			
4. NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
M – 9 – 4 - 01	- doplň číselnou a obrázkovou řadu; - doplň početní tabulky, čtverce a jiné obrazce; - vysvětlí způsob řešení úlohy;	- Číselné a obrázkové řady - Početní obrazce	OSV – Rozvoj schopností poznávání Kreativita	
M – 9 – 4 - 02	rozdělí nebo vytvoří geometrický útvar podle zadaných údajů, při řešení využívá vlastnosti rovinných a prostorových geometrických útvarů.	Vlastnosti rovinných a prostorových geometrických útvarů	OSV – Rozvoj schopností poznávání Kreativita	

Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍC Í UČIVO, POZNÁMKY
1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
M – 9 – 1 - 01	- čte a zapíše celé číslo, rozliší číslo kladné a záporné, určí číslo opačné; - znázorní celá čísla a racionální čísla na číselné ose a porovná je; - provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení) v oboru celých čísel; - určí absolutní hodnotu celého čísla a uvede její praktický význam a využívá její geometrickou interpretaci; - zapíše převrácený zlomek, rozšíří a zkrátí zlomek, zapíše zlomek v základním tvaru, převede smíšené číslo na zlomek a naopak, upraví složený zlomek; - provádí početní operace se zlomky (sčítání, odčítání, násobení a dělení); - vyjádří racionální čísla více	- Celá čísla - Absolutní hodnota čísla - Zlomky - Racionální čísla		

	způsoby a vzájemně je převádí (zlomky, desetinná čísla); • provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení) v oboru racionálních čísel; • zapíše periodické číslo a porovná ho s jinými čísly; • určí hodnotu číselného výrazu v daném oboru; • účelně využívá kalkulátor a tabulkový kalkulátor při provádění početních operací v oboru racionálních čísel;			
M – 9 – 1 - 02	• používá pravidla pro zaokrouhlování racionálních čísel; • provádí odhady výsledků početních operací s racionálními čísly s danou přesností;	• Zaokrouhlování racionálních čísel		
M – 9 – 1 - 03	• využívá nejmenší společný násobek při určování společného jmenovatele zlomků;	• Společný jmenovatel zlomků		
M – 9 – 1 - 04	• rozlišuje a využívá pojmy procento, základ, počet procent, procentová část, promile; • vyjádří část celku procentem, desetinným	• Procenta • Poměr		Ch: Anorganické sloučeniny

	číslem, zlomkem; • užívá poměr ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek – část; • navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část;			
M – 9 – 1 - 05	• dělí celek na části v daném poměru, změní číslo v daném poměru; • upravuje poměr rozšiřováním a krácením; • využívá daný poměr v reálných situacích; • vysvětlí, co znamená postupný a převrácený poměr, zapíše jej a upraví; • používá pojem úměra a vypočítá neznámý člen úměry; • řeší aplikační úlohy s využitím poměru a trojčlenky; • využívá měřítko mapy (plánu) k výpočtu, odvodí měřítko mapy (plánu) ze zadaných údajů;	• Poměr, zvětšení, zmenšení • Trojčlenka • Měřítko plánu a mapy		Z: Kartografie a topografie MM M 2 – EU - OPVK
M – 9 – 1 - 06	• určí z textu úlohy, které z hodnot (počet procent, procentová část a základ) jsou zadány a které má vypočítat, provede výpočet; • rozhodne, zda zvolit pro	• Finanční matematika		Finanční gramotnost

	řešení úlohy známý algoritmus, nebo zda řešit úlohu úsudkem, provede odhad výsledku a ověří správnost svého řešení; řeší jednoduché úlohy z oblasti finanční matematiky (úrok);			
M – 9 – 1 - 09	- vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s celými a racionálními čísly; - posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou;	Slovní úlohy		
2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M – 9 – 2 - 01	- vyznačí bod v pravoúhlé soustavě souřadnic na základě zadaných souřadnic, zapíše souřadnice daného bodu; - doplňuje a vytváří tabulky, orientuje se v nich; - orientuje se v sloupkových a kruhových diagramech, ze vstupních dat vytvoří vhodný diagram; - využívá graf přímé a nepřímé úměrnosti při zpracování dat; - účelně využívá tabulkový	- Pravoúhlá soustava souřadnic - Tabulky, grafy, diagramy - Přímá a nepřímá úměrnost - Hospodaření domácnosti: rozpočet domácnosti	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Finanční gramotnost

	kalkulátor;			
M – 9 – 2 - 03	- rozpozná přímou a nepřímou úměrnost v příkladech reálného života; - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti z textu úlohy, z tabulky a grafu; - sestojí graf přímé a nepřímé úměrnosti; - využívá vztahy a grafy přímé a nepřímé úměrnosti k řešení aplikačních úloh a problémů;	Přímá a nepřímá úměrnost		
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M – 9 – 3 - 02	- třídí a popisuje čtyřúhelníky; - rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků; - využívá vlastnosti čtyřúhelníků při řešení úloh;	Čtyřúhelníky (rovnoběžníky a lichoběžníky)		
M – 9 – 3 - 04	- odhaduje a vypočítá obvod obecného čtyřúhelníku; - odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku;	Obvod a obsah čtyřúhelníků		
M – 9 – 3 - 06	- sestojí čtyřúhelník ze zadaných údajů (provede rozbor úlohy a náčrt a zápis konstrukce); - sestojí trojúhelník	- Konstrukce čtyřúhelníku - Konstrukce trojúhelníku		

	ze zadaných údajů sss, sus, usu (provede rozbor úlohy a náčrt se zápisem postupu konstrukce);			
M – 9 – 3 - 07	- vysvětlí pojem shodnost trojúhelníků, matematicky jej vyjádří; - používá věty o shodnosti trojúhelníků k řešení geometrických úloh;	Věty o shodnosti trojúhelníků		
M – 9 – 3 - 08	- přiřadí k sobě vzor a obraz, určí střed souměrnosti, rozezná samodružný bod a samodružný útvar, charakterizuje středově souměrný útvar; - rozpozná útvary souměrné podle středu souměrnosti a sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti;	Středová souměrnost		
M – 9 – 3 - 09	- rozlišuje pojmy rovina a prostor, správně používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, stěnová a tělesová úhlopříčka; - charakterizuje kolmý hranol, pravidelný hranol; - pracuje s půdorysem a nárysem kolmého hranolu;	Hranoly		
M – 9 – 3 - 10	odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu;	Objem a povrch hranolu		
M – 9 – 3 - 11	načrtne a sestrojí síť	Síť kolmého hranolu		

	kolmých hranolů a tělesa vymodeluje;			
M – 9 – 3 - 12	• načrtne hranol ve volném rovnoběžném promítání;	• Volné rovnoběžné promítání		
M – 9 – 3 - 13	• řeší aplikační slovní úlohy s využitím znalostí o obsahu a obvodu čtyřúhelníků, s využitím znalostí o hranolech, o středově souměrných rovinných útvech, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku; • účelně využívá kalkulačtor;	• Postup při řešení aplikační slovní úlohy s využitím znalostí geometrie v rovině a prostoru		
4. NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
M – 9 – 4 - 01	• doplní číselnou řadu v oboru celých a racionálních čísel, doplní obrázkovou řadu; • doplní početní tabulky, čtverce či jiné obrazce; • prezentuje způsob řešení úlohy;	• Číselné řady v oboru celých a racionálních čísel, obrázkové řady • Početní obrazce • Prezentace řešení úlohy	OSV – Rozvoj schopností poznávání Kreativita	
M – 9 – 4 - 02	• rozdělí nebo vytvoří geometrický útvar podle zadaných parametrů s využitím vlastností rovinných a prostorových geometrických útvarů.	• Postupy při řešení netradičních geometrických úloh	OSV - Rozvoj schopností poznávání Kreativita	

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
M – 9 – 1 - 01	- rozlišuje pojmy umocňování a odmocňování; - určuje z paměti druhou mocninu čísel 1 – 20 a odmocninu těchto mocnin, určuje druhou mocninu a odmocninu přirozených a desetinných čísel pomocí tabulek a kalkulatoru; - ovládá pravidla pro umocňování a odmocňování zlomku a součinu dvou čísel; - určuje hodnotu číselného výrazu s druhou mocninou a odmocninou; - určuje rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě; - využívá geometrický význam druhé mocniny v praxi;	Druhá mocnina a odmocnina		
M – 9 – 1 - 07	- vysvětlí pojem proměnná, výraz s proměnnou, člen výrazu, jednočlen, mnohočlen, rovnost dvou výrazů; - zapiše slovní text pomocí výrazů s proměnnými (a naopak), vypočte hodnotu výrazu pro dané	- Výrazy s proměnnou - Mnohočleny maximálně druhého stupně		

	hodnoty proměnných; • provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení) s mnohočleny, výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně; • provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vytýkání; • umocní dvojčleny a rozloží dvojčleny na součin pomocí vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$;			
M – 9 – 1 - 08	• řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku správnosti řešení rovnice; • rozhodne, jestli má rovnice jedno řešení, nekonečně mnoho řešení, nebo nemá řešení; • sestaví rovnici ze zadaných údajů slovní úlohy; • vyjádří neznámou ze vzorce;	• Lineární rovnice • Výpočet neznámé ze vzorce		
M – 9 – 1 - 09	• matematizuje reálné situace využitím vlastností rovnic, při řešení úloh označí neznámou a sestaví rovnici; • posoudí reálnost výsledku řešení slovní úlohy a ověří ho zkouškou;	• Matematizace reálné situace s použitím proměnné		
2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M – 9 – 2 - 01	• spočítá aritmetický průměr a aplikuje jej v úlohách z praxe; • vkládá data do tabulky v prostředí tabulkového	• Základy statistiky • Aritmetický průměr	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Finanční gramotnost

	kalkulátoru, seřadí data v tabulce podle jednoho kritéria; - vysvětlí základní statistické pojmy (statistický soubor, statistická jednotka, statistický znak, statistické šetření) a používá je; - určí četnost, aritmetický průměr, modus, medián; - provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky a zvolí vhodný diagram k jejich znázornění; - účelně využívá tabulkový kalkulátor, výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí, jež nabízí tabulkový kalkulátor; - v tabulkovém kalkulátoru vytváří grafy, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu;	- Typy diagramů - Využití tabulkového kalkulátoru k práci s daty		
M – 9 – 2 - 02	- porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat v tabulkách, grafech a diagramech; - vybere data tabulky podle jednoho kritéria s pomocí tabulkového kalkulátoru, seřídí data v tabulce podle více kritérií;	- Tabulky, grafy, diagramy - Třídění dat		
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M – 9 – 3 - 01	- vysvětlí pojmy odvěsna a přepona v pravoúhlém trojúhelníku; - používá Pythagorovu větu pro výpočet třetí strany pravoúhlého	- Pravoúhlý trojúhelník - Pythagorova věta		MM M 3 – EU - OPVK

	- trojúhelníku; - vypočítá délku hrany, tělesovou a stěnovou úhlopříčku krychle a kvádrů; - řeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty, situaci načrtne, odhadne výsledek a ověří jeho reálnost, využívá potřebnou matematickou symboliku;			
M – 9 – 3 - 02	- definuje a sestrojí kružnici a kruh, vysvětlí vztah mezi poloměrem a průměrem; - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky (tečna, sečna, vnější přímková), vzájemnou polohu dvou kružnic (body dotyku) a narýsuje je;	Kruh, kružnice		
M – 9 – 3 - 04	- účelně používá tvar zápisu Ludolfova čísla (desetinné číslo, zlomek); - vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců;	- Obvod a obsah kruhu - Délka kružnice		
M – 9 – 3 - 05	- pomocí množiny všech bodů dané vlastnosti charakterizuje osu úhlu, osu úsečky a sestrojí je; - využívá Thaletovu kružnici při řešení úloh, sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice;	- Množiny bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice a věta		
M – 9 – 3 - 06	- sestrojí rovinné útvary dle zadáných prvků; - při řešení konstrukční úlohy provádí rozbor úlohy, načrtne,	Konstrukce rovinných útvarů: trojúhelníku, čtyřúhelníku (rovnoběžníku,		

	diskusi o počtu řešení, zapisuje postup konstrukce s využitím matematické symboliky (případně ji kombinuje se slovním vyjádřením);	lichoběžníku), kružnice)		
M – 9 – 3 - 09	• charakterizuje válec a kouli; • pracuje s půdorysem a nárysem válce a koule;	• Válec • Koule		
M – 9 – 3 - 10	• odhaduje a vypočítá objem a povrch válce a koule;	• Objem a povrch válce a koule		
M – 9 – 3 - 11	• načrtne a sestrojí síť válce, válec vymodeluje;	• Síť válce		
M – 9 – 3 - 12	• načrtne obraz rotačního válce v rovině;	• Volné rovnoběžné promítání		
M – 9 – 3 - 13	• řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o válci a kouli, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku; • účelně využívá kalkulačtor;	• Postup při řešení aplikační slovní úlohy		
4. NESTADARTNÍ APLIKAČNÍ PROBLÉMY A ÚLOHY				
M – 9 – 4 - 01	• řeší kombinatorické úlohy úsudkem a vysvětlí způsob řešení;	• Kombinační úsudek v úlohách	OSV – Rozvoj schopností poznávání Kreativita	
M – 9 – 4 - 02	• využívá při řešení netradičních geometrických úloh prostorovou představivost.	• Prostorová představivost	OSV – Rozvoj schopností poznávání Kreativita	

Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
M – 9 – 1 - 06	• objasní a používá základní pojmy finanční matematiky (jistina, úroková míra, úrok, úrokovací doba, daň, inflace); • vypočítá úrok z vkladu za jeden rok a daň z úroku; • získá základní informace o půjčkách a úvěrech; • řeší aplikační úlohy na procenta	• Základy finanční matematiky		Finanční gramotnost
M – 9 – 1 - 08	• řeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací; • řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor úlohy, pro řešení zvolí známý algoritmus nebo řeší úlohu úsudkem, provede zkoušku správnosti řešení;	• Soustavy lineárních rovnic o dvou neznámých		
2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M – 9 – 2 - 04	• rozhodne, zda je daná závislost mezi dvěma veličinami funkcí, uvede příklady z běžného života; • určí definiční obor funkce, obor hodnot, funkční hodnotu; • vyjádří lineární funkci, konstantní funkci, přímou a nepřímou úměrnost tabulkou,	• Funkce • Grafy funkcí		

	rovnicí, grafem; • účelně využívá tabulkového kalkulátoru k vyjádření funkce;			
M – 9 – 2 - 05	• odhalí funkční vztah v textu úlohy; • využívá znalostí o funkcích k řešení praktických úloh;	• Funkční vztah		
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M – 9 – 3 - 07	• rozlišuje shodné a podobné rovinné útvary; • určí poměr podobnosti z rozměru útvaru a naopak (na základě poměru podobnosti určí rozměry útvarů); • využívá věty o podobnosti trojúhelníků (věta sss, uu, sus); • využívá při výpočtech v trojúhelníku goniometrické funkce;	• Podobnost • Věty o podobnosti trojúhelníků • Goniometrické funkce		
M – 9 – 3 - 09	• charakterizuje jehlan a kužel; • pracuje s půdorysem a nárysem jehlanu a kužele; • využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti jehlanu a kuželu;	• Jehlan a rotační kužel		
M – 9 – 3 - 10	• odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu a kužele; • využívá Pythagorovu větu při řešení metrických úloh v rovině a prostoru;	• Objem a povrch jehlanu a kužele		
M – 9 – 3 - 11	• narýsuje síť jehlanu a kužele, vymodeluje tato tělesa;	• Síť jehlanu a kužele		

M – 9 – 3 - 12	• načrtne a sestrojí jehlan ve volném rovnoběžném promítání; • načrtne kužel ve volném rovnoběžném promítání;	• Volné rovnoběžné promítání		
M – 9 – 3 - 13	• využívá podobnost při řešení slovních úloh, využívá měřítko mapy (plánu) k určení skutečných rozměrů a naopak; • řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o tělesech (jehlan, kužel), při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku; • účelně využívá kalkulátor;	• Podobnost v úlohách z praxe • Využití goniometrických funkcí k řešení úloh z praxe		MM M 4 – EU - OPVK
4. NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ PROBLÉMY A ÚLOHY				
M – 9 – 4 - 01	• řeší úlohy různým způsobem, zdůvodní optimální řešení;	• Optimalizace řešení úloh	OSV – Rozvoj schopností poznávání Kreativita	
M – 9 – 4 - 02	• řeší úlohy na prostorovou představivost s využitím poznatků a dovedností z jiných tematických a vzdělávacích oblastí.	• Aplikovaná matematika	OSV – Rozvoj schopností poznávání Kreativita	MM M 4 – EU - OPVK

7.3 *Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie*

Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie

7.3.1 Předmět: Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje žákům dosáhnout určité úrovně informační gramotnosti – získat dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě s nimi pracovat a využívat je v praktickém životě. Žáci dokážou informace vyhledávat, utřídit a využívat, tím se omezí mechanické memorování učiva.

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem výuky předmětu „informatika“ jsou nejen základy práce s počítačem, ale také vyhledávání a třídění informací, poté jejich zpracovávání a následné využití. Žáci získané vědomosti mohou aplikovat i v jiných vyučovacích předmětech a to nejen v základním vzdělávání. Prioritou výuky je vést žáka k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků jako elektronického způsobu komunikace dnešní doby. Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie

1. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět informatika na prvním stupni spočívá v tom, že se žáci seznamují se základním příslušenstvím PC. Žáci jsou vedeni ke správnému používání pojmů v oblasti hardware a software. Žáci jsou vedeni k rychlým a ověřeným informacím na internetu, které se následně učí zpracovávat v textových a základních grafických programech. Tyto dovednosti jsou zaměřené tak, aby je žáci mohli využívat i v dalších předmětech.

Cílem je základní seznámení práce s počítačem, tj. základní znalost hardwarových komponent a základní znalost vyhledávání informací na internetu, komunikace pomocí internetu, znalost grafického programu a textového editoru.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy ČJ, M, VV, AJ.

Profesní vzdělávání

Součástí výuky vyučovacího předmětu Informatika jsou metodické materiály, ve kterých je žákům zdůrazňována potřeba informační gramotnosti k vazbě na jejich budoucí profesi. Metodický materiál poskytuje návod a inspiraci, jak zařadit profesní vzdělávání do výuky. Materiál je rozdělen do čtrnácti metodických listů, pro 5. a 6. ročník dle věku a úrovně žáků. Jednotlivé metodické listy jsou koncipovány jako příprava na hodinu, nebo na vyučovací blok, doplněná pracovními listy pro žáky. Celou práci, kterou žáci vytvoří při hodinách informatiky, si mohou zařadit do svých elektronických portfolií. Metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Průřezová témata

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV);
Mediální výchova (MV);

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika je realizován na 1. stupni v 5. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	–	–	-	-	1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka informatiky probíhá v počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci. Samotná výuka Informatiky probíhá

za podpory vizuální techniky (dataprojektor, plátno), kde učitel vysvětluje právě probírané učivo. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako např. soutěže. Žáci prezentují na konci vyučovacího bloku své práce za pomoci vizuální techniky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí ve výuce Informatiky je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen pracovní kompetenci, která je cílem učení se informační gramotnosti, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení elementárních dovedností s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k poznání úlohy informací a informační činnosti a k využívání moderních technologií;
- vede žáky k vyhledávání informací, jejich porovnávání a dalšímu využití, ukládáním na různá média

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozováním problémových situací vede žáky k tvořivému přístupu při jejich řešení, vede žáky k více řešením;
- vede žáky k samostatnému řešení úkolů, k jejich provedení a plnému dokončení včetně závěrečné prezentace;
- podporuje originální řešení, samostatnost a tvořivost.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

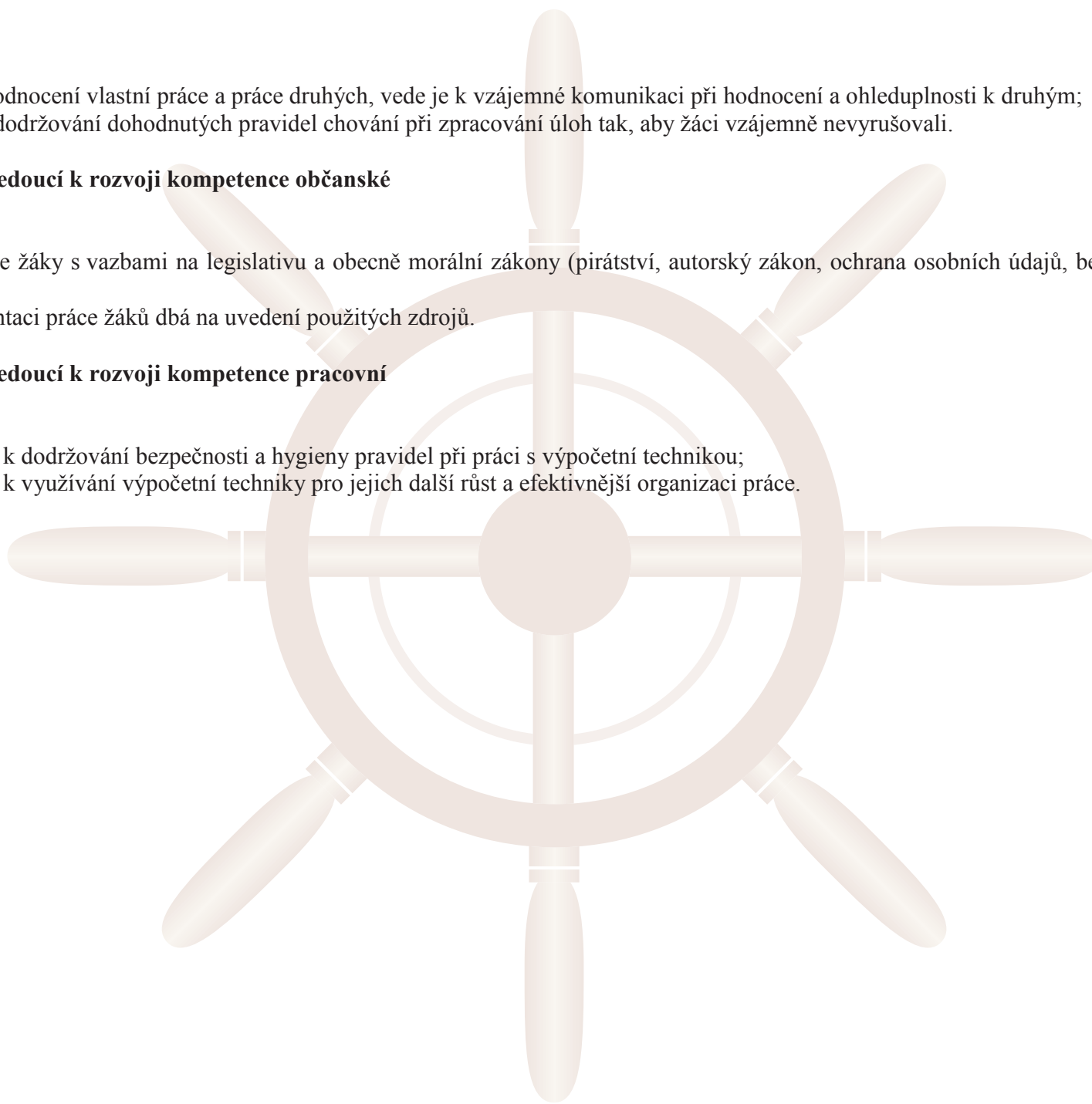
Učitel:

- vede žáky ke komunikaci prostřednictvím elektronické pošty, pomocí ní mohou odevzdávat zadaná řešení;
- učí žáky prezentovat výsledky své práce prostřednictvím prezentací, plakátů, vizitky, apod.;
- dbá na estetický vzhled výstupního materiálu a dodržování typografických pravidel.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede ke vzájemné pomoci při řešení úloh, na některých metodických materiálech a úlohách pracují v týmech;

-
- vede k zhodnocení vlastní práce a práce druhých, vede je k vzájemné komunikaci při hodnocení a ohleduplnosti k druhým;
 - vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel chování při zpracování úloh tak, aby žáci vzájemně nevyrušovali.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecně morální zákony (pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla);
- při prezentaci práce žáků dbá na uvedení použitých zdrojů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnosti a hygieny pravidel při práci s výpočetní technikou;
- vede žáky k využívání výpočetní techniky pro jejich další růst a efektivnější organizaci práce.

1. stupeň
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM				
IKT – 5 – 1 - 01	• umí bezpečně zapnout a vypnout počítač; • umí se přihlásit a odhlásit k účtu počítače; • dokáže pojmenovat základní komponenty počítače a přídavná zařízení; • ovládá práci s myší - klik a dvojklik, označení tažením a přesun, klik pravým tlačítkem pro zobrazení menu; • umí vysvětlit funkci jednotlivých kláves na klávesnici; • umí pustit zvukové CD;	<u>Základní pojmy:</u> • Informace, informační zdroje, informační instituce, hardware a software <u>Struktura a popis počítače a přídavných zařízení:</u> • Základní části PC • Jednoduchá údržba PC • Klávesnice a její části • Myš a její ovládání • Periferie (tiskárna, monitor, reproduktory, sluchátka, CD, DVD mechaniky) <u>Operační systém a jeho základní funkce:</u> • Pojem okno a práce s ním • Výukové programy • Uspořádání dat na disku • Pevný procesor, disk HDD	OSV Rozvoj schopnosti poznávání • rozvíjí dovednosti pro učení a studium Řešení problému a rozhodovací dovednosti • rozpozná problém Hodnoty, postoje, praktická etika • respektuje druhé • vytváří si povědomí o kvalitách typu společnosti, spolehlivosti	AJ – výslovnost slovíček
IKT – 5 – 1 - 02	• osvojí si pravidla	<u>Metody a nástroje</u>		

	bezpečné práce s hardwarem i softwarem; • aplikuje správné sezení na pracovním místě PC; • uvede postup - na koho se má obrátit v případě závady počítače; • vysvětlí význam hardware a software ;	<u>vyhledávání informací:</u> • Práce s internetovým prohlížečem • Formulace požadavků kladených na autorská práva při vyhledávání a používání informací na internetu <u>Formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy:</u> • Programy umožňující pohyb na webu (prohlížeče) • Co je www adresa • Hledání pomocí hypertextových odkazů a pomocí známých www adres • Ukládání informací z webu <u>Základní funkce grafického editoru:</u> • Programy na tvorbu obrázků • Uložení vytvořeného obrázku, nebo jeho změn v grafickém formátu	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Fungování a vliv médií ve společnosti - Tvorba mediálních sdělení OSV Kreativita • Rozvíjí rysy kreativity (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak)	ČJ – struktura dopisu, zprávy VV – kreativita - tvorba loga
IKT – 5 – 1 - 03	• chrání data před poškozením a zneužitím; • umí vysvětlit funkci antivirových programů; • umí vysvětlit základní funkci programů na ochranu dat;			
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE				
IKT – 5 – 2 - 01	• umí uvést příklady informačních zdrojů;			
IKT – 5 – 2 - 02	• dokáže vyhledat informace na portálech, v knihovnách a databázích; • dokáže s informacemi dále pracovat – poslat e-mailem, uložit na disk;			
IKT – 5 – 2 - 03	• dokáže napsat zprávu pomocí elektronické pošty – přečíst si došlou, přiložit soubor k odeslané zprávě,			

	smazat zprávu;			
ZPRACOVÁNÍ INFORMACÍ				
IKT – 5 – 3 - 01	• umí pracovat s hlavní nabídkou; • umí základní operace s ikonou – přesun, kopírování, přejmenování, zrušení, otevření; • umí spustit textový a grafický výukový program a pracovat s nimi; • umí pracovat s okny – zavření, otevření, minimalizace, maximalizace.	• Základní nástroje a možnosti nastavení grafického programu (tvary, štětce, barvy,...) <u>Základní funkce textového editoru:</u> • Co je textový editor, příklady textových editorů • Otevření a uložení textového souboru • Pohyb po dokumentu, označení části dokumentu • Formátování písma – barva, typ, velikost, indexy,... • Formátování odstavce – řádkování, zarovnávání, sloupce, zvýrazňování • Formátování stránky – okraje, pozadí • Vkládání tabulky – počet sloupců a řádků, základní formátování • Vkládání jednoduchých tvarů a obrázků – úprava velikosti, oblévání, ohraničení, barvy výplně		<u>MM INF 04</u> – EU - OPVK <u>MM INF 02</u> – EU - OPVK <u>MM INF 05</u> – EU - OPVK M – přesnost - Architekt <u>MM INF 01</u> – EU - OPVK <u>MM INF 03</u> – EU - OPVK <u>MM INF 06</u> – EU - OPVK Používání klávesové zkratky CTRL+C a CTRL+V

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět informatika na druhém stupni spočívá v tom, že se žáci seznamují se základním příslušenstvím PC. Žáci jsou vedeni ke správnému používání pojmů v oblasti hardware a software. Žáci jsou vedeni k rychlému ověřování informací na internetu, které se následně učí zpracovávat v textových a tabulkových editorech, prezentačních a grafických programech. Tyto dovednosti jsou zaměřené tak, aby je žáci mohli využívat i v dalších předmětech.

Cílem je jednak prohloubení znalostí z 1. stupně, jednak seznámení s tabulkovým editorem a prezentačním programem.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zváží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy ČJ, M, VV.

Profesní vzdělávání

Součástí výuky vyučovacího předmětu Informatika jsou metodické materiály, ve kterých je žákům zdůrazňována potřeba informační gramotnosti k vazbě na jejich budoucí profesi. Metodický materiál poskytuje návod a inspiraci, jak zařadit profesní vzdělávání do výuky. Materiál je rozdělen do čtrnácti metodických listů, pro 5. a 6. ročník dle věku a úrovně žáků. Jednotlivé metodické listy jsou koncipovány jako příprava na hodinu, nebo na vyučovací blok, doplněná pracovními listy pro žáky. Celou práci, kterou žáci vytvoří při hodinách informatiky, si mohou zařadit do svých elektronických portfolií. Metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Průřezová témata

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV);
Mediační výchova (MV);

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika je realizován na 2. stupni v 6. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

	2. stupeň			
Ročník	6.	7.	8.	9
Počet hodin	1	-	-	-

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka informatiky probíhá v počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci. Samotná výuka Informatiky probíhá za podpory vizuální techniky (dataprojektor, plátno), kde učitel vysvětluje právě probírané učivo. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako např. soutěže. Žáci prezentují na konci vyučovacího bloku své práce za pomoci vizuální techniky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí ve výuce Informatiky je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen pracovní kompetenci, která je cílem učení se informační gramotnosti, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení elementárních dovedností s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k poznání úlohy informací a informační činnosti a k využívání moderních technologií;
- vede žáky k vyhledávání informací, jejich porovnávání a dalšímu využití, ukládáním na různá média.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozováním problémových situací vede žáky k tvořivému přístupu při jejich řešení, vede žáky k více řešením;
- vede žáky k samostatnému řešení úkolů, k jejich provedení a plnému dokončení včetně prezentace;
- podporuje originální řešení, samostatnosti a tvořivosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke komunikaci prostřednictvím elektronické pošty, pomocí ní mohou odevzdávat zadaná řešení;
- učí žáky prezentovat výsledky své práce prostřednictvím prezentací, plakátu, vizitky, apod.;
- dbá na estetický vzhled výstupního materiálu a dodržování typografických pravidel.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede ke vzájemné pomoci při řešení úloh, na některých metodických materiálech a úlohách pracují v týmech;
- vede k zhodnocení vlastní práce a práce druhých, vede je k vzájemné komunikaci při hodnocení a ohleduplnosti k druhým;
- vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel chování při zpracování úloh tak, aby žáci vzájemně nevyrušovali.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- žáky seznamuje s vazbami na legislativu a obecně morální zákony (pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla);
- při prezentaci práce žáků dbá na uvedení použitých zdrojů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

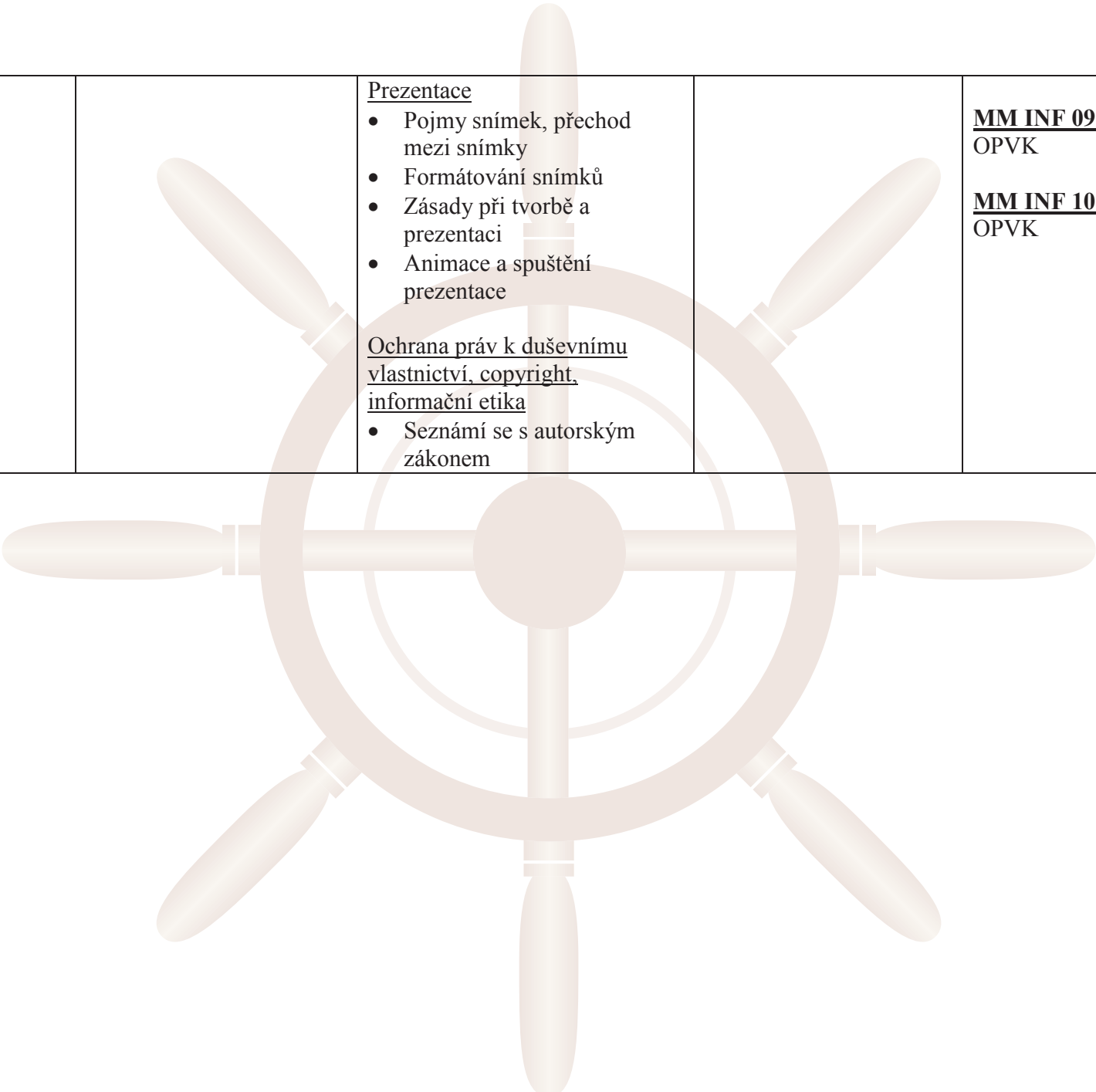
- vede žáky k dodržování bezpečnosti a hygieny pravidel při práci s výpočetní technikou;
- vede žáky k využívání výpočetní techniky pro jejich další růst a efektivnější organizaci práce.

2. stupeň

Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE				
IKT – 9 – 1 -01	- ověřuje věrohodnost informace a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost; - komunikuje pomocí internetu; - při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty; - umí pracovat s informacemi na internetu;	<u>Vývojové trendy informačních technologií</u> - Internetové prohlížeče <u>Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování</u> - Společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) <u>Internet</u> - Vyhledává na internetu požadované informace a pracuje s nimi - Komunikuje prostřednictvím internetu - Zná historii internetu a vysvětlí pojem internet - Metody a nástroje vyhledávání informací	OSV Rozvoj schopnosti poznávání - rozvíjí dovednosti pro učení a studium Řešení problému a rozhodovací dovednosti - rozpozná problém	MM INF 08 – EU - OPVK
ZPRACOVÁNÍ INFORMACÍ				
IKT – 9 – 2 - 01	- ovládá práci a textovými, grafickými a tabulkovými editory; - využívá při tom vhodných aplikací;			
IKT – 9 – 2 - 02	uplatňuje při práci s textem a obrazem estetická a			

	typografická pravidla;			
IKT – 9 – 2 - 03	pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví;			
IKT – 9 – 2 - 04	využívá informací z různých zdrojů se souladem se zákony a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi nimi;	<u>Grafický editor</u> - Opakování z 5. ročníku - Vystřihování a převracení obrázku - Základní nástroje grafického editoru (štětec, guma, výplň, nůžky,...) - Nástroje pro úpravu barev, jasu, kontrastu	OSV Kreativita Rozvíjí rysy kreativity (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak)	VV - kreativita <u>MM INF 11</u> – EU - OPVK ČJ – Struktura a rozdělení životopisu <u>MM INF 13</u> – EU - OPVK ČJ – struktura dopisu
IKT -9 – 2 - 05	umí zpracovat a prezentovat svou práci v textových, grafických a multimediálních editorech;	<u>Textový editor</u> - Opakování formátovacích prvků z 5. ročníku - Formátování stránky, záhlaví, zápatí - Tabulátory - Formátování tabulky - Odrážky <u>Tabulkový editor</u> - Listy a jejich pojmenování - Formátování buňky - Data a jejich seřazení - Automatické vyplňování - Základní početní operace - Druhy grafů a jejich vkládání	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	<u>MM INF 12</u> – EU - OPVK M – vzorce

		<u>Prezentace</u> • Pojmy snímek, přechod mezi snímky • Formátování snímků • Zásady při tvorbě a prezentaci • Animace a spuštění prezentace <u>Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika</u> • Seznámí se s autorským zákonem	<u>MM INF 09</u> – EU - OPVK <u>MM INF 10</u> – EU - OPVK
--	--	--	---

7.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

1. období

Vzdělávací oblast je v 1. - 3. r. realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu *Prvouka*.

2. období

Vzdělávací oblast ve 4. – 5. ročníku je realizována prostřednictvím předmětu *Vlastivěda a Přírodověda*.

7.4.1 Předmět: Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu prvouka

- učit žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase
- na základě činností a pozorování vytvářet nové představy o jednoduchých, chápání žáků dostupných, ale podstatných věcech a jevech, které je obklopují doma, ve škole, v obci vést žáky k tomu, aby předměty a jevy pojmenovávali a vyjadřovali o nich své myšlenky, soudy, názory
- učit žáky, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmům a objevování souvislostí
- vytvářet u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu i k přírodě a rozvíjet pozitivní vlastnosti žáků
- dát žákům základní poučení o lidském těle a ochraně zdraví
- naučit žáky cílevědomému osvojování základních hygienických návyků a návyků kulturních

Profesní vzdělávání:

Tento metodický materiál slouží k inovaci ŠVP, je zaměřený na vzdělávací oblast „Člověk a jeho svět“ s ohledem na profesní vzdělávání ve vzdělávacím oboru „Člověk a jeho svět“ pomocí vyučovacího předmětu Prvouka a Přírodověda.

Metodický materiál poskytuje návod a inspiraci, jak zařadit profesní vzdělávání do výuky Prvouky v 1. – 3. ročníku, Přírodovědy v 4. – 5. ročníku. Do tohoto metodického materiálu byly vytipovány tematické oblasti výuky, které žákům přibližují široké oblasti profesí, kterým by se v budoucnosti mohli věnovat.

Materiál je rozdělen do deseti metodických listů, pro různé ročníky podle věku. Jednotlivé metodické listy jsou koncipovány jako námět pro vyučovací blok, některé z nich jsou doplněné pracovními listy.

Pracovní listy a výtvarná zpracování jednotlivých témat si mohou žáci zařadit do svých portfolií.

Průřezová témata

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV);
Výchova demokratického občana (VDO);
Multikulturní výchova (MKV)
Environmentální výchova (EV).

Časové vymezení vyučovacího předmětu

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	2	2	3

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka předmětu prvouka, vlastivěda a přírodověda probíhá v kmenové třídě, v rámci možností ve třídě s interaktivní tabulí, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci.

Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako např. soutěže.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení
- učíme používání základních pojmů a jejich porozumění
- vedeme k vytváření si uceleného pohledu na přírodní a společenské jevy
- rozvíjíme kladný vztah k učení a posouzení vlastního pokroku

Kompetence k řešení problémů

- řešíme různé problémové situace ve svém okolí
- učíme rozpoznat problém a snažíme se ho řešit s pomocí jiných nebo samostatně
- vedeme k vyhledávání informací a využívání vlastních zkušeností při řešení problémů
- preferujeme snahu o důslednost a trpělivost

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyjadřovat své myšlenky souvisle v jednoduchém ústním projevu
- posilujeme schopnost naslouchat druhým a snahu zapojit se do diskuze
- vedeme k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- podporujeme spolupráci s ostatními při řešení úkolu
- vedeme žáky k podílení se na utváření pravidel
- podporujeme pomoc druhým v případě potřeby a v rámci možností

Kompetence občanské

- zaměřujeme se na volbu správného rozhodnutí v dané situaci
- povzbuzujeme žáky k tomu, aby se nebáli převzít na sebe určitou zodpovědnost
- seznamujeme žáky s jejich základními povinnostmi a právy (doma a ve škole)
- zaměřujeme se na uvědomění si kulturního a historického dědictví naší země

Kompetence pracovní

- rozvíjíme manuální zručnost v rámci možností jednotlivce
- podporujeme získávání základních dovedností v práci s knihou, atlasem, encyklopedií, počítačem a ostatními pomůckami
- vedeme žáky ke schopnosti přizpůsobit se změně pracovních podmínek

1. stupeň

Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO KDE ŽIJEME				
ČJS – 3 – 1 - 01	popíše cestu do školy a rozliší možné nebezpečí v nejbližším okolí;	- Škola a její blízké okolí - Obec (město), místní krajina - Naše vlast – domov, národ, státní symboly		HV – Hymna ČR
ČJS – 3 – 1 - 02	začlení svou obec (město) do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí;			
LIDÉ KOLEM NÁS				
ČJS – 3 – 2 - 01	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků;	- Rodina a život v rodině - Pracovní návyky a vhodné chování ve škole i mimo školu - Nejznámější povolání a výrobky řemeslníků		MM EU OPVK č. 1 - MM EU OPVK č. 6 -
ČJS – 3 – 2 - 02	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností;			
LIDÉ A ČAS				
ČJS – 3 – 3 - 01	umí užívat časové údaje v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti;	- Dny v týdnu - Roční období - Orientace v čase		
ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS – 3 – 4 - 01	pozoruje a popíše viditelné proměny	Příroda na podzim, v zimě, na jaře		

	v přírodě v jednotlivých ročních obdobích;	a v létě v sadu, na zahradě a na poli		
ČJS – 3 – 4 - 02	roztřídí některé přírodniny;	- Živočichové a rostliny ve všech ročních obdobích - Nejznámější ptáci a domácí zvířata		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
ČJS – 3 – 5 - 01	- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví;	- Člověk a péče o zdraví, základní hygienické návyky - Zdravá výživa, režim dne		
ČJS – 3 – 5 - 04	uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu.	Dopravní výchova - bezpečnost		

Ročník: druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO KDE ŽIJEME				
ČJS – 3 – 1 - 01	zná místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším	- Škola a organizace školního života - Naše obec (město),		

	okolí;	místní krajina, vlast		
ČJS – 3 – 1 - 02	začlení svou obec (město) do příslušného kraj příslušného kraj;	Rozšíření učiva 1. ročníku		
LIDÉ KOLEM NÁS				
ČJS – 3 – 2 - 01	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi;	- Rodina a příbuzní - Práce a volný čas, práce fyzická a duševní, zaměstnání		MM EU OPVK č. 2 –
ČJS – 3 – 2 - 02	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností;			
LIDÉ A ČAS				
ČJS – 3 – 3 - 01	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě;	- Čas, orientace podle hodin, kalendářní rok - Rozšíření učiva 1. roč.		
ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS – 3 – 4 - 01	pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích;	- Proměny přírody na podzim, v zimě, na jaře a v létě – (rostliny, živočichové) - Rozšíření učiva 1. r.		
ČJS – 3 - 4 - 02	roztřídí některé přírodniny;	- Zelenina a její druhy - Ovocné stromy a jejich plody - Lesy jehličnaté, listnaté a smíšené – stromy, ochrana		

		přírody		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
ČJS – 3 – 5 - 01	• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví;	• Člověk, poučení o lidském těle, nemoc, úraz, první pomoc • Potraviny a správná výživa		
ČJS – 3 – 5 - 02	• dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných;	• Cesta do školy – bezpečnost, dopravní výchova • Rozšíření učiva 1. roč.		
ČJS – 3 – 5 - 04	• uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu.	• Dopravní výchova - bezpečnost		

Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO KDE ŽIJEME				
ČJS – 3 – 1 - 01	• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo;	• Místo, kde žijeme (domov, orientace v místě bydliště) • Škola – prostředí školy, činnosti ve		MM EU OPVK č. 10 -
ČJS – 3 – 1 - 03	• rozliší přírodní a umělé			

	prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti;	škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy - Okolní krajina – světové strany, práce s jednoduchým plánkem, seznámení s mapou - Země, v níž žijeme (krajina domova, vlast)		
LIDÉ KOLEM NÁS				
ČJS – 3 – 2 - 01	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi;	- Rodina – postavení jednotlivce v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy - Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, zájmové spolky - Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování	OSV – POZNÁVÁNÍ LIDÍ	
ČJS – 3 – 2 - 03	projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům;		VDO – OBČANSKÁ SPOLEČNOST A ŠKOLA	
			MKV – LIDSKÉ VZTAHY	
LIDÉ A ČAS				
ČJS – 3 – 3 - 02	pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo	- Věci a činnosti kolem nás - Orientace v čase a časový řád - Současnost a minulost		MM EU OPVK č. 7 –

	báje spjaté s místem, v němž žije;	v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny		
ČJS – 3 – 3 - 03	• uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost;			MM EU OPVK č. 8 –
ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS – 3 – 4 - 01	• pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích;	• Látky a jejich vlastnosti – neživá příroda: voda, vzduch, půda • živá příroda – rostliny (druhy rostlin, části rostlin, plody)	EV – EKOSYSTÉMY VZTAH ČLOVĚKA K PROSTŘEDÍ	
ČJS – 3 – 4 - 02	• roztřídí přírodniny podle nápadných a určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě;	• Rozmanitost přírody a její ochrana, základní ekologická výchova		
ČJS – 3 – 4 - 03	• provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a při strojů;	• Ekosystémy • Živočichové- stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • Ochrana přírody		MM EU OPVK Č. 3
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
ČJS – 3 – 5 - 01	• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně	• Lidské tělo – růst a vývoj, stavba těla, kostra, svaly		

	preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví;	• Péče o zdraví – zdraví a výživa, denní režim, pitný režim • Zásady první pomoci		
ČJS – 3 – 5 - 03	• chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě;	• Osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • Krizové situace – šikana, týrání sexuální zneužívání atd.		
ČJS – 3 – 5 - 05	• reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.			

7.4.2 Předmět: Přírodověda

Vzdělávací předmět ve 4. - 5. ročníku je vyučován 2 hodiny týdně.

Cíle vzdělávacího předmětu

- učit žáky objevovat vztahy mezi živou a neživou přírodou, chápat souvislosti rovnováhy v přírodě a sledovat vzhled přírody v souvislosti s činností člověka,
- sledovat změny v přírodě v souvislosti s pohyby Země ve vesmíru,
- vést žáky ke sledování živých přírodnin v existujících společenstvech a chápání jejich vzájemné závislosti a začlenění do prostředí,
- učit žáky pozorovat základní projevy přírodnin a podle nich vyvozovat třídění do systému,
- vést žáky k objevování přírodních jevů na základě pozorování a pokusů,
- učit žáky pozorovat vlastní tělo a na základě poznatků vést k chápání funkcí a činností jednotlivých soustav,
- přiblížit žákům vznik života před narozením a sledovat jeho vývoj po narození,
- učit žáky sledovat činnosti ohrožující zdraví a život člověka a vyvozovat z nich poučení pro zdravý způsob života.

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Výuka vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve 2. období se realizuje v předmětu Přírodověda s dotací 2 hodiny týdně ve 4. i v 5. ročníku a navazuje na výchovné a vzdělávací cíle předmětu Prvouka. Tyto cíle jsou rozšiřovány v pěti tematických okruzích *Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví*. Žáci se učí pozorovat, objevovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sami sebe, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi. Učí se poznávat, že Země a život na ní tvoří jediný celek, že všechny jevy a děje spolu souvisí a jsou v rovnováze a jakékoli narušení může být pro další život rozhodující. Všechny poznatky i souvislosti vycházejí z pozorování skutečných jevů, z prožitků a zkušeností žáků z jejich života, ale i z modelových situací a pokusů. Informace získávají žáci z literatury a dalších informačních zdrojů. Zjištěné výsledky i jejich třídění žáci zaznamenávají a prezentují různými způsoby. Nezbytnou součástí výuky jsou vycházky, exkurze, besedy a nejrůznější projekty.

1. stupeň

Ročník: čtvrtý

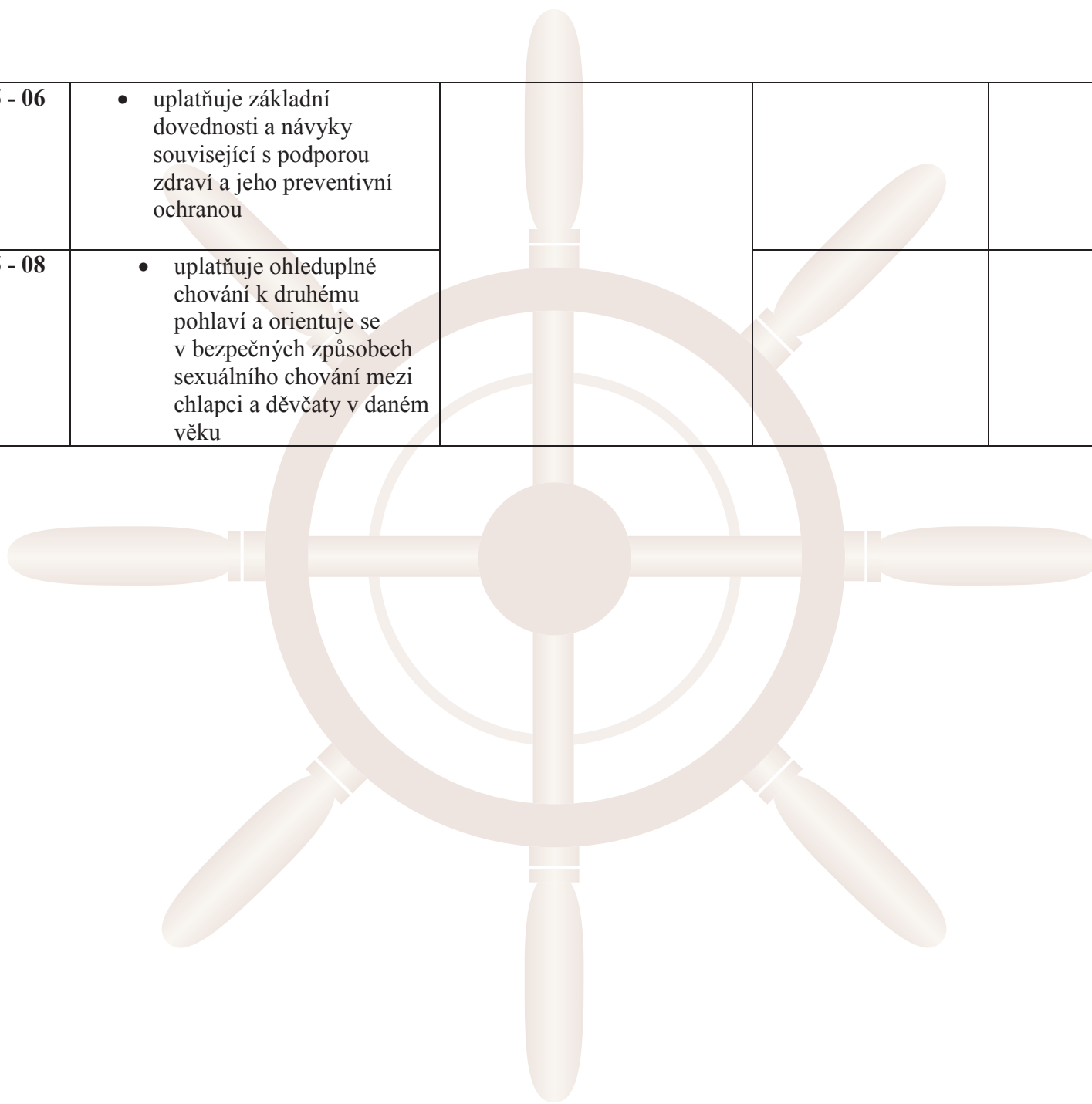
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS – 5 – 4 - 01	objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Přímé pozorování přírody – přizpůsobení organismů změnám v přírodě		MM EU OPVK č. 4
ČJS – 5 – 4 - 04	porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- Životní podmínky organismů, vzájemné vazby - Přírodní společenstva - Rostliny, houby, živočichové		
ČJS – 5 – 4 - 05	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Látky a jejich vlastnosti – neživá příroda – horniny a nerosty	EV – EKOSYSTÉMY – ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ŽIVOTA	
ČJS – 5 – 4 - 06	založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a	- Fyzikální veličiny - Člověk a příroda –		

	vysvětlí výsledky pokusu	problémy lidstva, ochrana přírody		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
ČJS – 5 – 5 - 07	ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Člověk a zdraví – ochrana člověka v mimořádných situacích, první pomoc, škodlivé vlivy, dopravní výchova		

Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS – 5 – 4 - 02	vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součástí vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- Podmínky života na Zemi - Nerosty a horniny - Vesmír a Země		MM EU OPVK č. 5
ČJS – 5 – 4 - 03	porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- Podnebné pásy - Botanické a zoologické zahrady, chráněná území		

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
ČJS – 5 – 5 - 01	využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	Lidské tělo – životní potřeby a projevy, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince		
ČJS - 5 – 5 - 02	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy - Osobní bezpečí		INF
ČJS – 5 – 5 - 03	účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	- Ochrana svého zdraví - Člověk a lidské výtvary – zpracování výrobků, přijímání informací - počítač		
ČJS – 5 – 5 - 04	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události			
ČJS – 5 – 5 - 05	předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek			

ČJS – 5 – 5 - 06	• uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou			
ČJS – 5 – 5 - 08	• uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku			

7.4.3 Předmět: Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vlastivěda patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět s týdenní dotací 2 hodiny.

Cíli této vzdělávací oblasti jsou: schopnost orientovat se ve světě informací, časové a místní propojování informací historických, zeměpisných a kulturních, utváření pracovních návyků při samostatné i týmové činnosti, rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech a pojmenovávání pozorovaných skutečností a jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech, poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, kulturní a tolerantní chování, samostatné a sebevědomé vystupování, přirozené vyjadřování pozitivních vztahů k sobě i okolnímu prostředí, objevování a poznávání všeho, co se žákovi líbí, v čem by mohl v budoucnu uspět.

Tyto cíle jsou naplňovány prostřednictvím pozorování a pojmenovávání jevů a dějů, při různých činnostech, kdy žáky vedeme k osvojování poznatků činností, aby uměli vyjadřovat své myšlenky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Pro výuku je charakteristické samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů (učebnice, encyklopedie, internet atd.), od členů své rodiny a lidí v nejbližším okolí.

Výuka může probíhat formou projektů, které doplní a obohatí výuku propojením vlastivědy s některými dalšími předměty (český jazyk, výtvarná výchova, praktické činnosti). Vhodným doplněním výuky jsou obrazy, mapy, plány, práce ve skupinách, besedy, exkurze.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Ve 4. ročníku je vlastivěda rozdělena do dvou hlavních oddílů – učivo zeměpisné a učivo dějepisné. Obě tyto části jsou prvním hlubším seznámením s danou oblastí.

V zeměpisné části žáky vedeme k porozumění pojmu domov, krajina, národ, poznávají státní symboly ČR, seznamují se v elementární podobě s fungováním státu a s politickým systémem ČR. Významnou roli sehrává schopnost orientace na vlastivědné mapě ČR.

V části dějepisné se žáci seznamují s obdobím pravěku, příchodem Slovanů na naše území a jejich životem, poznávají rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností, charakterizují hospodářský a kulturní život českého státu za vlády Přemyslovců, Lucemburků až po vládu prvních Habsburků. Zároveň jde o elementární přiblížení vybraných významných historických osobností a událostí českých dějin a hlavních etap vývoje společnosti.

V 5. ročníku zeměpisná část učiva obsahuje poznání Evropy jak z hlediska přírodních podmínek, tak z pohledu evropských států. Žáci získávají i základní poznatky o probíhajícím procesu sjednocování Evropy v podobě Evropské unie. Opět zde významnou roli sehrává práce s mapou, a to jak české republiky, tak Evropy. Seznamují se také s názvy ostatních světadílů a oceánů.

V dějepisné části učiva navazují na poznatky ze 4. ročníku a prohlubují je. Snaží se posoudit změny ve způsobu života v novověku, poznávají význam vědy a techniky pro rozvoj výroby. Svými slovy charakterizují politický a kulturní život českých zemí v 19. a 20. století.

Profesní vzdělávání

V učivu, které se v rámci předmětu vlastivěda ve čtvrtém a pátém ročníku probírá, lze velmi dobře nalézt témata, která jsou vhodná pro profesní přípravu. Na profesi je zde možno nahlížet z pohledu rodiny, rodinných příslušníků, obyvatel stejné obce, regionu, státu a celé Evropy. Dále lze poukázat na vývoj profesí z pohledu historie, protože vlastivědné učivo obsahuje také náhled do dějin naší země.

Průřezová témata

Do výuky jsou zařazována průřezová témata podle souvislosti s obsahem učiva, případně aktuální situací. Jsou to následující témata:

- Výchova demokratického občana –(VDO)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – (VMEGS)

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vlastivěda se realizuje ve 4. až 5. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

	Vlastivěda				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	–	–	-	1	1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka vlastivědy probíhá v kmenové třídě nebo v počítačové učebně (v případě potřeby vyhledat informace na internetu). Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem, zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci.

Neopomenutelnou součástí výuky vlastivědy jsou vycházky a exkurze, zařazované v souladu s probíraným učivem.

Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako např. soutěže.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí ve výuce je přirozeným procesem. Vyučovací proces vede ve svých složkách k rozvoji kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, činnostní vyučování a diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace;
- vede žáky k získávání a třídění nových informací
- zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat různé informační zdroje a pracovat s nimi

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáním vhodného úkolu vede žáky k pochopení problému a vyhledávání možností jeho řešení
- vede žáky k práci s informacemi – třídit a zpracovávat je v zájmu řešení problémů, podporuje společné hledání řešení i schopnost kritiky zhodnotit nalezený závěr

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti formulovat svou myšlenku, názor a současně vyslechnout s respektem i názory druhých
- podporuje v žácích schopnost věcně diskutovat k tématu, vhodně argumentovat
- při komunikaci vede žáky ke kultivovanosti projevu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazováním vhodných činností vede žáky ke schopnosti spolupráce, vzájemné pomoci a respektu;
- vede žáky ke schopnosti zaujmout roli ve skupině, převzít spoluzodpovědnost za dosažený výsledek

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky ke vzájemnému respektu, vcítění se do pozice druhého, odmítání hrubosti a násilí, ochotě poskytnout pomoc
- podporuje v žácích úctu k tradicím a kulturnímu i historickému dědictví naší vlasti
- vede žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k vědomé ochraně životního prostředí

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- zařazuje úkoly směřující k orientaci v oblasti lidské práce
- vede žáky k poznání nutnosti při práci dodržovat vymezená pravidla, zásady bezpečnosti práce, to i z pohledu ochrany životního prostředí

1. stupeň
Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
ČJS – 5 – 1 - 01	určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- Naše vlast – Česká republika - Poloha ČR - ČR jako součást EU		MM EU OPVK č. 1, 2, 3, 4
ČJS – 5 – 1 - 02	určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- Obyvatelé ČR - Členění území ČR - Kraje a krajská města - ČR – demokratický stát - Způsob řízení našeho státu		MM EU OPVK č. 5
ČJS – 5 – 1 - 03	- rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	- Zákony - Volby - Státní symboly - Státní svátky - Mapy a plány - Mapy, čtení map, měřítko mapy, vysvětlivky mapy		MM EU OPVK č. 8
ČJS – 5 – 1 - 04	- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury - jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního,	- Orientace v krajině - Povrch ČR - Vodstvo ČR - Počasí a podnebí - Půda a zemědělství - Nerostné suroviny - Průmysl v ČR		

	historického, politického, správního a vlastnického	• Chraňme přírodu • Cestujeme po naší vlasti • V našem kraji		
ČJS – 5 – 1 - 05	• zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích			MM EU OPVK č. 5 MM EU OPVK č. 6 MM EU OPVK č. 9 MM EU OPVK č. 7
ČJS – 5 – 1 - 06	• rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam			
LIDÉ KOLEM NÁS				
ČJS - 5 – 2 - 01	• vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi • vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	• Malá kapitola o čase • České země v pravěku • Příchod Slovanů • Sámův kmenový svaz • Naše nejstarší minulost v pověstech • Velkomoravská říše • Vznik českého státu, vláda přemyslovských knížat • Český stát za vlády prvních Přemyslovců • Vznik Českého království, vláda přemyslovských králů • Český stát za vlády		
ČJS – 5 – 2 - 02	• rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci • obhájí při konkrétních činnostech své názory, příp. připustí svůj omyl • dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky			
ČJS – 5 – 2 - 03	• rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která			

	se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	Lucemburků		
ČJS – 5 – 2 - 04	orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	- Život ve středověku - Husitské války - České země po husitských válkách - První Habsburkové na českém trůně		
ČJS – 5 – 2 - 05	poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce			
LIDÉ A ČAS				
ČJS – 5 – 3 - 01	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- Malá kapitola o čase - České země v pravěku - Příchod Slovanů - Sámův kmenový svaz - Naše nejstarší minulost v pověstech - Velkomoravská říše - Vznik českého státu, vláda přemyslovských knížat - Český stát za vlády prvních Přemyslovců		MM EU OPVK č 10
ČJS – 5 – 3 - 02	- využívá archivů, knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	- Vznik Českého království, vláda přemyslovských králů - Český stát za vlády Lucemburků		
ČJS – 5 – 3 - 03	rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik		VDO Občan, občanská společnost a stát	

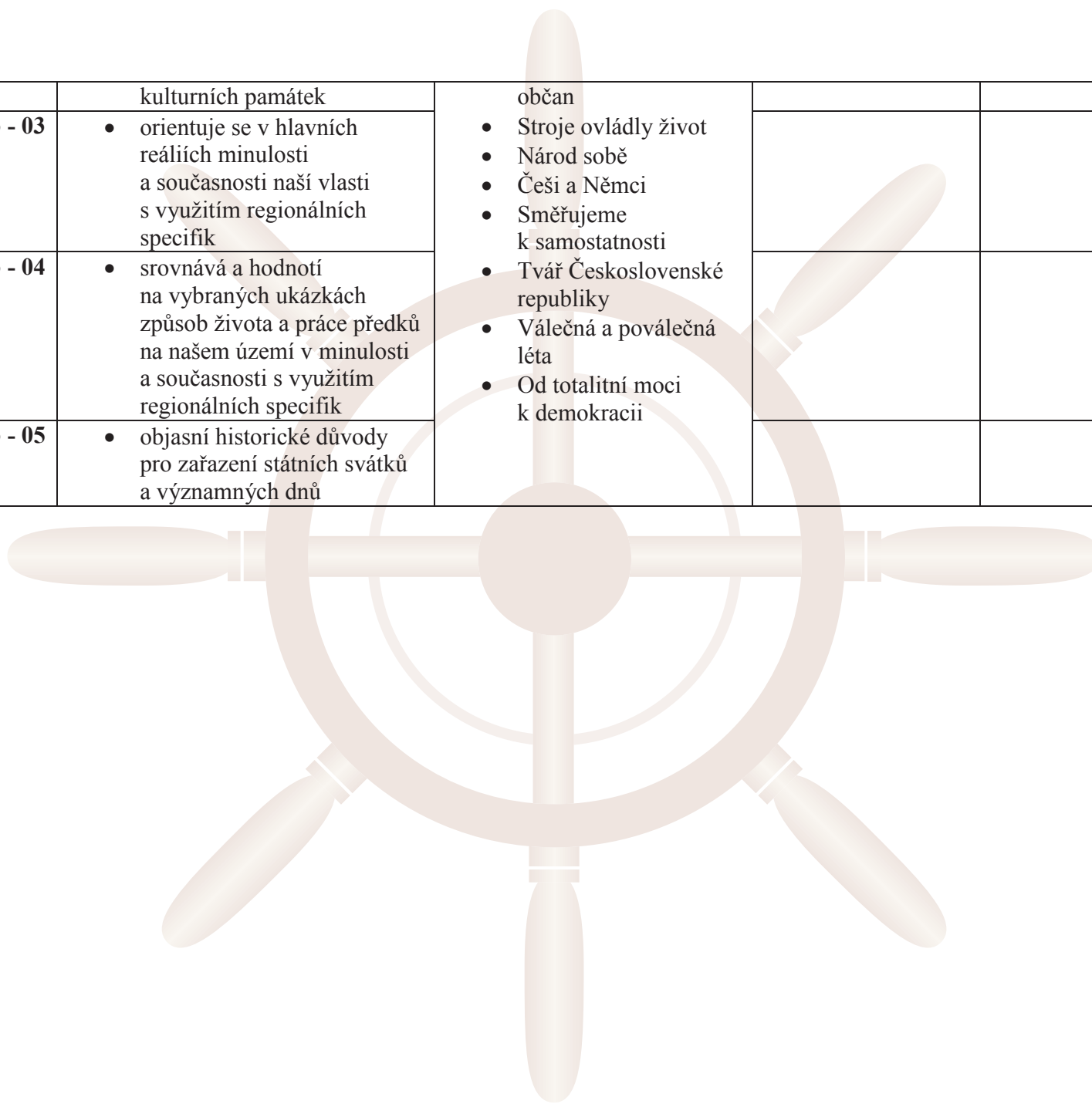
ČJS – 5 – 3 – 04	• srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík	• Život ve středověku • Husitské války • České země po husitských válkách • První Habsburkové na českém trůně		
ČJS – 5 – 3 – 05	• objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů			

Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
ČJS – 5 – 1 – 01	• určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	• Česká republika • Kraj, v němž žijeme • V krajích naší vlasti • ČR – demokratický stát • Praha – hlavní město ČR • ČR – součást společenstva hospodářsky vyspělých států		
ČJS – 5 – 1 – 02	• určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě			
ČJS – 5 – 1 – 03	• rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map • vyhledává jednoduché údaje			

	o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	- Evropa – sjednocující se světadíl - Sousední státy ČR - Evropa – jeden ze světadílů: poloha Evropy, povrch Evropy, vodstvo, podnebí, rostliny a živočichové, hospodářství, obyvatelstvo - Cestujeme po Evropě: přímořská letoviska, kulturní památky evropských zemí, hory a oblasti s neporušenou přírodou		
ČJS – 5 – 1 - 04	- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury - jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického		VMEGS Objevujeme Evropu a svět	
ČJS – 5 – 1 - 05	zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti			
ČJS – 5 – 1 - 06	rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam			
LIDÉ KOLEM NÁS				
ČJS – 5 – 2 - 01	- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	- Hospodářství Evropy - Obyvatelstvo Evropy - Lidská práva - Ochrana přírody – chráněná krajinná území		

ČJS – 5 – 2 - 02	- rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci - obhájí v konkrétních činnostech své názory			
ČJS – 5 – 2 - 03	rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy			
ČJS – 5 – 2 - 04	orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích			
ČJS – 5 – 2 - 05	poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)			
LIDÉ A ČAS				
ČJS – 5 – 3 - 01	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy	- Doba pobělohorská - Život v barokní době - Ve školních lavicích - Světlo rozumu - Život na vesnici - Manufaktury a první stroje - Obrození měšťanské společnosti - Z poddaného člověka		
ČJS – 5 – 3 - 02	- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, movitých i nemovitých			

	kulturních památek	občan		
ČJS – 5 – 3 - 03	• orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	• Stroje ovládly život • Národ sobě • Češi a Němci • Směřujeme k samostatnosti		
ČJS – 5 – 3 - 04	• srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• Tvář Československé republiky • Válečná a poválečná léta • Od totalitní moci k demokracii		
ČJS – 5 – 3 - 05	• objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů			

7.5 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Dějepis

7.5.1 Předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dle RVP ZV přináší vzdělávací obor **Dějepis** mimo jiné základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti.

Ve vyučovacím předmětu Dějepis je důležité zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Dějepis podporuje u žáků porozumění klíčovým historickým a politickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy i světa. V **šestém ročníku** se žáci seznamují s kulturou a vzdělaností ve starověkých orientálních státech – Mezopotámii, Egyptě, Číně, Indii – rozšiřují si orientaci. Srovnávají kulturu Řecka a Říma, hledají vliv Řecka, odraz jejich kultury. V **sedmém ročníku** si prohlubují dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí srovnáváním památek románského i gotického stylu a barokních znaků jednotlivých kulturních stylů, porovnávají rysy byzantské a islámské oblasti. Husitské války byly pro české země důležitým mezníkem a význam husitské tradice přináší žákům pozitivní postoj k českým dějinám. Renesance a humanismus přináší poznatky o význačných osobnostech. Zámorské plavby obohacují poznání žáků poznatky z oboru kartografie i navigace a opětovné seznámení s evropskými osobnostmi. Toto téma přináší možnost srovnání, iniciuje žáky o poznání a pochopení života a díla těchto osobností. Z regionální tematiky jsou zařazeny významné památky Unesco v České republice. V **osmém ročníku** se žáci seznamují s ekonomickými, politickými a sociálními změnami v Evropě i u nás, prohlubují si tak orientaci v evropském prostředí. **Devátý ročník** přináší poznatky o vědě a kultuře v první republice a po druhé světové válce, to pomáhá žákům srovnávat a utvářet si vlastní postoj k hodnotám.

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující **průřezová témata**:

Výchova demokratického občana (VDO)
Výchova myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
Environmentální výchova (EV)
Multikulturní výchova (MKV).

Profesní vzdělávání

Součástí výuky vyučovacího předmětu Dějepis jsou metodické materiály, napříč všemi ročníky, ve kterých je žákům zdůrazňována potřeba historického povědomí ve vazbě na jejich budoucí profesi. Metodické materiály jsou rozděleny do osmi metodických listů, pro různé ročníky. Jednotlivé metodické listy jsou koncipovány jako příprava na hodinu nebo na vyučovací blok, doplněná pracovními listy pro žáky nebo metodickými pomůckami pro učitele či celou třídu. Pracovní listy si mohou žáci zařadit do svých portfolií, metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis se realizuje ve všech ročnících 2. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	2. stupeň			
Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Organizační vymezení předmětu

Dějepis je vyučován v počítačové pracovně s cílem využití informačních technologií při výuce. Jsou zařazeny krátkodobé předmětové projekty na vybraná témata, kde žáci uplatní znalosti a prohloubí své dovednosti získané v předmětu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za jejich školní výsledky
- motivuje žáky k využívání dějepisných map, časové osy a textu, k posuzování historických událostí v souvislostech

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému přístupu k řešení problémů
- dává žákům možnost konzultovat a porovnávat své poznatky s dalšími zdroji
- motivuje žáky k tomu, aby při vyhledávání informací používali různé zdroje (učebnice, encyklopedie, internet, krásná literatura)
- vede žáky k zodpovědnému přístupu k řešení problémů, motivuje žáky ke konzultaci a porovnávání svých poznatků s dalšími zdroji

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- prohlubuje u žáků schopnost vyjádřit své názory, poznatky a postoje
- motivuje žáky k jasné prezentaci získaných informací
- vede žáky k dovednosti přesvědčit ostatní o správnosti svých závěrů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky vzájemně posuzovat a hodnotit svoje výkony
- vede žáky k práci ve skupině a respektu k práci ostatních
- motivuje žáky k vzájemné spolupráci a pomoci za předem jasných pravidel

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k vnímání hodnoty umění, kultury a vědy v různých historických obdobích
- podněcuje u žáků získávání úcty k odkazu předků a ostatních národů
- na vhodných historických příkladech ukazuje žákům názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost nebo odporující základním principům demokratického soužití

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k soustavné školní práci i domácí přípravě
- učí žáky schopnosti porozumět grafům, schémátům a tabulkám v historických souvislostech
- motivuje žáky využívat získané poznatky také v jiných vyučovacích předmětech, případně i mimo školu

2. stupeň
Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Člověk v dějinách ÚVOD DO DĚJEPISU				
D – 9 – 1 - 01	osvojí si dovednost na jednoduchých příkladech vysvětlit význam poznatků z nejstarších dějin pro současného člověka	Minulost, dějiny, dějepis a historie (Proč se dějepis učíme)		
D – 9 – 1 - 02	učí se interpretovat zdroje poznatků o nejstarších dějinách	Kde vědci získávají informace		
D – 9 – 1 - 03	- porozumí určování dat historických událostí - orientuje se na časové ose - řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu - zvládne základní orientaci	Kde se uchovávají prameny Jak se s prameny pracuje Čas		

	na dějepisné mapě			
Počátky lidské společnosti				
PRAVĚK				
D – 9 – 2 - 01	umí popsat způsob života, materiální a duchovní kulturu od pravěkých sběračů a lovců po konec starověku	Lovci a sběrači v době kamenné		MM EU OPVK č. 1 –
D – 9 – 2 - 01				
D – 9 – 2 - 02	dokáže tyto poznatky interpretovat ve vztahu k současnosti	Zemědělci v době kamenné		
D – 9 – 2 - 03	- objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost - uvede příklady archeologických kultur na našem území	Zpracovatelé kovů Pravěk v českých zemích		
Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury				
ÚVOD DO STAROVĚKU				
D – 9 – 3 - 01	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých	Přední východ (Mezopotámie, Persie, Palestina)	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	MM EU OPVK č. 2

D – 9 – 3 - 02	zemědělských civilizací	Egypt	• Jsme Evropané	
D – 9 – 3 - 03	• uvede a pozná nejvýznamnější hmotné památky dané doby	Řecko	MKV	
D – 9 – 3 - 04	• na konkrétních příkladech uvede přínos jednotlivých kultur a významných osobností pro současný život	Řím	• lidské vztahy	
	• přiměřeně se orientuje v politických dějinách starověkých států a v jejich projevech v současnosti (stát, forma vlády, práva a povinnosti atd.)	Indie	EV	
		Čína	• Ekosystémy	
			VDO	
			• Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
			• Občan občanská společnost a stát	

Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VYZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Křesťanství a středověká Evropa STŘEDOVĚK				

D – 9 – 4 - 01	dokáže na jednoduchých příkladech vysvětlit význam poznatků z dějin středověku pro současného člověka	Společnost	MKV	MM EU OPVK č. 3 –
D – 9 – 4 - 02		Dějiny významných států a národů v Evropě	Lidské vztahy	
D – 9 – 4 - 03	porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	Objevné plavby	VDO	
D – 9 – 4 - 04	objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Dějiny českých zemí	Občan, občanská společnost a stát	
D – 9 – 4 - 05	zná základní charakteristiky života a vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka	Kultura	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
D – 9 – 4 - 05	umí popsat materiální a duchovní kulturu jednotlivých vrstev středověké společnosti i jejich význam, dokáže je interpretovat ve vztahu k současnosti		VMEGS	
D – 9 – 5 - 03	uvede příklady		Evropa a svět nás zajímá	

	nejvýznamnějších hmotných i duchovních památek období středověku v Evropě a na našem území popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky			
Objevy a dobývání, počátky nové doby RANÝ NOVOVĚK				
D – 9 – 5 - 01	vysvětlí myšlenky reformace církve včetně reakce církve na tyto požadavky	Společnost	VDO	MM EU OPVK č. 4 –
D – 9 – 5 - 02		Reformace a její důsledky	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
D – 9 – 5 - 04	vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Vývoj v evropských státech		
D – 9 – 5 - 05	- objasní postavení českého státu v Evropě a habsburské monarchii - chápe příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a dokáže posoudit její důsledky	Dějiny českých zemí Kultura novověku Třicetiletá válka		

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VYZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Počátky nové doby MEZI TŘICETILETOU VÁLKOU A FRANCOUZSKOU REVOLUCÍ				
D – 9 – 5 - 04	- zná základní charakteristiky života společnosti uvedeného období - přiměřeně se orientuje v dějinách dané doby a zemí	Společnost Dějiny významných evropských států Dějiny českých zemí a habsburská monarchie	VDO Občan, občanská společnost a stát VMEGS	
D – 9 – 5 - 06	dokáže porovnat vybraná témata se současností	Kultura 17. a 18. století - baroko - rokoko - klasicismus	Evropa a svět nás zajímá	
D – 9 – 5 - 07	- na příkladech konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede jejich představitele a příklady významných kulturních			

	památek			
Modernizace společnosti VELKÁ FRANC. REVOLUCE A NAPOLEONSKÉ VÁLKY				
D – 9 – 6 - 01 D – 9 – 6 - 02	- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a změny společenských struktur v Evropě	Příčiny revoluce Průběh revoluce Napoleon Bonaparte Vídeňský kongres	VDO Občan, občanská společnost a stát	
Modernizace společnosti MEZI VÍDEŇSKÝM KONGRESEM A REVOLUCÍ 1848				
D – 9 – 5 - 04 D – 9 – 6 - 03	- zná základní charakteristiky života společnosti uvedeného období - přiměřeně se orientuje v dějinách dané doby a zemí - dokáže porovnat vybraná	Společnost Dějiny významných států v Evropě Dějiny českých zemí a habsburské monarchie Kultura první poloviny	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	MM EU OPVK č. 5

D – 9 – 5 - 07	témata se současností • porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	19. Století - Romantismus - Biedermeier		
Modernizace společnosti REVOLUCE 1848				
D – 9 – 6 - 04	• charakterizuje emancipační úsilí významných evropských sociálních skupin a uvede požadavky vybraných evropských revolucí	Revoluce - ve Francii - v Itálii - v Německu - v habsburské monarchii	MKV • Kulturní diference • Princip sociálního smíru a solidarity	
Modernizace společnosti MEZI REVOLUCÍ 1848 A 1. SVĚTOVOU VÁLKOU				
D – 9 – 5 – 04	• zná základní charakteristiky	Společnost	MKV	MM EU OPVK č. 6

D – 9 – 6 - 05 D – 9 – 6 - 06 D – 9 – 6 - 06 D – 9 – 6 - 06 D – 9 – 5 - 07	života společnosti uvedeného období • přiměřeně se orientuje v dějinách dané doby a zemí • dokáže porovnat vybraná témata se současností • na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy • vysvětlí rozdílné tempo modernizace jednotlivých částí Evropy včetně důsledků • charakterizuje soupeření mezi velmocemi • vysvětlí význam pojmů imperialismus a kolonialismus • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede jejich představitel a příklady významných kulturních	Dějiny významných států v Evropě i ve světě Dějiny českých zemí a habsburské monarchie Kultura druhé poloviny 19. a počátku 20. století	• Kulturní diference • Princip sociálního smíru a solidarity VDO • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
--	---	--	--	--

	památek			
Moderní doba PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA				
D – 9 – 7 - 01	- na příkladech demonstruje zneužití techniky v první světové válce - přiměřeně se orientuje v politických, sociálních a kulturních důsledcích první světové války	Cesta k první světové válce První světová válka Češi a Slováci v době první světové války	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VYZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Moderní doba MEZI SVĚTOVÝMI VÁLKAMI				
D – 9 – 7 - 02 D-9-7-03	- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní režimy, příčiny	Pařížská mírová konference Totalitní režimy Československá	VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	MM EU OPVK č. 7

D – 9 – 7 - 05	jejich nastolení a důsledky jejich existence pro svět rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu dokáže zhodnotit postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	republika mezi válkami Kultura a věda mezi válkami	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	
Moderní doba DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA				
D – 9 – 7 - 01 D – 9 – 7 - 04 D – 9 – 7 - 05	- přiměřeně se orientuje v politických, sociálních a kulturních důsledcích druhé světové války - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech, jeho vnitřní sociální,	Průběh války Zločiny proti lidskosti Československo během války	MKV - Etnický původ - Kulturní difference - Princip sociálního smíru a solidarity	

	politické, hospodářské a kulturní prostředí v průběhu 2. světové války			
Rozdělení a integrující se svět POVÁLEČNÉ DĚJINY				
D – 9 – 8 - 02	- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa - uvede příklady střetávání obou bloků - prokáže základní orientaci v novodobých dějinách včetně současných problémů světa	Poválečné uspořádání		MM EU OPVK č. 8 –
D – 9 – 8 - 03		Studená válka		
D – 9 – 8 - 01		Evropská integrace		
D – 9 – 8 - 04		Československo po druhé světové válce		
		Život v komunistickém Československu		
		Kultura a věda v poválečném období		

Vzdělávací obor: Výchova k občanství

7.5.2 Předmět: Občanská a rodinná výchova

Dle učebního plánu 2. stupně je předmět **Občanská a rodinná výchova** souhrnným předmětem pro vzdělávací obory **Výchova k občanství** s prvky **rodinné výchovy**, **Výchova ke zdraví** a doplňujícího vzdělávacího oboru **Etická výchova**.

Dle RVP ZV se zaměřuje vzdělávací obor **Výchova k občanství** mimo jiné na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznávání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Rodinná výchova vychází z poznávání nejbližšího okolí a bezprostředních mezilidských vztahů s postupným přechodem k poznávání stále širších kontextů společenských jevů, dějů a vztahů. Poznávání společnosti a mezilidských vztahů se opírá o životní praxi a aktuální životní zkušenosti žáků. Učební činnosti směřují k osvojování praktických dovedností a k jejich aplikaci v reálných životních situacích.

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotní preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Doplňující vzdělávací obor **Etická výchova** vede žáky především k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa. Etická výchova u žáka rozvíjí sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Občanská a rodinná výchova vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Žáci získávají poznatky pro utváření pozitivních občanských postojů a rozvíjí vědomí pro budování současné demokratické Evropy. Občanská a rodinná výchova napomáhá k budování osobnosti člověka a je nedílnou součástí pro motivaci žáků k aktivnímu přístupu k současnosti.

Ve vyučovacím předmětu Občanská a rodinná výchova se prolínají všemi ročníky na 2. stupni následující témata (vzdělávací oblasti / obory):

1. Občanská výchova:

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Člověk v rytmu času	Život mezi lidmi	Osobnost	Občan
Rodinný život	Člověk a kultura	Psychické procesy a stavy	Občan a právo
Život ve škole	Přírodní a kulturní bohatství	Člověk v sociálních vztazích	Právní ochrana
Domov	Majetek v našem životě	Hospodaření	Pracovní poměr
Vlast	Řízení společnosti	Právní minimum	Rodina a zákony
Historie	Svět kolem nás		Hospodaření
Lidská práva	Lidská práva		Globální svět
První pomoc			Životní perspektivy
Kalendář			

2. Rodinná výchova:

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Život v rodině i mimo ni	Rodina	Rodina	Rodina
Rozvoj osobnosti	Klíče ke zdraví	Člověk ve zdraví a nemoci	Duševní zdraví
Osobní bezpečí	Zdravá výživa	Zdravá výživa	Zdravá výživa
Péče o zdraví	Zneužívání návykových látek	Prevence zneužívání návykových látek	Prevence zneužívání návykových látek
Zdravá výživa	Osobní bezpečí	Osobní bezpečí	Osobní bezpečí
Zneužívání návykových látek	Sexuální výchova	Sexuální výchova	Sexuální výchova

3. Výchova ke zdraví:

6. - 9. ročník
Vztahy mezi lidmi a formy soužití
Změny v životě člověka a jejich reflexe
Zdravý způsob života a péče o zdraví
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Hodnota a podpora zdraví
Osobnostní a sociální rozvoj

4. Etická výchova:

6. – 9. ročník	Aplikační témata
Mezilidské vztahy a komunikace	Etické hodnoty
Důstojnost lidské osoby	Sexuální zdraví
Pozitivní hodnocení sebe a druhých	Rodinný život
Kreativita a iniciativa	Duchovní rozměr člověka
Řešení problémů a úkolů	Ekonomické hodnoty
Komunikace citů	Ochrana přírody a životního prostředí
Interpersonální a sociální empatie	Hledání pravdy a dobra jako součásti přirozenosti člověka
Asertivita, zvládnutí agresivity a soutěživosti	
Sebeovládání, řešení konfliktů	
Reálné a zobrazené vzory	
Prosociální chování v osobních vztazích - pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství	
Prosociální chování ve veřejném životě - solidarita a sociální problémy	

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Environmentální výchova
Mediální výchova

Profesní vzdělávání

Občanská a rodinná výchova vybavuje žáky potřebnými znalostmi a dovednostmi souvisejícími s profesním vzděláváním. Žáci získávají orientaci v důležitých hospodářských a politických otázkách. Jeden z bloků vyučovaných v 6. ročníku „Život ve škole“ se přímo zabývá přípravou žáků na pracovní život. Žáci v 7. ročníku získávají v bloku „Lidská práva“ základní přehled o mravních zásadách a toleranci ve společnosti, což je nedílnou součástí úspěchu v demokratické společnosti. Nejvíce bloků zaměřených přímo na profesní vzdělávání se nachází ve výuce 8. ročníku, v období, kdy žáci začínají chápat důležitost výběru budoucího povolání. V závěru povinné školní docházky (9. ročník) by měl žák umět uplatnit způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova se realizuje ve všech ročnících 2. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	2. stupeň			
Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	1

Organizační vymezení předmětu

Občanská a rodinná výchova je vyučována v učebně pro výchovné předměty. Do výuky jsou zařazeny krátkodobé předmětové projekty na vybraná témata, kde žáci uplatní znalosti a prohloubí své dovednosti získané v předmětu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti analyzovat rizika ohrožující zdraví
- podporuje aktivní podíl žáků na tvorbě programů na ochranu zdraví
- učí žáky vyhledávat informace o zdravém životním stylu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- posiluje u žáků schopnost vnímat nejrůznější problémové, krizové a mimořádné situace a plánovat způsob řešení problémů
- zařazuje diskuse o problému, oceňujeme hledání argumentů a obhajobu vlastních názorů
- na příkladech vysvětluje nevhodné působení reklamy na zdravý životní styl

Kompetence komunikativní

Učitel:

- nacvičuje s žáky obrannou komunikaci proti manipulaci a násilí a asertivní jednání
- seznamuje žáky s možnostmi odborné pomoci při různých závislostech
- posiluje u žáků znalosti o bezpečném a odpovědném sexuálním chování s ohledem na etické a partnerské vztahy

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k dovednosti posoudit a vyhodnotit pravidla soužití v určité komunitě
- učí žáky v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- seznamuje žáky s centry odborné pomoci v našem regionu
- vyžaduje účinnou spolupráci ve skupině

Kompetence občanské

Učitel:

- zařazuje metody vedoucí k pochopení ekologických souvislostí a ke schopnosti rozhodnout se s ohledem na ochranu životního prostředí a zdraví
- oceňuje takové jednání, které vyjadřuje respekt vůči ostatním, bojuje účinnými prostředky proti násilí ve škole, rodině, společnosti lidí
- učí žáky orientovat se v situacích ohrožující zdraví, poskytnout první pomoc ve stavech ohrožující život člověka

Kompetence pracovní

Učitel:

- provádí se žáky nácvik různých relaxačních technik k překonání únavy, stresu, zachování zdraví a regeneraci organismu
- vede žáky k péči o hygienu těla i duše jako prostředku proti onemocnění

Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Člověk ve společnosti Etická výchova Výchova ke zdraví		Občanská výchova		
VO-9-1-10 EV-9-2-01 VZ-9-1-01 VO-9-1-10 VO-9-1-10 VO-9-1-10	- umí efektivně využívat čas, chápe nutnost orientace v čase - uvědomí si důležitost rodiny pro každého jedince - chápe důležitost školy pro další život - učí se pocitu spoluzodpovědnosti za život v obci - seznámí se se zásadami první pomoci	Čas Rodinný život Život ve škole Domov Vlast První pomoc Historie	MV • Vnímání autora mediálních sdělení EV • Vztah člověka k prostředí • Základní podmínky života • Lidské aktivity a problémy životního	Cesta za profesí MM EU OPVK – Komunikace MM EU OPVK – Rodina dělá z domu domov

VO-9-1-08	- seznámí se s významnými dny a oslavami v průběhu roku		prostředí	
Člověk jako jedinec		Rodinná výchova		
VO-9-2-01	- chápe vztahy v rodině a různé sociální role	Rodina	OSV	
VZ-9-1-02		Osobnost	• Mezilidské vztahy	
	- zná správné způsoby komunikace mezi rodiči a dětmi	Zdraví	• Sebepoznání a sebepojetí	
VO-9-2-03		Zdravá výživa		
VO-9-2-03	- učí se vytvářet pozitivní postoj k zásadám zdravého životního stylu	Zneužívání návykových látek		
VO-9-2-03		Osobní bezpečí		
VZ-9-1-03	- je seznámen s nutností ochrany před škodlivými vlivy			
VO-9-2-02				
VO-9-2-01	- na příkladech dokáže sestavit žebříček hodnot			
	- dokáže aplikovat poznatky o osobním bezpečí na konkrétní situace			
Stát a právo		Občanská výchova		

VO-9-4-05	- respektuje rovnost všech lidí	Lidská práva		
VO-9-4-07	- učí se uplatňovat lidská práva v reálných situacích			

Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Člověk ve společnosti Etická výchova Výchova ke zdraví		Občanská výchova		
VO-9-1-07 VO-9-1-07 EV-9-2-01 VO-9-1-08	- rozpozná negativní vlivy a dokáže je eliminovat - uvědomí si důležitost objektivního pohledu na odlišné kultury - učí se aktivnímu přístupu k ochraně životního	Život mezi lidmi Člověk a kultura Přírodní a kulturní bohatství	MV • Vnímání autora mediálních sdělení EV • Vztah člověka	Cesta za profesí MM EU OPVK – Komunikace MM EU OPVK – Rodina dělá z domu domov

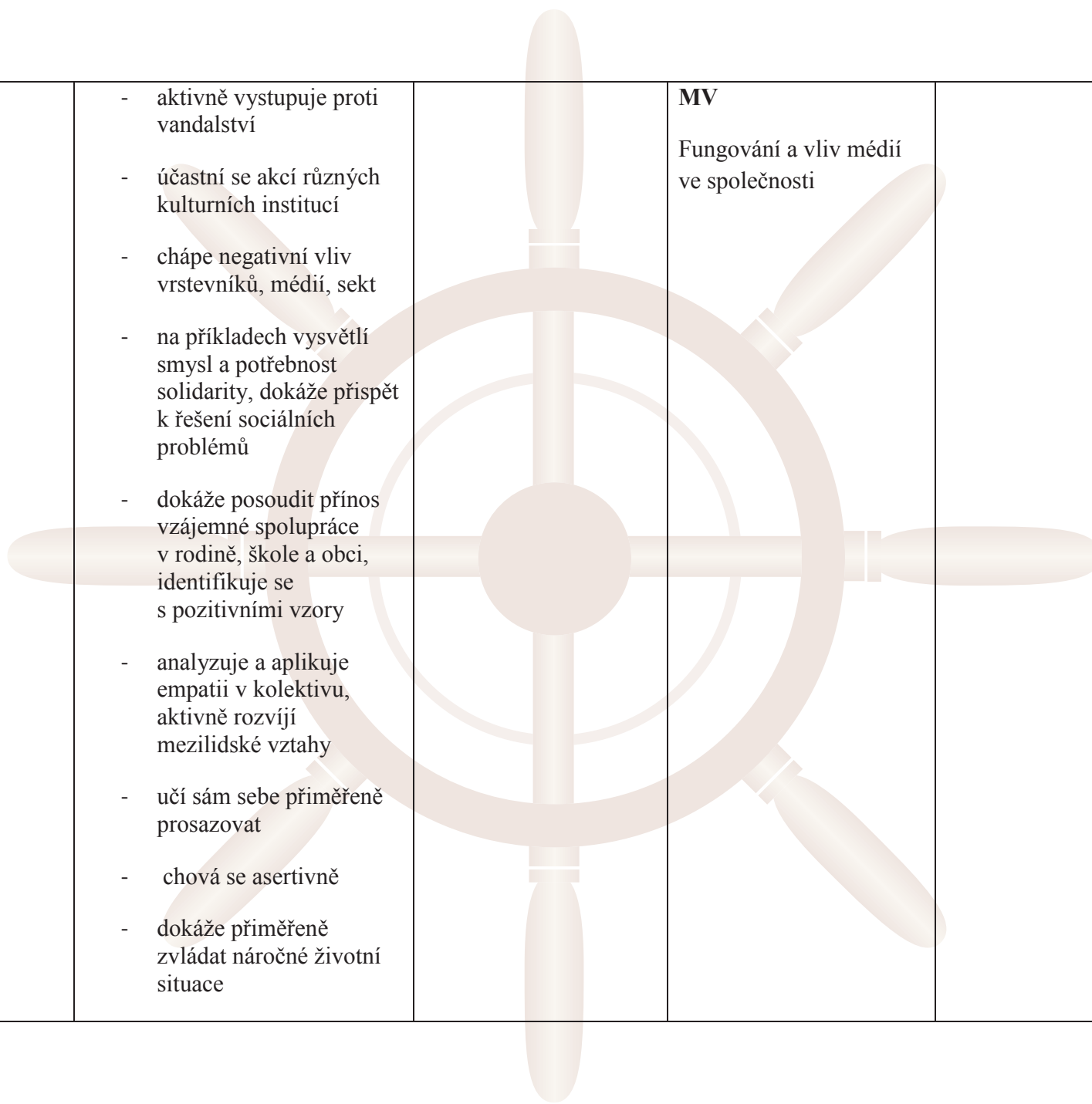
VO-9-1-10	prostředí		k prostředí	
			Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Člověk jako jedinec		Rodinná výchova		
VO-9-2-01	- chápe vztahy v rodině a různé sociální role	Rodina	OSV	
VZ-9-1-02		Zdraví	Sebepoznání a sebepojetí	
VO-9-2-01	- zná správné způsoby komunikace mezi rodiči a dětmi	Zneužívání návykových látek		
		Osobní bezpečí		
VO-9-2-03	- chápe práva a povinnosti v rodině i mimo ni	Sexuální výchova		
VO-9-2-03	- učí se vytvářet pozitivní postoj k zásadám zdravého životního stylu			
VO-9-2-03				
VZ-9-1-03	- je seznámen s nutností ochrany před škodlivými vlivy			
VO-9-2-02				
	- na příkladech dokáže sestavit žebříček hodnot			
VO-9-2-01	- dokáže aplikovat poznatky o			

VO-9-2-04	osobním bezpečí na konkrétní situace - seznámí se s příčinami tělesných a duševních změn v období dospívání			
Stát a hospodářství		Občanská výchova		
VO-9-3-03	- dokáže rozlišit důležité potřeby	Majetek v našem životě		
VO-9-3-01	- učí se respektovat cizí majetek			
Stát a právo		Občanská výchova		
VO-9-4-05	- respektuje rovnost všech lidí	Lidská práva		
VO-9-4-07	- učí se uplatňovat lidská práva v reálných situacích	Řízení společnosti		
VO-9-4-04	- učí se uvědomění spoluzodpovědnosti za fungování státu			
VO-9-4-04	- seznámí se s různými způsoby podílení se na veřejném životě			

Mezinárodní vztahy, globální svět		Občanská výchova		
VO-9-5-01	- zajímá se o dění ve světě	Svět kolem nás		
VO-9-5-01	- dokáže si uvědomit potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi			

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Člověk ve společnosti Etická výchova Výchova ke zdraví		Občanská výchova		
VO-9-1-01 VO-9-1-02	- chápe význam státu v životě člověka - rozlišuje projevy vlastenectví od nacionalismu	Člověk v sociálních vztazích	OSV • Poznávání lidí	

VO-9-1-03	- aktivně vystupuje proti vandalství		MV	
VO-9-1-04	- účastní se akcí různých kulturních institucí		Fungování a vliv médií ve společnosti	
VO-9-1-05				
EV-9-2-05	- chápe negativní vliv vrstevníků, médií, sekt			
VZ-9-1-14	- na příkladech vysvětlí smysl a potřebnost solidarity, dokáže přispět k řešení sociálních problémů			
VO-9-1-06				
EV-9-2-07				
VO-9-1-09	- dokáže posoudit přínos vzájemné spolupráce v rodině, škole a obci, identifikuje se s pozitivními vzory			
EV-9-2-05				
EV-9-2-03	- analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu, aktivně rozvíjí mezilidské vztahy			
EV-9-2-10				
	- učí sám sebe přiměřeně prosazovat			
VO-9-1-07	- chová se asertivně			
EV-9-2-04	- dokáže přiměřeně zvládat náročné životní situace			

VO-9-1-07	- spolupracuje i v obtížných sociálních situacích včetně mimořádných událostí - analyzuje etické aspekty různých životních situací			
EV-9-2-09				
VZ-9-1-15				
EV-9-2-06				
EV-9-2-08				
Člověk jako jedinec		Občanská výchova		
Etická výchova				
VO-9-2-02	- dokáže analyzovat vývoj osobnosti s ohledem na vývoj člověka a jeho sebepoznání - je seznámen s psychickými procesy a stavy osobnosti ovlivňujícími její poznávání, vnímání, myšlení a prožívání - učí se rozvíjet zdravé sebevědomí, sebedůvěru a sebeúctu	Osobnost Psychické procesy a stavy	OSV • Seberegulace a sebeorganizace • Hodnoty, postoje, praktická etika	
VO-9-2-02				
VO-9-2-04				
EV-9-2-02				
Člověk jako		Rodinná výchova		

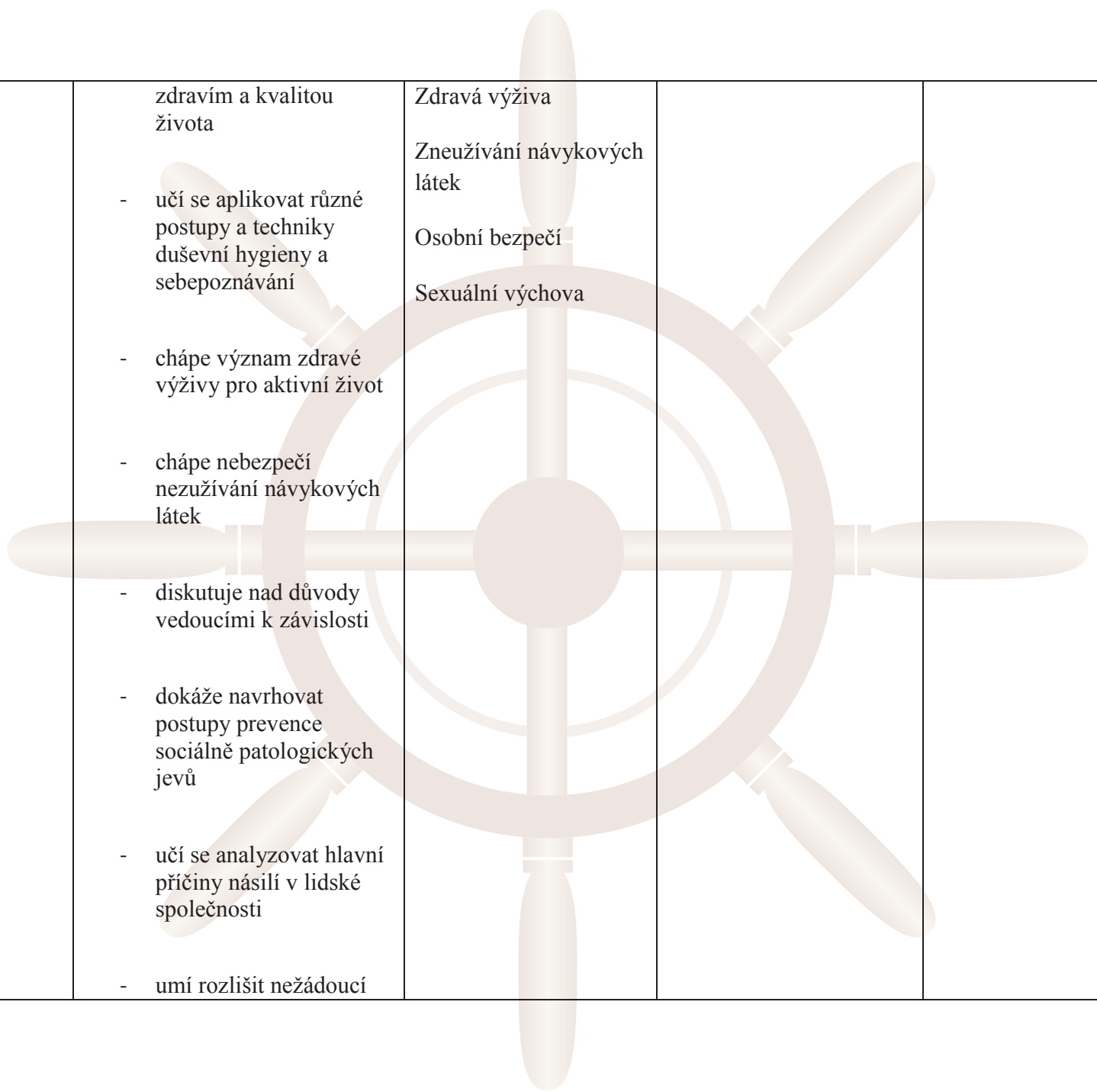
jedinec				
Výchova ke zdraví				
VO-9-2-01	- chápe význam a hodnoty rodiny v současné společnosti	Rodina	OSV	
VZ-9-1-03		Osobnost	• Psychohygiena	
VZ-9-1-08		Zdraví		
VZ-9-1-09	- chápe souvislosti mezi zdravím a kvalitou života	Zdravá výživa		
VO-9-2-04	- chápe význam zdravé výživy pro aktivní život	Zneužívání návykových látek		
VZ-9-1-05		Osobní bezpečí		
VO-9-2-04	- chápe nebezpečí nezužívání návykových látek	Sexuální výchova		
VZ-9-1-07				
VO-9-2-01				
VZ-9-1-04	- diskutuje nad důvody vedoucími k závislosti			
VO-9-2-01				
VZ-9-1-06	- učí se analyzovat hlavní příčiny násilí v lidské společnosti			
VO-9-2-03				
VO-9-2-03	- umí rozlišit nežádoucí chování ve vazbě na			

VO-9-2-03	konkrétní postihy			
VO-9-2-04	- vnímá lásku jako hodnotu v lidských vztazích - chápe rizika předčasného zahájení pohlavního života			
VZ-9-1-11				
VO-9-2-03				
VZ-9-1-12				
Stát a hospodářství		Občanská výchova		
VO-9-3-06	- je seznámen s dělbou práce ve společnosti - na příkladu dokáže vysvětlit podstatu fungování trhu	Hospodaření		
VO-9-3-07				
Stát a právo		Občanská výchova		
VO-9-4-06	- seznámí se se základními právními pojmy z různých oblastí života - učí se jednat s ohledem na možné následky - rozpozná protiprávní jednání a na příkladech dokáže vysvětlit	Právní minimum	VDO • Formy participace občanů v občanů v občanském životě	Cesta za profesí MM EU OPVK – V pracovním poměru – peníze MM EU OPVK – V pracovním poměru – nástup do práce
VO-9-4-08				
VO-9-4-06				

VO-9-4-10	přestupky a trestné činy			
-----------	--------------------------	--	--	--

Ročník: devátý

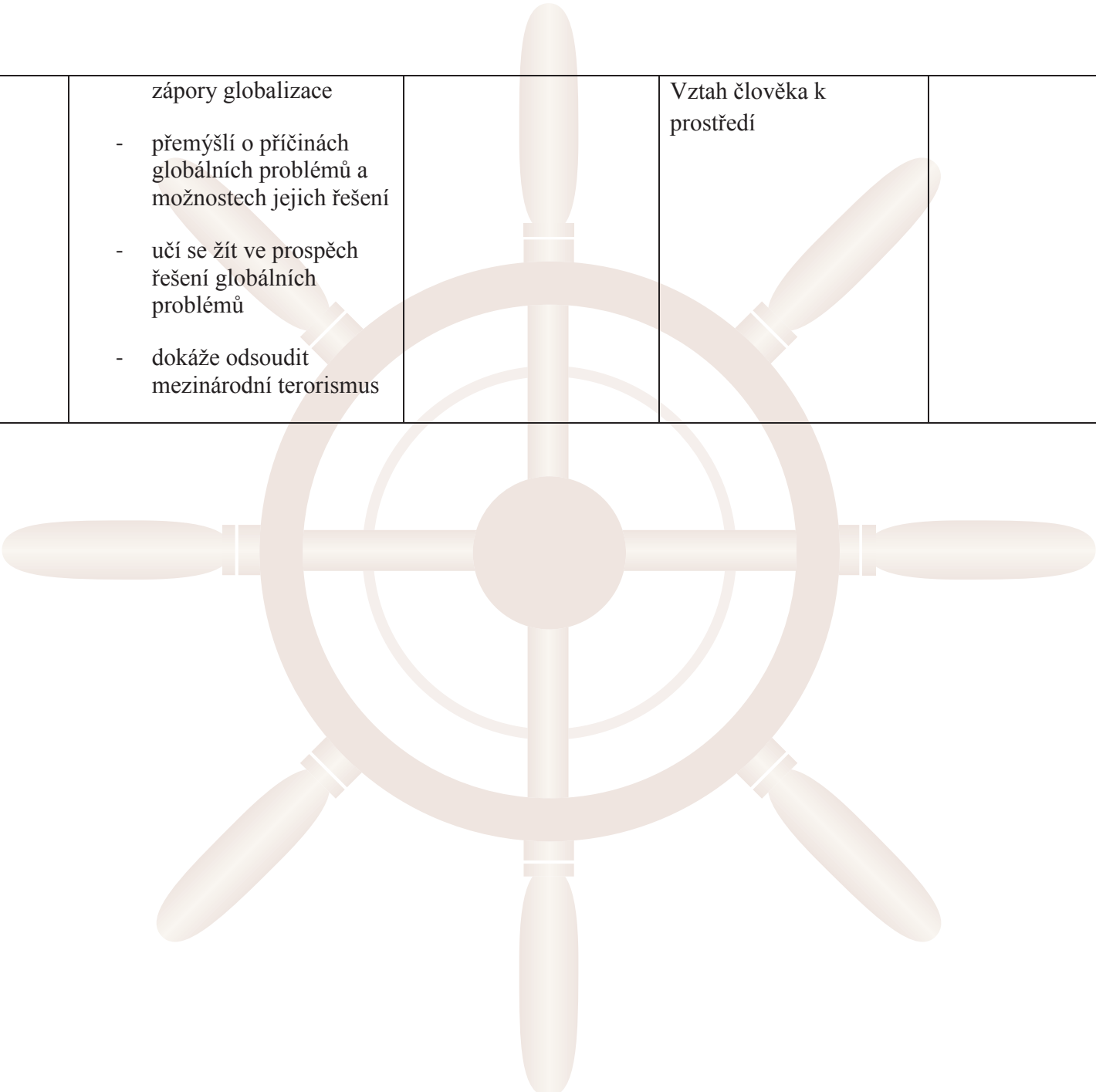
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV (5.5.1)	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Člověk jako jedinec Etická výchova		Občanská výchova		
VO-9-2-01	- přemýšlí nad svými vlastnostmi ve vztahu ke své budoucnosti	Životní perspektivy	OSV • Poznávání lidí	
Člověk jako jedinec Výchova ke zdraví		Rodinná výchova		
VO-9-2-01 VO-9-2-02 VZ-9-1-03	- umí analyzovat příčiny rodinných krizí a dokáže navrhovat jejich řešení - chápe souvislosti mezi	Rodina Osobnost Zdraví	OSV • Psychohygiena	

VZ-9-1-08	zdravím a kvalitou života	Zdravá výživa		
VZ-9-1-09		Zneužívání návykových látek		
VO-9-2-04	- učí se aplikovat různé postupy a techniky duševní hygieny a sebepoznávání	Osobní bezpečí		
VZ-9-1-10		Sexuální výchova		
VZ-9-1-05				
VO-9-2-04	- chápe význam zdravé výživy pro aktivní život			
VZ-9-1-07				
VZ-9-1-13	- chápe nebezpečí nezužívání návykových látek			
VO-9-2-01				
VZ-9-1-04	- diskutuje nad důvody vedoucími k závislosti			
VO-9-2-01				
VZ-9-1-06	- dokáže navrhnout postupy prevence sociálně patologických jevů			
VO-9-2-03				
VO-9-2-03	- učí se analyzovat hlavní příčiny násilí v lidské společnosti			
VO-9-2-04	- umí rozlišit nežádoucí			

VZ-9-1-11	chování ve vazbě na konkrétní postihy			
VO-9-2-03				
VZ-9-1-12	- vnímá lásku jako hodnotu v lidských vztazích - chápe rizika předčasného zahájení pohlavního života			
Stát a hospodářství		Občanská výchova		
VO-9-3-02	- učí se jednat v souladu se zásadami ochrany duševního vlastnictví	Hospodaření		
VO-9-3-04	- dokáže vysvětlit fungování bank			
VO-9-3-05	- získá informace o fungování hospodaření státu			
Stát a právo		Občanská výchova		
VO-9-4-03	- uvědomí si obsah pojmu občanství	Občan	VDO	Cesta za profesí
VO-9-4-05	- naučí se využívat svá občanská práva a respektovat své občanské povinnosti	Občan a právo Právní ochrana Pracovní poměr	• Formy participace občanů v občanů v občanském životě	MM EU OPVK – V pracovním poměru – peníze MM EU OPVK –

VO-9-4-03	- učí se podílet na utváření občanského života	Rodina a zákony		V pracovním poměru – nástup do práce
VO-9-4-05	- začíná uplatňovat svá práva v běžném životě, plní své povinnosti a respektuje práva druhých			
VO-9-4-02	- chápe význam pravidel pro fungování společnosti			
VO-9-4-06	- orientuje se v pracovně právních vztazích			
VO-9-4-06	- učí se k zodpovědnosti při zakládání vlastní rodiny			
VO-9-4-09	- orientuje se v orgánech právní ochrany občanů			
Mezinárodní vztahy, globální svět		Občanská výchova		
VO-9-5-02	- orientuje se v mezinárodních organizacích a společenstvích	Globální svět	EV	
VO-9-5-03	- dokáže vysvětlit klady a		Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

VO-9-5-04	zápory globalizace		Vztah člověka k prostředí	
VO-9-5-05	- přemýšlí o příčinách globálních problémů a možnostech jejich řešení			
VO-9-5-06	- učí se žít ve prospěch řešení globálních problémů			
	- dokáže odsoudit mezinárodní terorismus			

7.5.3 Předmět: Finanční gramotnost

Charakteristika vyučovacího předmětu

Finanční gramotnost je soubor znalostí, dovedností a hodnotných postojů občana nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu.

Vyučovací předmět Finanční gramotnost vychází ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Výuka se dělí na tři tematické oblasti – gramotnost peněžní, cenovou a rozpočtovou. Finanční gramotnost pomáhá žákům porozumět základům ekonomiky, základně se orientovat ve světě financí a odpovědně spravovat svůj osobní a rodinný rozpočet.

Podkladem pro výuku Finanční gramotnosti na základní škole je v současné době společný dokument Ministerstva financí ČR, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Ministerstva průmyslu a obchodu ČR: Systém budování finanční gramotnosti na základních a středních školách, aktualizovaná verze v souladu se Strategii finančního vzdělávání. (dále jen SBFG)

2. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Ve výuce Finanční gramotnosti na 2. stupni je důraz kladen především na:

- peněžní gramotnost - kompetence nezbytné pro správu hotovostních a bezhotovostních peněz a transakcí s nimi a dále správu nástrojů k tomu určených;
- cenovou gramotnost představují kompetence nezbytné pro porozumění cenovým mechanismům a inflaci;
- rozpočtovou gramotnost představují kompetence nezbytné pro správu osobního/rodinného rozpočtu a zahrnuje i schopnost zvládat různé životní situace z finančního hlediska.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zváží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů.

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova demokratického občana (VDO).

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Finanční gramotnost se realizuje v 9. ročníku 2. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	2. stupeň			
Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	0	0	0	1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Finanční gramotnost je vyučována v nedělené třídě. Vyučování předmětu probíhá v kmenové učebně třídy nebo v počítačové učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky práci s informacemi a informačními zdroji (knihy, časopisy, internet, encyklopedie);
- skupinovými úkoly využívá kooperativních činností;
- zadáváním samostatných úkolů vede žáky k reflexi a seberefexi procesu učení;
- posiluje vztah k učení využíváním co nejpestřejších metod práce.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává problémové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, přiměřené jejich věku a schopnostem;
- poskytuje žákům dostatečný prostor pro vyslovení jejich vlastního názoru či hypotézy;
- vede žáky k aktivnímu přístupu při řešení problému, k vyslechnutí názorů druhých.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužákem, učitelem, ostatními dospělými), a tím vytváří příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky;
- vytváří podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své poznatky, a tím podporuje zájem žáků o téma;
- s využitím konkrétních příkladů vhodné a nevhodné komunikace v prostředí sociálních sítí a internetu kultivuje neformální projevy žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazováním práce s ICT do výuky vede žáky k bezpečnému užívání internetu a dodržování net-etikety;
- učí žáky kooperovat v proměnlivých skupinách, kde zastávají různé role;
- vytvářením vhodných příležitostí k veřejným vystoupením před spolužáky vede žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- využívá osobní zkušenosti žáků k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur.

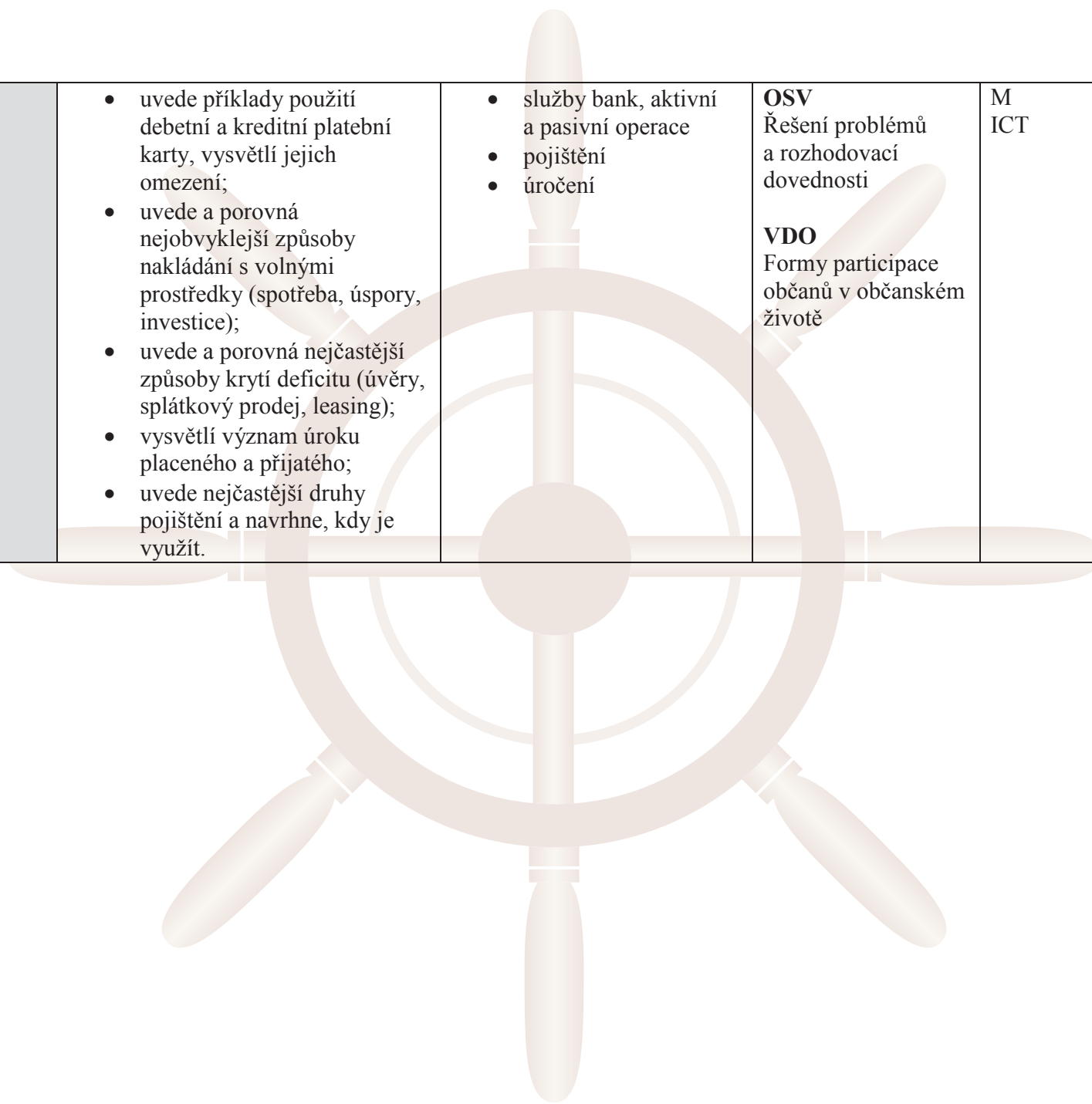
Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce.

2. stupeň
Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z SBFG	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Peníze	- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení; - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH; - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny; - popíše vliv inflace na hodnotu peněz;	- nakládání s penězi - tvorba ceny	OSV Kooperace a kompetice	M ICT
Hospodaření domácnosti	- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů; - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu; - vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele;	- rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, jejich odlišnosti - základní práva spotřebitelů	OSV Seberegulace a sebeorganizace	M OV

Finanční produkty	• uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení; • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice); • uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing); • vysvětlí význam úroku placeného a přijatého; • uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.	• služby bank, aktivní a pasivní operace • pojištění • úročení	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Formy participace občanů v občanském životě	M ICT
--------------------------	--	--	---	----------

7.6 *Vzdělávací oblast: Člověk a příroda*

Vzdělávací obor: Fyzika

7.6.1 **Předmět: Fyzika**

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Ve výuce fyziky je realizován obsah vzdělávacího oboru Fyzika. Předmět svým charakterem velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů a využívá jejich znalostí ve svých aplikacích – Matematika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis.

Vzdělávací obor Fyzika navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět z 1. stupně základního vzdělávání, kde na elementární úrovni bylo žákům přiblíženo přírodovědné poznávání. Na 2. stupni základního vzdělávání ve Fyzice pokračujeme v poznávání a vysvětlování přírodních jevů, využívání vlastností hmoty pro potřeby člověka moderního světa.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu je rozčleněno dle RVP s těmito tematickými okruhy:

1. Látky a tělesa
2. Pohyb těles, síly
3. Mechanické vlastnosti tekutin
4. Energie
5. Zvukové děje
6. Elektromagnetické a světelné děje
7. Vesmír

Časové vymezení vyučovacího předmětu

2. stupeň

Fyzika je vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. Je realizován ve všech ročnících 2. stupně ve dvouhodinových týdenních dotacích

Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučování předmětu Fyzika probíhá v učebně fyziky a chemie, která je k vyučování těmto předmětům přizpůsobena. V učebně je interaktivní tabule s počítačem s přístupem k internetu. K učebně přiléhá kabinet fyziky a chemie s dostupnými pomůckami a učebna je vybavena rozvodem elektřiny a vody k žákovským lavicím.

Průřezová témata

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Pro výuku fyziky nejsou průřezová témata přímo určena, ale je možno dle potřeby vhodně zařadit:
Environmentální výchova (EV)

Profesní vzdělávání

Součástí vyučovacího předmětu Fyzika jsou metodické materiály, které zdůrazňují důležitost fyzikálních poznatků pro praktický život. Tyto metodické materiály jsou koncipovány napříč všemi ročníky 2. stupně ve výuce Fyziky. Jsou doplněny přípravami na hodinu a pracovními listy pro žáky. Metodické materiály je možno využít i pro laboratorní práce žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách fyziky se žáci seznamují s jevy, které jsou na první pohled abstraktní a při bližším zkoumání postupně „tajemno“ odkrývají a konkretizují. Pro práci učitele jsou zde důležité postupy, metody a formy práce zakódované v klíčových kompetencích učitele.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- používá různé metody a formy práce od abstrakce po konkrétnost (osvojování základních fyzikálních pojmů a vztahů, skupinová práce, práce ve dvojicích, klade důraz na praktické možnosti využití);
- pomocí pokusů a názorných pomůcek modeluje situace, které rozvíjí představivost žáků a chápání problémů;
- zadává úkoly, při kterých žáci využívají ICT pro získávání informací a řešení problému;
- motivuje žáky k využívání poznatků a dovedností v praxi.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- volí vhodný postup při řešení problému přesnou formulací a problém analyzuje na úrovni chápání žáků;
- volí vhodné pokusy, na kterých dokazuje přírodní jevy nebo schopnosti využívání materiálů;
- na základě pokusů umožňuje žákům rozvíjet logické myšlení, úsudek a tvořit hypotézy;
- pomáhá žákům dedukovat, odhadovat a vyhodnocovat výsledky.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- kontroluje žákův projev a podporuje u žáků používání odborné terminologie a kultivace jazyka fyziky;
- podporuje u žáků čtení textů z učebnice s porozuměním;
- využívá, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali postupy a srozumitelně vysvětlili ostatním spolužákům svá řešení;
- vede žáky k vhodnému využívání cizích jazyků a pojmů užívaných ve fyzice.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- při skupinovém vyučování vede žáky k tomu, aby si rozdělili úkoly podle znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny, práci organizuje a kontroluje;
- vytváří vhodné podmínky pro aktivní diskuzi žáků a vede je k obhajobě názorů při objevení nových informací.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- do výuky zařazuje objevitele různých fyzikálních zákonů a seznamuje žáky s národnostmi objevitelů, obdobím a kulturou daného státu;
- zařazuje do výuky české významné objevitele a vynálezece, konkretizuje místo výroby.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- napomáhá žákům k rozvoji motorické činnosti výběrem vhodných pomůcek při žákovských pokusech;
- výběrem vhodných úkolů rozvíjí u žáků schopnost využívat znalosti a dovednosti z různých oborů;
- vybírá pomůcky pro pokusy tak, aby žáci měli na pokus dostatečnou časovou dotaci a efektivně úkol splnili.

2. stupeň
Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍRUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
1. LÁTKY A TĚLESA				
F – 9 – 1 - 01	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, čas		
F – 9 – 1 - 03	předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Měřené veličiny – teplota a její změna		MM F 1 – EU - OPVK
F – 9 – 1 - 02	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
F – 9 – 1 - 04	využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Skupenství látek		MM F 2 – EU - OPVK

6. ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE				
F – 9 – 6 – 01	sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač		
F – 9 – 6 - 03	rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností	Elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními		
F – 9 – 6 - 05	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem			MM F 1 – EU - OPVK

Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
2. POHYB TĚLES				
F – 9 – 2 – 01	rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý		
F – 9 – 2 - 02	využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi			

	rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles			
F - 9 - 2 - 03	změří velikost působící síly	Gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa		MM F 3 – EU - OPVK
F - 9 - 2 - 04	určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů		
F - 9 - 2 - 05	využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí		
F - 9 - 2 - 03	změří velikost působící síly	Rovnováha na páce a pevné kladce		
F - 9 - 2 - 06	aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů			
F - 9 - 2 - 03	změří velikost působící	Tlaková síla a tlak – vztah mezi		MM F 2 – EU -

	síly	tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí		OPVK
F – 9 – 2 – 03	změří velikost působící síly	Třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi		
F – 9 – 2 - 06	aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů			
3. MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN				
F – 9 – 3 - 01	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Pascalův zákon – hydraulická zařízení		
F – 9 – 3 – 01	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře		
F – 9 – 3 - 02	předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní			
F – 9 – 3 – 01	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách	EV Vztah člověka k prostředí	
F – 9 – 3 - 02	předpoví z analýzy sil			

	působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní			
6. ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE				
F – 9 – 6 – 07	využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypouklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem		
F – 9 – 6 – 08	rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami			

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
4. ENERGIE				
F – 9 – 4 – 01	určí v jednoduchých	Formy energie – pohybová		MM F 3 – EU - OPVK

	případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	a polohová energie; vnitřní energie		
F – 9 – 4 - 02	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem			
F – 9 – 4 - 04	určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	Přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny		MM F 4 – EU - OPVK
F – 9 – 4 - 03	využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Formy energie – elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
F – 9 – 4 - 05	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie		
5. ZVUKOVÉ DĚJE				
F – 9 – 5 - 01	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného	Vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích;		

	prostředí pro šíření zvuku	odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu		
F – 9 – 5 - 02	posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí			

Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
6. ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE				
F – 9 – 6 - 01	sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač		
F – 9 – 6 – 02	rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními		MM F 5 – EU – OPVK
F – 9 – 6 – 03	rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností			
F – 9 – 6 – 04	využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů			MM F 5 – EU - OPVK

F – 9 – 6 – 05	• využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní		EV Vztah člověka k prostředí	
F – 9 – 6 – 06	• zapojí správně polovodičovou diodu			
7. VESMÍR				
F – 9 – 7 – 01	• objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	• Sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze		MM F 6 – EU - OPVK
F – 9 – 7 – 02	• odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	• Hvězdy – jejich složení		
F – 9 – 4 – 03	• využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	• Formy energie – jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením		

Vzdělávací obor: Chemie

7.6.2 Předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Chemie rozvíjí a prohlubuje poznatky, které již žáci získali v přírodovědných předmětech nižších ročníků. Vede žáky k poznání přírody jako systému, učí žáky dovednosti spolehlivě a objektivně pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Výuka využívá jednoduché chemické pokusy podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí, umožňuje získat dovednosti, vědomosti a návyky k bezpečnému, účelnému a ekonomickému zacházení s chemickými látkami, které jsou součástí každodenního života. Podporuje u žáků využití získaných poznatků v praxi, při ochraně životního prostředí i vlastního zdraví. K preferovaným organizačním formám výuky chemie patří problémové úlohy, laboratorní cvičení, demonstrační pokusy a projektová výuka.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Ve výuce předmětu je realizován obsah vzdělávacího oboru Chemie. Předmět svým charakterem velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Fyzika, Přírodopis, Zeměpis, Výchova ke zdraví) a do tématu Ochrana člověka za mimořádných událostí.

Výuka je směřována k:

- využívání různých metod poznávání přírodních objektů, procesů vlastností a jevů,
- zobecňování a aplikaci poznatků v různých oblastech života,
- rozvíjení schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení,
- vytváření stručného, přehledného a objektivního sdělení postupu a výsledků svých pozorování a experimentů,
- osvojování dovednosti kooperace a společného hledání řešení problémů,
- poznání možnosti rozvoje i zneužití chemických poznatků a odpovědnosti za zachování životního prostředí,
- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Profesní vzdělávání

Součástí výuky ve vyučovacím předmětu Chemie jsou metodické materiály napříč všemi ročníky, ve kterých je žákům zdůrazňována potřeba přírodovědného vzdělání ve vazbě na jejich budoucí profesi. Metodické materiály jsou rozděleny do šesti metodických listů pro oba ročníky, ve kterých je Chemie vyučována. Jednotlivé metodické listy jsou koncipovány jako příprava na hodinu nebo na vyučovací blok, doplněná pracovními listy nebo metodickými pomůckami či celou třídou.

Pracovní listy si žáci mohou založit do svých portfolií, metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Průřezová témata

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)
Environmentální výchova (EV)

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 8. až 9. ročníku. Je realizován v obou ročnících 2. stupně v dvouhodinové týdenní dotaci (celkem 4 hodiny).

	2. stupeň			
Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	0	0	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka přírodopisu probíhá v učebně fyziky a chemie, kde je využívána interaktivní tabule. K výuce je využívána i počítačová učebna, kde žáci pracují s výukovým programem TS Terasoft Chemie 1 a vyhledávají informace na Internetu. K preferovaným výukovým formám patří také laboratorní činnosti, jednoduché pokusy pro žáky, demonstrační pokusy učitele. Žáci se v rámci výuky zúčastní exkurze k výrobě pitné vody. V každém ročníku je naplánován alespoň jeden projektový den.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí jsou využívány následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení:

Učitel:

- učí různým metodám poznávání přírodních objektů procesů, vlastností a jevů;
- učí žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení;
- vede žáky ke schopnosti vyvozovat obecné závěry na základě získaných poznatků a ukázat platnost obecného závěru na konkrétním příkladu;
- vede žáky k využívání získaných poznatků k řešení aktuálních problémů v praxi;
- prostřednictvím práce s tištěným a elektronickým textem samostatně nebo ve skupinách vede žáky k vyhledávání nových poznatků, jejich třídění a vyhledávání vztahů mezi nimi a těmi dříve získanými.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáka přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů;
- vede žáka k logickému využívání a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů;
- navozováním problémových situací rozvíjí schopnost žáka objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení;
- učí žáky zobecňovat poznatky a aplikovat je v různých oblastech života.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci;
- učí žáka stručně, přehledně i objektivně sdělovat – ústně i písemně – postup a výsledky svých pozorování a experimentů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k osvojování kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k poznání možnosti rozvoje a zneužití chemie;
- učí žáka odpovědnosti za zachování zdravého životního prostředí a respektování zásad trvale udržitelného rozvoje.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáka optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat;
- seznamuje žáka se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

2. stupeň

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
1. POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE				
CH – 9 – 1 - 01	- rozliší fyzikální tělesa a látky; - uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek; - rozliší známé látky podle jejich různých vlastností; - popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek; - rozpozná skupenství látek a jejich změny; - vyhledá v tabulkách hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu vybraných látek a orientuje se v jejich hodnotách;	- Látky a tělesa - Vlastnosti látek – barva, skupenství, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota - Změny skupenství – tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace		F: Látky a tělesa MM EU OPVK č. 5.2 MM EU OPVK č. 5.3
CH – 9 – 1 - 02	uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu;	- Zásady bezpečné práce v laboratoři - První pomoc při úrazu		PŘ: Biologie člověka

	• uveďte příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi; • vysvětlí význam R-vět a S-vět a uveďte jejich příklady u výrobků, které má běžně kolem sebe;	• Nebezpečnost látek a hodnocení jejich rizikovosti		VZ: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence MM EU OPVK č. 5.1
CH – 9 – 1 - 03	• uveďte příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů;	• Chemická výroba • Mimořádné události – havárie chemických závodů, únik nebezpečných látek		VZ: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
2. SMĚSI				
CH – 9 – 2 - 01	• rozliší směsi různorodé a stejnorodé • rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým a mlhu, uveďte jejich příklady z běžného života; • uveďte příklady pevné, kapalné a plynné stejnorodé směs; • používá pojmy rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, složka roztoku, roztok	• Směs různorodá a stejnorodá • Složky směsi		F: Látky a tělesa

	koncentrovanější a zředěnější, nasycený a nenasycený roztok;			
CH – 9 – 2 - 02	vypočítá složení roztoků a připraví roztok o daném složení;	- Složení roztoků - Hmotnostní zlomek		M: Čísla a proměnná – poměr, procenta
CH – 9 – 2 - 03	aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání, plošného obsahu povrchu rozpuštěné látky na rychlost rozpouštění;	Roztok různorodý a stejnorodý		
CH – 9 – 2 - 04	- sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci; - popíše jednoduchou filtrační aparaturu a vysvětlí princip destilace; - navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě; - vysvětlí princip usazování a krystalizace; - uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí;	Oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace		
CH – 9 – 2 - 05	rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném	Voda	EV Základní podmínky	PŘ: Neživá příroda

	skupenství; • zhodnotí význam vody pro život na Zemi; • uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi; • rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití; • uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách; • vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi;		života	
CH – 9 – 2 – 06	• zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti; • navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu; • popíše, co je teplotní inverze a smog, uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší;	• Voda a vzduch	EV Základní podmínky života	Z: Životní prostředí VZ: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
3. ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY				
CH – 9 – 3 – 01	• uvede příklady z praxe dokazující, že látky	• Atom, složení atomu		F:

	se skládají z pohybujících se částic; - používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech; - popíše složení atomu, vznik kationtu a aniontu z atomů; - vysvětlí, co udává protonové číslo;	- Molekula - Ionty		Látky a tělesa
CH – 9 – 3 - 02	- používá pojmy chemická látka, chemický prvek a chemická vazba ve správných souvislostech; - odvodí složení chemické látky ze vzorce a z modelu molekuly chemické sloučeniny; - používá značky a názvy vybraných chemických prvků; - vyhledá v tabulkách název prvku ke známému protonovému číslu, zapíše ke značce prvku protonové číslo;	- Chemická vazba - Značky a názvy prvků (Ag, Al, As, Ar, Au, Br, C, Ca, Cu, Cl, Cr, F, Fe, H, He, Hg, I, Li, K, Mg, Mn, N, Na, Ne, O, P, Pb, Pt, S, Si, Sn, Zn) - Protonové číslo		
CH – 9 – 3 - 03	- rozliší kovy a nekovy, uvede příklady vlastností a praktického užití vybraných kovů, slitin a nekovů; - rozliší periody a skupiny	- Kovy (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au) - Slitiny – mosaz, bronz, dural		PŘ: Základy ekologie

	v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi; • zhodnotí vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země;	• Nekovy- H, O, N, S, C, halogeny		VZ: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Z: Životní prostředí
4. CHEMICKÉ REAKCE				
CH – 9 – 4 - 01	• definuje chemickou reakci, rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce; • rozliší chemický rozklad a chemické slučování, definuje neutralizaci; • provede jednoduché reakce;	• Chemický děj • Výchozí látky a produkty	OSV Rozvoj schopností poznávání	
CH – 9 – 4 – 02	• definuje chemickou rovnici; • přečte a zapíše jednoduchou chemickou rovnici; • upraví zápisy vybraných chemických reakcí podle zákona zachování hmotnosti; • vypočítá hmotnost	• Zákon zachování hmotnosti • Molární hmotnost • Jednoduché chemické rovnice		F: Látky a tělesa

	- a procentní zastoupení prvku ve sloučenině; - vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, m, V, ρ a chemických rovnic; - s užitím zákona o zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu;	Látkové množství		
5. ANORGANICKÉ SLOUČENINY				
CH – 9 – 5 - 01	- charakterizuje oxidační číslo a pravidlo o součtu oxidačních čísel ve vzorci; - ovládá zakončení přídatného jména názvu sloučeniny odpovídající kladným oxidačním číslům; - ovládá postup tvorby vzorce z názvu a opačně; - popíše výskyt, vlastnosti a použití vybraných oxidů, halogenidů a sulfidů; - popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, dodržuje zásady bezpečného zacházení s kyselinami; - popíše vlastnosti a použití	- Oxidační číslo - Názvosloví dvouprvkových a tříprvkových sloučenin - Oxidy (SO_2, SO_3, CO, CO_2, CaO, NO, NO_2, SiO, TiO, ZnO) - Halogenidy (NaCl, AgBr, KCl) - Sulfidy (PbS, ZnS) - Kyseliny (HCl, H_2SO_4, HNO_3, H_2CO_3, H_3PO_4)		PŘ: Biologie člověka VZ: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

	vybraných hydroxidů, dodržuje zásady; bezpečného zacházení s hydroxidy; rozliší, které látky patří mezi soli, uvede příklad uplatnění solí v praxi, vytvoří vzorec soli z názvu a opačně;	- Hydroxidy (NaOH, Ca(OH)_2, NH_4OH) - Soli (NaNO_3, KNO_3, CaCO_3, CaHCO_3, $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$, $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$)		
CH – 9 – 5 - 02	vysvětlí vznik kyselých dešťů a zhodnotí jejich vliv na životní prostředí, uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet;	Oxidy	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PŘ: Základy ekologie Z: Životní prostředí
CH – 9 – 5 - 03	- rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH; - změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem; - orientuje se ve stupnici pH; - definuje neutralizaci, uvede její využití v praxi; - provede neutralizaci kyselého roztoku roztokem zásaditým a zapíše chemickou rovnici neutralizace.	- Kyselost a zásaditost roztoků - Stupnice pH - Neutralizace - Vznik solí		PŘ: Biologie člověka VZ: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
4. CHEMICKÉ REAKCE				
CH – 9 – 4 - 01	- vysvětlí pojmy oxidace a redukce; - rozliší reakci endotermickou a exotermickou; - popíše princip výroby železa a oceli; - rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití;	- Redoxní reakce - Výroba železa a oceli - Elektrolýza - Galvanický článek - Koroze	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	F: Elektromagnetické a světelné děje PŘ: Neživá příroda MM EU OPVK č. 5.5 MM EU OPVK č. 5. 6
CH – 9 – 4 - 02	určí, které ze známých reakcí patří mezi reakce redoxní;	Oxidace a redukce		
CH – 9 – 4 - 03	- vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů, ovlivňující její rychlost, uvede způsoby ochrany před korozí; - předpoví a ověří vliv různých činitelů na průběh koroze	Koroze		

	jednoduchým pokusem;			
5. ORGANICKÉ SLOUČENINY				
CH – 9 – 5 - 01	- žák rozliší anorganické a organické sloučeniny; - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití;	Alkany, alkeny, alkiny, areny		PŘ: Neživá příroda
CH – 9 – 5 - 02	- vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu; - uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání; - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie; - vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem; - posoudí vliv spalování různých paliv – včetně motorových paliv – na životní prostředí; - rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami; - uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení;	- Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - Fosilní paliva - Průmyslové zpracování ropy a zemního plynu	EV Základní podmínky života	Z: Společenské a hospodářské prostředí VZ: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
CH – 9 – 5 - 03	- rozliší deriváty a uhlovodíky; - rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční skupinu na příkladech	- Halogenové deriváty - Alkoholy - Fenoly	EV Lidské aktivity	MM EU OPVK

	vzorců vybraných derivátů rozliší a zapíše vzorec metanolu, etanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, octové, ethylesteru kyseliny octové, formaldehydu a acetonu, uvede vlastnosti a využití těchto látek;	• Aldehydy • Ketony • Karboxylové kyseliny • Estery, esterifikace	a podmínky životního prostředí	č. 5.4
CH – 9 – 5 – 04	• orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy; • rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny;	• Fotosyntéza • Sacharidy • Tuky • Bílkoviny • Vitamíny		PŘ: Biologie rostlin
CH – 9 – 5 – 05	• uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi;	• Fotosyntéza		PŘ: Biologie rostlin
CH – 9 – 5 – 06	• uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy;	• Sacharidy • Tuky • Bílkoviny • Vitamíny		PŘ: Biologie člověka
6. CHEMIE A SPOLEČNOST				
CH – 9 – 6 – 01	• uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje; • zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů; • zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet; • posoudí vliv používání plastů	• Chemie a životní prostředí	EV Lidské aktivity a podmínky životního prostředí	

	na životní prostředí;			
CH – 9 – 6 - 02	- rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami; - uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší;	Chemické výroby		VZ: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
CH – 9 – 6 - 03	- rozliší plasty od ostatních látek, uvede příklady dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití; - rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání; - uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim; - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument; - zachází bezpečně s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti; - vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady; - doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka; - zjistí výrobní podniky v regionu, uvede, co vyrábějí a posoudí s nimi související nebezpečí.	- Plasty - Syntetická vlákna - Otravné látky - Léčiva - Drogy - Detergenty - Pesticidy - Potraviny - Biotechnologie, enzymy - Chemické výroby		VZ: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Př: Biologie člověka Z. Životní prostředí Česká republika

7.6.3 Předmět: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Vyučovací předmět má motivovat žáky k zájmu o přírodu, ukazovat základní souvislosti přírodních dějů a vzájemnou propojenost jednotlivých složek přírody. Ve výuce podporujeme myšlení příznivé pro životní prostředí, chceme ukázat žákovi, jak se může aktivně zapojit do ochrany životního prostředí, směřujeme žáky k úctě k životu v jakékoliv formě. Podporujeme dovednost objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Podporujeme u žáků využití získaných poznatků v praxi a rozvíjíme kompetence k jejich dalšímu profesnímu zaměření.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Ve výuce přírodopisu je realizován obsah vzdělávacího oboru Přírodopis. Předmět svým charakterem velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Fyzika, Chemie, Zeměpis, Výchova ke zdraví).

Výuka je směřována k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních přírodovědných pojmů a zákonitostí, s využíváním jednoduchých pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích,
- osvojení základních poznatků z obecné biologie, botaniky, zoologie, biologie člověka, mineralogie, petrologie a základů ekologie,
- samostatné práci s přiměřeně náročnými odbornými texty v tištěné a elektronické podobě,
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění přírodovědných pozorování, měření a experimentů,
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat jevy v přírodě, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů.

Profesní vzdělávání

Součástí výuky vyučovacího předmětu Přírodopis jsou metodické materiály, napříč všemi ročníky, ve kterých je žákům zdůrazňována potřeba přírodovědného vzdělání ve vazbě na jejich budoucí profesi. Metodické materiály jsou rozděleny do čtyř metodických listů, pro různé ročníky. Jednotlivé metodické listy jsou koncipovány jako příprava na hodinu nebo na vyučovací blok, doplněná pracovními listy pro žáky nebo metodickými pomůckami pro učitele či celou třídu.

Pracovní listy si mohou žáci zařadit do svých portfolií, metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Průřezová témata

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

Environmentální výchova (EV)

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. Je realizován ve všech ročnících 2. stupně v dvouhodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin).

	2. stupeň			
Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka přírodopisu probíhá částečně v odborné učebně přírodopisu a částečně v učebně fyziky a chemie, kde je využívána interaktivní tabule. K výuce je využívána i počítačová učebna, kde žáci pracují s výukovým programem TS Terasoft a vyhledávají informace na Internetu. K preferovaným výukovým formám patří také laboratorní činnosti, praktická pozorování ve škole i v terénu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí jsou využívány následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti vyvozovat obecné závěry na základě získaných poznatků a ukázat platnost obecného závěru na konkrétním příkladu;
- vede žáky k využívání získaných poznatků k řešení aktuálních problémů v praxi;
- prostřednictvím práce s tištěným a elektronickým textem samostatně nebo ve skupinách vede žáky k vyhledávání nových poznatků, jejich třídění a vyhledávání vztahů mezi nimi a těmi dříve získanými;
- učí žáky hodnotit výsledky své práce a vyvarovat se obdobných chyb při dalších pracovních činnostech.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- poskytuje žákům příležitost k tomu, aby na základě svých zkušeností hledali nová řešení aktuálně zadaných úkolů;
- vede žáky k aktivnímu ověřování správnosti svých výsledků při řešení problémů;
- navozováním vhodných úloh učí žáky využívání nově získaných postupů při řešení problémů z praxe.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje žáky při komunikaci ve skupinách a spolupráci při řešení zadaných úkolů;
- dává žákům prostor k prezentování výsledků jejich práce, k přijímání pochvaly i kritiky jejich výsledků a k poučení z vlastních chyb;
- vede žáky k užívání správné biologické terminologie při verbální i písemné komunikaci.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- při řešení různých úkolů využívá skupinovou práci, podporuje prosazování různých názorů žáků ve skupině a prezentaci výsledků celé skupiny před spolužáky;
- dává žákům příležitost k aktivnímu hodnocení své práce pro skupinu a využívání jejich schopností při řešení zadaných úkolů.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování hygienických a bezpečnostních pravidel;
- vede žáky k tomu, aby chránili své zdraví a zdraví svých spolužáků a aplikovali první pomoc při úrazu;
- vytváří příležitosti, při kterých žáci využívají základní pravidla k ochraně životního prostředí, ochraně přírody a zásad vedoucích k trvale udržitelnému rozvoji.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky, aby chránili své zdraví a pracovali v souladu s hygienickými a bezpečnostními pravidly;
- vede žáky k zodpovědnému vykonávání zadané práce a hodnocení výsledků práce i z hlediska ochrany svého zdraví a životního prostředí.

2. stupeň
Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
1. OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA				
PŘ – 9 – 1 - 01	- objasní vznik a stavbu planety Země, s porozuměním používá pojmy: vesmír, galaxie, sluneční soustava, Slunce, hvězda, planeta, měsíc - objasní pojem atmosféra, její složení v minulosti a dnes, definuje ozonoféru jako vrstvu chránící Zemi před UV zářením, vysvětlí význam atmosféry pro život na Zemi - objasní pojmy hydrosféra, litosféra, pedosféra a vysvětlí jejich význam pro život - dělí přírodu na živou a neživou, objasní rozdíl mezi organickými a anorganickými látkami, uvede jejich příklady - definuje fotosyntézu jako základní podmínku života - popíše teorii vzniku života na Zemi - vyjmenuje základní projevy všech živých organismů - popíše potravní závislost mezi organismy, užívá pojmy producent,	- Planeta Země - Vznik, vývoj, rozmanitost a projevy života - Viry - Bakterie	EV Základní podmínky života	F: Vesmír Z: Přírodní obraz Země MM EU OPVK č. 6.1

	konzument, rozkladač, uveďte příklady • definuje pojmy cizopasník – parazit, symbióza a uveďte příklady			
PŘ – 9 – 1 - 02	• definuje buňku jako základní stavební a funkční jednotku organismů • popíše základní stavbu rostlinné a živočišné buňky, uveďte rozdíly • vymezí rozdíl mezi jednobuněčnými organismy, koloniemi a mnohobuněčnými organismy, uveďte příklady • používá pojmy buňka, tkáň, pletivo, orgán, orgánová soustava, organismus	• Buňka		
PŘ – 9 – 1 - 04	• vyjmenuje říše organismů: viry, bakterie, prvoci, živočichové, rostliny, houby • objasní pojmy rodové a druhové jméno, základní systematické jednotky • s pomocí literatury zařadí vybrané organismy	• Třídění organismů		
PŘ – 9 - 1 - 07	• vyjmenuje hlavní znaky virů • vyjmenuje některá virová onemocnění, popíše způsoby prevence a léčby proti virovým onemocněním • vyjmenuje základní znaky bakterií • popíše bakterie jako původce chorob, uveďte příklady bakteriálních onemocnění • formuluje přínos bakterií pro člověka v potravinářském průmyslu a jejich význam jako rozkladačů	• Viry • Bakterie		CH: Chemie a společnost

	vysvětlí význam objevu antibiotik			
2. BIOLOGIE HUB				
PŘ – 9 – 2 - 01	- vyjmenuje a rozpozná zástupce jedlých, nejedlých a jedovatých hub - vysvětlí pravidla sběru a první pomoc při otravě houbami	Stopkovýtrusné houby		
PŘ – 9 – 2 - 02	- formuluje různé možnosti výživy hub, vysvětlí pojem mykorhiza - popíše stavbu těla kvasinek, vřeckovýtrusných a stopkovýtrusných hub - popíše rozmnožování kvasinek a rozmnožování hub výtrusy - popíše význam kvasinek a plísní pro člověka	- Kvasinky - Vřeckovýtrusné houby - Stopkovýtrusné houby	EV Ekosystémy Základní podmínky života	CH: Deriváty uhlovodíků
PŘ – 9 – 2 - 03	- popíše stavbu těla lišejníku - vysvětlí pojmy symbióza a bioindikátor - vyjmenuje vybrané zástupce lišejníků	Lišejníky		
3. BIOLOGIE ROSTLIN				
PŘ – 9 – 3 - 01	- pozná, které organismy se řadí mezi rostliny a vyjmenuje jejich společné znaky - vysvětlí význam zelených organismů a fotosyntézy pro život na Zemi - vyjmenuje základní znaky sinic, popíše jejich význam a nebezpečnost při přemnožení, užívá pojem plankton	- Sinice - Řasy		
PŘ – 9 – 3 - 02	vyjmenuje základní znaky řas, mechorostů a cévnatých rostlin, které jsou u nás v přírodě nejčastější, nebo je člověk pěstuje	- Mechorosty - Plavuně, přesličky,		

	rozliší základní části těla cévnatých rostlin (kořen, stonek, list), umí vysvětlit jejich funkci	kapradiny		
PŘ – 9 – 3 - 04	- pozná naše nejběžnější jehličnany - umí vysvětlit význam lesů a chápe nutnost jejich ochrany	Nahosemenné rostliny	EV Ekosystémy	
4. BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				
PŘ – 9 – 4 - 01	- vyjmenuje základní znaky prvoků, popíše jejich buňku a způsob rozmnožování - dělí prvoky podle způsobu jejich pohybu, uvede příklady	Prvoci		
PŘ – 9 – 4 - 01	- popíše a porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných skupin bezobratlých živočichů - vysvětlí funkci jednotlivých orgánových soustav jednotlivých orgánů	- Žahavci - Ploštěnci		
PŘ – 9 – 4 - 02	- podle znaků taxonomických skupin zařadí bezobratlé živočichy do příslušné skupiny - pracuje s jednoduchými atlasy a poznává v praxi vybrané bezobratlé živočichy	- Hlístice - Měkkýši		
PŘ – 9 – 4 - 03	charakterizuje prostředí výskytu jednotlivých bezobratlých živočichů, popíše přizpůsobení živočicha pro dané prostředí	Kroužkovci		
PŘ – 9 – 4 - 04	- zhodnotí význam bezobratlých živočichů v přírodě - rozdělí bezobratlé živočichy podle	Členovci		

	způsobu výživy a zařadí je do jednoduchých potravních řetězců	Ostnokožci		
8. PRAKTICKÉ POZOROVÁNÍ PŘÍRODY				
PŘ – 9 – 8 - 01	- využívá lupu a mikroskop při pozorování přírody, samostatně zhotoví jednoduchý mikroskopický preparát - samostatně pracuje s mikroskopem, dodržuje postup práce při práci s mikroskopem, určuje zvětšení	- Mikroskop - Laboratorní práce - Pozorování v přírodě		
PŘ – 9 – 8 - 02	zná a dodržuje zásady správného a bezpečného chování v přírodě a během laboratorních prací			

Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
3. BIOLOGIE ROSTLIN				
PŘ – 9 – 3 - 01	- vysvětlí postavení rostlin v systému organismů a v potravních vztazích - popíše stavbu rostlinné buňky - objasní pojem pletivo a vysvětlí funkci jednotlivých typů pletiv	- Rostlinná buňka - Rostlinná pletiva		
PŘ – 9 – 3 - 02	- popíše vnitřní a vnější stavbu kořene, stonku, listu, květu a plodu - objasní význam a funkci kořene,	- Kořen - Stoněk - List		

	stonku, listu, květu a plodu pro rostlinu • uvede příklady přeměn kořene, stonku, listu • rozdělí rostliny podle typu stonku • rozliší různé tvary a postavení listů na stonku • rozpozná jednopohlavný a dvoupohlavní květ, jednodomou a dvoudomou rostlinu • rozliší plody suché a dužnaté	• Květ • Plod		
PŘ – 9 – 3 - 03	• objasní pojmy fotosyntéza a dýchání rostlin • vysvětlí, jak probíhá opylení a oplození rostlin • vysvětlí pojem vegetativní rozmnožování • uvede příklady různých způsobů rozšiřování semen a plodů	• Fotosyntéza a dýchání • Rozmnožování rostlin pohlavní a nepohlavní • Opylení a oplození • Šíření semen		
PŘ – 9 – 3 - 04	• chápe a používá dvouslovné pojmenování rostlin • popíše hlavní znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin • na základě vlastního pozorování, pomocí klíčů a atlasů zařadí některé druhy do vybraných čeledí	• Třídění krytosemenných rostlin • Jednoděložné • Dvouděložné		
PŘ – 9 – 3 - 05	• na základě pozorování a pomocí klíčů a atlasů určuje vybrané druhy rostlin v různých typech rostlinných společenstev – les, louka a pastvina, zahrada, sad a pole, park a botanická zahrada, lidská obydí, vodní ekosystémy, cizokrajné užitkové	• Rostliny a prostředí	EV Základní podmínky života Lidské aktivity a	

	rostliny - vyjmenuje a pozná vybrané léčivé a jedovaté rostliny - vysvětlí význam ochrany rostlin		problémy životního prostředí	
4. BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				
PŘ – 9 – 4 - 01	- popíše a porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných skupin strunatců - vysvětlí funkci jednotlivých orgánových soustav a jednotlivých orgánů živočichů	Strunatci: - Pláštěnci - Bezlebeční - Kruhoústí - Paryby - Ryby - Obojživelníci - Plazi - Ptáci - Savci		
PŘ – 9 – 4 - 02	- podle znaků taxonomických skupin zařadí zástupce strunatců do příslušné skupiny - pracuje s jednoduchými atlasy a poznává v praxi vybrané strunatce			
PŘ – 9 – 4 - 03	charakterizuje prostředí výskytu jednotlivých strunatců, popíše přizpůsobení živočicha pro dané prostředí			
Př – 9 – 4 - 04	- zhodnotí význam strunatců v přírodě a pro člověka - používá pojem domestikace - zná zásady bezpečného chování při styku se zvířaty - rozdělí strunatce podle způsobu výživy a zařadí je do jednoduchých potravních řetězců			MM EU OPVK č. 6.2
8. PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY				
PŘ – 9 – 8 - 01	- osvojí si práci s lupou a mikroskopem - připraví mikroskopický preparát	Významní biologové a jejich		

	připraví herbářovou položku nebo sbírku částí rostlin	- objevy - Laboratorní práce - Pozorování v přírodě		
PŘ – 9 – 8 - 02	dodržuje zásady bezpečnosti při práci v terénu a během laboratorních prací			

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
1. OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA				
PŘ – 9 – 1 - 05	- chápe význam dědičnosti a proměnlivosti organismu - vysvětlí význam pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Genetika		
PŘ – 9 – 1 - 06	uvede příklady dědičnosti v lidské populaci			
4. BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ				
PŘ – 9 – 4 - 03	- rozliší a popíše chování vrozené a naučené - popíše ochranné a obranné chování živočichů - popíše způsoby komunikace mezi živočichy - na příkladech objasní využití etologických poznatků v praxi	Etologie živočichů	EV Vztah člověka k prostředí	
5. BIOLOGIE ČLOVĚKA				

PŘ – 9 – 5 – 01	• objasní vzájemný vztah organismu a prostředí • popíše stavbu a činnost orgánových soustav člověka, uvede vzájemné vztahy mezi nimi • ukáže orientačně uložení vybraných orgánů v těle	• Soustava opěrná • Soustava pohybová • Soustava oběhová • Soustava dýchací • Soustava trávicí • Soustava vylučovací • Soustava nervová • Soustava žláz s vnitřní sekrecí • Kůže • Smyslová ústrojí • Soustava rozmnožovací		
PŘ – 9 – 5 – 02	• popíše původ člověka a porovná jednotlivé stupně jeho vývoje • porovná a popíše základní rozdíly ve stavbě kostry lidoopů a člověka • popíše a porovná jednotlivé lidské rasy • chápe nebezpečí rasismu, xenofobie a nacionalismu	• Původ a vývoj člověka • Lidské rasy		
PŘ – 9 – 5 – 03	• popíše nitroděložní vývin člověka • charakterizuje jednotlivá období lidského života • chápe podstatu změn souvisejících s vývinem člověka od dětství do dospělosti	• Vývin člověka • Období lidského života		Výchova ke zdraví Změny v životě člověka a jejich reflexe
PŘ – 9 – 5 – 04	• rozlišuje infekční onemocnění podle původce	• Obrana organismu proti		Výchova

	• uplatňuje zásady prevence a léčby infekčních chorob • uvědomuje si nezbytnost zásad zdravého stravování a ohrožení související s poruchami příjmu potravy • uvědomuje si zdravotní a sociální rizika spojená s užíváním návykových látek, patologickým hráčstvím, prací s počítačem...	infekci • Metabolismus • Tělesná a duševní hygiena		ke zdraví Výživa a zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví MM EU OPVK č. 6.3
PŘ – 9 – 5 - 05	• uvědomuje si nutnost dodržování pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví • na modelových případech předvede postupy první pomoci	První pomoc		

Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
6. NEŽIVÁ PŘÍRODA				
PŘ – 9 – 6 - 01	• vysvětlí jednoduše stavbu Země • rozliší jednotlivé zemské sféry a popíše jejich význam pro život	• Vznik a stavba Země • Sféry Země		

PŘ – 9 – 6 - 02	- rozliší nerosty a horniny - uvede základní principy krystalografie - rozliší vybrané fyzikální a chemické vlastnosti nerostů - rozliší horniny podle původu - určuje s pomocí určovacích pomůcek vybrané vzorky nerostů a hornin - uvede praktický význam vybraných nerostů a hornin	- Mineralogie - Petrologie		CH: Anorganické sloučeniny
PŘ – 9 – 6 - 03	rozliší příčiny a důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů	- Geologické děje - Horninový cyklus		Z: Regiony světa
PŘ – 9 – 6 - 04	- popíše význam jednotlivých půdotvorných činitelů - rozliší základní půdní druhy a půdní typy - uvědomuje si význam půdy pro společnost, popíše důsledky její devastace - uvede příklady a možnosti rekultivace	Pedologie	EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
PŘ – 9 – 6 - 05	- rozlišuje jednotlivá geologická období podle jejich znaků - popíše geologický vývoj a stavbu území ČR	- Éry vývoje Země - Geologie ČR		Z: Česká republika
PŘ – 9 – 6 - 06	popíše vliv podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi			
7. ZÁKLADY EKOLOGIE				
PŘ – 9 – 7 - 01	- rozliší abiotické a biotické složky životního prostředí - uvede příklady vlivu abiotických	Podmínky života	EV Lidské aktivity a	

	podmínek na vybrané organismy		problémy životního prostředí	
PŘ – 9 – 7 - 02	• charakterizuje ekosystémy ve svém okolí • jednoduše popíše vybrané společenstvo • uvádí příklady základních vztahů mezi organismy	• Ekosystém, společenstvo, populace, jedinec	EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí	
PŘ – 9 – 7 - 03	• rozliší základní potravní vztahy mezi organismy • uvede příklad jednoduchého potravního řetězce v daném ekosystému	• Potravní řetězce		
PŘ – 9 – 7 - 04	• uvede globálních problémů ŽP a způsoby jejich řešení • chápe nutnost ochrany přírody	• Ochrana přírody		MM EU OPVK č. 6.4
8. PRAKTICKÉ POZOROVÁNÍ PŘÍRODY				
PŘ – 9 – 8 - 01	• aplikuje praktické metody poznávání přírody	• Laboratorní práce, terénní výzkum • Významní biologové a jejich objevy		
PŘ – 9 – 8 - 02	• dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování při poznávání živé přírody			

Vzdělávací obor: Zeměpis

7.6.4 Předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zeměpisné vzdělání umožňuje žákům prostřednictvím vzdělávacího předmětu **Zeměpis** porozumět přírodním faktům a jejich zákonitostem, pomáhá lépe se orientovat v běžném životě. Přírodu bereme jako celek, jehož části se navzájem ovlivňují. Při praktických činnostech se žáci učí pozorovat přírodní objekty, měřit je a z výsledků vyvozovat závěry. Při výuce poznávají důležité vztahy mezi přírodou a lidskou činností, hlavně závislost na přírodních zdrojích a vlivy činnosti člověka na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učivo zeměpisu postupně seznámí žáky i s postavením planety Země ve vesmíru, s přírodními podmínkami pro veškeré organismy i pro člověka. Společenskovědní charakter umožňuje poznat a pochopit problémy růstu populace ve světě, problémy s výživou lidstva či ochranou přírody.

Obsahové vymezení předmětu

Prostřednictvím učiva Zeměpisu získávají žáci postupně znalosti a dovednosti z různých oblastí:

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Planeta Země Glóbus a mapa Přírodní obraz Země	Amerika Atlantský a Severní ledový oceán Eurasie Asie Evropa	Česká republika	Společenský a hospodářský zeměpis Životní prostředí

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována **průřezová témata** v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

Výchova myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova

Profesní vzdělávání

RVP ZV umožňuje žákům prostřednictvím vzdělávacího oboru **Zeměpis** postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě. V dnešní době je také znalost geografických souvislostí (ne pouze matematických, jazykových a dalších znalostí a dovedností) nezbytná pro úspěšné prosazení se v jakékoliv profesi, ať již z hlediska opakujících se vývojových situací, eliminace dřívějších chyb a převzetí dobrých zkušeností, tak i s ohledem na vyvíjející se geografické podmínky světa, zejména Evropy.

Součástí výuky vyučovacího předmětu Zeměpis jsou metodické materiály, napříč všemi ročníky, ve kterých je žákům zdůrazňována potřeba geografického povědomí ve vazbě na jejich budoucí profesi. Metodické materiály jsou rozděleny do osmi metodických listů, pro různé ročníky. Jednotlivé metodické listy jsou koncipovány jako příprava na hodinu nebo na vyučovací blok, doplněná pracovními listy pro žáky nebo metodickými pomůckami pro učitele či celou třídu.

Pracovní listy si mohou žáci zařadit do svých portfolií, metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis se realizuje ve všech ročnících 2. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	2. stupeň			
Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	1	1	1	1

Organizační vymezení předmětu

Zeměpis je vyučován v učebně s interaktivní tabulí nebo počítačové pracovně s cílem využití informačních technologií při výuce. Jsou zařazeny krátkodobé předmětové projekty na vybraná témata, kde žáci uplatní znalosti a prohloubí své dovednosti získané v předmětu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby samostatně vyhledávali, třídili a zpracovávali různé druhy informací (texty, obrázky, grafy, tabulky) z různých zdrojů dat (encyklopedie, odborné časopisy, internet...)
- učí žáky získané poznatky propojovat navzájem se znalostmi dalších oborů a s praxí
- vyžaduje používání odborné terminologie
- prohlubuje u žáků dovednost posoudit možné využití poznatků v budoucnosti

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáky ke kladení geografických otázek a k odpovědím na ně
- nacvičuje se žáky hledání a pojmenovávání podobných, shodných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů
- motivuje žáky, aby se při hledání způsobu řešení problému nenechal odradit počátečními neúspěchy
- při řešení problému upřednostňuje využívání předchozích poznatků a zkušeností

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

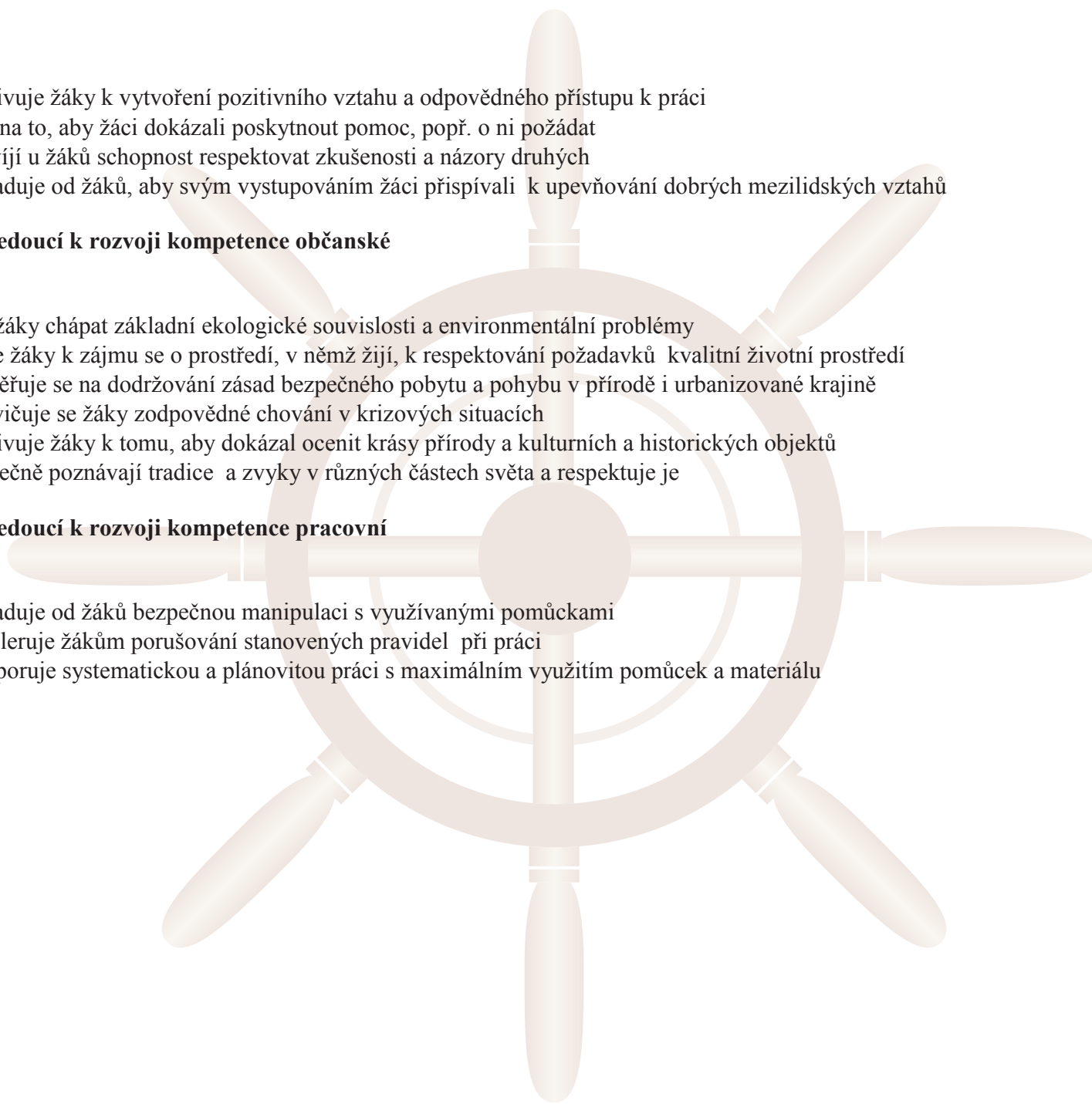
Učitel:

- procvičuje se žáky dovednost formulovat jeho poznatky a názory
- vede žáky k využití informačních a komunikačních prostředků
- umožňuje žákům vyjádřit jejich názory v logických souvislostech
- vyžaduje od žáků výstižné a kultivované vyjadřování v ústním i písemném projevu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci s ostatními ve skupině

-
- motivuje žáky k vytvoření pozitivního vztahu a odpovědného přístupu k práci
 - dbá na to, aby žáci dokázali poskytnout pomoc, popř. o ni požádat
 - rozvíjí u žáků schopnost respektovat zkušenosti a názory druhých
 - vyžaduje od žáků, aby svým vystupováním žáci přispívali k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- vede žáky k zájmu se o prostředí, v němž žijí, k respektování požadavků kvalitní životní prostředí
- zaměřuje se na dodržování zásad bezpečného pobytu a pohybu v přírodě i urbanizované krajině
- nacvičuje se žáky zodpovědné chování v krizových situacích
- motivuje žáky k tomu, aby dokázal ocenit krásy přírody a kulturních a historických objektů
- společně poznávají tradice a zvyky v různých částech světa a respektuje je

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje od žáků bezpečnou manipulaci s využívanými pomůckami
- netoleruje žákům porušování stanovených pravidel při práci
- podporuje systematickou a plánovitou práci s maximálním využitím pomůcek a materiálu

2. stupeň

Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie		Planeta Země		
Z – 9 – 1 - 01	- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a jiných zdrojů - dokáže používat základní terminologii - chápe pravidelnosti, zákonitosti, odlišnosti a souvislosti geografických objektů, jevů a procesů - orientuje se v konkrétních regionech, místech a prostoru ve vztahu k okolnímu světu - při praktických cvičeních vytváří a využívá osobní myšlenková schémata	Komunikační geografický a kartografický jazyk - Základní pojmy - Základní topografické útvary - Hlavní kartografické produkty - Statistická data Geografická kartografie a topografie - Glóbus - Měřítko glóbusu - Zeměpisná síť - Poledníky a rovnoběžky		Cesta za profesí MM – Obraz Země – Práce s mapou MM – jak žijí lidé na Zemi – Domov, obec, stát, světa díl
Z – 9 – 1 - 02				
Z – 9 – 1 - 03				
Z – 9 – 1 - 04				
Z – 9 – 1 - 04				

	a myšlenkové mapy	• Zeměpisné souřadnice • Zeměpisná poloha • Plány, mapy • Praktická cvičení a aplikace		
Přírodní obraz Země		Přírodní obraz Země		
Z – 9 – 2 - 01	• dokáže zhodnotit postavení Země ve vesmíru a porovnat její vlastnosti s ostatními tělesy sluneční soustavy	Země jako vesmírné těleso		
Z – 9 – 2 - 02	• na příkladech dokáže, že „Země je kulatá“ a „že se točí“	• Tvar, velikost a pohyby Země • Střídání dne a noci, ročních období • Čas		
Z – 9 – 2 - 03	• dokáže rozlišit a porovnat složky a prvky přírodní sféry a jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost	Krajinná sféra		
Z – 9 – 2 - 04	• porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a společnost	• Přírodní sféra • Společenská a hospodářská sféra • Složky a prvky přírodní sféry		
		Systém přírodní sféry		
		• Geografické pásy, pásma,		

		stupně • Přírodní oblasti		
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		Projekt: Práce s mapou		
Z – 9 – 7 - 01 Z – 9 – 7 - 02	- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - dokáže aplikovat praktické postupy v terénu	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny Geografická exkurze		
Z – 9 – 7 - 03	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života		

Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Regiony světa		Světadíly, oceány, makroregiony světa		
Z – 9 – 3 - 01 Z – 9 – 3 - 02	- orientuje se v charakteristikách různých regionů světa - dokáže lokalizovat na mapě světadíly, oceány, makroregiony včetně jejich srovnání	<i>Určující a porovnávací kritéria a charakteristika</i> - Amerika - Atlantský a	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme	Cesta za profesí MM – Jak je svět rozdělen – Státy a jejich hranice

Z – 9 – 3 - 03	• umí porovnat a zhodnotit za použití různých kritérií jednotlivé světadíly, oceány, makroregiony a vybrané státy	Severní ledový oceán • Eurasie • Asie • Evropa	Evropu a svět - Jsme Evropané	MM – Americké regiony – USA – světová velmoc
Z – 9 – 3 - 04	• je schopen zvážit změny ve vybraných regionech, jejich příčiny			
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		Projekt: Modelové regiony světa		
Z – 9 – 7 - 01	• ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	• Práce s mapou a různými zdroji informací		
Z – 9 – 7 - 02	• dokáže aplikovat praktické postupy v terénu			
Z – 9 – 7 - 03	• uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života		

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY

Česká republika		Česká republika		
Z – 9 – 6 - 01	dokáže lokalizovat a charakterizovat město Bečov nad Teplou	Místní region Bečov nad Teplou - Poloha - Vztahy k okolí - Charakteristika - Specifika		Cesta za profesí MM – Evropa – Co Evropany rozděluje, co spojuje MM – Regiony Česka – Region světového lázeňství (Karlovarský kraj)
Z – 9 – 6 - 02	umí zhodnotit přírodní, hospodářské a kulturní poměry města BnT	- Poloha - Vztahy k okolí - Charakteristika - Specifika		
Z – 9 – 6 - 03	dokáže zhodnotit a porovnat polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje a další charakteristiky ČR ve vztahu k Evropě a světu	Česká republika - Poloha - Charakteristika - Hospodářství - Politické poměry - Postavení v Evropě a ve světě - Mezinárodní obchod		
Z – 9 – 6 - 04	umí lokalizovat jednotlivé kraje ČR a další oblasti podle osídlení a hospodářství	Regiony ČR - Státní správa a samospráva - Karlovarský kraj - Příhraniční spolupráce		
Z – 9 – 6 - 05	orientuje se v postavení ČR ve světových institucích			
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		Projekt:		

		Bečov nad Teplou		
Z – 9 – 7 - 01	- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - dokáže aplikovat praktické postupy v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny		
Z – 9 – 7 - 02		Geografická exkurze		
Z – 9 – 7 - 03		Práce s mapou a různými zdroji informací		
Z – 9 – 7 - 03	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života		

Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
Společenské a hospodářské prostředí		Společenský a hospodářský zeměpis		
Z – 9 – 4 - 01	- dokáže přiměřeně charakterizovat světovou populaci a na příkladech zhodnotí multikulturní svět - umí pojmenovat znaky sídel a posoudit vliv	Obyvatelstvo světa	MKV	Cesta za profesí
Z – 9 – 4 - 02		Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy	- multikulturalita	MM – Integrace zemí – Proč státy vytvářejí mezinárodní organizace a

Z – 9 – 4 - 03 Z – 9 – 4 - 03 Z – 9 – 4 - 04 Z – 9 – 4 - 05 Z – 9 – 4 - 06	přírodních podmínek na funkci sídel • dokáže přiměřeně zhodnotit světové hospodářství • umí lokalizovat na mapě hlavní světové surovinové a energetické zdroje • dokáže porovnat předpoklady a faktory územních hospodářských aktivit • porovná státy světa a integrace států světa dle podobností a odlišností • orientuje se v geopolitických změnách a politických problémech v konkrétních světových regionech	Světové hospodářství Regionální společenské, politické a hospodářské útvary		integrace MM – Doprava – Transkontinentální dopravní spojení
Životní prostředí		Životní prostředí		
Z – 9 – 5 - 01 Z – 9 – 5 - 02 Z – 9 – 5 - 02	• na konkrétních příkladech umí rozlišit a porovnat specifické znaky a funkce krajín • uvede konkrétní příklady přírodních a kulturních složek krajiny	Krajina Příroda a společnost		

Z – 9 – 5 - 03	• umí lokalizovat hlavní ekosystémy • na příkladech umí pojmenovat příklady negativních vlivů na životní prostředí			
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		Projekt: Životní prostředí v Bečově nad Teplou		
Z – 9 – 7 - 01 Z – 9 – 7 - 02	• ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • dokáže aplikovat praktické postupy v terénu	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny Geografická exkurze Práce s mapou a různými zdroji informací		
Z – 9 – 7 - 03	• uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života		

7.7 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Hudební výchova

7.7.1 Předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávacího oboru Hudební výchova a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Hudební výchova se vyučuje od 1. – 9. ročníku. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině reprodukce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Láska k hudbě se nejsnáze probouzí zpěvem, neboť při něm je žák aktivní a tvořivý. Zpěv by se měl stát pro děti přirozenou potřebou pro vyjádření pohody a radosti, a to i v jiných předmětech než jen v hudební výchově. K dobrému rozvíjení pěveckých dovedností napomáhá každodenní zpěv zařazovaný v průběhu vyučování jako doplněk učiva, nebo jako příjemná relaxační chvíle. V rámci průřezových témat se žáci seznámí s rozmanitostí různých hudebních kultur a jejich tradicemi (průřezové téma – Multikulturní výchova).

1. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni se jedná především o probuzení zájmu o hudbu a pozitivní vztah k tomuto vyučovacímu předmětu a zejména o rozvoj vhodných učebních postupů a strategií, které se mají stát základem pro celoživotní učení. Pozornost se věnuje jednodušším hudebním dovednostem, jako jsou jednohlasy, jednoduché hudební nástroje, či jednoduché hudební kroky. V návaznosti na poslechovou činnost žáci rozpoznají hudební styly a žánry (hudba pochodová, ukolébavka, taneční apod.). Žáci jsou vedeni k aktivnímu vnímání hudby a k její interpretaci.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvažují vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy TV, VV, VL.

Profesní vzdělávání

Hudební výchova je dle RVP ZV zařazována do procesu uměleckého osvojování světa, při němž dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti nejen k sobě samému, ale také i k okolnímu světu. V dnešní době technického hudebního pokroku je hudba nezbytná pro mnoho profesí nejen s uměleckým zaměřením. Již naši předkové říkali, že „s písničkou jde všechno líp“. Součástí výuky vyučovacího předmětu hudební výchova jsou metodické materiály, ve kterých je žákům zdůrazňována potřeba výtvarné výchovy k vazbě na jejich budoucí profesi. Metodický materiál poskytuje návod a inspiraci, jak zařadit profesní vzdělávání do výuky. Materiál obsahuje 1 metodický list - 5.5.1, který je vhodný pro vyučování žáků 2. - 3. ročníků. Tento materiál může být použit jako příprava na vyučovací hodinu.

Metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je realizován na 1. stupni od 1. - 5. ročníku (2. + 3. a 4. + 5. – spojeny) ZŠ v této hodinové dotaci:

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	1	1	1	1	1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka hudební výchovy probíhá v kmenových třídách (5. ročníku + 3. ročníku). Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci. S návazností na potřebu počítačové techniky je výuka vedena v učebnách s počítačovým vybavením, či interaktivní tabulí. V souladu s rytmikou a dramatickou výchovou může být výuka vedena i v prostorách určených pro tělovýchovu (Sokolovna).

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí ve výuce Informatiky je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen pracovní kompetenci, která je cílem učení se informační gramotnosti, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení elementárních dovedností s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- rozvíjí schopnost zpívat na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky
- vede žáky k nacvičení správné terminologie a symboliky

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k rozlišení jednotlivé kvality tónů, rozpoznání výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- vede žáky dle ukázek k rozpoznání znějící hudby a některých hudebních nástrojů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k nacvičení rytmizace a melodií jednoduchých textů, improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem
- rozvíjí schopnost reagovat na znějící hudbu pohybem a vyjádření pohybem metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke vzájemnému naslouchání
- rozvíjí schopnost brání ohledů na druhé

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede ke vzájemnému naslouchání
- vede k ohleduplnosti vůči ostatním

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zamyšlení nad obsahy hudebních děl
- vede žáky k hodnocení činností a výsledků

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky vyjádření nálady tanečním pohybem
- využívá jednoduché nástroje k doprovodné hře

1. stupeň
Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
HV – 3 – 1 - 01	- osvojí si nové lidové písně - zpívá s oporou bránice - dodržuje zásady hlasové hygieny - zopakuje rytmické a melodické motivy	<u>Vokální činnosti</u> - pěvecký a mluvený projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení tónu, dynamický zpěv)		
HV – 3 – 1 - 02	melodizuje jednoduché texty, které propojuje s hrou na nejjednodušší nástroje (i tělo)	- artikulační cvičení /otevírání úst, brumendo/ - nácvik písní, lidová píseň		
HV – 3 – 1 - 03	- používá jednoduché Orffovy, nebo improvizované nástroje k rytmicizaci a improvizaci - využívá hry na tělo k rytmicizaci	- zásady hlasové hygieny - práce na hlasovém rozsahu - zpěv sboru s oporou učitelova hlasu - melodizace říkadel - fonogestika		
HV – 3 – 1 - 04	- zapojuje se do hudebně pohybových her /podle svých možností/ - vyjádří náladu vhodným pohybem - vyjádří pohybem tempo	<u>Instrumentální činnosti</u> - Orffovy nástroje /jednoduché/ - improvizované nástroje ke zpěvu, nebo pohybu		
HV – 3 – 1 - 06	odliší hudbu zpívanou od hrané na hudební nástroj	- hra na tělo - rytmizace říkadel		VV – vnímání hudby pomocí kresby

	dokáže pozorně vyslechnout krátké hudební ukázky	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - cítění lehkých a těžkých dob - hudebně pohybové hry - melodie beze slov <u>Poslechové činnosti</u> - kvalita tónu – délka, síla, barva, výška - tón, zvuk a šramot - lidský hlas x hudební nástroj (vokální a instrumentální hudba) - poslech nejznámějších hudebních nástrojů - poslech hudebních skladeb - fanfáry, pochod, ukolébavky, hymna ČR - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká hudba je, proč je taková) <u>Seznámení s pojmy z hudební nauky</u> - notová osnova - nota – hlavička, nožička - nácvik hlavičky plné a prázdné - seznámení s houslovým klíček		
--	--	---	--	--

Ročník: druhý + třetí

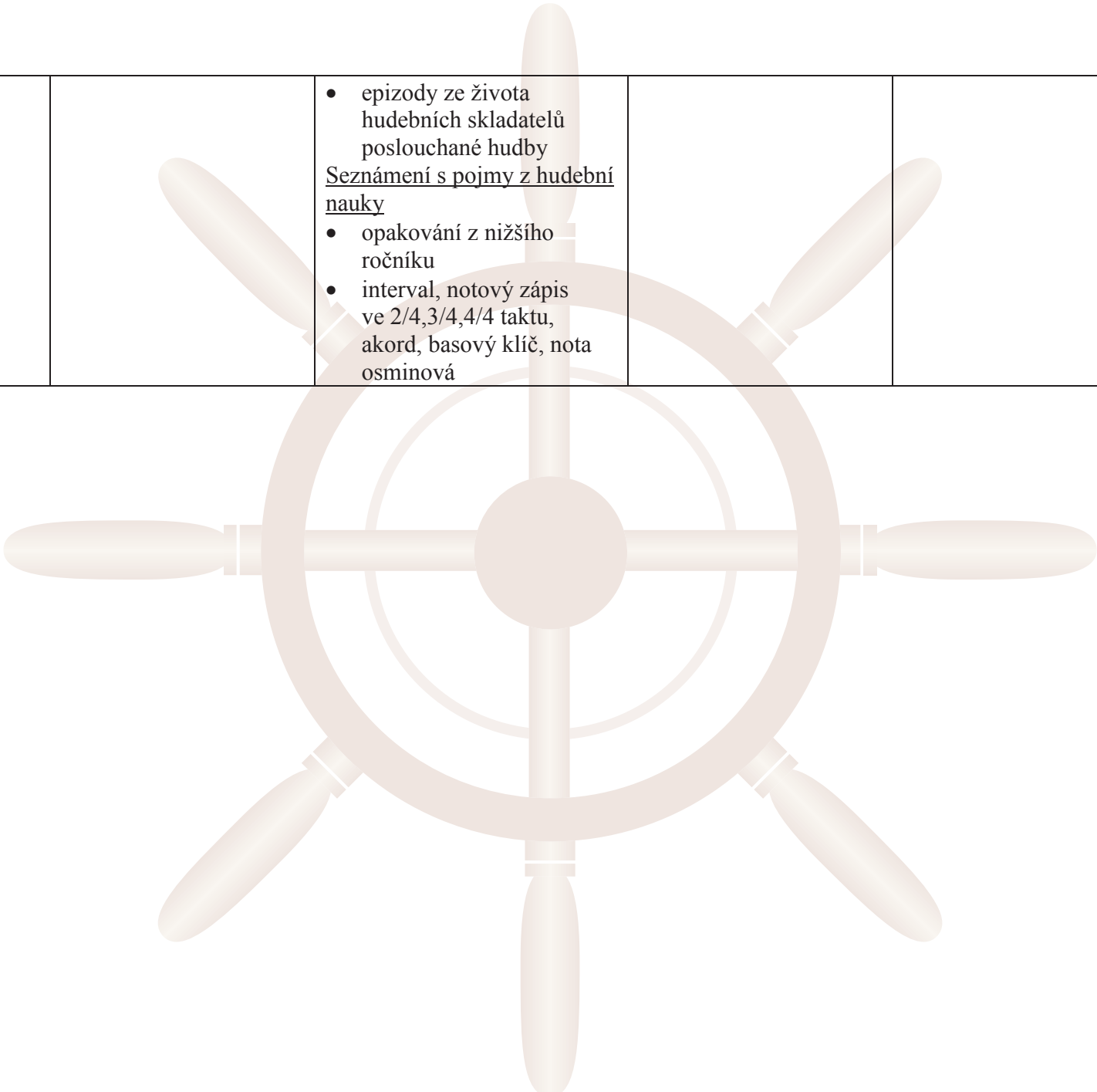
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
HV – 3 – 1 - 01	- dle individuálních možností zpívá rytmicky a intonačně správně - při zpěvu správně dýchá - zazpívá stoupavou a klesavou melodii - umí se správně rozezpívat, dodržuje zásady hlasové hygieny - u některých písní sleduje obrys melodie	<u>Vokální činnosti</u> - hlasová hygiena, pěvecké dýchání - správná artikulace, měkké nasazení, hlavový tón, opora bránice - funkce rozezpívání - stoupavá a klesavá melodie - zpěv lidové i umělé písně - melodie říkadel - dynamika, tempo, gradace, reakce na dirigenta		MM HV 5.5.1 – EU - OPVK
HV – 3 – 1 - 02	- melodizuje a rytmitizuje jednoduché texty (propojuje s hrou na nejjednodušší nástroje a hrou na tělo) - vytleskání říkadel (čtvrt'ové, osminové hodnoty)	<u>Instrumentální činnosti</u> doprovod ve 2/4, 3/4 taktu s využitím půlových, čtvrt'ových a osminových hodnot		
HV – 3 – 1 - 03	- používá jednoduché Orffovy, nebo improvizované nástroje k rytimizaci a improvizaci - využívá hry na tělo k rytimizaci a doprovodu písní a říkadel			
HV – 3 – 1 - 04	zapojuje se do pohybových her	<u>Hudebně pohybové činnosti</u>		TV - tanec

	• zná pojem pantomima • dokáže pohybem ztvárnit výraz a náladu hudby • zvládá jednoduchý taneční pohyb (polkový krok) • pomocí těla znázorňuje klesající a stoupavou melodii	• pantomima • hudebně-pohybové hry • polkový a valčíkový taneční krok v kruhu • vyjádření lehkých a těžkých dob • jednoduché tance na moderní písni • osvojení si gestikulace a mimiky		VV – vnímání hudby pomocí kresby
HV – 3 – 1 - 05	• dokáže rozlišit jednotlivé kvality tónů • rozpozná rychlou a pomalou hudbu - tempo • stoupající a klesající melodie • dynamika – zesílení a zeslabení	<u>Poslechové činnosti</u> • práce s poslechovými skladbami • epizody ze života skladatelů – jejich hudba		
HV – 3 – 1 - 06	• dokáže pozorně vyslechnout krátké hudební ukázky • rozliší dechové, strunné a bicí hudební nástroje • rozezná hudbu vokální a instrumentální a vokálně-instrumentální	• hudební nástroje dechové, strunné, bicí – rozšíření z 1. ročníku • klasická x moderní hudba • hudba dříve a dnes (slavnostní hudba, hudba na plese, hudba na disco) <u>Seznámení s pojmy z hudební nauky</u> • notová osnova, houslový klíč, nota celá, půlová, čtvrt'ová, hudební abeceda, repetice		

Ročník: čtvrtý + pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
HV – 5 – 1 - 01	- uvědoměle používá vokální dovednosti získané v nižších ročnících - zaspívá ve sboru nové písně - zpívá rytmicky a intonačně podle svých dispozic ve dvojhlase - zaspívá durové i mollové písně	<u>Vokální činnosti</u> - upevnění vokálních dovedností z nižšího ročníku - práce na hlasovém rozsahu, hlasová cvičení - realizace písní ve 2/4, 3/4, a 4/4 taktu - lidová a umělá píseň – moll i dur - počátky dvojhlasu, kánon - prvky pěvecké techniky – staccato, legato		
HV – 5 – 1 - 02	- podle notového zápisu dokáže doprovodit píseň, hrou na nástroj, tělo, nebo tancem - správně se orientuje v jednoduchém notovém zápisu, sleduje ho při zpěvu	<u>Instrumentální činnosti</u> orientace v notovém zápise		

HV – 5 – 1 - 03	• podle svých individuálních schopností a dovedností použije rytmicky vhodně jednoduché Orffovy nástroje popřípadě složitější – melodické	• doprovod pomoví Orffovo i improvizovaných nástrojů • hra doprovodů podle notového zápisu • vytváření rytmu podle notového zápisu • přehra, mezihra, dohra		
HV – 5 – 1 -04	• rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> • procvičení pohybových prvků z nižších ročníků • hudebně-pohybové hry • populární hudba • taneční kroky (poskočný, cvalový) • taneční improvizace • doprovod hudby kultivovanými pohyby • taktování <u>Poslechové činnosti</u> • práce s poslechovými skladbami (pochod, polka, valčík, rondo, opera) • vánoční hudba (koleda, mše) • rozlišení polyfonie, harmonie • rozlišuje základní hudební nástroje podle poslechu • kapala x orchestr, kapelník x dirigent		TV - tanec VV – vnímání hudby pomocí kresby VL – epizody skladatelů, místo pobytu

		• epizody ze života hudebních skladatelů poslouchané hudby <u>Seznámení s pojmy z hudební nauky</u> • opakování z nižšího ročníku • interval, notový zápis ve 2/4,3/4,4/4 taktu, akord, basový klíč, nota osminová		
--	--	---	--	--

2. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova, se na 2. stupni věnuje pozornost nejen rozvoji hudebního sluchu a hudební představivosti, ale také orientaci v notovém záznamu. Žáci jsou vedeni k hudebně pohybové činnosti v návaznosti na sémantiku hudebního díla (pantomima, improvizace). Žák si osvojuje správné pěvecké návyky, využívá jednoduché hudební nástroje a doprovodu a rozliší nejznámější hudební nástroje.

Rozvoj klíčových kompetencí v hudební výchově je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen kompetenci k učení, která je podstatou vzdělávání, ale poznávají i kompetence komunikativní při vyjadřování svých myšlenek a názorů s návazností na pracovní společenský život.

Cílem je jednak prohloubení znalostí z 1. stupně a rozšíření znalostí s ohledem na specifika a konkrétní individuální potřeby žáků. Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvažují vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy F, D, TV.

Profesní vzdělávání

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině reprodukce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Láska k hudbě se nejnázne probouzí zpěvem, neboť při něm je žák aktivní a tvořivý. Zpěv by se měl stát pro děti přirozenou potřebou pro vyjádření pohody a radosti, a to i v jiných předmětech než jen v hudební výchově. K dobrému rozvíjení pěveckých dovedností napomáhá každodenní zpěv zařazovaný v průběhu vyučování jako doplněk učiva, nebo jako příjemná relaxační chvíle.

Součástí výuky vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou metodické materiály, ve kterých je žákům zdůrazňována potřeba informační gramotnosti k vazbě na jejich budoucí profesi.

Metodický materiál poskytuje návod a inspiraci, jak zařadit profesní vzdělávání do výuky hudební výchovy. Hudební výchova se vyučuje od 1. – 9. ročníku. Materiál obsahuje 1 metodický list, který je vhodný pro vyučování žáků 2. - 3. ročníků, možno přizpůsobit pro ročníky vyšší.

Metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Průřezová témata

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)
Výchova demokratického občana (VDO)

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika je realizován na 2. stupni v 6. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

	2. stupeň			
Ročník	6.	7.	8.	9
Počet hodin	1	1	1	1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka hudební výchovy probíhá v učebně 5. ročníku. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci. Samotná výuka Hudební výchovy probíhá za podpory audiovizuální techniky (dataprojektor, plátno, CD přehrávač), kde učitel názorně vysvětluje právě probírané učivo. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako např. soutěže.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí ve výuce Informatiky je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen pracovní kompetenci, která je cílem učení se informační gramotnosti, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení elementárních dovedností s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k poznání smyslu a poslání hudebního vzdělání
- umožňuje žákovi uplatnit vlastní nadání a realizovat vlastní nápady

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k samostatnému řešení problémů
- volí vhodný způsob pro interpretaci skladeb a tvorby doprovodů
- vede žáky k používání kritického myšlení a k orientaci v hudebních stylech

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k používání základní hudební terminologie, znaků a symbolů
- vede žáka k užívání kultivovaného vokálního, instrumentálního a grafického projevu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke skupinové práci, a schopnostem převzít vedoucí úlohu v týmu
- vede k zhodnocení vlastní práce a práce druhých, vede je k vzájemné komunikaci při hodnocení a ohleduplnosti k druhým;
- podněcuje k vytváření pozitivní představy o vlastním hudebním projevu, která podporuje sebedůvěru

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k oceňování naší tradice a kulturního dědictví
- upevňuje smysl pro kulturu a vlastní kreativitu
- umožňuje žákům projevit pozitivní postoj k hudebnímu umění

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- podněcuje žáka k využívání získaných dovedností při ochraně kulturních a společenských hodnot
- vede žáky k využívání základních rytmických nástrojů

2. stupeň

Ročník: šestý + sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
HV – 9 – 1 - 01	využívá a rozpoznává své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<u>Vokální činnosti</u> - opakování z nižších ročníků - rozšiřování hlasového rozsahu - hlasová hygiena – správně dýchá, nasazuje tón, frázuje - jednohlas, dvojhlas, kánon - rozezná durovou a mollovou píseň – její náladu dokáže vyjádřit slovy - Vyzná se v notovém zápise, dokáže se podle něj řídit - Zpěv lidových, umělých, country, kramářských, a moderních písní - Reprodukce melodických motivů	OSV Psychohygiena - zpěvem a hudební činnosti trénuje pozitivní naladění mysli	F – zvuk nástrojů
HV – 9 – 1 - 02	- uplatňuje již dříve nabyté pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu - zpívá dle individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky správně i ve vícehlase - dokáže ocenit kvalitní hudební projev druhého člověka			
HV – 9 – 1 - 03	- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností tóny a různé hudební motivy, témata, i části skladeb - vytváří a volí jednoduché doprovody - improvizuje a transponuje	<u>Instrumentální činnosti</u>		

	melodie z nezpěvné polohy do zpěvné	• opakování z nižších ročníků		
HV – 9 – 1 - 04	• orientuje se v notovém zápise písní i skladeb různých hudebních stylů a žánrů	• zkouší vymyslet vlastní rytmický doprovod k lidovým i umělým písním		
HV – 9 – 1 - 05	• rozpozná některá z tanců různých stylových období • volí dle individuálních schopností vhodný pohybový doprovod • tančí na základě individuálních schopností základní krokové variace	• reprodukce rytmických motivů • improvizace doprovodu písní pomocí jednoduchých nástrojů <u>Hudebně pohybové činnosti</u>		
HV – 9 – 1 - 06	• orientuje se v proudu znějící hudby • vnímá hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě • dokáže k hudbě zaujmout vlastní postoj, slovně ji charakterizovat	• opakování z nižších ročníků • pantomima, improvizace • tančí základní taneční variace (polku, valčík, mazurku)	D – slohové zařazení	
HV – 9 – 1 - 07	• orientuje se v hudební historii, dokáže rozeznat dílo podle charakteristických prvků slohových období • umí porovnat slohové a stylové příslušnosti několika skladeb	• pohybová improvizace, vyjádření kontrastu v hudbě • tvořivé hudební hry <u>Poslechové činnosti</u>		
HV – 9 – 1 - 08	• vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	• Učí se vnímat a oceňovat práci a zpěv ostatních (kánón) • Zná hudební žánry využívající zpěv		

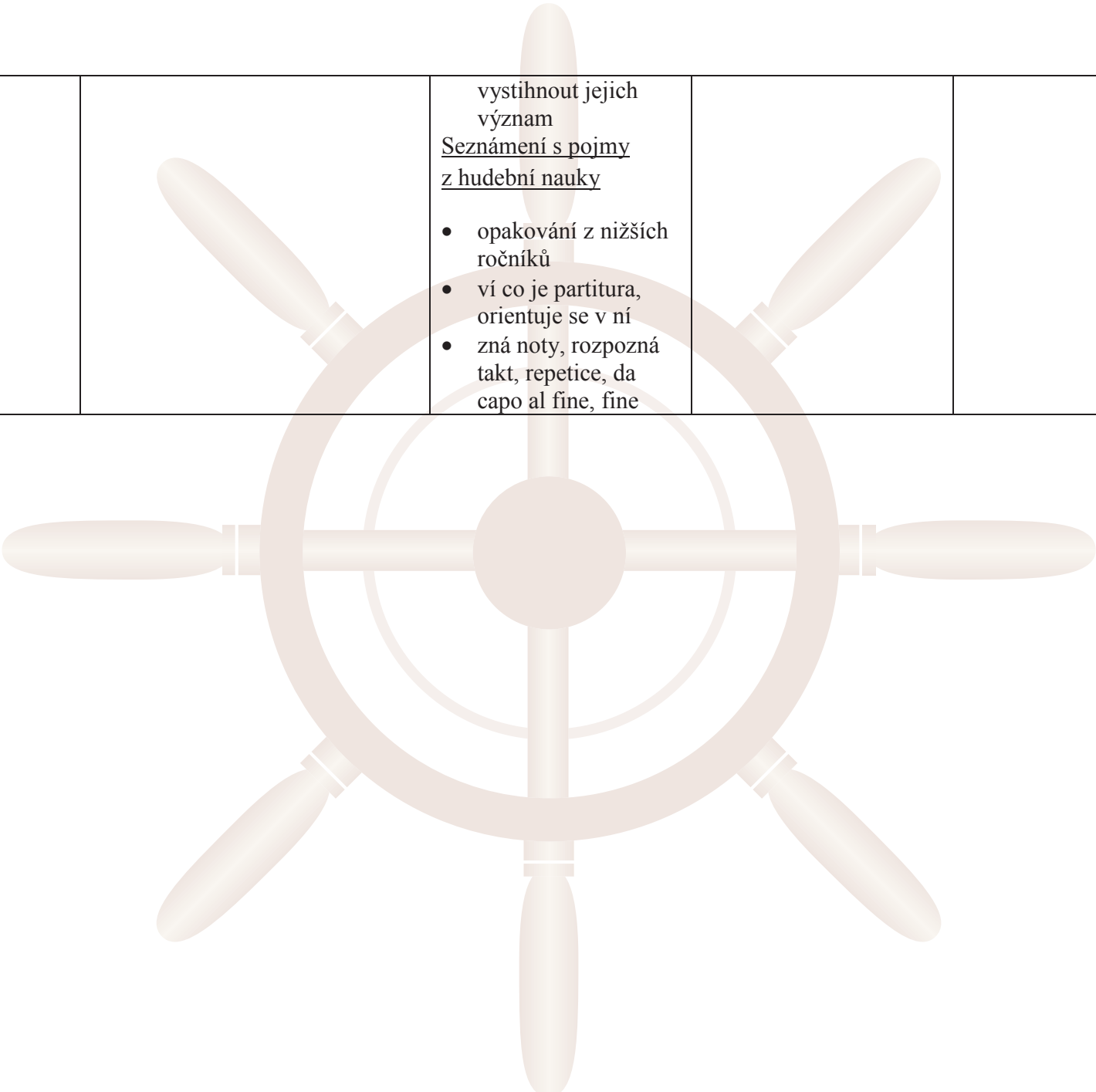
		• Práce s poslechovými skladbami nejznámějších skladatelů – slovní charakteristika díla (slohové období) • Píseň obřadní, církevní, světská • Muzikál, balet, opera, tanec, koncert <u>Seznámení s pojmy z hudební nauky</u> • opakování z nižších ročníků • ví co je partitura, orientuje se v ní • Zná noty, rozpozná takt, repetice, da capo al fine, fine • Duo-dueto, trio – terceto atd.		
--	--	--	--	--

Ročník: osmý + devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
HV – 9 – 1 - 01	• využívá a rozpoznává své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<u>Vokální činnosti</u> • opakování z nižších ročníků		F – zvuk nástrojů

HV – 9 – 1 - 02	• uplatňuje již dříve nabyté pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu • zpívá dle individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky správně i ve vícehlase • dokáže ocenit kvalitní hudební projev druhého člověka	• rozšiřování hlasového rozsahu • hlasová hygiena – správně dýchá, nasazuje tón, frázuje • jednohlas, dvojhlas, kánon • rozezná durovou a mollovou píseň – její náladu dokáže vyjádřit slovy		
HV – 9 – 1 - 03	• reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností tóny a různé hudební motivy, témata, i části skladeb • vytváří a volí jednoduché doprovody • improvizuje a transponuje melodie z nezpěvné polohy do zpěvné	• Vyzná se v notovém zápise, dokáže se podle něj řídit • Zpěv lidových, umělých, country, moderních (rock, rock and roll, jazz, pop, blues...) <u>Instrumentální činnosti</u>		
HV – 9 – 1 - 04	• orientuje se v notovém zápise písní i skladeb různých hudebních stylů a žánrů	• opakování z nižších ročníků	VDO	TV - tanec
HV – 9 – 1 - 05	• rozpozná některá z tanců různých stylových období • volí dle individuálních schopností vhodný pohybový doprovod • tančí na základě individuálních schopností základní krokové variace	• zkouší vymyslet vlastní rytmický doprovod k lidovým i umělým písním • podle poslechu reprodukuje (hrou) melodie, zachycuje jednoduché motivy	Občanská společnost a škola	D – slohové zařazení
HV – 9 – 1 - 06	• orientuje se v proudu znějící hudby	<u>Hudebně pohybové</u>	- uvědomí si úlohu Čechů v historii - zařadí osobnosti české kultury - různé skupiny, národy	

	• vnímá hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě • dokáže k hudbě zaujmout vlastní postoj, slovně ji charakterizovat	<u>Činnosti</u> • opakování z nižších ročníků • tančí základní taneční variace		
HV – 9 – 1 - 07	• orientuje se v hudební historii, dokáže rozeznat dílo podle charakteristických prvků slohových období • umí porovnat slohové a stylové příslušnosti několika skladeb	• pohybově vyjadřuje hudbu s využitím gest, pantomimi, tanečních kroků • reaguje na změny výrazových prostředků		
HV – 9 – 1 - 08	• vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	• komplexně pozná význam tance v dějinách hudby <u>Poslechové činnosti</u> • učí se vnímat a oceňovat práci a zpěv ostatních (kánon) • zná hudební žánry využívající zpěv • poslech moderních žánrů • aktivně poslouchá hudbu, dokáže vnímat proměny v hudbě • seznamuje se s důležitými osobnostmi a dokáže		

		vystihnout jejich význam <u>Seznámení s pojmy z hudební nauky</u> • opakování z nižších ročníků • ví co je partitura, orientuje se v ní • zná noty, rozpozná takt, repetice, da capo al fine, fine		
--	--	--	--	--

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

7.7.2 Předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Výtvarná výchova není pouze výtvarné umění, ale také příroda a vše vytvořené člověkem samotným. Proto je třeba rozvíjet schopnost žáků esteticky vnímat, prožívat a hodnotit krásu umění, přírody, předmětů a života, kultivovat jejich estetický vkus, a vytvářet tím předpoklady pro jejich zapojení do každodenního života, do kterého se žáci pomalu zapojují po absolvování základního vzdělávání.

1. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova umožňuje žákům jiné než racionální poznání světa – a to okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností. Poznání směřuje k tomu, aby se žáci naučili rozumět výtvarnému umění, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého života. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím výrazových prostředků s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým schopnostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvažují vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy PČ, ČJ, M, Prvouka, Přírodověda, HV.

Profesní vzdělávání

Součástí výuky vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou metodické materiály, ve kterých je žákům zdůrazňována potřeba výtvarné výchovy k vazbě na jejich budoucí profesi. Metodický materiál poskytuje návod a inspiraci, jak zařadit profesní vzdělávání

do výuky výtvarné výchovy. Materiál obsahuje metodický list, který je vhodný pro vyučování žáků ve 4. + 5. ročníku. Metodický list je koncipován jako vyučovací blok, tudíž může být použit i v rámci měsíčního projektu.

Pro žáky v prvním období (1. – 3. ročník), je průběh výtvarné tvůrčí práce důležitější než její výsledek. Výsledek výtvarné činnosti je jim v podstatě lhostejný, výtvarná práce je pro ně hrou. Děti hodnotí spíše námět výtvarné práce než celkové zpracování, tudíž téma „Cesta za profesí“ je tématem pro tyto žáky velmi zajímavé a motivující. Na začátku prvního období žák rozpoznává již barvy a právě barvami se mohou zabývat i v souvislosti s různými profesemi, např. podle pracovního oblečení či uniformy. Fantazie dětí nezná hranic a při zadání tématu „Navrhni látku, z které bys ušil nějakému dělníkovi montérky“ mohou děti takto motivované pracovat s nadšením. Jaká technika bude zvolena, je na vyučujícím. Nezapomínejme, že v prvním období mají žáci oblíbené kresby pastelkami. Výtvarné práce, které vzniknou na toto téma, mohou být dvojího druhu. Jednak na základě vlastních představ dítěte, nebo podle skutečnosti. Samozřejmě obojí je správné. Po dokončení tématu by měla následovat sebereflexe, neboť nesmíme ani ve výtvarné výchově zapomínat na kompetence komunikativní.

Ve 4. – 5. ročníku začíná být dětská fantazie a představivost korigována rozvíjejícím se intelektem. Žáci postupně přecházejí od hravých činností k uvědomělejší výtvarné práci. Nastává zpřesňování proporcí lidské postavy a rozvíjení prostorového vidění. Výtvarné práce se zaměřením na profesní vzdělávání v tomto období mohou být zcela ojedinělé a překvapující. Technika modelování z modelovací hmoty představuje spoustu fantazie spojené s realitou a s tématem profesního vzdělávání. Motivování tématem „Jaké nářadí potřebují různé profese“, mohou žáci dle svého výběru vymodelovat různá nářadí a na závěr mohou ostatní žáci hádat, ke kterým profesím nářadí patří, co mají tyto profese v zaměstnání oblečeny, nebo zda nosí tato profese pokrývku hlavy, atd. Žáci budou jistě sami nacházet otázky, na které budou ostatní odpovídat.

Metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Průřezová témata

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV – kreativita)

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je realizován na 1. stupni ZŠ v této hodinové dotaci:

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	1	2	2	1	1

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka výtvarné výchovy probíhá v prvním ročníku v učebně pro 1. ročník a výuka ostatních ročníků probíhá v učebně „Výtvarné výchovy a pracovních činností“. Ve výjimečných případech probíhá i mimo prostory základní školy. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci. Při vyučování je kladem důraz na vytváření kladného přístupu k práci a k individualizaci jednotlivce. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako např. soutěže (zapojují se do různých výtvarných soutěží vyhlášených jinými školami, organizacemi, či Krajským úřadem). Výuka probíhá ve spojených třídách.

Žáci prezentují na konci vyučovacího bloku svá díla a výtvary formou výstav (v rámci školní a třídní galerie – nástěnky).

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí ve výuce Výtvarné výchovy je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen pracovní kompetenci, která je cílem učení se informační gramotnosti, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení elementárních dovedností s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k poznání úlohy umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti života (barvy, techniky, materiály)
- umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat
- vytváří podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru více řešení
- vede žáky k netradičním technikám vyjadřujícím výtvarné umění
- podporuje originální řešení, samostatnost a tvořivost.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje žáky k naslouchání druhým a vnímání výtvarných projevů druhých jako nezbytného prvku mezilidské komunikace

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje, aby se žáci při práci podělili o pomůcky a materiál
- vede žáky k přijetí jakékoliv role ve skupině
- vede žáky k pozitivnímu přístupu při práci své i ostatních
- vede žáky k posouzení výsledků své práce i ostatních

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- zapojuje žáky do výtvarných soutěží
- vede žáky za zkrášlení okolí (výzdoba školy, třídy)
- připravuje s žáky výzdobu při veřejných vystoupeních

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu přístupu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitní práci vždy pochválí
- vede žáky k šetrnému zacházení různých materiálů, nástrojů
- vytváří při práci tvořivé a podnětné prostředí, vede žáky k dodržování hygienických pravidel
- vede žáky k hlubšímu poznání – besedy, film, exkurze a seznamuje žáky s různými výtvarnými profesemi

1. stupeň
Ročník: první

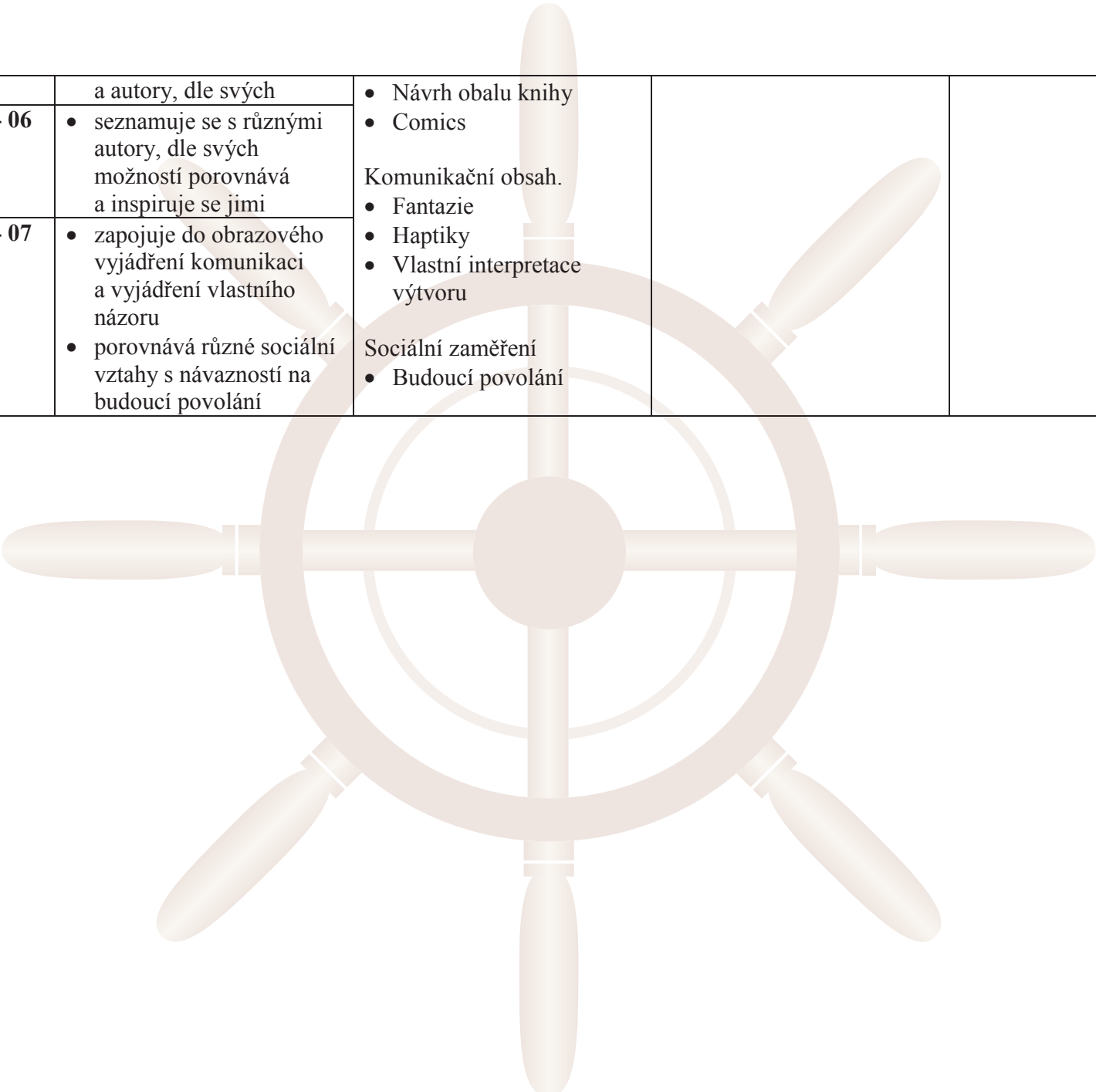
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VV – 3 – 1 - 01	- rozpozná prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy objekty) - porovná linie a tvary	<u>Základní pojmy:</u> - Linie - Tvary - Barvy - Objemy		PČ
VV – 3 – 1 - 02	v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti	<u>Smyslové vnímání:</u> - Malování do hudby - Malování nálady - Hmatové ztvárnění - Čichové poznávání		M
VV – 3 – 1 - 03	vyjadřuje mezi smyslové vnímání (snaží se porovnat)			Přírodověda.
VV - 3 – 1 - 04	dle svých možností interpretuje různá vizuálně obrazná vyjádření	<u>Uspořádání objektů</u> Velikosti stavebnicových dílů, poznávání velikostí		Prvouka
VV - 3 – 1 - 05	- nalézá dle svých zkušeností obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil - nalézá dle svých zkušeností obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vybral, či upravil	<u>Jednoduché vztahy:</u> - Kontrast - Rytmus - Výraznost - Podobnost - Kombinace <u>Plošné vyjádření</u> - Porovnávání		HV
				ČJ

Ročník: druhý + třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VV – 3 – 1 - 01	- pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy objekty) - porovná a třídí linie a tvary	<u>Základní pojmy:</u> - Linie - Tvary - Barvy - objemy	OSV – kreativita	PČ
VV – 3 – 1 - 02	- uplatňuje při tvorbě plošné a prostorové uspořádání linie, tvary, objemy, barvy - kombinuje mezi sebou prvky obrazového vyjádření	<u>Smyslové vnímání:</u> - Malování do hudby - Malování nálady - Hmatové ztvárnění - Čichové poznávání		M
VV – 3 – 1 - 03	volí vhodné prostředky pro vizuálně obrazné vnímání	<u>Uspořádání objektů</u> Velikosti stavebnicových dílů, poznávání velikostí		Přírodověda.
VV – 3 – 1 - 04	interpretuje různá obrazná vyjádření a dle schopností porovnává dle svých zkušeností	<u>Jednoduché vztahy:</u> - Kontrast - Rytmus - Výraznost - Podobnost - Kombinace		Prvouka
VV – 3 – 1 - 05	na základě vlastních zkušeností nalézá a komunikuje nad svými obrazovými vyjádřeními, která vytvořil, vybral, či upravil	<u>Plošné vyjádření</u> - Zaplnění plochy - porovnávání		HV
				ČJ

Ročník: čtvrtý + pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VV – 5 – 1 - 01	- pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy objekty) - porovná a třídí linie a tvary	<u>Základní pojmy (opakování)</u> - Linie - Tvary - Barvy - objemy		Profese
VV – 5 – 1 - 02	- uplatňuje při tvorbě plošné a prostorové uspořádání - užívá a kombinuje prvky modelování a sopečurální postup ve vztahu k vlastnímu tělu	<u>Smyslové vnímání (opak.)</u> - Malování do hudby - Malování nálady - Hmatové ztvárnění - Čichové poznávání <u>Modelování</u> - Plastelína – předloha vlastní tělo		M
VV – 5 – 1 - 03	obrazové vyjádření dle vlastní zkušenosti a svého okolí	<u>Jednoduché vztahy(opak):</u>		Prvouka Přírodověda.
VV – 5 – 1 - 04	nalézá vhodné prostředky pro zrakové vnímání i k vnímání dalšími smysly	- Kontrast - Rytmus - Výraznost - Podobnost - Kombinace		HV
VV – 5 – 1 - 05	- vyjádří své vlastní pocity a prožitky dle smyslového vnímání - nalézá kombinaci smyslového vnímání - seznamuje se s různými	<u>Plošné vyjádření (opak):</u> - Zaplnění plochy - Porovnávání <u>Vizuální vyjádření</u> - Malba hračky		PČ
				ČJ

	a autory, dle svých	• Návrh obalu knihy • Comics		
VV – 5 – 1 - 06	• seznamuje se s různými autory, dle svých možností porovnává a inspiruje se jimi	Komunikační obsah. • Fantazie • Haptiky • Vlastní interpretace výtvoru		
VV – 5 – 1 - 07	• zapojuje do obrazového vyjádření komunikaci a vyjádření vlastního názoru • porovnává různé sociální vztahy s návazností na budoucí povolání	Sociální zaměření • Budoucí povolání		

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova na druhém stupni otevírá cestu k širšímu nazírání na kulturu a umění. Žáci jsou vedeni ke správnému používání pojmů v oblasti vizuálně obrazných vyjádření. Žáci objevují vztahy mezi jednotlivými druhy umění a uplatňují různorodost výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat. Žáci jsou začleňováni do jednotlivých oblastí výuky formou krátkodobých projektů, které jim otevírají prostor pro získání nových dovedností nad rámec jednotlivých oborů. Tyto dovednosti jsou zaměřené tak, aby je žáci mohli využívat i v dalších předmětech. Cílem je jednak prohloubení znalostí z 1. stupně, jednak prohloubením porozumění uměleckému dílu a k daleko větší seberealizaci a pochopení důležitosti umění jako tvůrčích činností, které umožňují rozvíjet a uplatnit sama sebe.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy ČJ, M, Př, D, OV.

Profesní vzdělávání

Součástí výuky vyučovacího předmětu Výtvarná výchova je metodický materiál, ve kterém je žákům zdůrazňována potřeba výtvarné výchovy k vazbě na jejich budoucí profesi. Metodický materiál poskytuje návod a inspiraci, jak zařadit profesní vzdělávání do výuky výtvarné výchovy. Materiál obsahuje metodický list, který je vhodný pro vyučování žáků ve 4. + 5. ročníku. Metodický list je koncipován jako vyučovací blok, tudíž může být použit i v rámci měsíčního projektu. Tento metodický materiál může být použit s malými obměnami náročnosti i pro vyšší ročníky.

V posledním třetím období (6. – 9. ročník) umí žák svými výtvarnými výrazovými prostředky ztvárnit jakákoliv konkrétní i abstraktní témata. To znamená, že dané téma profesního vzdělávání nemůže být tématem pro žáky neuchopitelným. Žáci v tomto období jsou n sebe již náročnější a začínají být více sebekritičtí. V tomto ohledu je důležitá podpora učitele, neboť začínají první povzdechy: „Já to nedokážu, já to neumím“. Po této stránce je velmi důležitá kompetence sociální a personální, kdy si žák vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru. V návaznosti na profesní vzdělávání může být použita např. osvědčená metoda výtvarného a skupinového vyučování. V rámci kolážové metody mohou žáci rozdělení do skupin vytvořit koláž zaměřenou na profesní vzdělávání. Pomocí odpadového materiálu (noviny, kůže, látka, krabičky) žáci vytvoří koláž s profesním názvem „Chci být“. Toto téma může být zpracováno i jinou metodou (kresba, malba, písmo, ...) V návaznosti na kompetence v závěru tématu žáci např. zhodnotí navzájem vzniklé práce, nebo vyhodnotí nejlépe zpracované téma.

Metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Průřezová témata

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je realizován na 2. stupni od 6. – 9. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

	2. stupeň			
Ročník	6.	7.	8.	9
Počet hodin	1	1	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka výtvarné výchovy probíhá v učebně „Výtvarné výchovy a pracovních činností“. Ve výjimečných případech probíhá i mimo prostory základní školy. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci. Při vyučování je kladem důraz na vytváření kladného přístupu k práci a k individualizaci jednotlivce. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako např. soutěže (zapojují se do různých výtvarných soutěží vyhlášených jinými školami, organizacemi, či Krajským úřadem).

Žáci prezentují na konci vyučovacího bloku svá díla a výtvary formou výstav (v rámci školní a třídní galerie – nástěnky).

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí ve výuce Výtvarné výchovy je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen kompetenci občanskou, která je cílem respektování tradic a kulturního a historického dědictví, ale také velmi důležitou kompetenci sociální a personální. Touto kompetencí jsou žáci vedeni k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonání životních stereotypů a tím k obohacování emocionálního života.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k využívání znalostí o barvách, technikách a materiálech
- posiluje práci se smysly za účelem dosažení kvalitních
- vede žáky k poznání historických souvislostí vývoje výtvarného umění

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke střídání kompozic plošných a prostorových
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování
- umožní žákovi obhájit jeho rozhodnutí a pracovní postupy

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke komunikaci prostřednictvím obrazových materiálů
- vede žáky k vyjadřování své myšlenky pomocí výtvarného umění (umění pohybu)
- dbá na estetický vzhled a tvořivě jej využívá ke svému rozvoji

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede ke vzájemné pomoci (skupinové práce) a vytvoření si pozitivních představ k sobě samému (hodnocení svých prací)
- podporuje žákovu sebedůvěru a řídí jeho jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebedůvěry při výtvarném projevu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- žáky seznamuje s respektováním kulturních tradic (Vánoce, Velikonoce, Pout', Karneval)
- vede žáky k respektování ekologických souvislostí (odpad vznikající při činnosti) a pracovního prostředí

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnosti při práci s různým nářadím a dodržování hygieny při práci s barvami a jiným materiálem
- vede žáky k ochraně kulturních a společenských hodnot

2. stupeň

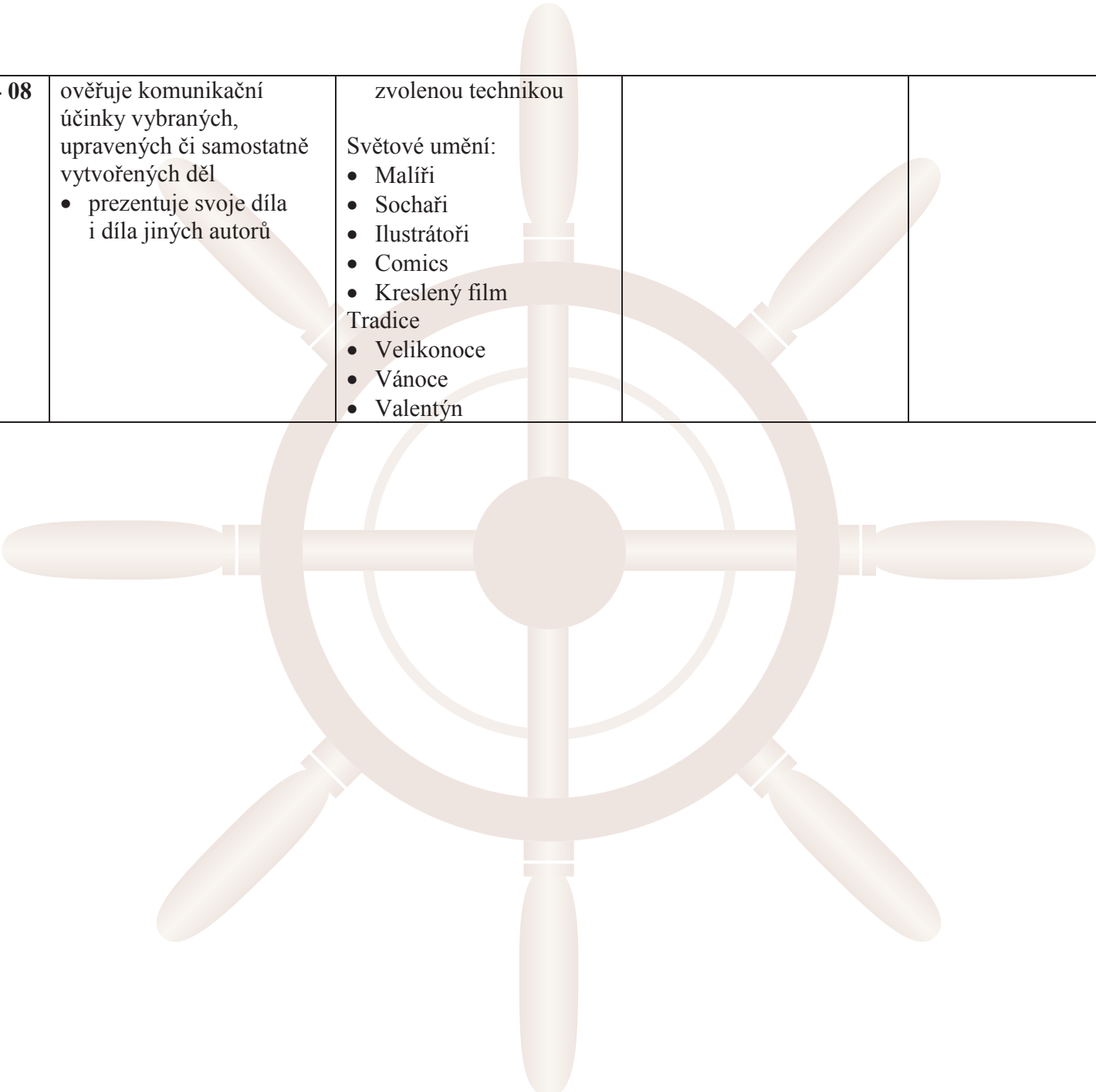
Ročník: šestý + sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VV – 9 – 1 - 01	• vybírá, vytváří a pojmenovává vizuálně obrazové prostředky (linie, tvary ...)	<u>Základní pojmy (opakování)</u> • Linie • Tvary • Barvy • Objemy		M
VV – 9 – 1 - 02	• užívá vizuálně obrazná vyjádření pro zaznamenávání z představ a fantazie	<u>Komunikační obsah.</u> • Fantazie • Haptiky		
VV – 9 – 1 - 03	• užívá některá digitální média – fotografie			
VV – 9 – 1 - 05	• rozliší působení vizuálně obrazná vyjádření v rovině smyslového účinku	<u>Umělecká ztvárnění přírody.</u> • .fotografie a následné překreslení skutečnosti • Člověk a smyslové vnímání – koláž haptiky		PŘ
VV – 9 – 1 - 06	• z vlastních zkušeností a historických souvislostí interpretuje umělecká díla našich autorů	<u>Umění naší země:</u> • Národní divadlo • Ilustrátoři • Malíři • Sochaři • Architekti		
VV – 9 – 1 - 07	• vysvětluje své postoje - osobní, společenské a kulturní • uvědomuje si důležitost zachovávání tradic	<u>Tradice:</u> • Velikonoce • Vánoce		OV

		• Jiné tradice		
--	--	----------------	--	--

Ročník: osmý + devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VV – 9 – 1 - 01	• uplatňuje pro vytváření své zkušenosti, vjemy, představy	Komunikační obsah. • Fantazie • Haptiky		
VV – 9 – 1 - 02	• užívá vizuálně obrazná vyjádření pro zaznamenávání z představ a fantazie	Barva Linie, Objemy, Světlo a stín, Kontrast Rytmus		
VV – 9 – 1 - 03	• užívá některá digitální média – fotografie	Media: • Ztvárnění obálky knihy • Fotografie – zátiší (tvorba vlastního zátiší)		
VV – 9 – 1 - 04	• vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní vyjádření • porovnává se skutečností • zachovává tradice			
VV – 9 – 1 - 06	• z vlastních zkušeností a historických souvislostí interpretuje umělecká díla světových autorů	<u>Koláž:</u> • Dle vlastní fantazie • Porovnání s koláží • Překreslení koláže		

VV – 9 – 1 - 08	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených děl • prezentuje svoje díla i díla jiných autorů	zvolenou technikou Světové umění: • Malíři • Sochaři • Ilustrátoři • Comics • Kreslený film Tradice • Velikonoce • Vánoce • Valentýn		
-----------------	---	---	--	--

7.8 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

7.8.1 Předmět: Tělesná výchova

1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je zaměřen na optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků. Žáci mají možnost rozvíjet si své pohybové schopnosti a dovednosti, korigovat jednostranné zatížení organismu, eventuálně i zdravotní oslabení. Žáci si jasně utvářejí vztah ke zdraví a umí si preventivně zdraví chránit. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zváží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova se realizuje v 1. až 5. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

	1. stupeň				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, v plaveckém bazénu. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Od druhého ročníku vyučujeme Tělesnou výchovu ve spojených ročnících. (2+3, 4+5,) V některých ročnících může být organizovaná i ve dvojhodinách (plavecký výcvik).

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako např. soutěže

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáka k zájmu o předmět Tv
- seznamuje žáka s dostatečným množstvím informačních zdrojů z oblasti tělesné kultury a sportu
- rozvíjí kreativní učební dovednosti potřebné k samostatnému učení
- vyžadujeme od žáka používání odborné terminologie

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcujeme žáka k vyhledání nejefektivnější metody při hledání řešení problémového úkolu, vede ho k různým typům cvičebních poloh
- při výskytu nečekané situace vyžaduje zodpovědné počínání žáka a poskytnutí pomoci

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáka nové názvosloví a rozšiřujeme dané tematické celky
- vedeme žáka k samostatnému pohybovému vyjádření
- učí žáka naslouchat a respektovat názory druhých

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k práci ve skupině, tj. vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování
- učí žáka respektovat rozdílné možnosti jednotlivých lidí, a to jak nadaných, tak i pohybově slabších

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- posilujeme odpovědnost k sobě samému, ke spolužákům i k učiteli
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí u žáků smysl pro povinnost /každodenní pohybová aktivita
- vede žáky k samostatnosti a odpovědnosti
- v terénu vyžaduje od žáků bezpečné chování a dodržování pravidel

1. stupeň

Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
TV-3-1-01	• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím využívá nabízené příležitosti	• význam pohybu pro zdraví pohybový režim žáků • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla		Tělovýchovné chvíle ve výuce
TV-3-1-02	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině usiluje o jejich zlepšení • zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem • zvládá základní gymnastické držení těla • zvládá kotoul vpřed, skoky prosté snožmo z trampolíny • zvládá základy	<u>Atletika</u> • zjednodušené startovní povely a signály • základy vysokého a polovysokého startu • rychlý běh na 20 až 50 m motivovaný běh v terénu až do 10 minut • skok do dálky z místa • skok do dálky z rozběhu • hod míčkem z místa <u>Gymnastika</u> • základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a		HV

	gymnastického odrazu • zvládá základy chůze na lavičce • zvládá základy šplhu s dopomocí učitele • zvládá základní estetické držení a pohyb těla (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.) • zvládá některé pohybové hry • zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní) • uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem • zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti	náradí • gymnastické držení těla • kotoul vpřed • skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky • chůze s dopomocí po lavičce • šplh do výšky max. 2 metrů s dopomocí <u>Rytmická a kondiční gymnastika</u> • základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) • rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé <u>Pohybové a sportovní hry</u>		
TV-3-1-03	• spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• základní organizační povely pro realizaci her • základní pravidla osvojovaných her		
TV-3-1-05	• reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • ovládá základní pojmy	• bezpečnost při různých druzích her • využití předmětů denní		PRV

	související s Tv	potřeby k pohybovým hrám • držení míče jednoruč a obouruč • manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti • základní přihrávky rukou • základní sportovní hry vybíjená přetahy a přetlak <u>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení</u> <u>Turistika a pobyt v přírodě</u>		
TV-3-1-04	• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru	• dodržuje pravidla bezpečnosti při Tv • sebeobsluha		

Ročník: druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
TV-3-1-01	• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím využívá nabízené příležitosti	• význam pohybu pro zdraví pohybový režim žáků, • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla		Tělovýchovné chvílky ve výuce ČJ, M, Prv,
TV-3-1-02	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině usiluje o jejich zlepšení • zvládá základní techniku vysokého a polovysokého startu • zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky z místa, hodů míčkem z místa a za chůze • zvládá základní gymnastické držení těla • zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo z trampolíny • zvládá základy gymnastického odrazu	<u>Atletika</u> • zjednodušené startovní povely a signály • základy vysokého a polovysokého startu rychlý běh na 30 až 50 m • motivovaný běh v terénu až do 10 min • skok do dálky z místa • skok do dálky z rozběhu – odraz z pásma širokého 50 cm • spojení rozběhu s odrazem • hod míčkem z místa • hod míčkem z chůze <u>Gymnastika</u> • gymnastické držení těla		HV MM EU OPVK - ŠTAFETA

	• zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele • zvládá základní estetické držení a pohyb těla (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.) • umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus pohybem • zvládá některé pohybové hry • zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní) • uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem • zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti	• kotoul vpřed, kotoul vzad • skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny • výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny • chůze po lavičce šplh do výšky maximálně 2 metrů s dopomocí <u>Rytmická a kondiční gymnastika</u> • základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) • rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem <u>Pohybové a sportovní hry</u>		
TV-3-1-03	• spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích			
TV-3-1-05	• reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • ovládá základní pojmy související s Tv	• základní organizační povely pro realizaci her • základní pravidla osvojovaných her		PRV

		• bezpečnost při různých druzích her a různých podmínkách • využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám • manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti • základní přihrávky rukou • základní sportovní hry - vybíjená <u>Úpoly</u> - přetahy a přetlaky <u>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení</u> <u>Turistika a pobyt v přírodě</u>		
TV-3-1-04	• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru	• dodržuje pravidla bezpečnosti při Tv • sebeobsluha		

Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
TV-3-1-01	• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím využívá nabízené příležitosti	• význam pohybu pro zdraví pohybový režim žáků, • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla		Tělovýchovné chvílky ve výuce ČJ, M, Prv,
TV-3-1-02	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině usiluje o jejich zlepšení • zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu • zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a do výšky (průpravné cviky) a hodů míčkem z chůze i z rozběhu • zvládá základní gymnastické držení těla • zvládá základní gymnastický pohyb těla a jeho částí	<u>Atletika</u> • startovní povely • nízký start na povel, polovysoký start • rychlý běh do 60 m • vytrvalostní běh v terénu až do 15 minut • skok do dálky s rozběhem • základní technika skoku do výšky • hod míčkem z chůze • hod míčkem s rozběhem <u>Gymnastika</u> • základní cvičební polohy a postoje • kotoul vpřed a vzad a jeho modifikace		HV MM EU OPVK - ŠTAFETA

	• správně provede kotoul vpřed a vzad • zvládá základy estetického držení těla pohybu těla • zvládá základy tance založené na chůzi, běhu • zvládá minimálně 10 pohybových her a zná jejich zaměření • zvládá elementární herní činnosti jednotlivce • zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly	• výskok odrazem z můstku na 2-4 díly bedny (kozy) s dopadem na kolena • výskok odrazem z můstku s dopadem na díly bedny do dřepu • chůze po kladince s dopomocí • chůze bez pomoci (různé obměny chůze)		
TV-3-1-03	• spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• šplh do výšky 3 metrů bez dopomoci <u>Rytmická a kondiční gymnastika</u>		
TV-3-1-05	• zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s TV • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	• tvořivé vyjádření rytmu pohybem • základní tance založené na taneční chůzi a běhu <u>Pohybové a sportovní hry</u> • využití přírodního prostředí pro pohybové hry • přihrávka jednoruč a obouruč • chytání míče jednoruč a obouruč		PRV

		• vedení míče driblingem • pohyb s míčem a bez míče, zastavení • průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel přetahy a přetlaky <u>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení</u> <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> <u>Plavání</u> základní plavecký výcvik		
TV-3-1-04	• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	• pravidla bezpečnosti při Tv • vhodné oblečení		

Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
TV-5-1-01	• podílí se na realizaci pravidelného pohybového	• význam pohybu pro zdraví pohybový režim žáků,		Tělovýchovné chvílky ve

	režimu; uplatňuje kondičně zaměřen činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti			výuce
TV-5-1-02	• zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	• zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla		
TV-5-1-03	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytvoří varianty osvojených pohybových her • zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu • zvládá aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů • zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu a vydat povely pro start	<u>Atletika</u> • startovní povely • základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů • základy nízkého startu (na povel) , polovysoký start • rychlý běh do 60 m • vytrvalostní běh v terénu 12-15 min. (dle výkonnosti žáků) • základní technika skoku do výšky • skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma		

		širokého 50 cm) • skok do dálky s rozběhem - postupně odraz z břevna • základní technika skoku do výšky • hod míčkem s rozběhem spojení rozběhu s odhodem		
TV-5-1-05	• uplatňuje základy pravidel bezpečnosti • zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí • zvládá základy gymnastického odrazu z můstku • zvládá roznožku přes nářadí odpovídající výšky • zvládá chůzi na lavičce bez dopomoci • zvládá základy šplhu • zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí • zvládá základy tance	<u>Gymnastika</u> - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - stoj na rukou s dopomocí - výskok na kozu (bednu) odrazem z můstku - dopadem do dřepu - roznožka přes kozu našir odrazem - z trampolínky (můstku) - chůze na kladince bez dopomoci s různými		

	založené na kroku • poskočném, přísunném, přeměnném, základy • cvičení s náčiním	obměnami - šplh s přírazem <u>Rytmická a kondiční gymnastika</u> - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách - základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném (základní taneční krok 2/4 a 3/4) - základy cvičení s náčiním při hudebním doprovodu		
TV-5-1-06	• zvládá minimálně 10-15 pohybových her • dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji • dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování • zvládá konkrétní hry se	<u>Pohybové a sportovní hry</u> - souvisejí s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního		

	zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal) • zvládá elementární herní činnosti jednotlivce	prostředí pro pohybové hry - přihrávka jednoruč a obouruč		
TV-5-1-07	• užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy		
TV-5-1-08	• organizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	- vedení míče - střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba		
TV-5-1-09	• změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	na branku - pohyb s míčem a bez míče, zastavení		
TV-5-1-10	• orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal) - přetahy a přetlaky <u>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná</u>		

		<u>cvičení</u> <u>Plavání</u> <u>Turistika a pobyt v přírodě</u>		
TV-5-1-04	• uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • dodržuje pravidla bezpečnosti při TV • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	• Pravidla bezpečnosti při Tv • Hygiena při Tv		

Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
TV-5-1-01	• podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřen činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	• význam pohybu pro zdraví pohybový režim žáků,		Tělovýchovné chvílky ve výuce ČJ, M, Prv,

TV-5-1-02	• zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	• zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla <u>Atletika</u> - základní způsoby měření a zaznamenávání		
TV-5-1-03	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytvoří varianty osvojených pohybových her • zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu • zvládá aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů • zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu a vydat povely pro start	- výkonů - nízký start (na povel) i z bloků, polovysoký start - rychlý běh na 60m - běh v terénu až do 15 minut -základní technika skoku do výšky - skok do dálky z rozběhu - postupně odraz		
TV-5-1-05	• uplatňuje základy pravidel bezpečnosti • zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s • dopomocí • zvládá základy gymnastického odrazu z můstku • zvládá roznožku přes	- z břevna - rozměření rozběhu - hod míčkem z rozběhu - spojení rozběhu s odhodem		

	náradí odpovídající výšky • zvládá chůzi na lavičce bez dopomoci • zvládá základy šplhu	<u>Gymnastika</u> - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - stoj na rukou (s dopomocí) - nácvik jednoduché akrobatické sestavy - skrčka přes kozu (bednu) našír odrazem z můstku - roznožka přes kozu našír odrazem z můstku - ze svisu stojmo, náskok do vzporu, sešín - chůze na kladince s obměnami - samostatné sestavy na kladince - šplh na tyči do výše 4 m <u>Rytmičká a kondiční gymnastika</u> - základy tance založené na		
	• zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí • zvládá základy tance založené na kroku • poskočném, přísunném, přeměnném, základy • cvičení s náčiním			

TV-5-1-06	• jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základní taneční krok 2/4 a 3/4 - základy cvičení s náčiním (šátek, švihadlo, míč aj.) při hudebním doprovodu, jednoduché sestavy <u>Pohybové a sportovní hry</u>		
TV-5-1-07	• užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení			
TV-5-1-08	• organizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	- variace her více druhů - využití přírodního prostředí pro pohybové hry		
TV-5-1-09	• změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- přihrávka jednoruč a obouruč - chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy - vedení míče (driblingem, nohou) - střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba		
TV-5-1-10	• orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace			

		na branku, střelba vnitřním nártem na branku - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal, - základní spolupráce ve hře - přetahy a přetlaky <u>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení</u> <u>Turistika a pobyt v přírodě</u>		
TV-5-1-04	• uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	• Pravidla bezpečnosti při Tv • Hygiena při Tv		

2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je zaměřen na optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků. Žáci mají možnost rozvíjet si své pohybové schopnosti a dovednosti, korigovat jednostranné zatížení organismu, eventuálně i zdravotní oslabení. Žáci si jasně utvářejí vztah ke zdraví a umí si preventivně zdraví chránit. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zváží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova se realizuje v 6. až 9. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

	2. stupeň			
Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně, na hřišti, v přírodě. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Tělesnou výchovu ve spojených ročnících. (6+7, 8+9) Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako např. soutěže.

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáka k zájmu o předmět Tv
- seznamuje žáka s dostatečným množstvím informačních zdrojů z oblasti tělesné kultury a sportu
- rozvíjí kreativní učební dovednosti potřebné k samostatnému učení
- vyžadujeme od žáka používání odborné terminologie

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcujeme žáka k vyhledání nejefektivnější metody při hledání řešení problémového úkolu, vede ho k různým typům cvičebních poloh
- při výskytu nečekané situace vyžaduje zodpovědné počínání žáka a poskytnutí pomoci

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáka nové názvosloví a rozšiřujeme dané tematické celky
- vedeme žáka k samostatnému pohybovému vyjádření
- učí žáka naslouchat a respektovat názory druhých

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k práci ve skupině, tj. vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování
- učí žáka respektovat rozdílné možnosti jednotlivých lidí, a to jak nadaných, tak i pohybově slabších

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- posilujeme odpovědnost k sobě samému, ke spolužákům i k učiteli
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

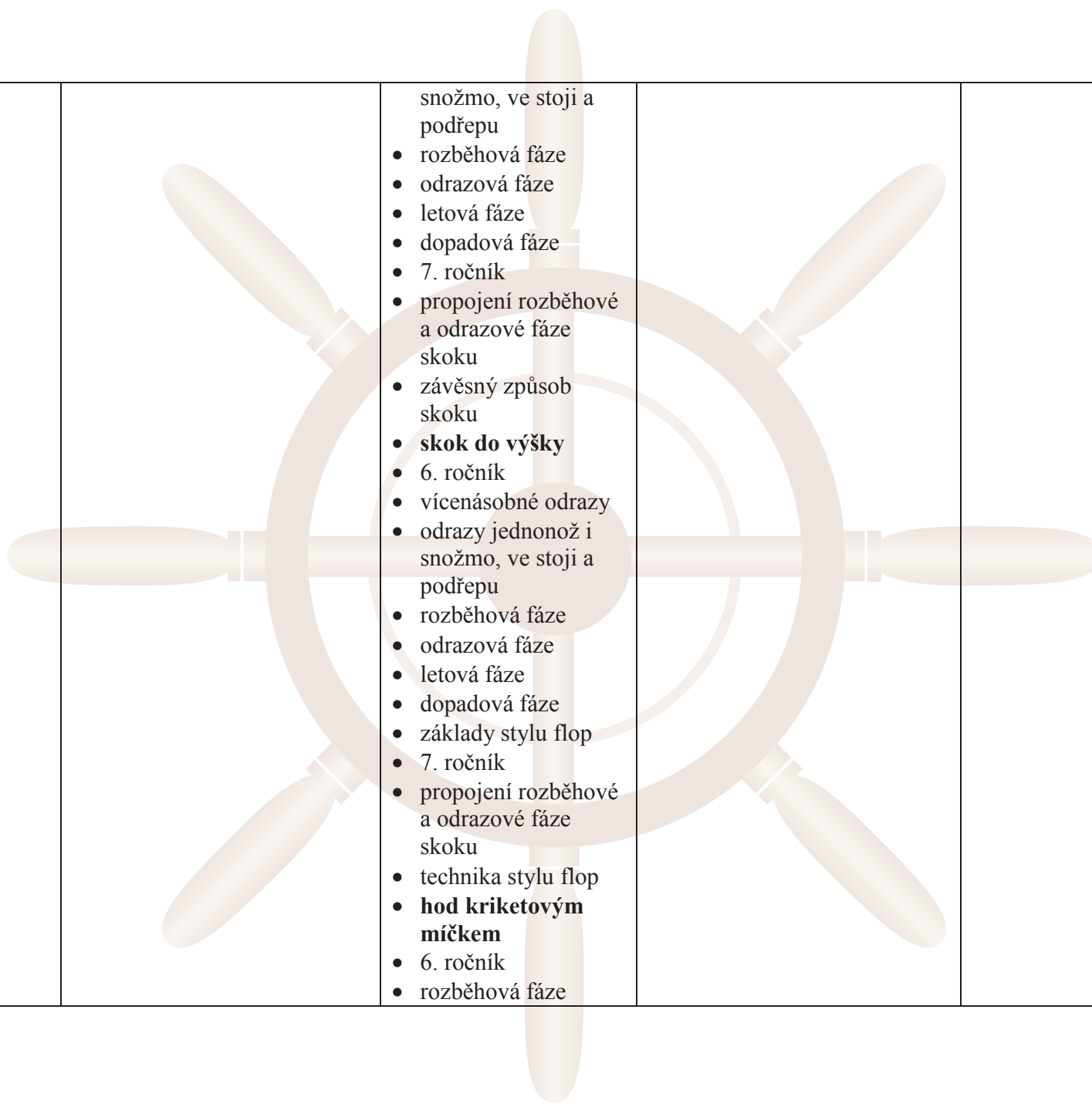
- rozvíjí u žáků smysl pro povinnost /každodenní pohybová aktivita
- vede žáky k samostatnosti a odpovědnosti
- v terénu vyžaduje od žáků bezpečné chování a dodržování pravidel

2. stupeň

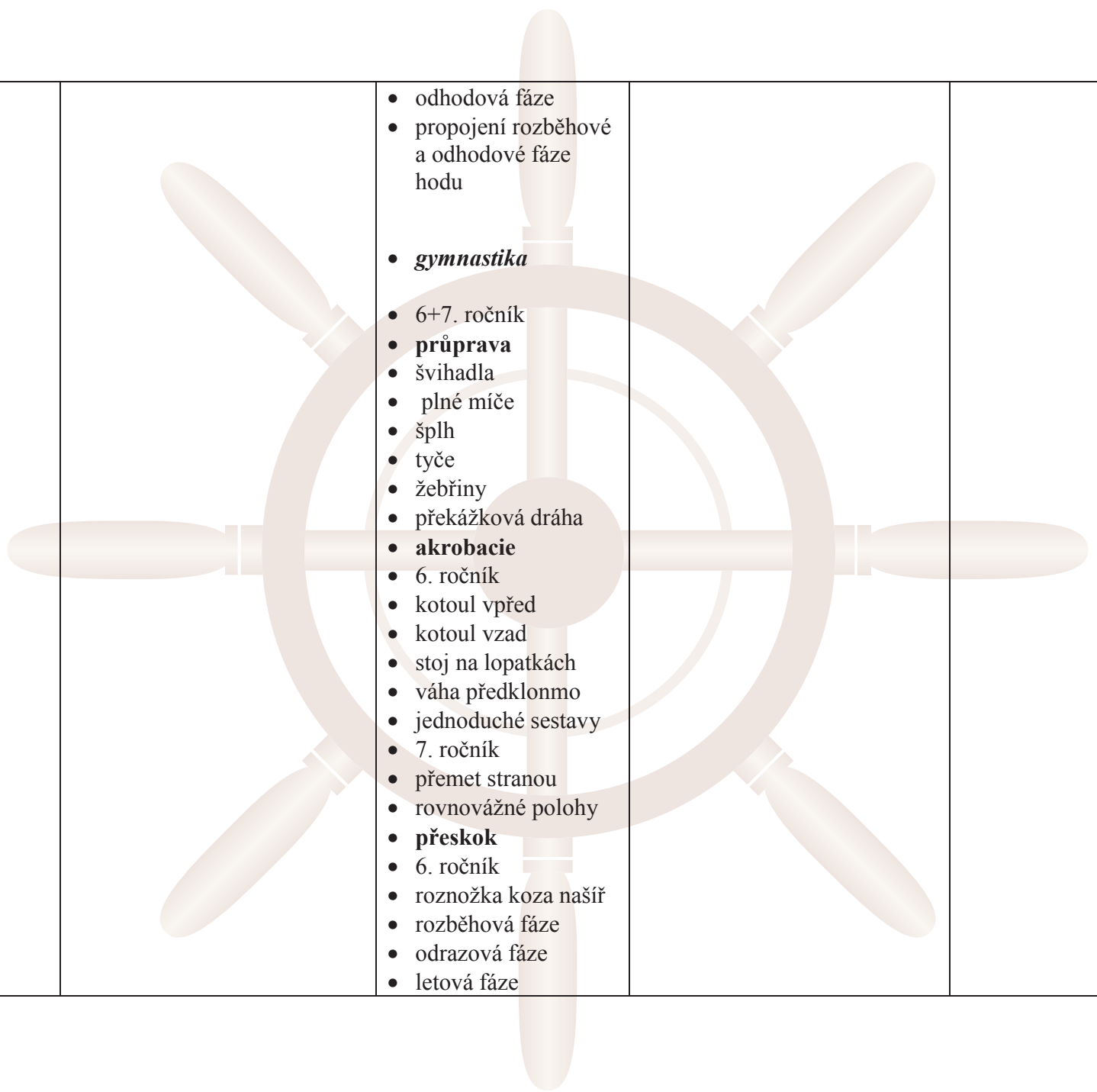
Ročník: šestý a sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
TV-9-1-01	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	- zdravotně orientovaná zdatnost - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	- žák si organizuje volný čas - stanovuje si cíle	Rozšiřující učivo: - hlasová hygiena
TV-9-1-02	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program			
TV-9-1-03	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly			
TV-9-1-04	odmítne drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší			
TV-9-1-05	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém	hygiena a bezpečnost při TV		

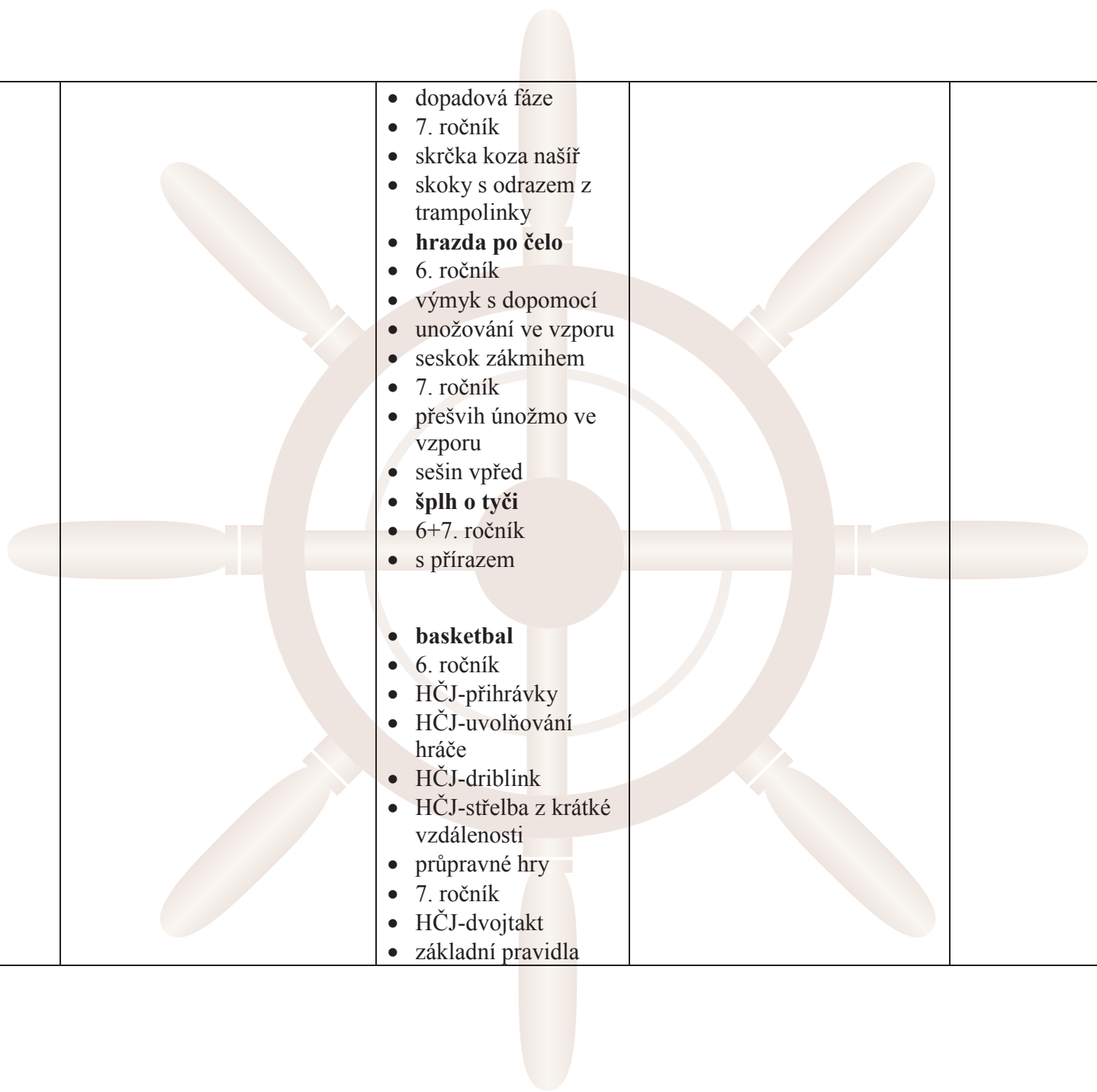
	prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
TV-9-2-01	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• atletika • rychlé běhy-sprinty • 6. ročník • běh na 60m • činnost při startovních povelích • speciální běžecká cvičení		-
TV-9-2-02	• posoudí provedení osvojovaných pohybových činností, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• 7. ročník • štafetová předávka • technika běhu • vytrvalostní běhy • 6. ročník • běh na dráze • chlapci 1000 m • děvčata 600 m • běh v terénu do 15 minut • 7. ročník • polovysoký start • běh v terénu do 20 minut • skok do dálky • 6. ročník • vícenásobné odrazy • odrazy jednož i		

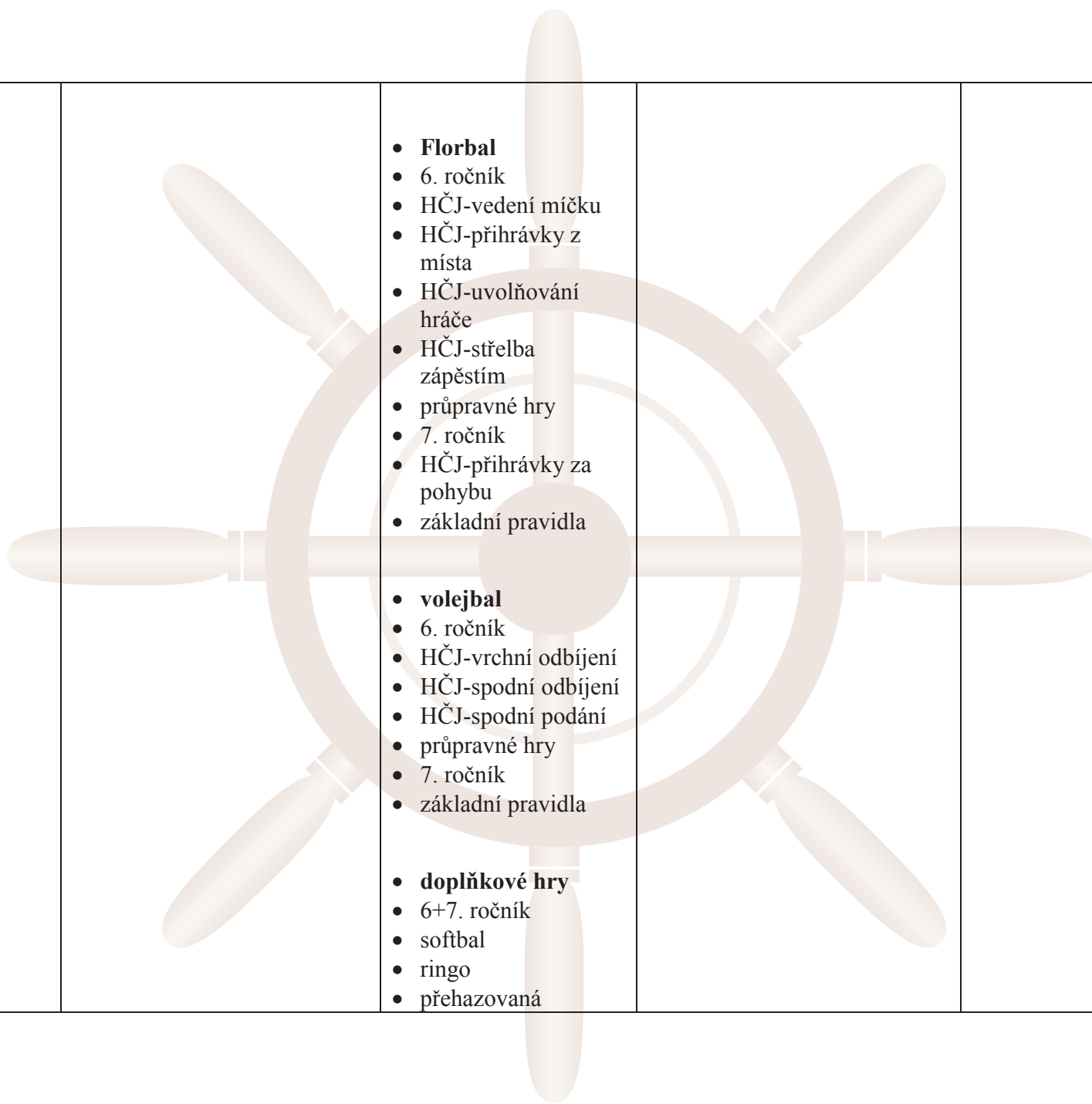
		snožmo, ve stoji a podřepu • rozběhová fáze • odrazová fáze • letová fáze • dopadová fáze • 7. ročník • propojení rozběhové a odrazové fáze skoku • závěsný způsob skoku • skok do výšky • 6. ročník • vícenásobné odrazy • odrazy jednož i snožmo, ve stoji a podřepu • rozběhová fáze • odrazová fáze • letová fáze • dopadová fáze • základy stylu flop • 7. ročník • propojení rozběhové a odrazové fáze skoku • technika stylu flop • hod kriketovým míčkem • 6. ročník • rozběhová fáze	
--	--	---	--

		• odhodová fáze • propojení rozběhové a odhodové fáze hodu • <i>gymnastika</i> • 6+7. ročník • průprava • švihadla • plné míče • šplh • tyče • žebřiny • překážková dráha • akrobacie • 6. ročník • kotoul vpřed • kotoul vzad • stoj na lopatkách • váha předklonmo • jednoduché sestavy • 7. ročník • přemet stranou • rovnovážné polohy • přeskok • 6. ročník • roznožka koza našíř • rozběhová fáze • odrazová fáze • letová fáze	
--	--	---	--

		• dopadová fáze • 7. ročník • skrčka koza našíř • skoky s odrazem z trampolinky • hrazda po čelo • 6. ročník • výmyk s dopomocí • unožování ve vzporu • seskok zákmihem • 7. ročník • přešvih únožmo ve vzporu • sešín vpřed • šplh o tyči • 6+7. ročník • s přírazem • basketbal • 6. ročník • HČJ-přihrávky • HČJ-uvolňování hráče • HČJ-driblink • HČJ-střelba z krátké vzdálenosti • průpravné hry • 7. ročník • HČJ-dvojtakt • základní pravidla	
--	--	--	--

		• Florbal • 6. ročník • HČJ-vedení míčku • HČJ-přihrávky z místa • HČJ-uvolňování hráče • HČJ-střelba zápěstím • průpravné hry • 7. ročník • HČJ-přihrávky za pohybu • základní pravidla • volejbal • 6. ročník • HČJ-vrchní odbíjení • HČJ-spodní odbíjení • HČJ-spodní podání • průpravné hry • 7. ročník • základní pravidla • doplňkové hry • 6+7. ročník • softbal • ringo • přehazovaná		
--	--	--	--	--

		• lyžování • 6+7. ročník • lyžařský kurz • lyžování sjezdové • lyžování běžecké		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				
TV-9-3-01	• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	• komunikace v Tv		-
TV-9-3-02	• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• historie a současnost sportu		
TV-9-3-03	• dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• pravidla osvojených pohybových činností, her, závodů, soutěží		
TV-9-3-04	• rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora			
TV-9-3-05	• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a	• posuzování pohybových dovedností		

	vyhodnotí			
TV-9-3-06	• zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	• organizace prostoru a pohybových činností		
TV-9-3-07	• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• měření výkonů a zpracování		

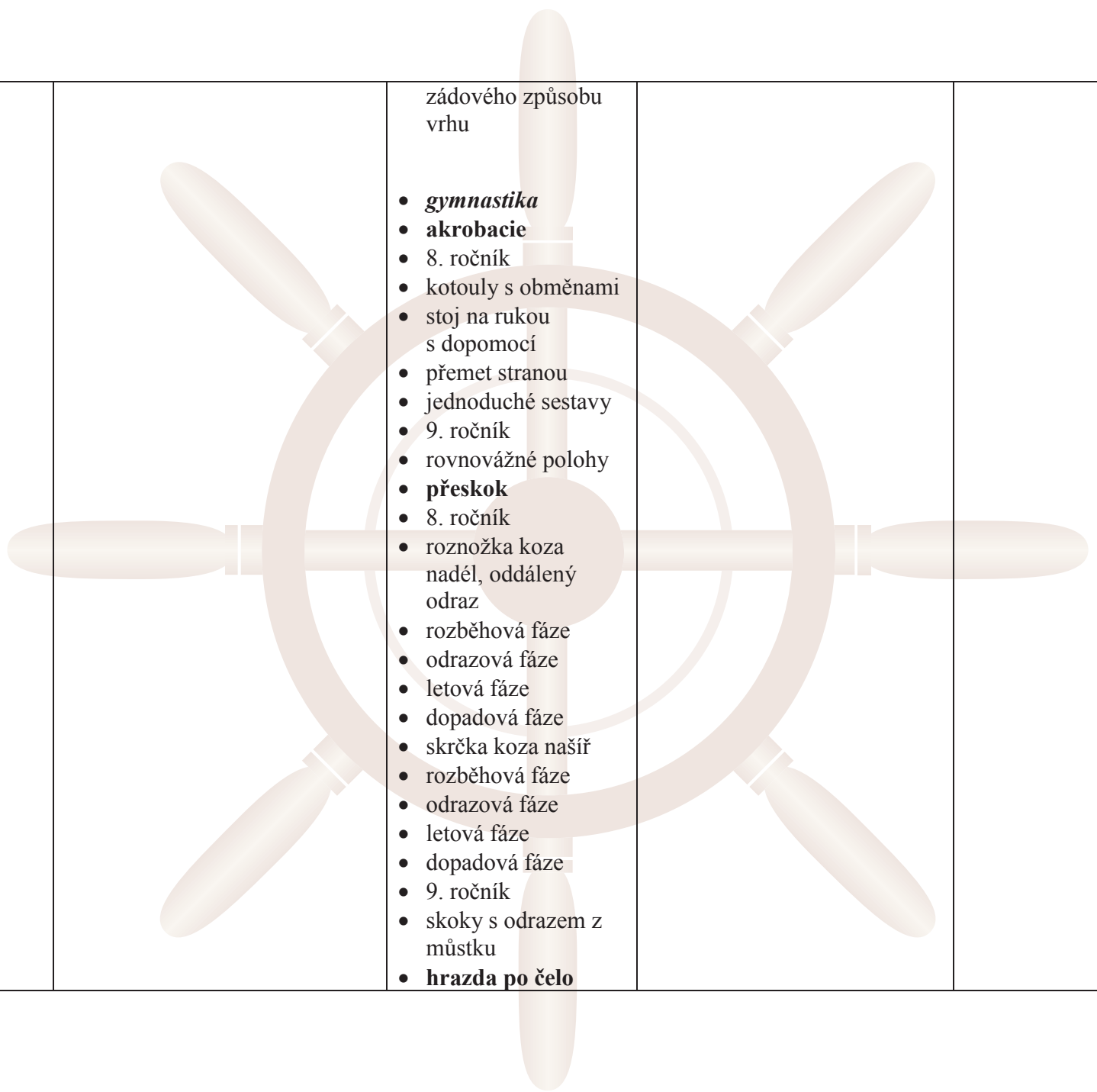
Ročník: osmý a devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ				
TV-9-1-01	• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	• zdravotně orientovaná zdatnost • průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		Rozšiřující učivo: - hlasová hygiena
TV-9-1-02	• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program			
TV-9-1-03	• samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí			

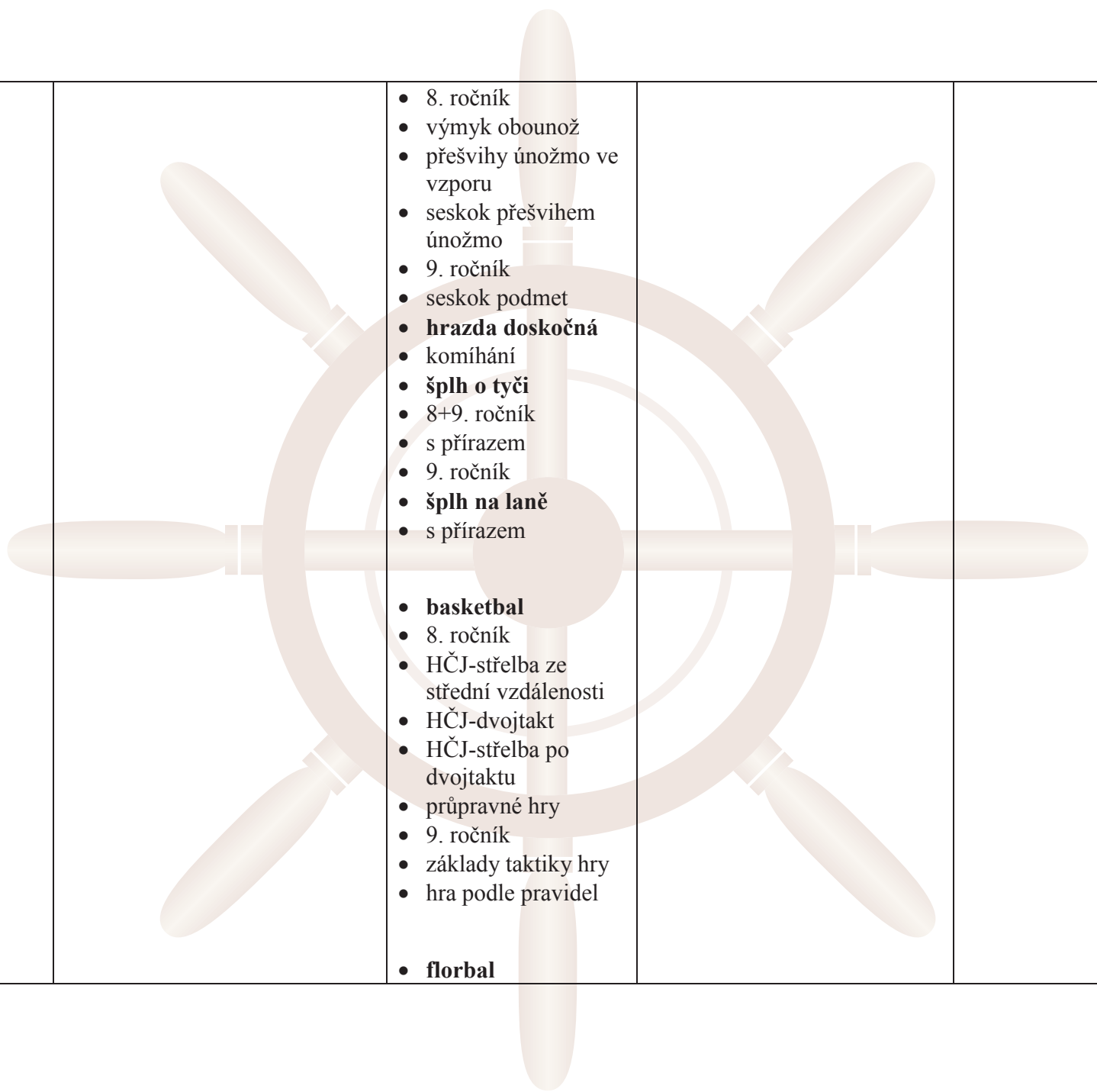
	ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly			
TV-9-1-04	odmítne drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší			
TV-9-1-05	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	hygiena a bezpečnost při TV		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ				
TV-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	atletika rychlé běhy-sprinty 8. ročník - běh na 60m - štafetová předávka - speciální běžecká cvičení - technika běhu 9. ročník - běh na 100m - překážkový běh vytrvalostní běhy 8. ročník - polovysoký a vysoký start - běh na dráze		-
TV-9-2-02	posoudí provedení osvojovaných pohybových činností, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny			

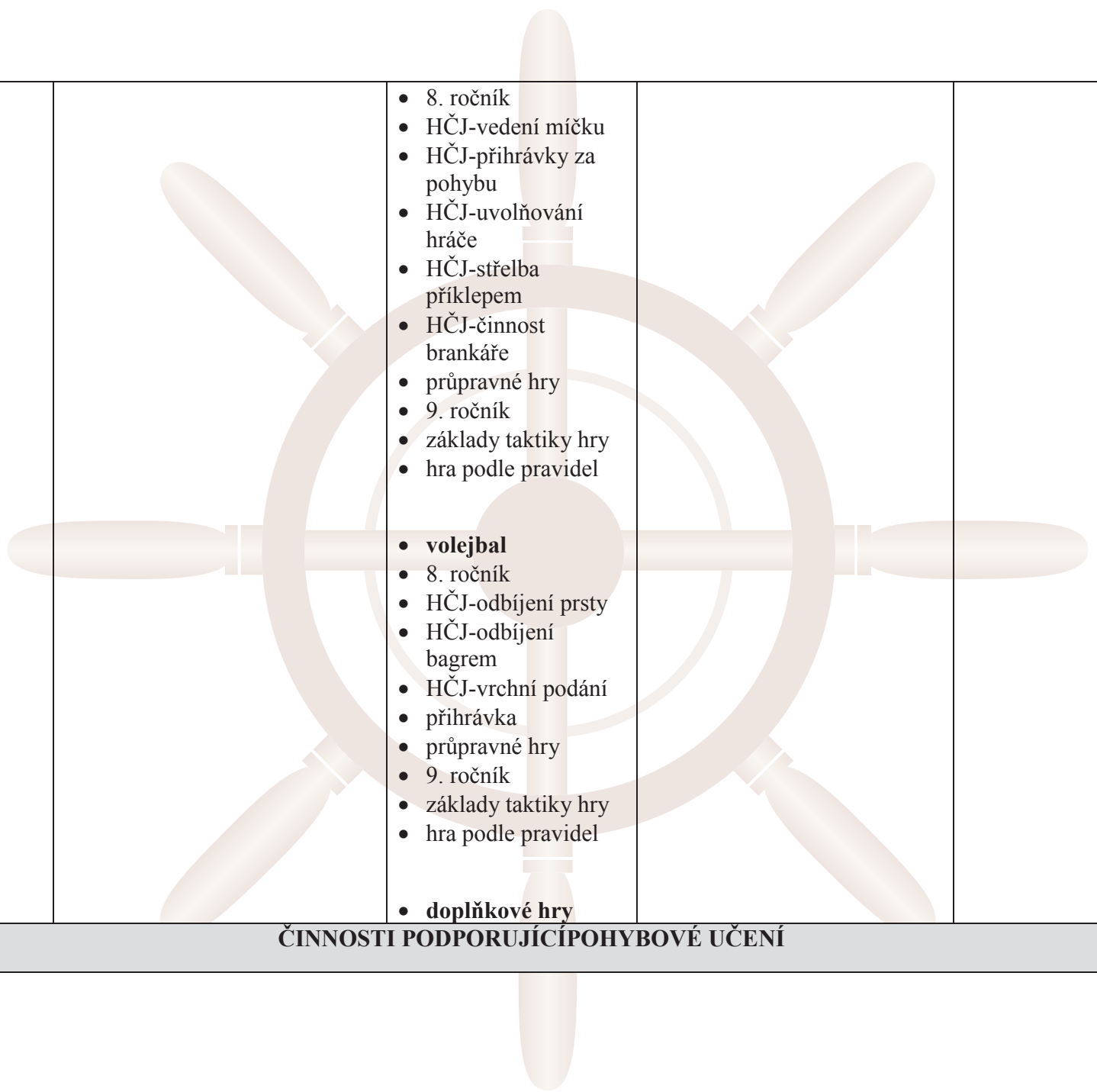
		• chlapci 1000 m • děvčata 600 m • běh v terénu do 25 minut • 9. ročník • chlapci 3000m • děvčata 1500m • běh v terénu do 30 minut • skok do dálky • 8. ročník • propojení všech fází • skoku dalekého • 9. ročník • zkvalitnění všech fází skoku dalekého • skok do výšky • 8. ročník • propojení všech fází skoku vysokého • základy stylu flop • 9. třída • zdokonalení techniky stylu flop • vrh koulí • 8. ročník • průpravné cvičení • držení koule • nácvik techniky • odhodová fáze • 9. ročník • nácvik techniky		
--	--	--	--	--

		zádového způsobu vrhu • <i>gymnastika</i> • akrobacie • 8. ročník • kotouly s obměnami • stoj na rukou s dopomocí • přemet stranou • jednoduché sestavy • 9. ročník • rovnovážné polohy • přeskok • 8. ročník • roznožka koza nadél, oddálený odraz • rozběhová fáze • odrazová fáze • letová fáze • dopadová fáze • skrčka koza našíř • rozběhová fáze • odrazová fáze • letová fáze • dopadová fáze • 9. ročník • skoky s odrazem z můstku • hrazda po čelo		
--	--	---	--	--

		• 8. ročník • výmyk obounož • přešvihy únožmo ve vzporu • seskok přešvihem únožmo • 9. ročník • seskok podmet • hrazda doskočná • komihání • šplh o tyči • 8+9. ročník • s přírazem • 9. ročník • šplh na laně • s přírazem		
		• basketbal • 8. ročník • HČJ-střelba ze střední vzdálenosti • HČJ-dvojtakt • HČJ-střelba po dvojtaktu • průpravné hry • 9. ročník • základy taktiky hry • hra podle pravidel		
		• florbal		

		• 8. ročník • HČJ-vedení míčku • HČJ-přihrávky za pohybu • HČJ-uvolňování hráče • HČJ-střelba příklepem • HČJ-činnost brankáře • průpravné hry • 9. ročník • základy taktiky hry • hra podle pravidel		
		• volejbal • 8. ročník • HČJ-odbějení prsty • HČJ-odbějení bagrem • HČJ-vrchní podání • přihrávka • průpravné hry • 9. ročník • základy taktiky hry • hra podle pravidel		
		• doplňkové hry		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ				

TV-9-3-01	• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	• komunikace v Tv		-
TV-9-3-02	• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• historie a současnost sportu		
TV-9-3-03	• dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• pravidla osvojených pohybových činností, her, závodů, soutěží		
TV-9-3-04	• rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora			
TV-9-3-05	• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• posuzování pohybových dovedností		
TV-9-3-06	• zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	• organizace prostoru a pohybových činností		
TV-9-3-07	• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• měření výkonů a zpracování		

7.9 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

7.9.1 Předmět: Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Praktické činnosti vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce výchova a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Praktické činnosti se vyučují od 1. – 9. ročníku. Konkrétním cílem vyučovacího předmětu praktické činnosti je vést žáky k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a tím přispívat k vytváření životní a profesní orientaci žáků. Žáci jsou seznámeni s důležitými i názornými informacemi, které mají návaznost na uplatnění v životě a společnosti. Tento předmět přispívá k manuální zručnosti žáků, ale také k vytváření životní a profesní orientaci žáků. Předmět praktické činnosti je odlišný od ostatních vzdělávacích oblastí tím, že je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně ale také v týmu. Žáci jsou ve všech oblastech vedeni k hygienickým zásadám a k zásadám bezpečnosti práce. Nedílnou součástí je základ první pomoci při práci. Praktické činnosti poskytují žákům velmi důležitý přehled o pracovních zaměřeních a tématy s tímto spojenými a napomáhají žákům při rozhodování o svém budoucím povolání.

1. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Praktické činnosti mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené, využitelné v běžném životě a ověřitelné. S ohledem na výběr budoucího povolání je do výuky zařazeny povinné tematické okruhy (Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů). Žáci si prostřednictvím těchto okruhů vytvoří pozitivní vztah k práci a získají tak průpravu k budoucímu výběru povolání. V každém z bloků jsou žáci vedeni k hygieně, bezpečnosti práce a k první pomoci při úrazu.

Praktické činnosti v 1. období základního vzdělávání jsou vyučovacím předmětem s úzkými vazbami na ostatní předměty. Při výuce jsou upřesňovány představy žáků o věcech a jevech, o kterých hovoří v ostatních vyučovacích předmětech. V průběhu výuky jsou uváděny základní informace o materiálech, pomůckách a nářadí a to jako nezbytných poznatků s ohledem na jejich použití v běžném životě. V tematických celcích převládá široké spektrum nejen poznání, ale také praktických činností s návazností na profesní vzdělávání. Žáci si postupně vytvářejí pohled na vzájemné mezilidské vztahy v souvislosti s upotřebitelností vyrobeného předmětu, k udělání radosti druhým (dárky) a budují si dobrý vztah k práci. Praktické činnosti nabízí mnoho aktivit, které mohou být zařazeny do výuky s cílem profesního vzdělávání.

Výuka v 2. období (4. + 5. ročník), podporuje rozmanitost a odlišnosti. Vede žáky k rozvoji individuálních schopností a to nejen k pozitivnímu přístupu k práci, ale také dodržování zásad bezpečnosti práce. Žáci poznávají vlastnosti různých materiálů, a s ohledem na přírodní a kulturní bohatství rozeznávají materiály přírodní a technické. S návazností na profesní vzdělávání mohou být tematické plány směřovány do různých profesních bloků.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvažují vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy Prvouky, M, Vlastivědy Přírodovědy

Profesní vzdělávání

Praktické činnosti vedou žáky k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientaci žáků. Žáci jsou seznámeni s důležitými i názornými informacemi, které mají návaznost na uplatnění v životě a společnosti.

Součástí výuky vyučovacího předmětu Praktické činnosti je metodický materiál, který poskytuje návod a inspiraci, jak zařadit profesní vzdělávání do výuky předmětu praktické činnosti. Jednotlivé metodické listy jsou koncipovány jako příprava na hodinu, nebo na vyučovací blok.

Materiál obsahuje 2 metodické listy, které jsou vhodné pro vyučování žáků 4. - 5. Ročníků, a jeden metodický list vhodný pro výuku v 2. – 3. ročníků.

Metodické pomůcky pro učitele či třídu budou sloužit v dalších letech v rámci udržitelnosti projektu při vyučování.

Průřezová témata

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV 5);

Výchova demokratického občana (VDO);

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Praktické činnosti se realizuje v 1. až 5. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

	1. stupeň				
Ročník	1.	2. + 3.	4. + 5.		
Počet hodin	1	1	1		

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka praktických činností probíhá v učebně praktických činností, na školní zahradě, kmenové třídě, cvičné kuchyňce, nebo mimo budovu školy (vycházky, sběr přírodního materiálu...) Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci.

Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako např. školní a mimoškolní soutěže. V rámci zachovávání kulturních tradic se žáci zapojují do různých mimoškolních aktivit.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí v praktických činnostech je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen pracovní kompetenci, která ječilem učení se praktickým činnostem ale také používají i vhodné strategie k řešení problémů a jsou vedeni i k praktickému propojení kompetencí sociální a personální, která má návaznost na pracovní a společenský život. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, činnostní vyučování a diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích)
- klade důraz na pozitivní motivaci žáků

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí životních zkušeností (simulace krizové situace v kuchyni)
- učí žáky se nebát problémů, naopak je chápat jako výzvu (dokážu to)

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- umožňuje žákům obhájit si svůj vlastní názor (k metodám práce, logické argumenty)
- vede žáky při komunikaci k toleranci a respektu ostatních

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- snažíme se o přátelskou atmosféru v procesu odpovědi
- vedeme k poznání vlastního názoru a jeho obhajobě

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- respektujeme sociální a etnické zvláštnosti žáků
- vedeme žáky k toleranci k různým kulturám a odlišnostem
- vedeme žáky k rozpoznání negativních jevů (rasismus, antisemitismus, vandalismus) a učíme je netolerovat tyto jevy

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- učíme žáky efektivně organizovat svou práci
- vedeme žáky k trpělivosti při zadaném úkolu (dokončení a hodnocení)
- vedeme žáky k dalšímu využití získaných znalostí a dovedností v praktickém životě

1. stupeň

Ročník: 1. - 3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
PČ – 3 – 1 - 01	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů;			
PČ – 3 – 1 - 02	pracuje podle slovního návodu a předlohy;			
KONSTRUKČNÍ ČINNOST				
PČ – 3 – 2 - 01	provádí jednoduché montážní a demontážní operace se stavebnicemi			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
PČ – 3 – 3 - 01	- provádí pozorování přírody - zaznamenává jednoduchými záznamy pozorování - zhodnotí výsledky pozorování - prezentuje zjištěné okolnosti			
PČ -3 – 3 – 02	pečuje o nenáročné rostliny			
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
PČ – 3 – 4 - 01	připraví tabuli pro jednoduché stolování	VLASTNOSTI MATERIÁLŮ Výroba koláže - přírodniny - modelovací hmota - papír a karton - textil - drát - fólie PRACOVNÍ POMŮCKY - Pracovní pomůcky a jejich využití - Umění vybrat si vhodný nástroj JEDNODUCHÉ PRACOVNÍ OPERACE A POSTUPY, ORGANIZACE PRÁCE ZACHOVÁVÁNÍ TRADIC - Řemesla - Lidové zvyky - Tradice Stavebnice - Plošné, prostorové - Práce s návodem,		

		předlohou • Práce s jednoduchým náčrtem Pěstování • Starej se o svoji květinu • Pozoruj, jak květinka roste Základní vybavení školní kuchyňky • Výběr, nákup vybavení • Jednoduchá úprava stolu • pravidla správného stolování • Jak se stolovalo dříve a jak nyní		
--	--	---	--	--

Ročník: 4. + 5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM				
PČ – 5 – 1 - 01	• zdokonalování se v pracovních operacích • podpora představivosti	• Přírodniny • Modelovací hmota • Papír a karton • Textil • Drát • Fólie		MM EU OPVK – CO SE DĚLO V PRÁCI
PČ – 5 – 1 - 02	• podpora lidových tradic			MM EU OPVK – NA FARMĚ
PČ – 5 – 1 - 03	• umí zvolit jednoduché nástroje k danému materiálu			ČJL: Rozeznávání druhů slov.
PČ – 5 – 1 - 04	• snaží se dle svých schopností udržovat			

	pořádek • dodržuje zásady hygieny • dodržuje bezpečnost při práci • je schopen dle svých možností poskytnout první pomoc při úrazu	• Lidové zvyky a tradice • Práce s odpadovým materiálem • Práce se stavebnicemi • Přesnost • Práce s drobným materiálem		
	• pracuje podle názorného návodu • vytváří jednoduchý návod - náčrt;	• Druhy rostlin, okrasné, léčivky, koření, zelenina • Rostliny jedovaté, drogy • Půda a její zpracování • Přípravení jednoduchého jídla • Výběr, nákup a skladování potravin • Přípravení slavnostní tabule • Pravidla slušného chování		
KONSTRUKČNÍ ČINNOST				
PČ – 5 – 2 - 01	• provádí složitější montáž stavebnic;			
PČ – 5 – 2 - 02	• pracuje podle slovního návodu			
PČ – 5 – 2 - 03	• dodržuje základní hygienické návyky; • dodržuje bezpečnost při práci • poskytne první pomoc při úrazu			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE				
PČ – 5 – 3 - 01	• pěstování rostliny ze semene • ošetřování rostliny • rozpoznání jednoduchých pracovních nástrojů • dodržování zásad hygieny			Přírodověda

	• dodržování bezpečnosti práce • dokáže poskytnout první pomoc při úrazu kamarádovi;			
PČ – 5 – 3 - 02	• ošetřování rostliny			
PČ – 5 – 3 - 03	• rozpoznání jednoduchých pracovních nástrojů			
PČ – 5 – 3 - 04	• dodržování zásad hygieny • dodržování bezpečnosti práce • dokáže poskytnout první pomoc při úrazu kamarádovi;			
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
PČ – 5 – 4 - 01	• orientuje se v základním vybavení cvičné kuchyně			
PČ – 5 – 4 - 02	• připraví jednoduchý pokrm – salát			
PČ – 5 – 4 - 03	• dodržuje pravidla stolování			
PČ – 5 – 4 - 04	• udržuje pořádek v kuchynce při přípravě jednoduchého pokrmu, při stolování • dodržuje pravidla slušného chování			

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Praktické činnosti mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené, využitelné v běžném životě a ověřitelné. S ohledem na výběr budoucího povolání je do výuky zařazen povinný tematický okruh Svět práce, který je pro žáky velmi zajímavý a do budoucího života nepostradatelný. Záleží na jednotlivých podmínkách a pedagogických záměrech škol, který okruh bude vybrán pro realizaci v plném rozsahu. S ohledem na podmínky školy je do ŠVP zařazen okruh – Pěstitelské práce, chovatelství, který je ještě doplněn o okruh – Využití digitálních technologií. Všechny tři okruhy mají úzkou návaznost na profesní vzdělávání.

Koncepce v 3. období (6. + 9. ročník) vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou. Žáci pracují s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. V závislosti na věku žáka se buduje postupně systém, který je velmi důležitý při odpovědném rozhodování pro budoucí výkon povolání a další profesní zaměření.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvažují vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů, tedy Chemie, Fyzika, Občanská výchova.

Profesní vzdělávání

Praktické činnosti vedou žáky k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientaci žáků. Žáci jsou seznámeni s důležitými i názornými informacemi, které mají návaznost na uplatnění v životě a společnosti. Vzdělávací okruh Svět práce zaručuje výchovu žáků s ohledem na jejich vývoj a budoucí volbu povolání.

Průřezová témata

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV 5);
Výchova demokratického občana (VDO)

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk se realizuje v 6. až 9. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

	2. stupeň			
Ročník	6.+7.	8.+9		
Počet hodin	1	1		

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka praktických činností probíhá v učebně praktických činností, na školní zahradě, kmenové třídě, cvičné kuchyňce, nebo mimo budovu školy (vycházky, sběr přírodního materiálu, Botanická zahrada ...) Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, jako např. školní a mimoškolní soutěže. V rámci zachovávání kulturních tradic se žáci zapojují do různých mimoškolních aktivit.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí v pracovních činnostech výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí hlavně pracovní kompetenci, která je podstatou předmětu pracovní činnosti, ale poznávají i strategie učení a praktické propojení dovedností s pracovním společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, činnostní vyučování a diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace;
- seznamuje žáky s odbornými terminologiemi

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí životních zkušeností (simulace krizové situace v kuchyni)
- podněcuje žáky k logickému uvažování (zvolení správného postupu)

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- snažíme se odbourávat strach před třídou i na veřejnosti (předvedení svého výtvaru)
- využívá písň, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci;

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- snažíme se o přátelskou atmosféru v procesu odpovědí
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a zvýšení jejich zdravého sebevědomí

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- posilujeme v žácích pocit hrdosti na kulturní odkaz národa (tradiční zvyky)
- vedeme žáky k ekologickému myšlení a pocitu trvalé odpovědnosti za udržitelný vývoj světa (tříděný odpad, živočišný odpad)

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vedeme žáky k plánování a kladnému přístupu k práci
- vedeme žáky k samostatné práci, koncentraci, dokončení a hodnocení
- učíme žáky hodnotit svoji práci i ostatních, včetně návrhů na zlepšení

2 stupeň

Ročník: 6. + 7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI				
CSP-9-4-01	- provádí jednoduché domácí operace platebního styku - provádí jednoduché domácí účetnictví	Témata: - příjem - výdej - výdaje rodiny - vyplnění složenky - BÚ Spotřebiče (varná konvice, kráječ na chleba, elektrický nůž, toustovač) - Návod k obsluze - Pokyny pro bezpečnost práce - Pokyny pro údržbu Nástroje a nářadí - Elektrotechnika v domácnosti - Správně zachází s nářadím - Údržba nářadí - Bezpečnost a hygiena při práci - Úraz el. Proudem <u>Kuchyně</u> - Vybavení standardní a nadstandardní		OV F
CSP-9-4-02	- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů			
CSP-9-4-03	- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením - údržba nářadí - drobná oprava			
CSP-9-4-04	- dodržuje základní hygienická pravidla - dodržuje základní bezpečnostní pravidla a předpisy - poskytne první pomoc při úrazu - poskytne první pomoc při úrazu elektrickým			

	proudem			
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
CSP-9-5-01	- zná inventář cvičné kuchyňky - ovládá inventář doma - umí ovládat kuchyňské náčiní a spotřebiče	- Dodržování čistoty - Rozdíly mezi kuchyní domácí a velkokapacitní - Bezpečnost v kuchyni a druhy úrazů <u>Příprava pokrmů:</u> <u>Příprava za studena</u>		F Ch
CSP-9-5-02	- připraví jednoduché pokrmy - chápe důležitost zdravé výživy	Zeleninové saláty (zásady zachování vitamínů) <u>Příprava tepelná</u>		
CSP-9-5-03	- dodržuje základní principy stolování - chápe základní pravidla společenského chování s návazností na obsluhu u stolu ve společnosti	- Druhy přípravy tepelné (smažení, vaření, pečení, grilování) <u>Potraviny</u>		
CSP-9-5-04	- dodržuje zásady hygieny - dodržuje bezpečnost práce - poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- Potraviny v sezoně a mimo ni <u>Pracovní postupy:</u> - Kuchařky - Časopisy - Internet - Ostatní postupy - Porovnání správnosti - Vytvoření svého pracovního postupu - Stolování - Pojem tabule - Slavnostní příležitosti - Druhy tabule (svatební, promoce,		

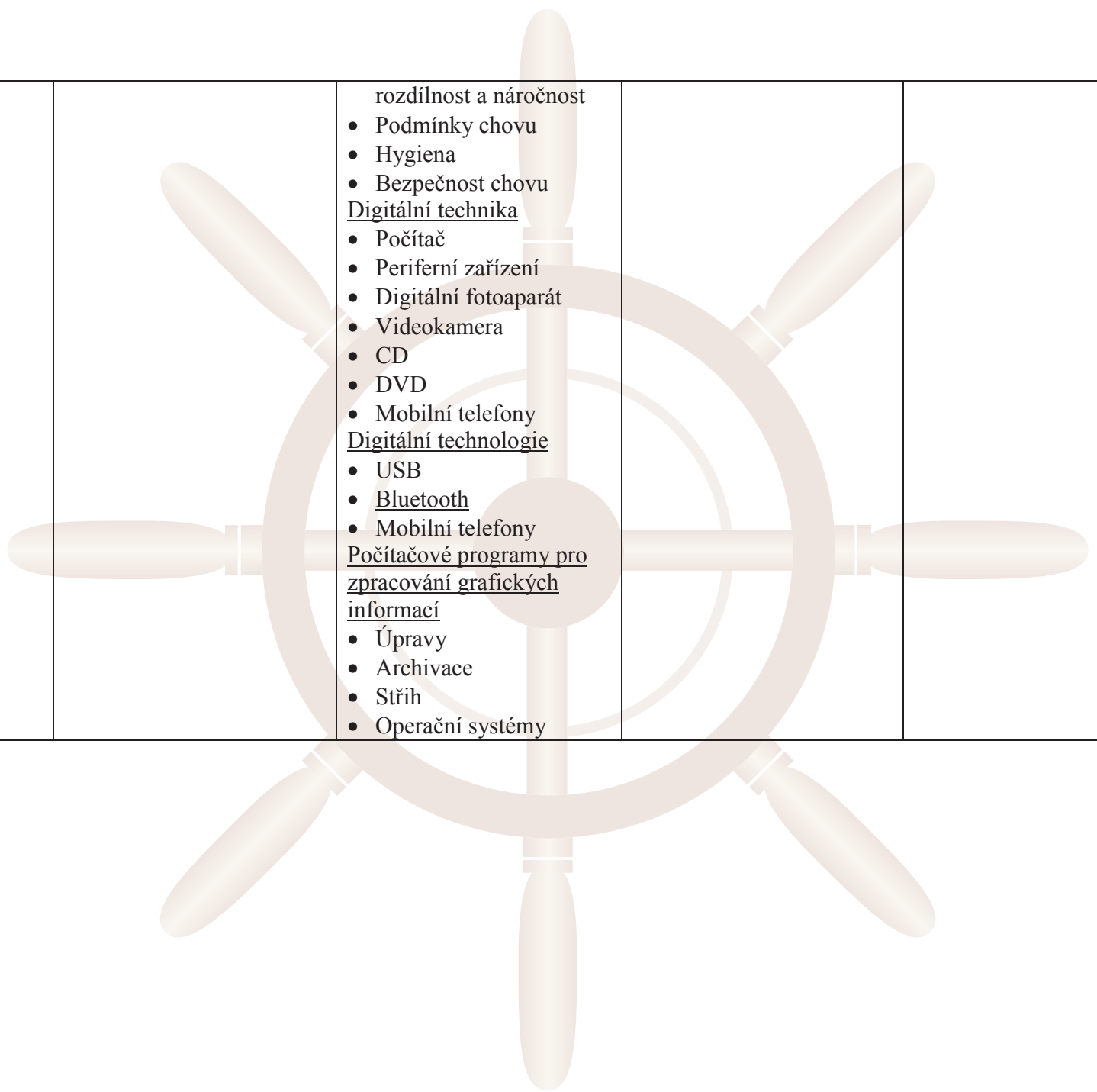
		oslava) narozenin ...) <u>Výzdoba na stole</u> • Vyrobení mísy z umělých květin • Výroba mísy ze sušených květin • Výroba mísy z živých květin <u>Dodržování pravidel slušného chování</u> • Důležitost slušného chování • Dodržování hygieny		
--	--	---	--	--

Ročník: 8. + 9

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
TRH PRÁCE		Témata:		Orv
ČSP-9-12-01	• orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí;	<u>Trh práce</u> • Povolání lidí • Druhy pracovišť • Pracovní prostředky • Pracovní objekty • Charakter a druhy pracovních činností • Kvalifikační požadavky a zdravotní způsobilost • Příležitost na trhu práce		Návštěva Úřadu práce
ČSP -9-12-02	• posoudí své možnosti při rozhodování o volbě budoucího povolání • při práci dokáže posoudit svoje vlohy pro budoucí povolání • připravuje se pro budoucí povolání			Botanická zahrada Pracovní a poznávací vycházka ČJL: Sestaví osnovu krátkého příběhu, např. vyprávění s jednoduchým dějem.
ČSP -9-12-03	• dokáže z dostupných materiálů posoudit			Chov ovcí – návštěva místního chovatele

	informace o různých profesích s návazností pro budoucí povolání;	<u>Volba profesní orientace</u>		P + Z
ČSP -9-12-04	- dokáže na modelových situacích prezentovat svoji osobu - Chápe význam pracovních činností v souvislosti na výběr budoucího povolání	- Sebezpoznání a sebehodnocení - Osobní zájmy a cíle - Tělesný zdravotní stav - Osobní vlastnosti a schopnosti - Vlivy na výběr povolání - Pracovní úřady		
PĚSTITELSKÁ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ		<u>Možnosti vzdělávání</u>		
ČSP -9-7-01	volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	- Učební obory - Studijní obory - Přijímací pohovor - Přijímací řízení		
ČSP -9-7-02	pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	<u>Zaměstnání</u>		
ČSP -9-7-03	- používá vhodné pracovní pomůcky - provádí údržbu pracovních pomůcek;	- Pracovní příležitosti v obci - Pracovní příležitosti v regionu		
ČSP -9-7-04	- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat - prokáže základní znalost zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- Způsoby hledání zaměstnání - Psaní životopisu - Pohovor u zaměstnavatele - Problémy zaměstnanosti - Úřady práce		
ČSP -9-7-05	- dodržuje technologickou kázeň - dodržuje zásady hygieny - dodržuje bezpečnost	- Práva a povinnosti zaměstnanců - Práva a povinnosti zaměstnavatele		

	práce • dokáže poskytnout při úrazu první pomoc			
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ				
ČSP -9-6-01	• ovládá základní funkce digitální techniky • diagnostikuje základní problémy pro provozu digitální techniky • odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	<u>Podnikání</u> • Druhy organizací • Struktura organizací • Nejčastější formy podnikání • Drobné podnikání • Soukromé podnikání • Živnostenský úřad Základní pojmy: • Půda • Výživa rostlin • Druhy zeleniny a jejich náročnost na pěstování v místních podmínkách • Rozdílnost okrasných a pokojových rostlin (hydroponie, bonsaje) • Jednoduchá vazba květin • Jednoduchá vazba sušených květin • Léčivé rostliny, koření • Rostliny a zdraví člověka • Rostliny jedovaté a drogy • Zneužívání drog • Alergie • Chovatelství • Chov zvířat • Ovocné rostliny a jejich		
ČSP -9-6-02	• Propojuje jednotlivá digitální zařízení			
ČSP -9-6-03	• ošetřuje digitální techniku • chrání techniku před poškozením			
ČSP -9-6-04	• dodržuje základní hygienická pravidla • dodržuje základní bezpečnostní pravidla • dodržuje předpisy při práci s digitální technikou • dokáže poskytnout první pomoc po úrazu			

		rozdílnost a náročnost • Podmínky chovu • Hygiena • Bezpečnost chovu <u>Digitální technika</u> • Počítač • Periferní zařízení • Digitální fotoaparát • Videokamera • CD • DVD • Mobilní telefony <u>Digitální technologie</u> • USB • Bluetooth • Mobilní telefony <u>Počítačové programy pro zpracování grafických informací</u> • Úpravy • Archivace • Střih • Operační systémy		
--	--	--	--	--

8 Hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č.48/2005 Sb., o základním vzdělávání.

1. Obecné zásady

- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu.
- Při hodnocení učitel uplatňuje vůči žákovi přiměřenou náročnost a pedagogický takt.
- Hodnocení se vyjadřuje pozitivně a je pro žáky motivující.
- Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka.
- Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a sebekontrolé.
- Podklady pro hodnocení získává učitel soustavným sledováním práce žáka, jeho připravenosti na vyučování a pomocí zkoušek písemných, ústních, praktických, pohybových a didaktických testů.
- Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky žáka, přihlíží se systematičnosti v práci žáka.

2. Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- Písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení...
- Ústní zkoušení a mluvený projev.
- Referáty a práce k danému tématu.
- Úprava sešitů a domácí úkoly.
- Projektové a skupinové práce.
- Soustavné diagnostické pozorování žáka.

3. Hodnocení a klasifikace

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Známka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování.

Hodnocení musí probíhat průběžně a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.

V případě nápadného zhoršení prospěchu je nutno informovat zákonného zástupce žáka.

Významným prvkem učení je práce s chybou.

4. Obecné zásady

- Žák ví, co se má naučit a proč.
- Žák ví, co bude dělat pro to, aby se něco naučil.
- Žák ví, jak bude prokazovat, že se něco naučil.
- Žák ví, podle kterých kritérií bude hodnocen.
- Žák může hodnotit vlastní pokrok.

5. Hodnocení a klasifikace chování žáků

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování, která stanoví řád školy.
- Při klasifikaci chování je přihlíženo k věkovému uvědomění si přestupku a jeho dopadu na okolí, k morální a rozumové vyspělosti žáka, k četnosti přestupků a k ignoraci předchozích opatření.

Kritéria pro jednotlivé stupně chování jsou následující:

Stupeň 1 - velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští naprosto výjimečně a ojedinele.

Stupeň 2 – uspokojivé

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo řádu školy. Zpravidla se přes důtku třídního učitele (popř. ředitele školy) dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravním chování. Je málo přístupný výchovnému působení a své chyby se snaží nahodile napravit.

Stupeň 3 – neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly chování a školním řádem. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dále dopouští takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu, není přístupný výchovnému působení a své chyby se nesnaží napravit. Škola přihlíží při hodnocení chování žáka také k jeho chování mimo školu, dopustí-li se žák závažného provinění, které projednává ÚSP nebo policie ČR.

6. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Vyučující získává podklady pro hodnocení a klasifikaci následujícími metodami:

- soustavným diagnostickým pozorováním
- soustavným sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování
- analýzou výsledků činností žáka
- konzultací s ostatními učiteli
- různými druhy zkoušek
- didaktickými testy
- kontrolními písemnými pracemi, laboratorními pracemi a praktickými činnostmi.

Žáci s výjimkou 1. ročníku musí mít s každého předmětu alespoň čtyři známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno před kolektivem třídy. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. O termínu písemné zkoušky informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Případy zaostávání žáka v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitel s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů. Vyučující dodržují při klasifikaci zásady pedagogického taktu.

7. Hodnocení práce v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- pracoval(a) úspěšně
- pracoval(a)

8. Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou perspektivy a limity jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl objektivně hodnotit sebe a svou práci. Učitel pomůže žákovi zhodnotit úspěch či neúspěch:

9. Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje tak zdůvodnění, hodnocení a doporučení jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Při slovním hodnocení se uvádí:

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami - ovládá bezpečně - ovládá - v podstatě ovládá - ovládá se značnými mezerami - neovládá	Úroveň myšlení - pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti - uvažuje celkem samostatně - menší samostatnost myšlení - nesamostatné myšlení - odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování - výstižné, poměrně přesné - celkem výstižné - nedostatečně přesné - vyjadřuje se s obtížemi	Píle a zájem o učení - aktivní, učí se svědomitě a se zájmem - učí se svědomitě - k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů - malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty

- nesprávné i na návodné otázky	- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné
Úroveň aplikace vědomostí - užívá vědomosti a dovednosti spolehlivě a uvědoměle, pracuje samostatně, přesně a s jistotou - dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb - řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby - dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává - zadané úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele	

10. Komisionální přezkoušení

Má-li zákonný zástupce žáka na konci prvního nebo druhého pololetí pochybnosti o správnosti hodnocení, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel.

zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Předseda komise a třídní učitel sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví příslušný zkoušející po projednání se zástupcem ředitele školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

11. Opravná zkouška

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, a na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, konají opravné zkoušky. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně, nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

12. Dodatečná zkouška - odložená klasifikace

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník. Nelze-li hodnotit žáka, který podle posouzení vyučujícího nemá v daném předmětu dostatečný počet známek ve srovnání s ostatními žáky třídy z důvodu vysoké absence. O dodatečné zkoušce rozhoduje pedagogická rada na návrh vyučujícího daného předmětu.

9 Autoevaluace školy

Zaměření autoevaluace:	
1. Cíle	
Podmínky ke vzdělávání	Udržení alespoň stávajících podmínek ke vzdělávání na škole v souladu ŠVP s RVP, zajištění materiálních, technických, ekonom., hygienických a dalších podmínek ke vzdělávání
Spolupráce s rodiči, školskou radou	Udržení dobré spolupráce, popř. zlepšení spolupráce s rodiči, s výborem SRPDŠ, školskou radou, zřizovatelem atd. s cílem zlepšení spokojenosti rodičů s prací školy
Výsledky vzdělávání žáků	Dosažení co nejkvalitnějších vzdělávacích výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků – umožnit každému dítěti zažít pocit úspěšnosti a seberealizace při školní práci, minimalizovat výchovné problémy
Personální oblast	Zajišťování odborného růstu pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání vedoucích pracovníků školy, v oblasti vyučování cizích jazyků, SIPVZ a v oblastech vedoucích k prohloubení vyučované specializace
Školní klima	Spokojenost žáků ve škole, spokojenost zaměstnanců
2. Kritéria	
Podmínky ke vzdělávání	Zajišťování kvalifikovaného personálního obsazení pedagogických. i provozních pracovníků, získávání dostatků finančních zdrojů na provoz ZŠ ze strany zřizovatele, dotačních prostředků EU a MŠMT. Usilovat o zájem žáků z jiných spádových obvodů.
Spolupráce s rodiči, školskou radou	Zajištění maximální naplněnosti školy v rámci možností demografie spádové oblasti, udržení vysoké úspěšnosti přijímacích řízení při přechodu žáků na střední školy.
Výsledky vzdělávání žáků	Prostřednictvím kvalifikovaných pedagogických pracovníků postupně zlepšovat vzdělávací výsledky žáků, využívat individuální přístup při práci se žáky, vést vyučovací proces v souladu se ŠVP, využívat kvalitní práci výchovného poradce a služeb poradenských zařízení.
Personální oblast	Účast na akcích DVPP a SIPVZ – vyhledávání a využívání získaných poznatků ve výuce.

Školní klima	Spokojený žák, spokojený zaměstnanec
3. Nástroje	
Podmínky ke vzdělávání	Pozorování, rozbory dokumentace, pohovory s učiteli, vychovatelkami školní družiny, rodiči, zástupci zřizovatele, zástupci SRPDŠ, školské rady atd. dotazníky pro žáky, rodiče, učitele, srovnávací prověrky, hospitace.
Spolupráce s rodiči, školskou radou	Rozhovory, rozbory dokumentace, dotazník, zápis do 1. ročníku, zápis do školní družiny, veřejná vystoupení žáků apod.
Výsledky vzdělávání žáků	Analýza žakovských prací, rozbory hodnocení žáků.
Personální oblast	Pozorování, rozhovor, semináře, tematické práce.
Školní klima	Pozorování, dotazník „Klima školy“, rozhovor.
4. Časový harmonogram	
Podmínky ke vzdělávání	Trvale.
Spolupráce s rodiči, školskou radou	Spolupráce s rodiči, konzultační hodiny, 2 x ročně schůzky SRPDŠ, 2 x ročně konzultační hodiny, 1x za 4 roky dotazníky pro žáky, rodiče, zaměstnance, absolventy školy (image, kultura, klima, SWOT analýza školy apod.)
Výsledky vzdělávání žáků	Trvale s využitím čtvrtletních hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků žáků na pedagogických radách.
Personální oblast	Trvale s finančním vyúčtováním DVPP a SIPVZ vždy k 30.6 a s přehledem vzdělávacích akcí ve výroční zprávě.
Školní klima	Trvale, pozorování, rozhovor, + 1x za 4 roky dotazník „Klima školy“ (pro žáky i zaměstnance).